॥ ஶ்ரீ: ॥

உக்தி நிஷ்டா பரித்ராணம்

ஶதூஷணீ வ்யாக்யானம் ச.

ஶ்ரீவேதமார்கப்ரதிஷ்டாபநாசார்யை:, உபயவேதாந்த
ப்ரவர்தகை:, ஶததூஷணீ நிபுணை:, ஶ்ரீ நித்ய
ஸம்ப்ரதாய நிர்வாஹகை:, ஶ்ரீ மஹாதேஶிக
ஸம்ப்ரவர்த்தித ஸத்ஸம்ப்ரதாய நிர்வாஹ தை:,
ஶ்ரீவேதாந்தராமாநுஜ மஹாதேஶிக திவ்ய பாதுகா
ஸேவாபரை:, பரமஹம்ஸ பரிவ்ராஜ
காசார்யை:, 'கோழியாலம் ஸ்ரீமத் ஸ்வாமி'
இதி ஜகத் விக்யாதை:,
ஸ்ரீ ஶ்ரீநிவாஸ ராமாநுஜ மஹாதேஶிகை:
அநுக்ருஹீதே

ந்யாயஶிரோமணிநா (ஒப்பிலியப்பன் ஸந்நிதி)
வங்கீபுரம். நவநீதம். ஸ்ரீராமதேஶிகாசார்யேண
ஸம்ஶோத்ய

திருப்பதி தோழப்பர்,
ஸ்ரீ நரஸிம்ஹ தாதாசார்ய ப்ரப்ருதிபி:

திருக்குடந்தை ஸ்ரீ கோமளஸ்வாமி முத்ரணாலயே
முத்ரிதே.

ப்ரஸவாப்தே கார்த்திகமாஸி.

॥ ஶ்ரீ: ॥

॥ ஶ்ரீமத்ப்யாம் ஶ்ரீக்ருஷ்ணார்யமஹாதேஶிக
திவ்யசரணாரவிந்தாப்யாம் நம: ॥

॥ ஶ்ரீமதே கோபாலார்யமஹாதேஶிகாய நம: ॥

॥ ஶ்ரீமதே நிகமாந்தமஹாதேஶிகாய நம: ॥

॥ பூமிகா ॥

ஆர்யமிஶ்ரா: !!

விதிதமேவேதம் ஸதாம் விதிதவேத்யாநாம் யேஷாம் (திருப்பதி ஶ்ரீமத்வேதாந்தராமாநுஜமஹாதேஶிக பத பங்கஜ பரிசர்யா ஸமதிகதஸகலவேதாந்தநிகூடார்தஸாரா:, ந்யாயவ்யாகரணாதிஷ்வநவதிகேந பாண்டித்யேந ப்ரகாஶமாநா:, ஜ்ஞாநாநுஷ்டாநவைராக்யவிப்ராஜிஷ்ணவ:, ஶ்ரீமந்நிகமாந்தமஹாதேஶிகஸம்ப்ரவர்திதஸத்ஸம்ப்ரதாயநிர்வஹணதுர்வஹா: ஶ்ரீமந்முநித்ரயஸம்ப்ரதாயரக்ஷணைகதீக்ஷிதா:, பரமஹம்ஸபரிவ்ராஜகஸார்வபௌமா:, ‘‘கோழியாலம் ஶ்ரீமத்ஸ்வாமிந’’ இதி ஜகதி ப்ரக்யாப்யமாநா:, ஶ்ரீமத்வேதாந்தராமாநுஜமஹாதேஶிகா: பஞ்சஶிஷ்யாந் உபயவேதாந்தக்ரந்தாநவரதமத்யாபயந்தோ ஜகதீதலம் பரிஷ்கர்வந்தீதி । தத்ரைவ, ஶ்ரீமந்முநித்ரயஸம்ப்ரதாயப்ரவர்தகவேதவேத்யஸூரிதே: மஹாசார்யநிர்ணயாமோத: ந்யாஸநிர்ணயந்யாஸநிஷ்டாதிவோக்திநிஷ்டாஹரணாதிப்ரபந்தை: ஸஞ்ஜாதம் ப்ருதிவ்யாம் வ்யாமோஹம் ப்ரஶமயிதவந்த: । யதாஶக்தி ப்ரதிவசநஜாதேமந்வி விவரிதபூர்வோத்தரவி பரோபகாரைகதீக்ஷாஸ்யாஸ்வஶேஷம் அநாதிநம் மஹாசார்யநிர்வாஹப்ரஜ்ஞவேதநம் விதந்தி ஜ்ஞாபயந்த: ஸங்க்ஷேபேண ஸம்ப்ரதேயஞ்ச ஸங்க்ரஹேண ஶப்தார்தஸம்பந்தநிர்தோஷம் தேஶிகா: ஸர்வதா ஶரண்யா: ஶ்ரீமத்கோபாலார்யமஹாதே

[illegible]

இதி

ஒப்பிலியப்பன்ஸந்நிதி
ப்ரபவ கடக க்ருஷ்ண
தஶமீ.

[illegible]
வங்கிபுரம். நவநீதம்.
ஸ்ரீ ராமதேசிகதாஸஃ.

॥ ஸ்ரீ: ॥

॥ ஸ்ரீமதே ரங்கராமாநுஜமஹாதேசிகாய நம: ॥

॥ ஸ்ரீமதே வேதாந்தராமாநுஜமஹாதேசிகாய நம: ॥

॥ காசிவிஜ்ஞப்தி: ॥

ஸுஹ்ருத: !!

விதிதமேவைதத் ஸர்வேஷாம் ஸ்ரீவைஷ்ணவாநாம் யத் இஞ்சிமேடு ரங்கநாயகாசார்யேந்த்ரப்ரதிஷ்டாபிதஸ்ய உத்ப்ரதிஷ்ட ஸரணநாம கஸ்ய ப்ரந்த: ஸ்ரீமதுபநிஷத்பாஷ்யகாராணாம் ஸந்நிதாநாசார்யஸ்ரீவாணிஸந்நிதாநாசார்யாணாம் விரசித இதி ஸத: ப்ரசாரம் ச ப்ராபித இதி । தத்ர ப்ரதமம் ப்ரயாணப்ர திபாத்யாம்ஸ:— அவிஸேஷஸாக்ஷாத்காரஸமவேதவேதகம் அ யாதிவாக்யார்த்தாரணமேவோத்ப்ரதிஷ்டதி । தத்ஸ்ரீவாணிந்திவம் ச ப்ரமாணாசார்யஸ்ரீவத்ஸாங்காநந்தாநந்தவேதாந்தவேதாயஜ்ஞா நவாணிவகம் அயாதிவாக்யகாரணகம் ஸாக்ஷாத்காரஸமவேதவேதகமே வோத்ப்ரதிஷ்டேத்யத்ர திவாதகமேத்ப்ரதிஷ்டா பரித்ராண நா மாநம் கஸ்யந ப்ரந்தரத்நம் தாவேந தாஸஸந்தீயேந்த்ர வேந்த்ரஸ்ய வேகஸ்ய நஹ்ய: ப்ராதுர்பூத அஸ்மதாசார்ய அஸ்மத் ஸந்து । தத்ர ச ஸர்வார்த்தநாம் ததநந்தராணாமபி ப்ரமாணாதி தாத்பர்யாசார்யஸ்ரீவாணீஸ்வர ஸத்ப்ரஸாதஸ்ய நிதிர்தத்ப்ர யோகா அபி “ஸந்நிதாநஸ்ய ஸர்வஸம்ப்ரதாய”மித்யாசார்ய வாதஸ்ரீவாணிஸந்நிதி ‘குரோர்தோஷாதிதோஷா’ இதி ந்யாயம் அநந்தஸம்ப்ரதாயாசார்யவர்ய: ஸ்ரீமதேவநாதமஹோத்த தஸ்ரீமதுபயஸாதமஹாதேசிகதிவ்யாஜ்ஞயா ப்ரேரித கவிம்ஸ் திவஸே ஸ்ரீஸுதர்சந்ந்ரஸிம்ஹவர்த்தி ஸ்ரீவேதவாணிஸா மராஜ ஜீவ்யஸேவாயை ஸமாகதாஸ்து விதிதஸகலவேதித வ்யதயா ப்ராமாணிகஸிம்ஹநர்த்தயா ச ஸர்வஸம்ப்ரதிபந் நாஸ்து ஸ்ரீதேவநாதவிலாஸ ஸந்நிதிஸம்ஸத்ப்ரியஸம்ப்ரதாயஸ்யாஸ்து

நிர்வாஹம் ஶ்ரீமந்நாராயணபாதஸேவகைஃ க்ருதே ... ஸம்ரக்ஷணஸமிதேர்வ்யவஹாரபூர்வகம் ப்ரயோஜனம் அயாதிவாக்ய ப்ரபந்நே தேஶிகோக்திநிஷ்டே ஶ்ருதிநிஷ்டா ஸம்ரக்ஷணகாரக ஸமித்யாம், ஸமுதாயஸ்ய ஸ்வநிஷ்டாவதம்ஸ்தநிஷ்டா: அயாதிவாக்ய காரணிகா ஸாஜ்ஞஸாரஸம்வாதைரேவ, ஸம்ப்ரதாயஜ்ஞாந பரிபூர்ணதயைவ தத்ப்ரஸ்தாவே ஸ்தேஷுஸ்திதி । தத்ர விஷயே தத்ர ஸம்பாதாஶய: கீத்ருஶ:?” இதி । தே ஏவம் ப்ருஷ்டா: தாஸஜநை அநேகேஷாம் ச தேஷாம் ஸஹிதே தேஷாம் ஸ்வாஶயம் ப்ரகடீக்ருதவந்த:—

“அஸ்மத்பூர்வாசார்யசரணாரவிந்தஸம்ஶ்ரயாஸ்தேஶிகோக்திநிஷ்டா ஸ்ஸர்வே யதாஶக்தி தத்ஸம்ரக்ஷணபரா: ததிதரேதரதேஶிகோக்திநிஷ்டா ஸம்ரக்ஷணப்ரவ்ருத்தா: ததர்வசீநதாபசாரபரிஹாராய ஸ்ததம்; இதரேதராணாம் ஸஜ்ஜநாநாம் ஏவம் ஸஹஸ்ரம் ஸ்வநிஷ்டா தேஶிகோக்திநிஷ்டாயா ஸம்வர்தந ஹேது:, நிஷ்டாயாஸ்ஸம்ரக்ஷணாபேக்ஷயா அயாதிவாக்யஸ்ய ப்ரசாரணாயகம் ந கிஞ்சித் ப்ரயோஜநம் ப்ரத்யக்ஷம் ப்ரதீதம் ப்ரவ்ருத்தம்” இதி ।

இத்தம் ஶ்ரீமந்நிகமாந்தமஹாதேஶிகதிவ்யசரணாரவிந்தஸக்திமத்பாகவதாநாம் தேஷாம் ச ஸம்வ்ருத்த்யர்தம் ஸம்வாத: ந கேவலம் ஶ்ரீமந்நிகமாந்ததேஶிகோக்திநிஷ்டாவிஷயே நிர்ணய:, அபி து ஶ்ரீமத்ஸம்ப்ரதாயஸ்தாபநாபி தேஷாம் ஸ்வகர்தவ்யம் ப்ரதிபத்யத இதி ததா ச இத்யாஶயஸம்ப்ரதாயஸ்தைஸ்ஸ்வவிஷயவிநயேநாய ப்ரகடீக்ருத: । ப்ரகடநம் சாஸ்ய ஸம்வாதஸ்ய யத்ர்வ ஸாயகோபிம் ப்ரவிஶேத், ததா ஸம்ப்ரதாயஸம்ரக்ஷணைகதயா உபகாரஸம்ப்ரதாயஸம்ரக்ஷணைகதயா ச க்ஷேமவ்ருத்திரிதி ஸமக்தி நயம் ப்ரார்தயதே தாஸஜந: ।

இத்யாஶாஸ்தே விநயேந வஶம்வத:

கோடிபாக்கம். ஶ்ரீவீரராகவதாஸ:

॥ 𑌶𑍍𑌰𑍀𑌃 ॥

॥ 𑌶𑍍𑌰𑍀𑌮𑌤𑍇 𑌵𑍇𑌦𑌾𑌨𑍍𑌤𑌰𑌾𑌮𑌾𑌨𑍁𑌜𑌮𑌹𑌾𑌦𑍇𑌶𑌿𑌕𑌾𑌯 𑌨𑌮𑌃 ॥

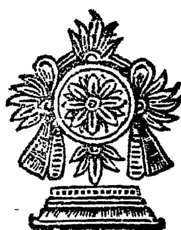
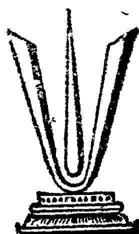
𑌸𑌨𑍍𑌤𑍁 𑌸𑌹𑍃𑌦𑌯𑌾𑌸𑍍𑌤𑍁 𑌜𑍍𑌞𑌾𑌤𑌾𑌰𑌸𑍍𑌤𑍁 𑌪𑍍𑌰𑌾𑌯𑌶𑍋
𑌵𑌿𑌨𑌯𑌾𑌨𑍍𑌵𑌿𑌤𑌾𑌃। 𑌸𑌦𑍍𑌵𑍃𑌤𑍍𑌤𑌾𑌶𑌯𑌂 𑌚𑍈𑌵 𑌸𑌤𑍍𑌪𑍍𑌰𑍇𑌕𑍍𑌷𑍍𑌯𑌾𑌃
𑌕𑍃𑌤𑌲𑌕𑍍𑌷𑌣𑍈𑌃 ॥

𑌸𑌰𑍍𑌵𑌦𑌾 𑌦𑍇𑌵𑍇𑌶 𑌵𑌤𑍍𑌸𑌲𑌾 𑌵𑌾𑌦𑌿𑌨𑌃 𑌪𑍍𑌰𑌾𑌯𑌶𑍋
𑌦𑌾𑌸𑌾𑌃। 𑌤𑍍𑌰𑍈𑌦𑍍𑌵𑍈𑌤𑌸𑍍𑌤𑍁 𑌦𑍃𑌷𑍍𑌟𑌾𑌨𑍍𑌤𑍇 𑌨 𑌕𑌾𑌯𑌶𑌃
𑌸𑌦𑍍𑌭𑍍𑌯𑌃 𑌶𑍀𑌘𑍍𑌰𑌦𑌾𑌯𑌿𑌨𑍀 ॥

𑌕𑌿𑌞𑍍𑌚 𑌪𑍍𑌰𑌤𑌿𑌵𑌾𑌦𑍍𑌯𑌾𑌨𑌾𑌂 𑌵𑌿𑌷𑌯𑌾𑌣𑌾𑌂 𑌵𑌿𑌨𑌾𑌶𑌨𑌮𑍍।
𑌸𑌤𑍍𑌕𑍍𑌷𑍇𑌤𑍍𑌰𑌾𑌨𑌾𑌂 𑌵𑌿𑌨𑌿𑌶𑍍𑌚𑌿𑌤𑍍𑌯 𑌵𑌿𑌧𑍀𑌯𑌤𑌾𑌮𑍍 ॥

॥ 𑌶𑍍𑌰𑍀𑌃 ॥

𑌶𑍍𑌰𑍀𑌮𑌦𑍍𑌭𑍍𑌯𑌾𑌂 𑌵𑍇𑌦𑌾𑌨𑍍𑌤𑌰𑌾𑌮𑌾𑌨𑍁𑌜𑌮𑌹𑌾𑌦𑍇𑌶𑌿𑌕
𑌦𑌿𑌵𑍍𑌯𑌮𑌣𑌿𑌪𑌾𑌦𑍁𑌕𑌾𑌭𑍍𑌯𑌾𑌂 𑌨𑌮𑌃 ॥
𑌶𑍍𑌰𑍀𑌮𑌦𑍍𑌭𑍍𑌯𑌾𑌂 𑌰𑌙𑍍𑌗𑌰𑌾𑌮𑌾𑌨𑍁𑌜𑌮𑌹𑌾𑌦𑍇𑌶𑌿𑌕
𑌦𑌿𑌵𑍍𑌯𑌮𑌣𑌿𑌪𑌾𑌦𑍁𑌕𑌾𑌭𑍍𑌯𑌾𑌂 𑌨𑌮𑌃 ॥
𑌶𑍍𑌰𑍀𑌮𑌦𑍍𑌭𑍍𑌯𑌾𑌂 𑌗𑍋𑌪𑌾𑌲𑌾𑌰𑍍𑌯𑌮𑌹𑌾𑌦𑍇𑌶𑌿𑌕
𑌦𑌿𑌵𑍍𑌯𑌮𑌣𑌿𑌪𑌾𑌦𑍁𑌕𑌾𑌭𑍍𑌯𑌾𑌂 𑌨𑌮𑌃 ॥
𑌶𑍍𑌰𑍀𑌮𑌤𑍇 𑌨𑌿𑌗𑌮𑌾𑌨𑍍𑌤𑌮𑌹𑌾𑌦𑍇𑌶𑌿𑌕𑌾𑌯 𑌨𑌮𑌃 ॥
𑌶𑍍𑌰𑍀𑌮𑌹𑌾𑌦𑍇𑌵𑍀𑌸𑌮𑍇𑌤𑌶𑍍𑌰𑍀𑌦𑍇𑌵𑌾𑌧𑌿𑌰𑌾𑌜𑌪𑌰𑌬𑍍𑌰𑌹𑍍𑌮𑌣𑍇 𑌨𑌮𑌃 ॥

॥ 𑌉𑌕𑍍𑌤𑌿𑌨𑌿𑌷𑍍𑌠𑌾𑌪𑌰𑌿𑌤𑍍𑌰𑌾𑌣𑌮𑍍 ॥

𑌶𑍍𑌰𑍁𑌤𑌿𑌵𑌾𑌦𑌿𑌪𑌟𑌾𑌘𑌾𑌤𑌨𑌿𑌵𑌾𑌰𑌣𑌪𑌟𑍀𑌯𑌸𑍀𑌮𑍍 ।
𑌵𑌨𑍍𑌦𑍇 𑌵𑌿𑌦𑍍𑌯𑌾𑌮𑌯𑍀𑌂 𑌕𑌾𑌞𑍍𑌚𑌿𑌦𑍍𑌦𑍇𑌵𑌤𑌾𑌂 𑌦𑍇𑌵𑌤𑌾𑌯𑌿𑌨𑌾𑌮𑍍 ॥ ௧

𑌵𑍇𑌦𑌾𑌨𑍍𑌤𑌰𑌾𑌮𑌾𑌨𑍁𑌜𑌯𑍋𑌗𑌿𑌵𑌰𑍍𑌯𑌮𑍍
𑌵𑍇𑌦𑌾𑌨𑍍𑌤𑌵𑌿𑌦𑍍𑌯𑌾𑌮𑍍𑌭𑌸𑌿 𑌸𑌂𑌵𑌿𑌹𑌾𑌰𑌮𑍍 ।
𑌵𑍇𑌦𑌾𑌨𑍍𑌤𑌦𑍍𑌵𑌯𑍇 𑌸𑌬𑌹𑍁𑌮𑌾𑌨𑌮𑌾𑌨𑍍𑌯𑌮𑍇𑌵
𑌵𑍇𑌦𑍍𑌯𑌾𑌯𑍁𑌧𑍀𑌶𑍇𑌷𑍍𑌯 𑌮𑌮 𑌦𑍇𑌶𑌿𑌕𑍇𑌨𑍍𑌦𑍍𑌰𑌮𑍍 ॥ ௨

𑌜𑍇𑌜𑍀𑌯𑌤𑍇 𑌮𑍁𑌨𑍀𑌨𑌾𑌂 𑌗𑌾𑌰𑍍𑌗𑍍𑌯𑌾𑌯𑌣𑌾𑌨𑌾𑌂 𑌸𑌾𑌵𑌨𑌮𑌹𑌿𑌤𑌵𑍀𑌶
[𑌵𑌾𑌨𑌾𑌮𑍍
𑌯𑌦𑍍𑌧𑌾𑌰𑌾𑌵𑌲𑌿𑌕𑌲𑍍𑌪𑌾 𑌭𑌵𑍍𑌯𑌾 𑌮𑌤𑌿𑌨𑌿𑌷𑍍𑌠𑌾 𑌵𑌿𑌮𑍃𑌷𑍍𑌟𑌾 𑌭𑌵𑌤𑌿 ॥ ௩
𑌸𑌤𑌾𑌮𑌹𑍍𑌯𑌾𑌯𑌿𑌕𑌾𑌂 𑌶𑍍𑌰𑍁𑌤𑌿𑌂 𑌪𑌾𑌠𑌿𑌨𑌾𑌂 𑌵𑌿𑌤𑍍𑌤𑌸𑌂𑌜𑍍𑌵𑌰𑌮𑍍 ।
𑌅𑌪𑌾𑌯𑌘𑍍𑌨𑍀𑌂 𑌕𑍃𑌤𑌿𑌂 𑌕𑍁𑌰𑍍𑌵𑍇 𑌨𑌿𑌷𑍍𑌠𑌾𑌹𑌰𑌣𑌵𑌰𑍍𑌤𑍍𑌮𑌨𑍀𑌮𑍍 ॥

𑌶𑍍𑌰𑍀𑌮𑌨𑍍𑌨𑌿𑌗𑌮𑌾𑌨𑍍𑌤𑌮𑌹𑌾𑌦𑍇𑌶𑌿𑌕𑌾𑌨𑌾𑌂 𑌶𑍍𑌰𑍀𑌰𑌹𑌸𑍍𑌯𑌤𑍍𑌰𑌯𑌸𑌾𑌰𑌾𑌦𑌿𑌶𑍍𑌰𑍀𑌸𑍂𑌕𑍍𑌤𑌿𑌷𑍁 𑌪𑍍𑌰𑌪𑌤𑍍𑌤𑌿𑌃 𑌸𑍍𑌵𑌨𑌿𑌷𑍍𑌠𑍋𑌕𑍍𑌤𑌿𑌨𑌿𑌷𑍍𑌠𑌾𑌽𑌽𑌚𑌾𑌰𑍍𑌯𑌨𑌿𑌷𑍍𑌠

ஹேதுநா த்ரிப்ரகாரேதி ப்ரதீயதே। யத்யபி ஸ்விஷ்டாபலத
நிஷ்டா'பி சதுர்தீ, ததா'ப்யுபாயநிஷ்டாதோ நாதீவ
பிந்நா பவதி தஸ்யா: ப்ரபத்த்யந்தர்பக்தே:। அந்யாயத்தேந
ப்ரபதநாநுஷ்டாநமிதி நிஷ்டாத்வய ஸாதாரண லக்ஷணம்
ஸ்வார்தைகப்ரகாரேணைவோபாயத்வாஶய:। தத்ரா
ந்யதரஸ்ய ஸ்தாநே உபாயத்வநிவேஶே த்ருதீயஸ்யா:,
கேவலஸாதநத்வநிவேஶே சதுர்த்யாஶ்ச ஸித்திரிதி பே
தாத்தத்ர ப்ரபத்திநிஷ்டாயாம் ப்ரயுஜ்யதே விவாதாபாவாச்சரம
நிஷ்டாயாமதிகாராதிவிஷயே விவிதவிவாதப்ரஸங்காதஸ்யா
த்தத்த்வஸ்யாபி நிஷ்டாக்ரமாந்தராயேணாநுஷ்டாநமேவ ப்ரப
ந்நாநாம் ப்ரமாணாய ஶ்ரீஸூக்திஸதர்க்கம் ப்ரதிபாத
நவத்வம் ஸம்ப்ரதாயவிஷ்ணோர்ணராஜ்ஞாத் ப்ரபந்நே ஶ்ருதி
நிஷ்டாஸ்வரூபவிஷயே ஸஞ்ஜாதம் ஸங்க்ஷேபம் ப்ரமாணாதி
பி: ப்ரஶ்நத்ரயஸஹிதம் வ்யாக்யாஸவிஜாநீயே
தேக்ஷ: ப்ரமாணைர்யே: ஸங்க்ஷதஸீக்ஷிதஹிதை: ஸதாமே
ஷ்வஸ்தேசஸ்வஸ்தம் ப்ரதிபாத்யாவாயேஷு: ப்ரமாணாயா ஶ்ரீ
ஸூக்திப்ரதிநவத்வம் ஸம்ப்ரதாயம் ஸ்தாபிதவதி தத்வ
ரூபம் கேஷாஞ்சித் ப்ரமாதிநேந ப்ரதாரேஸ்காநா
ஸ்வஸ்தம் ப்ரதிபாதயிதும் ப்ரமாதிதஸ்ய ப்ரதிக்ஷேபாய
ஸம்ப்ரதாயார்தஸ்யாநாம் தயாவிதாநாம் தத்ப்ரமாதிநாம் தத்
ஷ்வகாப்ரதிதிவாரணாய ச வாந்திரக்ஷம் ஶ்ரீநிய
தே। தத்ராநந்தரோக்தமேவ ப்ரமாணம் ப்ரயோஜநமேதத்ப்ர

மாதிநாணஸ்ய ॥

தத்ரைவம் தாவதேவம் நிக்ஷிப்தாசார்யாத்யதிகாரிவி
ஶேஷாதிகாரே— “உக்தியாவது—அநுஷ்டாநஜ்ஞாநங்களில் வைஶத்யமில்லாதார் அவனையொழியப்போக்க
ற்று நிற்கிறவதிகாரமும் அபேக்ஷித்தால் ரக்ஷிக்குமெ
ன்கிற விஶ்வாஸமுமுடையராய்க் கொண்டு ஶரண்ய
னறிய வசனத்துப்ரபத்திமாத்ரமான ஸ்வாசார்யவிஷ

வாக்யத்தாலே ஆதிமார்சொன்ன பாசுரத்தைச்சொல்லி ஸாவஷ்டம்பர்களைச் சரணம் புகும் முக்தரான ஸாத்யகாரர்களைப் போலே என்னுடைய ரக்ஷணத்துக்கே ஸாமாக ஏறிட்டுக்கொள்ளவேணுமென்கை” இதி । அஸ்யார்த்த:— ஆநந்தவல்ல்யாதிஷு ஸகலஶாஸ்த்ரேஷு; ‘ஆநந்தவல்ல்யாதிகளில்’ இதி ‘ஆதிகளில்’ இதிவாதநாஸ்த்யாதிநி வேதஶாஸ்த்ராணீதி வ்யாக்யாதம்; வேதமில்லாதார் = விஶேஷஜ்ஞாநரஹிதாநாம், ஸாஷாயஜ்ஞாநவதாமிதி யாவத்; அவனையொழியப் போக்கற்று நிற்கிறவதிகாரமும் = தம் விநா மத்யகாரரஹித்யாதிகாரம்; அபேக்ஷித்தால் ரக்ஷிக்குமென்கிற விஶ்வாஸமுமுடையராய்க் கொண்டு = அபேக்ஷாயாம் ரக்ஷிஷ்யதீதி விஶ்வாஸம் ச ஸஜாதம் ஸதாம்; ஶரண்யனறிய வர்ணாஶ்ரமவர்த்திமஸ்மானமான = ஶரண்யேந ஜ்ஞாதம் யதா ததா வர்ணாஶ்ரமவர்த்திமஸ்மத்விஶிஷ்டேந, ஸ்வஸ்ய வர்ணாஶ்ரமவர்த்திவிஷயவிஶேஷஜ்ஞாநாபாவேऽபி ஶரண்யஜ்ஞாநவிஷயீபூததயாவஸ்திதவர்ணாஶ்ரமவர்த்திவ்யாபகதாவிஶிஷ்டேநேதி யாவத்; ஆசார்யோபதிஷ்ட வாக்யத்தாலே— ஆசார்யோபதிஷ்ட வாக்யேந, தாத்ருஶவாக்யஸ்யோச்சாரணேந்யர்த்த:, ‘வாக்யத்தைக் கொண்டு’ ‘வாக்யத்தைச்சொல்லி’ ‘வாக்யத்தாலே’ இத்யேவமாதிகம் த்ராவிடபாஷாயாம் ஸமாநார்த்தகதயா ஹி ப்ரஸித்தம்; அத்ர ‘மந்த்ர’ஶப்தஸ்தாநே ‘வாக்ய’ஶப்த: மந்த்ரமந்த்ரவிஷயமாநாதரேண வாக்யமாத்ரஸ்ய ஸமாநார்த்தா, அஸ்ய ‘என்கை’ இத்யநேநாந்வய:; ஆதிமார் சொன்ன பாசுரத்தைச்சொல்லி— யாத்ருஶமபிஹிதம் வாக்யமார்யா:; ஸாவஷ்டம்பர்களைச் சரணம் புகும் முக்தரான ஸாத்யகாரர்களைப் போலே—ஸாவஷ்டம்பம் ஶரணதயா ப்ராப்தவந்தோ முக்தஜீவவத்ஸ்வவஶவர்த்திராஜகாராவஸ்த்ரஸ்ய, அத்ர ‘காரார்களை’ இத்யத்ர காராக்ருஹஸ்தாநாம் ஸமாநவர்த்திநாம் ஸாவஷ்டம்பதேஶஸ்ய கர்த்ருத்வ வித்ருத்யாதிந்யர்த்தவஸ்த்வாஶ்ரயாணாம் ...

முளக்ஷ ஶரணாகதிரேவாநுஸந்தாநவிஶேஷரூபம் வேதி-
தவ்யம், 'தாதிமார்' இத்யாதி வசநத்வயமும் தாத்பர்யமும்,
ஸந்யஸ்ய கோராவஸாத்யஸ்ய 'என்னுடைய ரக்ஷை' இத்யா-
த்யநுஸந்தாநவிஶேஷ பாவாத், யதா ராஜகா-
ர்யார்களைப் போலே—ராஜகார்யாணாமிவ ஸ்வஸ்ய வைவஶ்ய-
த்யமில்லாதார் இத்யநேநாந்ய:. அத்ர பக்ஷ கார்யவத்ஸ்வ-
ந லக்ஷணா. ஶரணாகத்யா ஸாத்யஸ்ய ப்ரதிபத்திராயீ; என்-
னுடைய ரக்ஷையுனக்கே பரமாகவேறிட்டுக்கொள்ள
வேணும்— மதீயம் ரக்ஷணம் த்வயைவ பரத்வேந ஸ்வீகார்யம்.
யதா ஹி மதீயம் ஸர்வஸ்வம், ததா மதீயம் மத்ரக்ஷணபரம்
த்வயைவ பரத்வேந ஸமர்ப்பிதம் ஸ்வீகார்யமித்யர்த்த:.
என்கை—இதி அநுஸந்தாநம். ததாஹ பகவாந் ஶ்ரீஸாத்யகி
'அஜ்ஞாநாந்தவிஷயமஜ்ஞாநாதிமஹாவிஶ்வா-
ஸம்ப்ரயிகாரிகம் ப்ரஸக்த: ப்ரபந்நஸ்ய ப்ரபத்தி மஹாபா-
பேயாவஸிஷ்ட அயோக்யகரணமாத்யந்திகம் ப்ரபந்நகம்
ப்ராயஶ்சித்தமாக பரஸமர்ப்பணம் நிஷ்டாஸ்த்ருதிம்
பவதி ॥

யத்யப்யஸிமாத்ய ப்ராயஶ்சித்தமேவ ப்ராயஶ்சித்தம் ப்ரதீ-
யத இவ, ததாபி ந தத்ராயஶ்சித்தநீகஸ்தும் யுக்தம்—
ப்ரபத்திவிஶேஷப்ரதிபாதகவாக்யஸ்ய வாக்யஸ்ய । ப்ரா-
யஶ்சித்தாநி: ப்ரபத்தீதம் தத் ப்ரஸ்தாவஸித்தேந நிரஸிஷ்ய-
தே, அத இதம் வாக்யம் பரஸமர்ப்பணப்ரதிபாதகமேவ;
தத்பரத்வமேவமியாவேஶ் பரஸமர்ப்பணப்ரதிபாதந-
காலே, யதா ஶ்ரீஹஸ்திகிரிநாதே—"பரஸமர்ப்பணமா-
வது 'ஶ்ரேயஸ்த்வயைவ அவாப்தவ்யம்' என்-
றபடியே நித்யஶேஷபூதனுமாய் நித்யபரதந்த்ரனுமாய்
ஸ்வஹிதப்ரவ்ருத்திக்குப் புகலொன்றில்லாவடியேனை இனியொரு கர்ப்-
பத்திலே மூட்டாதேயடைக்கலமாகக் கொண்டு ரக்ஷித்தருளவே-
ண்டுமென்கை" இதி, யதா ச ஶ்ரீஹஸ்திகிரிமாஹாத்ம்யே-
யே— "நானுமென்னை ரக்ஷித்துக்கொள்ளமாட்டேன். வேறு

எனக்கு ரக்ஷகரில்லை. மேலே என்னுடைய [illegible] த்தாலே [illegible] தேவரீரே என்னை ரக்ஷித்தருளவேணு மென்கிறார் [illegible]” இதி। [illegible] என்கிற [illegible]

[illegible] களில்’ [illegible]

मयकर्तः, 'स्वायत्ते शब्दप्रयोगे नानावकाशः प्रयोजनम्' इति न्यायात्, गुरोरपि शुश्रूषणीयत्ववैशेष्यप्रसक्तत्वात् । किञ्च 'षड्गुणं तद्भवाय' इत्यत्र वाक्ये श्रुतिशेषे 'श्रुतिनिःक्षेपकाण्डे' इत्यादिनिःक्षेपस्य प्रसिद्धत्वात्, तत्र 'निःक्षेपापरपर्यायो न्यासः पञ्चाङ्गसंयुतः' इत्यादिपूर्वाचार्यवचनैरिति तत्रोक्तमेव निरवद्यमुपपादनीयम्, न किञ्चिदिति ॥

यत्तु — अनधिकारिणि गुरुणैव शब्दाहार्ये "இவ்வுபாயத்தில் ஸர்வஜ்ஞரானந்தருமுடையராயிருப்பார்க்கும் + ப்ரபத்தியிலேயிழியலாம்" इति पूर्वाचार्याधिकारवाक्यं प्रमाणयोर्वाक्यम्, तदपि न सम्यक् — साङ्गस्याप्येवमेतत्रापायश्रवणात्मयाऽधिकारिविशेषाधिकारनिस्तारकत्वेन शुश्रूषार्ह्यस्य शरणागतेः प्रपत्तेः शास्त्रीयत्वस्यैवोपपत्तेः । किञ्च 'शुश्रूषाविषयके'त्यादिना 'இவ்வுபாயத்தில்' इत्यत्र उपायशब्दस्य साङ्गसाङ्गप्रयोगस्य पूर्वाचार्याणामन्यत्रैव 'उपायाङ्गस्वरूपाङ्गसाङ्गत्वे, नाङ्गानीति सङ्गतिः' इत्याद्युक्तत्वात्, पूर्वोक्तमेव श्रेयः ॥

यदपि — उक्तरीत्या तस्यान्यानुपपत्तिसंशक्त्या "உபாஸநாதிகளில் தெளிவில்லாமையாதல், ப்ரபத்திதன்னிலும் ஸம்ப்ரதாய விசேஷங்களறியாமையாதலாமத்தனை" इति वाक्यान्तराद्वा तदपि न तत्र पूर्वोक्तम् — 'உபாயாந்தரத்தில் அஜ்ஞராய்' इत्यादेः "உபாஸநாதிகளில் தெளிவில்லாமையாதல்" इति वाक्ये तात्पर्यावगमात्ताद्राम्याप्रसक्त्युपपत्तेरनवद्यत्वेन तस्याग्रहणीयतया शरणागतेरुपायस्य विशिष्टाधिकारित्वं तत्रापि तदुचितशुद्धस्य तदाश्रयणात्स्वानाधिकारित्वेऽपि सर्वज्ञत्वात्, तत्र हि 'इदं शरणमज्ञानाम्' इति वचनेऽर्थान्तराद्यत्र पूर्वोक्तज्ञानम् "உபாஸநாதிகளில் தெளி

வில்லாமையாதல் ப்ரபத்திதன்னிலும் ஸங்க்ஷேபவிசேஷங்களறி யாமையாதலாமத்தனை" இதி விவ்ருதம், அதஏவ சாத்ர "உபாயாந்தரத்திலசக்தராய், இவ்வுபாயத்தில் ஸாமாந்யஜ்ஞாந மாத்ர முடையராயிருப்பார்க்கும்" இத்யுபஸம்ஹ்ருதம், அத ஏவ ச உபக்ரமோபஸம்ஹாரயோ: ப்ரபத்த்யுபாயஶப்தயோ ஸமாநார்த்தகத்வமநாவ்ருத்திகாயுக்தி ஹீநார்த்தகத்வ மநர்த்தகத்வம் ச । அத ஏவ ஹி ப்ரபந்நஸ்ய ஸாரப்ரகாசிகாயாம் "ப்ரபத்திதன்னிலும் ஸங்க்ஷேபவிசேஷங்களறியாமை யாதலாமத்தனை" இதி ப்ரதீகம் க்ருத்வா 'ஸர்வாதிகாராநந்யஸ்ய ஸர்வப்ரகாரேண விசிஷ்ய ஜ்ஞாநாபாவோ வா ஹேதுரிதி வ்யாக்யாதம்; அநேநாத்ர ப்ரபத்தேஸ்ஸர்வஜ்ஞ விசிஷ்டாஜ்ஞானமவேக்ஷ்யமிதி ஸம்ஸ்ப்ருஷ்டமஸ்மத்தே, ஸர்வதா ஹேதுஹீநத்வாத் ப்ரபத்திசப்தஸ்யார்த்தமாத்ரம் ப்ரகாரணவிரோதம் ஸாரப்ரகாசிகாவிரோதம் சேதி ஸித்தம் । "அஹிம்ஸா ஸத்யமஸ்தேயம்" "ரக்ஷாபேக்ஷா" இத்யாத்யாம் ப்ரபத்திசப்தஸ்ய ஹாரஸமர்ப்பணமாத்ரபரத்வேபி நத்ராபி ப்ராயேணாவிசிஷ்டஹாரஸமர்ப்பணஸ்யைவ ப்ரபத்திசப்தார்த்ததயா: ப்ரதீதே:, அபி ச ஸம்ப்ரதாயே அஷ்டமாத்ரவிஷயக ஸாமாந்யஜ்ஞாநஸ்யாதிகாரகோடிஸமர்ப்பணாதி ஜ்யேஷ்டஸ்யைவ த்வதீயகாதிகாரிவிஷமாதிகாரஸ்ரீஸந்ந்யாஸாநுரோதேந சாத்ரேத்யுபாய ப்ரபத்திசப்தயோரதிகாரஹாரஸமர்ப்பணமாத்ரவிசேஷ்யதா; அஹோபிலேந ச மாத்ருகாதி காரே "இவற்றில ப்ரபத்தியாவது 'ஸக்ருதேவ ப்ரபந்நாய' இத்யாதிகளிற்படியே ஸாதிகாரமான ஆத்மநிக்ஷேபம்" இத்யுபலக்ஷிதம்; ததா ச தத்ர தத்ர விவக்ஷாபேதேந ப்ராயோ நாவிசிஷ்டஹாரஸமர்ப்பணபரத்வம் ஹாரஸமர்ப்பணமாத்ரபரத்வம் ஸாங்கஹாரஸமர்ப்பணபரத்வம் ச த்ரஷ்டவ்யமித்யலம் ப்ரக்ருதே ப்ரபத்திசப்தஸ்ய தத்ஸாமாந்யேநோபாயபரத்வம் ச அதிகாரவிசிஷ்டஹாரஸமர்ப்பணபராயணாஸ் ஸர்வாந்து ஸீத்யா அதிகாரேண தேசஸம்பந்தாஸாவமாத்ரேண விசிஷ்டே

தத்த்வம் தாத்பர்யஶாஸ்த்ரேஷு ஶோபநத்வேந ஸம்பந்நம் ஸித்தமிதி ஸித்தம் ।

ஏதேந "க்ருதிகளுக்கு" இத்யாதி ப்ரதமாதிகாரஸ்ரீஸூக்திரபி நிர்வ்ருத்தா தாத்பர்யார்த்தோ வேதித: । இதஶ்சாயம் ப்ரஸ்தாவ: — கிம் ஸாரஸங்க்ரஹஸ்ய ப்ரயோஜநம் ஶிஷ்யஸ்ய தத்வாக்யார்த்தஜ்ஞாநம்? உத ஸாக்ஷாத் தஸ்ய? நாத்ய: — ஜ்ஞாநஸ்ய ப்ரயோஜநாதிவிஶிஷ்டத்வேநைவ தத்ப்ரதிபாத்யதயா ஸம்பந்தகத்வாத், ஸந்திக்தத்வாச்ச ப்ரயோஜநத்வாத்; நாந்த்ய: — உபாயத்வஸ்ய ஸாக்ஷாத்ப்ரவ்ருத்தி ஸம்ஸித்திப்ரயோஜந்யத்வாதி ஜாகரூகதயா தத்விஶேஷாத் ॥

யத்து — ஶ்லோகார்த்தப்ரதிபத்திகதயா ஸ்ரீபாஷ்யாதிஷ்வப்யதாநம், ததபி ப்ரத்யக்ஷகாரணாதிப்ரவ்ருத்திவாதகஸ்மார்த்தஜ்ஞாநேऽபி தத்விஷயகவைஶத்யஸ்ய "ஸ்வகிஞ்சநிஷ்டனும் உக்திநிஷ்டனும்" இத்யாதிநா ப்ரத்யுக்தமேவ ஸம்பாவிதத்வாதத்ஸ்வயதிகாரிண்யப்யப்ரதிஷேதாத் ப்ரவ்ருத்திவாதகஸ்மார்த்தஜ்ஞாநேऽபி ததைவஶத்யஸம்பவேந வ்யாகாத்யஸாமாந்யஸ்ய, நஹி ப்ரவ்ருத்திவாதகஸ்மார்த்தஜ்ஞாநே ஸத்யேவ வைஶத்யப்ரத்யயா நேதி நியமோ யாத: — அந்யதைகஸ்ய தஸ்ய ஏதத்ஸ்த்ரைகாலாஸாவாதிதி ॥

ஏதாவதா ஸத்ப்ரவாக்யார்த்தப்ரயாஸஸித்தயாऽந்யவ்யவைஶத்யஸாதகத்வம் ந ஸம்பவதீதி ப்ராப்தி, யேந தாவதா ஸ்வாகர்ஷ்டி ஸம்ப்ராப்தா வைஶத்யஸித்திரிதி ஸூத்ர்யம் । "இதம் ஶரணஜ்ஞாந"மிதி ஸாக்ஷாத்ஸாரஸங்க்ரஹவிஷயகஜ்ஞாநவைஶத்யப்ரயோஜநத்வேநாநுஸாரேண, 'யேந கேநாபி — ஜ்ஞாநிகளில் விஶதஜ்ஞாநமுண்டாதல் ஸம்ப்ரதாயஜ்ஞாநமுண்டாதல் என்றபடி' இதி ப்ரத்யேகாதப்ரதாணாநுஸாரப்ரதிபாதிதாதிகார ஸ்ரீஸாராஸ்வாதிநீஸூக்த்யநுரோதேந ஜ்ஞாநிவிஷயகஜ்ஞாநேऽவ்யவைஶத்யமேவ । ஏவஞ்ச ப்ரதாநாநுஸாரேண ஜ்ஞாநிஷ்ட்யவைஶத்யஸ்யைவ "ஜ்ஞாநாநுஷ்டாநங்களில்" இதி விஶிஷ்யாஜ்ஞாதத்வே

தத்ராகத்யா 'கஜேஹ்ஷா வஸவுராத்ரேநவாசவேஸநத்யூதி தா
சேவஸநத்யூவேத்யஸ்' த்யாவாயுராஸயோஜயபேந 'கஜூலார
வசேவஸநத்யூம் வாவஸ்யகதி ஆதிட்யத' இதத்யநாஹதிதம்;
கஜூவிஷயே தத்ராவாதிஸிகநிவேஸநேநாவயோமத
திவாகைஸ்யுராதிவஸவுராஞ்ஸேவஷவயசேவஸநத்யூம், தத்தி தா
இதராம் ஸேவஸநத்யாஹாவேஸவி ஜூஷவஸேவியுதஷாவ்காந
ஷம்வாத நவஸகஷமத்தரவுகவைஜூலாவ்க்ராசேவாவயோம
வாரவிஷயே சேவஸநத்யாஹாவே ஸ்தாயிகாஸிணாவ்ருஜுஷ
நாஷ்டாநாஷம்ஸேவந ததிஷயே சேவஸநத்யூஜூவதஜ்யோ
வண ஸஜ்ஞ்யத இதஸ்ஸத்திஸாஞாவாயுராணாஸோஸய:; ஷ
வஜு ஷாஜேஸ்சேவஸநத்யவோயகமுரோணாவாயுஸ்ரீஷஜ்ஞிக
ஹரம் 'கஜூலாஜவசேவஸநத்யூம் வே'த்யாத்ஸ்ரீஷஜேநேநு
விரோயஸேஸஸஹாவகாஸ இதி ॥

யத்²தா—'கஜேஹ்ஷா சேவஸநத்யாஹாவகஸ்ஸேந தத்ஸநிய
தஸகத்யாஹாவேஸவ்யாகஷிவ்யத' இதி, தத்ஜ்ஞாநாவவ
ஷம்—சேவஸநத்யஸ்ஸேகத்யாவஷஹாவயோவுா வஸநியதகஷாஹா
வாக், யதிஷிநிவிஷயகஷம்பூஜ்ஞாநஸேத்ஸவி தத்நாஷ்டாநள
வயிகஸகத்யாஹாவஸ்ய ஷவுஸேஸாகஷாகஷிகதயா தத்வஸ்ரவா
ஷம்ஹாவாக், ஸத்திஷஸேத்ஸவி ஜ்ஞாநாஹாவஸ்ய ஜ்ஞாநஷஸேத்ஸவி
ஸகத்யாஹாவஸ்ய வ ''ஹகத்யாதள ஸகத்யாஹாவ'' இதி ஸ்ரீஷஜ
கத்யநாரோயேந ஷக்திவிஷயேஸவஸ்யாஞ்காயுகஷாக், ஆவத்த
விஷயேஸவி ''கஜேஸாஸநஸஜஹஷண'' தி ஸ்ரீஷஜகத்யநா
ரோயேநஸ்ரீஸூவஹஷவுநாஹஞாதத்யாவ்யாநாநரோ
யேந வ தத்ஸநியதகஷாஹாவஸ்யாவஸ்யாஞ்காயுகஷாக்; 'ஜ்ஞா
நாஹாவே ஆயஸ:, ஸகத்யாஹாவே த்திதீய:, உஹயாஹாவே த்ரு
தீய' இதி ஹி வ்யாவ்யாதம் । நசேவதத்வம் காயிகவாஜிகஸ
கிவிஷயம், ஸாநஸீ தா ஸத்திஷ தத்ஸநியசேதவேதி வாஜ்யம்—
ஷம்ஸோவே ஆஸாணாஹாவாக், கஹ்யாஷாயேநவாடவாஜவா
யாஷஸ்யா கஹ்யாஷாஹாவேஸஹாவஸ்ய ஷவஜூரோவ ஸூநாஞ.
ரோஸஹிஹிதகஷாக்; ஆவதிவிஷயகஷம்பூஜ்ஞாநவதாஸவிரோ

மிதி — ப்ரயுபவிஷ்டயே ஸம்ஶயபதேஸ்யேஷ்யாதிரேகேவாடவா ராவஸ்யாஜ்யாவஸி ஸம்பேவர்மாவணஸ்யோநகாது । ந்ருத்யாஸகோ த்திஷ்டாத்திதிஷ்டேயாஸக்தநாஷ்டாநா நா ம ண ஜ்ஞா ந ஶ ஜ்ஞாநாதிபதகவ்ருதிவாதநம் தா த்வணநாரேவஷ்ருஷ்ணா தவ த்வணதாம் நிரவஸிஷ்யத இதி நாத்ர தத்ஸ்யணீ யம் ॥

யதபி ‘ஶரண்ய:—ஶரணவரணூஸம் கவராவதாராதி ரேரோ ஸமவாநு, அவனறிய—கதந ஜ்ஞாதம் யயாதயா, தஸ்ய ச ‘ஜ்ஞாயேராவதிஷ்டே’ த்யேத்ராவதேஶக்ரியாயா ய:’ இத்யாதி, ‘கிஞ்ச வாக்யவிஶேஷணகே வ்யாஜநம் ச வஸ்த்ராதி ச . ததவ்யதிஸ்யேய:—ஶரண்யவதஸ்யாவரா வதாராதிவாக்யஸ்ய, ‘அறியே’ த்யஸ்ய வ்யவஹிதேதகதேஶா யஸ்யாங்காரேவஸி வாக்யாபயவக்ஷ ஸமர்த்தஸ்ரீதேத்வ ரண்யாஜ்ஞாதேதாவதேஶாஸாவாதேவாஸ்ஞவி வக்ஷ வெ யஸ்ய தத்வஸ்யகாஸ, தத ஏவ தஸ்ய ஶரண்யஸக்ஷம் நதர்யகாமாஸாது । யத்யவராவதாரவ்யவஹிததேஶக்ரிய ணஸ்ய உபதேஶஸ்ய ஶரண்யவ்ருத்யக்ஷவிஷயகாஸாவ: ஸ்யாக, ததா தாத்ருஶோபதேஶஸ்யாவதரநமாரா தஸ்ய ஶ ரண்யஸக்ஷகமாஸ இதி வக்தும் ஶக்யதாபி, ததேவ ந ஸம்பவதி— விஶ்வாவிஶிஷ்டவேஷணாவி ஸம்பவதஸ்வர்ஜ தாய: ‘யோ வேத்தி யாமவந்த்ஸவம் வ்ருத்யக்ஷண ஸதா ஸ்வத:’ ஸவாநு ஸவர்வேத்வ கமணிதஜோஜ்ஜகமண’ இத்யாதி ஸாவ்யாநாயாஸ தஜநாமணவ்ருணமணாது விஸதயாஸத் ஜவ்யவஹிததேஶக்ரியஜோணஸ்யாவ்யாவதேஶஸ்ய ஸவ ஜ்ஞவ்ருத்யக்ஷவிஷயகாவஶ்யம்பாவாஸ ॥

வாக்யாபயக்ஷ இவ வரிணவ்ருவதிஸமகாரேவ பூர்வாபயக்ஷநிஷ்டாவாதநம் தா ந ஸம்பவதி—‘ஶரண்ய னறிய வரிணவ்ருவதிஸமம்’ இத்யத்ஸ்தாயாதாய:, ஶோ காரஸாயாகேவ ந க்ருஹீதம் ஸத்த்வாயாம் வாராஷ ஸ்ய ‘இவன் ஶரண்யனறிய ஸாயா’ இதி ப்ரயாஸவாக்ய

ஸாமாந்யாபாவஸ்ய விஶேஷாபாவவ்யாப்யத்வாத் । 'அறியே'த்யஸ்ய க்ரியாவிஶேஷணத்வாத் ஸர்வஜ்ஞத்வாஸம்பவ இதி சேத், 'ஸ்தோகம் பாக:' 'ஸுகம் ஶயித:' 'பூயாம்ஸம் ஶ்ரீ'ரித்யாதௌ ஸர்வஜ்ஞத்வாநுபபத்திப்ரஸக்தேஶ்ச । க்ரியாவிஶேஷணஸ்ய த்ரவ்யாத்யஸம்பவாதிதி சேத் ந கர்மத்வஶ்யாத: । அஸ்து வா 'ஸ்தோகம் பாக'இத்யாதௌ பாகஸ்ய ஸ்தோகத்வம் இதி, 'அறியே'த்யஸ்ய ப்ரயோகாநுஸாராத் க்ரியாவிஶேஷணஸ்யைவ ந விரோத இத்யுக்தம் । யதி து க்ரியாவிஶேஷணத்வேந தஸ்ய தி பக்ஷ:, ததா 'மறந்தேனெ'த்யத்ர 'ஆன' இதி பதவாச்ய க்ரியாயாம் 'அறியே'த்யஸ்யாந்வய: । 'மறந்தேன' 'மறந்திருக்கிற' இத்யநயோ: பர்யாயத்வாத் 'ஆகிறது' இத்யாதிப்ரயோகாநுஸாராச்ச 'ஆனே'த்யஸ்ய பாதாந்தர்கதத்வேந ந விரோத இதி । கிஞ்சாஸ்ய 'பூர்ணாநுபூதிமறந்தேன' இதி த்ரைவர்ண்ய ஶுபாபாதிதம் இதி "ததாதித்ரநவா ஸ்வஸ்திவக்தி தாயேர்"தி ஶ்ரீஸூக்த்யுதாஹரணே, தத்ர 'உபாயஶரணாகதி'ரிதி ப்ரகரணாநுஸாரேணாபாயஸ்வரூபஸ்ய பரா வஸ்துப்ரூப்திவாக்யாத்ஜ்ஞாததாத்பர்யபூர்திகதைவ உக்த இதி, அத்ராபி "ஸ்வஸ்திகே"த்யத்ர நாமஸ்ய "ஶரண்யநறியே" த்யஸ்ய பூர்ணாநுபூதிமறந்தாயாஸ்தேவோபயோஸ்திதஸ்யாதிதி, அந்யதா த்யஜ்ஞநிஷ்டாவிஷயயோரநயோ: ஸமாநாயக்ஷ்வராஸ்மந்நிதிநிஜ்ஞத்வ; அத ஏவ 'ஸ்வஸ்திகாயே'தி வாக்யஸ்ய ந ஸ்வரஸதிதி போத்யம் । ப்ரயோஜநம் வாக்யாந்து பக்ஷ வாக்யார்தப்ராஸபக்ஷ இவ வ்யாவர்த்யாஸம்ஸதாவேதாயிகாரிவிஷயே வஸ்த: ஸ்வஸ்திகம் பூர்ணாநுபூதிமறந்தம் உபாதிவாக்யம்ஸ்தோகாநுபூர்வ்யகணிகாவஶவர்த்திஸ்வஜ்ஞஶரண்யாத்மபாவோத்வாஸிதவாக்யப்ரயோகத்யஸ்திகாரணிகஸாரமணீயேந விஶதஜ்ஞாநபூர்வகம் தத்வ்யாயிகாயமூர்ணாஸிதவிதிவ்ரத்யா ஸ்வீகரோதீதி தத்ரைவ வ்யாவ்யாதத்வம் தகம் ஜ்ஞேயம் ॥

[illegible]

[illegible] உக்திநிஷ்டனுக்கும் [illegible] கருத்து [illegible]

[illegible] வக்ஷித்தால் ரக்ஷிக்குமென்கிற விஶ்வாஸமுடையராய் [illegible]

[illegible]

வயாயகஜிதி நியகேமுநகோவாயஃஸ்ரீஸஙித்வீரா ஜ்வேவ— ஸ்ரீகூஹஸ்யத்ரயஸாராதிஷு தத்தத் வூவத்ர்நஷ்ட நஸ்ய தெஶகாசாதிநியகேஹாவகமுநாஜ், 'த்ரைதி ஸம்வூ த்ருமதிஸ்வாகெ' 'கீதை கவிகெ' இத்யாதிஷு வொஸ்த்ர ஸாவெஷ்ய வ 'கெ—விஶவஸாக்ஷாத்காரிணஸ்ஸஸ ஸாவத்ரிக ஸஷியள'' 'கவிகெ—கவாபகாராணஸ்ய ஸவத்ர ஸஷி ஹிதஸ்ய+தவ ஸஷியள'' இதி வ்யாவ்யாநாஜ் । 'கெ'இதி ஸஷிஹிதகெஶவாவிவஹஸகே்ஙவீ வூகேணவயராமெொவந யாzயுஸாகேயுர்யாவ தயா வ்யாவ்யாதம், கிசேத தஹஸாவ இதி ஸாதாரம் தாஹ்ரஶநியகே ஜ்வாயராநஹிகேத வணவேதி । நவெவ தத்வம் ஸ்வநிஷ்டாவிஷயதி வாவ்யம்—உத்திஷ்டாவிஷ யெ ஹவஹிகேதவித்ர ஹஸகேக்ஷாநமெஷ்யக—தாஹாகவிகமா ராஙிவமெஶாவஸ்யகசாதிநியகேவொயகாநந்யாவஸி ஜய க்தி ஞிகு கேணஶகஸாநவகெகெ ஒஸ்ஸெவ தயா வக்த கேஶக்யசாஜ், ஜஸ்ய வ வாக்யஸ்ய விவாஹவிஷயதயா தத்ர வூகேணசாவஸம்ஹவாஜ் ।

யஜ்—வநதஜியகேவிஷயெ 'ஸஙிவிதஶாயம் நியகே'இத்யா ரஹ்ய வஹ விகராஜம், தஹவீ 'த்ருகணிர்த'இதி வஹஸ்யா ஸ்வாஹாவாவெயுராஜ்த்யாzயுவணர்நெ வூயொஜநாதிஶயஸம் ஹவாஜ்ஞாகாதிவொஷமாஸாஹாவாஜ்வூவெயுவ । தயாஹி—'த்ருக ணிதஃ; ணிஜநாஜ் கஃ, 'நிஷ்டாயாம் வெட'தி ணிவொ லொ பஃ, ஸ்ராவிதஇத்யர்ஃ, ஹமவநம் ஸ்ராவிதஇதி யாவஜ்'இத்ய ஸ்வாவாவெயுவர்யாவ்யாதம்; அத்ர வ வகெஷ விஶஹஜ்ஞாநம் கேஹஙிணாகே,ஸகேஹாயஜ்ஞாநகேவாமு, கேஹஸ்யாஸ்யஹமவதஃ ஸ்ராத்ரவிவாவூவெஶநகேவாயிகாரித்ருத்வம், நாஜாzயிக கேவெக்ஷிதம், ஸகேஹாயஜ்ஞாநவஙிவர்கம் ஹமவநம் ஸ்ராவித வணவாயம் கேஹஃ ஸ்ராவயிதாஃ க்ரதக்ருத்யதாகேவாஹயதீதி கேஹவூஹாவாயிக்யஸிஜிநிஷ்டதிஙிவெஹவ, லக்ஷணா வ நெநெத்யகெஹவ யாத்ம் । ஹவதிக்ஷதா த்ருகணிர்தவஹஸ்ய

தடாமீரூசேவகூவாபழ்சேவாடாகரணஷ்யாஞ்யாஸிதவாஙாஶ்ரய
ணாக ஓாக்ஷணிககம், கயாநவைவடீத்ராடீஸாவேzவி ஜக்ஷ
ணாரஞ்காா:, கிஞ்சகவட்ர'இதுாதிஸ்தாத்ஸாஷ்ருஶ்ரீவ்ஸுக்தி
விஶோய:, கநந்யாவிஜமூசோணாதராமூதிவணயத்திஞ்தி
யபூவாரகஈஓநம், மூகூமேதzவஶ்வகதவ்சேஞ்ராஜராவ்ராவ
தபூகாவஸாயாரணமூசோணாஜரமூதிவணமூஹாவ விஶேஷா
கயநசித்ராடீபா ஷாஷாவஸ்சேநிஷ்ஷஞ்தி வாபடேசேவ । வாவ
சேத்ராவாத்ரா வாாவிவரணீவத்ரவி ந ஷவநாகர்மா—

தத்வஹி 'ஞகணிபூத'இதுவஸ்ரு மூயசேத: ஶாராவவகாரரா
ஞாத'இதுயழ்சேகா, ஶ்ரவணசோத்ருவஸ்ரு சோக்ஷவஸாயநகா
வஸம்ஶவசேஷிவஸாய, 'ஶ்ரவணம் ஶாரணாமதிகாஶ்ரீநாஞாரண
வேஸ்ராவஜக்ஷண'இத்யக்தம்; வாவசேவி யத்ஞயா ஶ்ருதசே
ஶேஞாரணவஸ்ரு ஶாரணாமதிகாஶ்ரீநவஸ்ரு சோக்ஷவஸாயநக
திராவஸாயபும் 'ஶாராசேவாஞ்சேக'த்யக்தம்; 'கநஷ்டா
நகாடீஜஇதுவஸ்ரு 'வஸகதயக்க' இதுநோநாமய:, ந த
'ஶாராசேவாஞ்சேக'த்யேநந, கநஷ்டாநே ஶாராசேவா
ஞவணசோவஶ்ருகிதுத்ருமூசோணாவாயபூஶ்ரீவஸுக்திஶேஶவஸ்ரா
யநவஸ்சேந தயாzமயவாதவஸ்ரு வ்ராவ்ராதாரமூாசோணி
காயபூவகதுகதிவாயநாநாவக்காவாடககாக ; தயா வ
தஞ்ஶ்ரவணசோத்ருவஸ்ரு, ஶாராசேவாடாகணபூநேzவி தட
பாரணசோத்ருவஸ்ரு வ சோக்ஷவஸாயநகசேவ திராவஸிதி நாத்ர
வடீஹிசேதநியசேவஸுவநமேநாzவி । கிஞ்ச ஶாரணாம
திகாஶ்ரீநே'த்யக்த்ரா காரணதயோஞாரணவேஸ்ரவ ஞாவஸ
: மூதீத்ரா அயசேஞாயபூ ஶாரணாமதிரநஷ்டயேத்
ாவமசேத்ரு த இதி மூதிகஞ்சேசேவ வாாவிவரணீ ஹவதாம்॥

வாாவஸம்ஶேஷzவி 'ஞகணிபூத:—வடாஞாயேபூண
ஞசோணாவவதிஶ்ரா 'கவஸ்ராயசேயபூ'இதிஶ்ருதஇதுயபூ'
தி மூயசேம் வ்ராவ்ராய, ஶ்ரவணசோத்ருவஸ்ரு சோக்ஷவஸாயநகா
வவதிசேஷிவஸாய, 'கத்ரு வஸகதநஷ்டாநமூயோஜகா

𑌵𑍍𑌯𑌵𑌹𑌿𑌤𑌤𑍍𑌵𑌪𑍍𑌰𑌯𑍁𑌕𑍍𑌤𑌕𑌾𑌰𑍍𑌯𑌾𑌨𑌵𑌶𑍍𑌯𑌕𑌤𑌾𑌕𑌰𑌣𑌤𑍍𑌵𑌂 𑌵𑌿𑌶𑍇𑌷𑌿𑌤𑌮𑌿𑌤𑍍𑌯𑌰𑍍𑌥𑌃 । 𑌅𑌯𑌂 𑌭𑌾𑌵𑌃 — 𑌪𑍍𑌰𑌾𑌰𑌬𑍍𑌧𑌕𑌰𑍍𑌮𑌾𑌨𑍍𑌤𑍇 𑌶𑍍𑌰𑌵𑌣𑌾𑌦𑍇𑌸𑍍𑌤𑌸𑍍𑌯 𑌮𑍋𑌕𑍍𑌷𑌸𑌾𑌧𑌨𑌤𑍍𑌵𑌾𑌭𑌾𑌵𑍇𑌨 '𑌶𑍍𑌰𑍋𑌤𑌵𑍍𑌯' 𑌇𑌤𑍍𑌯𑍇𑌤𑌦𑍍𑌵𑌿𑌧𑌿𑌜𑌨𑍍𑌯𑌤𑌯𑌾 '𑌶𑍍𑌰𑌾𑌵𑌿𑌤' 𑌇𑌤𑍍𑌯𑌯𑍁𑌕𑍍𑌤𑌮𑍍, 𑌤𑌥𑌾 𑌚 𑌪𑍍𑌰𑌾𑌰𑌬𑍍𑌧𑌾𑌨𑍍𑌤𑌰𑌾𑌵𑍍𑌯𑌵𑌹𑌿𑌤𑌪𑍂𑌰𑍍𑌵𑌕𑍍𑌷𑌣𑌕𑌾𑌰𑌣𑌤𑌯𑌾 𑌸𑌾𑌕𑍍𑌷𑌾𑌤𑍍𑌕𑌾𑌰𑍍𑌯𑌾𑌯 𑌤𑍇𑌨 𑌸𑌹𑌕𑌾𑌰𑌿𑌭𑌾𑌵𑍀𑌕𑍃𑌤𑍍𑌯 𑌤𑍍𑌰𑌯𑌾𑌣𑌾𑌂 𑌸𑌾𑌹𑌕𑌾𑌰𑍍𑌯𑌣𑌂 𑌮𑍋𑌕𑍍𑌷𑌸𑌾𑌧𑌨𑌂 𑌭𑌵𑌤𑍀𑌤𑌿, 𑌅𑌤𑌃 𑌪𑍍𑌰𑌾𑌰𑌬𑍍𑌧𑌾𑌨𑌨𑍍𑌤𑌰𑌂 𑌶𑍍𑌰𑌵𑌣𑌾𑌦𑌿𑌕𑌂 𑌵𑌿𑌹𑌿𑌤𑌮𑍍, 𑌅𑌤𑌃 𑌸𑌨𑍍𑌨𑌿𑌕𑌰𑍍𑌷𑍇 𑌶𑍇𑌷𑌤𑍍𑌵𑌶𑍇𑌷𑍍𑌯𑌤𑍍𑌵𑌾𑌦𑌿𑌵𑌿𑌰𑍋𑌧𑍋 𑌽𑌪𑍍𑌯𑌨𑍁𑌪𑌪𑌨𑍍𑌨𑌃 ॥ 𑌕𑌿𑌞𑍍𑌚 𑌸𑌤𑍍𑌤𑍍𑌵𑌕𑍍𑌷𑌂 𑌸𑌾𑌕𑍍𑌷𑌾𑌤𑍍𑌕𑌾𑌰𑍇𑌽𑌪𑌿 𑌪𑍍𑌰𑌤𑌿𑌬𑌨𑍍𑌧𑌃 — 𑌤𑌤𑍍𑌰 𑌹𑌿 '𑌸𑌕𑍃𑌤𑍍𑌪𑍍𑌰𑌯𑌤𑍍𑌨𑍇𑌨' 𑌇𑌤𑍍𑌯𑌾𑌕𑍍𑌷𑌿𑌪𑍍𑌯 𑌪𑍍𑌰𑌾𑌰𑌬𑍍𑌧𑌕𑌰𑍍𑌮𑌾𑌣𑌂 𑌤𑌤𑍍𑌰𑍋𑌕𑍍𑌤𑍍𑌯𑌾 𑌵𑌿𑌶𑍇𑌷𑌿𑌤𑌤𑍍𑌵𑍇𑌨 𑌸𑌾𑌕𑍍𑌷𑌾𑌤𑍍𑌕𑌾𑌰𑌣𑌤𑍍𑌵𑍇𑌨 𑌮𑍋𑌕𑍍𑌷𑌸𑌾𑌧𑌨𑌕𑌤𑌯𑌾 𑌕𑍃𑌤𑌕𑍃𑌤𑍍𑌯𑌤𑍍𑌵𑌸𑌾𑌧𑌕' 𑌇𑌤𑌿 𑌪𑍍𑌰𑌤𑍍𑌯𑌃 𑌪𑌰𑍋𑌵𑍍𑌯𑌾𑌵𑍃𑌤𑍍𑌤𑌃, 𑌤𑌥𑌾𑌪𑌿 𑌕𑌾𑌰𑍍𑌯𑌿𑌣𑌃 𑌕𑍃𑌤𑌕𑍃𑌤𑍍𑌯𑌤𑍍𑌵𑌾𑌵𑍍𑌯𑌾𑌪𑍍𑌤𑍍𑌯𑌾𑌤𑌿𑌪𑍍𑌰𑌸𑌙𑍍𑌗𑍇𑌨 𑌕𑍃𑌤𑌕𑍃𑌤𑍍𑌯𑌤𑍍𑌵𑌸𑍍𑌯𑌾𑌸𑍍𑌯 𑌘𑌟𑌤𑍍𑌵𑌂 𑌪𑍍𑌰𑌤𑍀𑌤𑍍𑌯𑌾 𑌕𑌥𑌂𑌚𑌿𑌤𑍍 𑌶𑍇𑌷𑌸𑍍𑌯𑌾𑌸𑍍𑌯 𑌤𑌦𑍍𑌵𑍍𑌯𑌾𑌵𑍃𑌤𑍍𑌤𑌤𑍍𑌵𑌂 𑌪𑍍𑌰𑌤𑍀𑌤𑌮𑍍 । 𑌅𑌤 𑌏𑌵 𑌨𑍍𑌯𑌾𑌸𑌵𑌿𑌦𑍍𑌯𑌾𑌵𑍍𑌯𑌾𑌵𑍃𑌤𑍍𑌤𑌿𑌪𑌰𑌿𑌹𑌾𑌰𑌾𑌯 𑌚 𑌸𑌾𑌕𑍍𑌷𑌾𑌤𑍍𑌕𑌾𑌰𑌣𑌤𑍍𑌵𑌸𑍍𑌯 𑌪𑍍𑌰𑌤𑌿𑌬𑌨𑍍𑌧𑌕 𑌮𑍋𑌕𑍍𑌷𑌸𑌾𑌧𑌨𑌤𑌯𑌾 𑌸𑌂𑌭𑌵𑌤𑌿 । 𑌤𑌥𑌾 𑌚 𑌕𑌣𑍍𑌠𑌤𑌃 𑌵𑌿𑌶𑍇𑌷𑌿𑌤𑌾𑌯𑌾𑌸𑍍𑌯 𑌸𑌾𑌕𑍍𑌷𑌾𑌨𑍍𑌮𑍋𑌕𑍍𑌷𑌸𑌾𑌧𑌨𑌤𑍍𑌵𑌾𑌦𑌿𑌭𑌵𑌨𑍍𑌤𑌿 𑌕𑍃𑌤𑍍𑌯𑌶𑍇𑌷𑌤𑍍𑌵𑌾𑌯 𑌸𑌾𑌕𑍍𑌷𑌾𑌤𑍍𑌕𑌾𑌰𑌾𑌨𑌨𑍍𑌤𑌰𑌵𑌿𑌰𑍋𑌧𑍋 𑌨𑌾𑌪𑌾𑌦𑌨𑌮𑍍 । 𑌅𑌤𑌃 𑌅𑌣𑍁𑌤𑌰𑌾𑌯𑍇𑌣𑌾 𑌵𑍍𑌯𑌾𑌵𑍃𑌤𑍍𑌤𑍍𑌯𑌾 𑌇𑌤𑌿 𑌅𑌨𑌾𑌦𑍃𑌤𑍍𑌯 — 𑌪𑍍𑌰𑌕𑌾𑌰𑍇 𑌕𑌾𑌰𑌣𑍇 𑌤𑌥𑌾𑌽𑌨𑍁𑌪𑍍𑌰𑍇𑌤𑌃 ॥

𑌯𑌤𑍍𑌤𑍁 — 𑌅𑌤𑌃 𑌶𑍍𑌰𑍀𑌮𑌦𑍍𑌭𑌾𑌷𑍍𑌯𑌾𑌨𑌨𑍍𑌤𑌰𑌂 '𑌨𑌨𑍁 𑌉𑌕𑍍𑌤𑌿𑌨𑌿𑌷𑍍𑌠𑌾𑌨𑍁𑌷𑍍𑌠𑌾𑌨𑌕𑌾𑌲𑍇' 𑌇𑌤𑍍𑌯𑌾𑌦𑌿𑌨𑌾 𑌅𑌤𑌏𑌵𑌕𑌾𑌰𑍇 𑌶𑌿𑌷𑍍𑌯𑌸𑍍𑌯 𑌪𑍍𑌰𑌪𑌤𑍍𑌤𑍇𑌰𑍍𑌵𑌿𑌷𑌯𑌵𑌾𑌕𑍍𑌯𑌶𑍍𑌰𑌵𑌣𑌾𑌨𑌨𑍍𑌤𑌰𑌮𑍇𑌵 𑌨𑌿𑌰𑌾𑌕𑌰𑌣𑌾𑌦𑍍𑌵𑍍𑌯𑌵𑌸𑌾𑌨𑌾𑌦𑍍𑌵𑌿𑌶𑌿𑌷𑍍𑌟𑌸𑍍𑌯 𑌕𑍃𑌤𑍍𑌯𑌨𑍍𑌤𑌰𑌸𑍍𑌯𑌾𑌪𑍍𑌯𑌶𑌕𑍍𑌯𑌤𑍍𑌵𑌾𑌤𑍍, 𑌪𑍍𑌰𑌤𑍀𑌤𑍍𑌯𑌾 𑌤𑌾𑌦𑍃𑌶𑌵𑍍𑌯𑌵𑌸𑌾𑌯𑌸𑍍𑌯 𑌵𑌿𑌶𑌿𑌷𑍍𑌟𑌸𑍍𑌯𑌾𑌪𑌿 𑌪𑍍𑌰𑌤𑌿𑌬𑌨𑍍𑌧𑌕𑌸𑌾𑌧𑌨𑌾𑌪𑍇𑌕𑍍𑌷𑌣𑍇𑌨 𑌸𑍋𑌽𑌯𑌮𑍍, 𑌪𑌦𑌾𑌰𑍍𑌥 𑌸𑌹𑌿𑌤𑌾𑌶𑍍𑌚 𑌪𑍍𑌰𑌤𑍍𑌯𑌗𑍍𑌵𑌂 𑌪𑍍𑌰𑌤𑌿 𑌶𑍍𑌰𑍋𑌤𑍃𑌪𑍍𑌰𑌕𑌾𑌶𑌿𑌕𑌾𑌨𑍍𑌯𑌾𑌯𑍇𑌨 𑌆𑌰𑌭𑍇𑌣𑍍𑌯𑍇𑌤𑍍𑌯

[illegible] ''ஸேவிப்பது'' இத்யஸ்ய 'ஸேவிக்கவேண்டியது' இதி [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

''அங்கே ஸேவிப்பது'' இத்யாதாவபி [illegible]

[illegible]

பூர்வஸ்ய பரிஷ்க்ருதவாக்யஶ்ரவணாவஸ்யகத்வாபாவாத், ...
ஸம்ஸ்ப்ருஷ்டே ப்ரதிபரிஷ்க்ருதேஸ்ய ப்ரதிபாதகவாக்யாந்தரோ
பதேஶாத்; அதஏவ ப்ரஸங்கஸ்ய ப்ரத்யுபயோகோ ஹி ஸித்த
ஏவ । த்வயவாக்யஸ்ய ஸங்க்ஷேபதஸ்ஸ்வரூபவர்ணநேந ...
ஸ்வரூபம் ப்ரஸங்கவ்யவதாநேந வ்யவஹித்யா ...
ஸித்தா ப்ரஸ்துதஸ்யார்த்த: । அதாதிரேவ காரணத்வ ...
இத்யபி ஸூசிதமாசார்யேண — உக்திநிஷ்டாவிஷயே உபாஸ்ய
காரணத்வாங்கீகாரே ஸாரஸம்க்ஷேபணாத் ப்ராக் ப்ரயோஜ
நத்த்வம், காரணத்வஸ்ய ப்ராதாந்யவஸ்தாத் ப்ரயோஜநாந்
தாத், அத்ர விஶேஷவ்யுத்பாதநாத்ப்ரத்யுத்த ப்ரவணத்வ
தே । ஏவமுக்திநிஷ்டாநுஷ்டாநகாலே ப்ராதிநிகாநிக
ஷேஷ ப்ரமாணாதேந ஸாதநம் தந்நிமித்தமப்யுக்தம் ।
ந ச «த்வயமாதிஷ்டவாக்யத்தாலே» இத்யத்ர வாக்ய
ஶேஷே ஸகலவாக்யார்த்தஸம்க்ஷேபணம் கரிகாயாம் ப்ர
ஸங்கஸம் இதி வாச்யம்—தஸ்ய ஶேஷாஶேஷகாரணவாக்
யார்த்தயோ: ஸம்ஸர்க்காத் । காரிகாயா: காரணத்வம் த
ஸ்யைவ நிரஸ்தமிதி ந தத் ப்ரமாணம் ஸித்தமதி ।
கிஞ்ச தேந தத் ஸம்ஶே அயாஶேஷவி ...யாவஶித
காரிகாவாக்யஸ்ய ப்ரத்யக்ஷதாநுஸாரேண ஸித்தப்ராய ...
வாக்யாஶேஷாநுபபத்த்யா «என்னுடைய ரக்ஷை» இத்யாதிநா
தஸ்யாஸ்யாநுபபத்தி: । அதஏவ ‘நநு’ த்யாஸ்ய ‘மம’ இத்ய
ஷ்டமஸப்தமீஸாம்ராஜ்யவதி திக் ॥

யத்து ‹த்வயமாதிஷ்டவாக்யத்தாலே› இதி । அயாதி
காரணத்வாதிவாக்யேநத்யர்த்த: । ஶேஷேணேத்யநுக்தி:
‹நமோ நாராயணேத்யுக்த்வா›† இத்யாதிஷு ப்ரதிபாதநம் காரண
த்வஸ்யாநீயவாக்யாநாம் ஸம்க்ரஹாய । ‹வாக்யத்தாலே› இத்யஸ்ய
‹என்னுடைய ரக்ஷை› இத்யாதிநாந்வய: । ததாஹுரேவ
த்ருதீயார்த்ததயா விவக்ஷித:’ இதி, தத்த்யாநுபபத்தி,
ததாஹி—அத்ர த்வயவாக்யஸ்ய அயாதிகாரணத்வாபேக்ஷ
தஸ்ய «என்னுடைய ரக்ஷை» இதி ஸாக்ஷாத்வாக்யேநாஶேஷேந

ஸுபாடீயாமாஸ, ந ஹி ஸாஷாவாக்யம் உபாதிஶ்ருத்யேவம் ஸவி
தாஶப்தமூதி । வாக்யஶேஷஸ்ய ஶ்ருஶாத்ரவாக்யஶேஷாந்தரவ
ஶம் ஶப்தேணைகத்ரந்தி ஶப்தஸ்யாதீயவாக்யத்ரஹணாயேதி
த்ரந்தி விஷயஶாவஹதி- தத்ஷம் ஶ்ருவாபம் வ்யாவ்ராய தா
த்ருஶோஷேணஶ்ருத்ரஹணாயேதிகவணேதிநம் கயம்ஸத்ஞ்ஜதாழ?
ஸவம் 'ஶ்ருஶ்ருகாரணவாக்யேந' த்யேதிாஜீகாரேண ஸ
ஹேஷநாமயோ வாயித ஸவ, நஹ்யேஷயாக்ஷகம் ஸாஷா
வாக்யஸ்ய, ந வ 'உபாதிஶ்ருஶ்ருதஷநிதரவாக்யேந'
தி தஷயேதி இதி வக்தம் ஶக்யம்- தஷநிதராஶ்ருவாக்யாஹிண
கஸ்ய வாயிதகாஸ । நவ கயம் வாயஃ? 'ஷவதஷ த்ரா ஷ்ருாஹ
ணஶம்ஷ்ருாந்தர' இக்ரோத தஷநிதரஷ்ருாஹணவஷாயே
ஸ்யாஷேஷாமயேண ஶம்ஷ்ருவஷாயேதிாயாஷஶேதிநாஸ, ஸ
வம் ஷ்ருக்ருதேணஷ்ருநிதரஸம்தாஶ்ருவாக்யஸ்யாமயே ஸதி
நவாய இதி வாஷ்ழ- ஷவஷ த்ஸ்ய ஷ்ருாஹணகநிஶயஷஶா
யம் தாஷ்ருஶஷ்ருயோமஷேதஷஷ்யாஸ, யத்ரா நிதரகாஷ்ருய
யோஷதியோரவி ஸஶிஷ்யாஹ்ருதவஷாயேதிாமயயோஷ்யதா
ஜ்ஞாநம் தஷேத்ரவ தாஷ்ருஶஷ்ருயோமஸ்ய ஸஷ்ருயோஜநகாஸ ।
ஸவஞ ஸாஷாவாக்யஸ்ய தஷநிதராஶ்ருவாக்யஶாத்ராஹிண
கநிஶயேந தாவந்தாத்ருஷேஷ்வ வாக்யவஷாயேதிகவஸம்ஸஷே
ஶ்ருாஶ்ருாநிதராயேதிககவணேதிநத த்ரு ஶ்ருாம்ஶவடி
நஸ்யாத்ஞஷேவயேதிஷ்ஷேவதி । நஹி வயம் ஶ்ருஷேகநாஶ
ஶ்ருகேந வா வாக்யம் விஶேஷயிஷ்யாஶஃ, கிஞ்ச ஶ்ருாஶ்ரு
விஹாமாநாஷரேண வாக்யஶாத்ரம் தஷயேதி இதி ஶ்ருவஷாஷ்ரு
யோமாஷாக்யவஷாஷ்ருயோமாஷாயஷ்யஸ்யாஶ இதி வேஸ, ஸ
ஷேவழ— வ்யாவ்யாநம் தா தயா ந க்ருதம், 'வாக்யேந
த்ரந்திஶதிஞ்ருாஶ்ரு விஹாமாநாஷரேண வாக்யஶாத்ரஹணா
யதி'இதி ஹி தஷ வ்யாவ்யாதஷ்ழ, ஸவஶேவ உபாதிஶ்ரு
ஶிரஸஸ்ய 'கஶேஷவாயோ ஸஷே'தி வாக்யாஞாரஶிரஸ்கஸ்ய ஷ
ஸாரஸவேதிணஸ்யாஸம்ஹ்ருஹஷ்ருஸஞ்ஜாஷேவதிாரஸவ । 'என்
னுடைய ரகைஷ...' இஷேத்யவாரேவம் யஷாவாயேதிாவஷிஷ
வாக்யம், ஷோக்திஷேஷதி வயதிவஸாநாஸ । நவ 'என்னுடைய

வேணும்'' இதிக்ருதஜ்ஞக்ஷணயா [illegible] ஸ்ரா
[illegible], அதோ ந தோஷ இதி வாச்யம் — [illegible]
[illegible], [illegible]
[illegible]
[illegible], நஹி [illegible]
[illegible]
[illegible] 'ஸாம' [illegible]
'இட்டுக்கொள்ளவேணும்' இத்யாதி [illegible], அதோ
[illegible] ஸ்ரீ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] । 'என்கை' இத்யஸ்ய 'இத்ய [illegible]
[illegible] த்தை உச்சரிக்கை' இத்ய [illegible]
[illegible] தோஷா: ॥

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] । [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] । [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] । [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ।

யத்வா 'தாநிமாந்' — காராக்ருஹஸ்யஸாக்ஷகாரோராக்ஷ-
ணாய நியுக்தா ராஜாஜ்ஞாஸந்திஷ்டா ஸாக்ஷாஜ்ஞா ராஜகாரோரோ த-
யாத்ருஷ்டதயா யாத்ரூ:' இதி வ்யாக்யாநம், தத்ஸம்ப்ரதாய
விரோதம் । அத்ர காராக்ருஹவ்ருத்தாந்தாஸ்தோவேஜவீ தஸ்மிவேஸ
நம் நிந்தநம் «ராவணனுடைய ஸீதாவினுடைய சிறைக்கூடம்
சிறையிடுகிற ராக்ஷஸிகளுக்கு» இத்யாதிவசநேஷு
ப்ரஸித்தாநாமயிகாரஶ்ரீஸந்தக்திவசநம் ப்ரகடம் । அத்ர யா
த்ரீணாம் ராஜாஜ்ஞாவஶம்வதத்வே விரோதம் — யாத்ரீஸ்வ
வேஸ்யாவோதத்வாவிவேசந தாஸாம் ராஜகாரோஸம்பந்திக
வைஸ்வாவஶ்யாங்கீகாரபூர்வாக: । யாத்ரீ ஜநந்யோக்தஶ் வஸா
தேத்யாவோதத்வஷ்வத்யோவிம்ஶ: । «ப்ரூயாஶ்ச யஞீவேயீயா
யாத்ரீ தேஜ்ஜோஸம்ஹாவிதஸம்ஷணாந்யா । ஸமீக்ஷ்ய க்ருஷ்ணம்
ஸஹமேஸாவஜாநேத: ஸம்ஶிக்ஷ்ய யாதோஜிர்யதேவஸாதேவ: ॥»
இதி ஶ்ரீவேத்யாதவாஹ்யாதய த்ருயோதஶஸர்கத்ரயிகவசநாஶ
ஶ்லோகே 'யாத்ரீ'இத்யஸ்ய 'தோதரதோவதோதரம் சே'தி தீக்ஷி
தைர்வ்யாக்யாநம் க்ருதம் । கிஞ்ச யாத்ரீணாம் ஸாவஜ
ஹநோஜ்ஞாஜ்ஞேவ காராஸ்யகாரோராக்ஷணே நியுக்தேவ ச
ஸாவஜஹநோஸஞ்சிய தஜ்ஜீகாராயஜம் காரோவிஷயே ஶர
ணாஶ்ரிதஶரணவாக்யவிஶேஷாவதேஶோஸ்த்யஞாநந்தித்வ
வ ஸ்யாத், நஹி தத்ரக்ஷணே நியுக்தாநாம் ஸாவஜஹநோஸ
வாஸிநீநாம் தத்ரக்ஷணாதிவேகேண ராஜாஜ்ஞாகாரவந்தேவஜக
காராநிவ்ருத்திப்ரயோஜகீஸம்தேகதாவதேஶாஷிப்ரவ்ருத்திர்ந்திதா
தோகந்யாயாநந்தநா வேதி ஸந்தம்ப்ரதாயாமதரஹஸ்யா
தேயஜவிஜஹாவநீயம், ததயஜம் தாஸாம் தயாத்ருஷ்டத்வயக
வஷ்டநவேவீ ஸ்வபாவிகத்வதேவ । யத்கிஞ்சிதாவேக்யாஶ்வாரணே
ஶவீ யாத்ரீஸாவேக்ஷணோதத்யதேஹ்யாநம் ஸாஹேஜகாரோ
ராணாம் காராக்ருஹப்ரவேஶாஸ்யாவஶவேஸ்தாஸாம் காரோர்வி
ஷயே தயாத்ருஷ்டயகவஷ்டநத்வராணாவேஷீ தஸிஷ
யே தயாஶந்த்யஹ்ருதயதாவேஹிவ்யநக்தி — தாத்ருஶாவஸ்யாம்
தேஷாம் காராப்ரவேஶப்ரஸக்த்யஹாவாத் ॥

யத்து 'சொன்ன க்ரமத்திலே ஶரணம் புகுகிறேன்' இத்யஸ்யார்த்தஃ ஷஷ்ட்ஹ்யந்தம் ப்ரபத்யே த்வாமிதி, ததுக்தம் க்ருத்யாகல்பாக்ஷரஸ்யார்த்தஸ்யாஸாவாக், அத்ர ஹி யாத்ர்த்யாயயோஃ, த்வாக்யயோஃ, ஸாவதானோஃ ஶரண்யயோஃ, 'ஶரணம் புகும்' இத்யுக்தயோர்யஸ்ய 'என்னுடைய' இத்யாத்யயோர்யஸ்ய ச, காரணானாம் த்யானமித்யாதி ஶ்ரேயஃ ப்ரதிஷ்டாக்யயோஃ, காரணாத்யாதிகாரிணோஃ, 'அதைச்சொல்லி' இத்யுக்ததயோர்த்வ த்ரதீயாதயோர்யோஃ பலிதே பலிதே வாஹம் வாக்யம் வ்யதிரிக்த இதி ஸம்ப்ரதாயாநுஸந்தேயம் । ஏவம் ஸதி த்யாக்யாநிர்தே த்ருதீயயா கரணத்யாகங்க்ஷிதத்வாத்ப்ரயோகவைஷ்ஷிக்யாஶ்ஶம் ப்ரயோஜனவாக்யமிதி போயஸ்யாபஹமதே த்யாநைஷ வாக்யார்த்தவாக்யாஶம் காரணப்ரயோஜனவாக்யமிதி போயாஜ்ஞாராவத்தை, ஏதத்த்யாஜ்யாதி த்வம்—'வாக்யத்தைச்சொல்லி ஶரணம்புகும்'' இதி நிஷ்டேஷு வாக்யாஜ்ஞான ஶரணாகதேஃ ஸ்வதந்த்ரஸ்வதந்த்ரதிஷ்டோ, அதஏவ 'வாக்யத்தைச் சொல்லி பாதத்திலே விழுகிறான்' இத்யத்ராபி வாக்யோச்சாரணவாதவதனயோரபி ஸம்தவஸ்தானம் । ஏவம் யாத்ர்த்யக்தவாக்யோச்சாரணம் க்ருதம் ஸாவதானவிஷயிணீ காரணதேஹாஶரணாகதேரேவ த்யாஷ்டாங்கவாக்யம் வ்யதீயத இதி தவிஸ்த்ருததயா ஷ்டார்த்திகவாக்யார்த்தவதே த்யாஷ்டாங்கவாய ஏவ 'சொல்லி' இத்யுக்தகாலத்யயஸ்தானார்த்தகஸ்யாஸ்தாயாம் க்ரமேணாரஜ்ஜ்வதி நாநாதேஜேக । கிஞ்சாவிஶ்த்தாவஸேவார்த்த விஶிஷ்டப்ராயாநார்த்தவாக்யஸ்யாதிஷ்டாகவாதிஷ்ட வர்த்தே 'ஸாவதானஃ ஶரணம்புகுந்து ஆத்மார்சொன்ன பாசுரத்தைச் சொல்லும் ஶ்ரீபூரான' இத்யுக்தம் ஹாவத்ர த்யாஷ்டாங்காங்காநாஶரண்யாக, அதஃ "ஶரண்யநறிய" இத்யஸ்யார்த்தோ ஜ்ஞேயம் ஸ்வரூபம் த்யாஷ்டாங்கஸ்ஸாரஸ்யாவாதோ நாமாக்ஷ இதி கவிதார்த்தஷ்ஷ்டே யோகேஷு ஷஷ்டாங்கஶரண்யாத்வாஸ்ய கிம் ஹவந்தாமபி? உத ஸாவதானேவாசாபி? ஜ்ஞேயத்யாதாஜ்ஜனாதித்ஸ்ய யாத்ர்த்யக்தவாக்யஸ்ய ஸம்வத்தாக்ஷிகாநாவஸ்யகமாகம் । த

दीये संवत्सरस्य तस्य दृष्टान्तवाक्येऽन्वयाप्र-
योजकत्वात्, वाक्यशेषस्वारस्यभङ्गाच्च । नहि 'शर-
ண்யொன்றிய சாதிமார் சொன்ன பாசுரத்தைச் சொல்லி सात्व-
தன்னை ஶரணம்புகும்' इति वाक्यं प्रपत्तिप्रयोगविधा-
नकं भवेत्, किन्तु 'शरண்யொன்றிய சாதிமார் சொன்ன பா-
சுரத்தைச் சொல்லி அவன் ஶரணம் புகும்' इति वा 'सात्व-
தன்றிய...' इति वा वाक्यशेषेऽन्वयस्य वक्तव्यत्वात् ॥

यद्वा 'शरणம்புகும்' इत्यस्य 'उपायो भवेति या-
चना' इति व्याख्यानम्, तदयुक्तम्— 'उपायो भ-
वे'ति याचना' इत्येतत् कस्यार्थः? किं 'शरण'मित्य-
स्य 'उपायो भवे'ति 'புகும்' इत्यस्य 'याचना' इति वा-
र्थः? उत विशिष्टस्य विशिष्टोऽर्थः? नाद्यः— शरण-
शब्दस्योपायार्थकत्वेऽपि 'उपायो भवे'त्येतदर्थ-
कत्वाभावात् । 'புகு' इत्यस्य 'உன்னடிக்கீழமர்ந்து புகுந்தே-
னே' 'என்னெஞ்சு நிறையப் புகுந்தான்' 'திண்ணமென்மனத்துப்
புகுந்தான்' 'வைகுந்தம் புகுவ' 'வைகுந்தம்புகுதலும்' इत्यादि-
श्रीवचनभूषणसूक्तिषु, "அடைக்கலம் புகுந்து' 'அடிக்
கீழமர்ந்து புகுந்தேன்' என்கிறபடியே महाविश्वासादिகளு-
டனே கூடின भरसमर्पणம் பண்ணுகிறேனென்றதாயிற்று"
इति [illegible] रहस्यत्रय[illegible]
श्रीसूक्तिகள், "प्रपत्ति' என்கிற பதத்திலே [illegible]மான
[illegible]ல், प्रपदन[illegible]த்தாலே [illegible]
கமாக அடிக்கீழமர்ந்து அடைக்கலம்புகுகிறபடியும்" इति रहस्य-
[illegible] श्रीसूक्तिகள் [illegible]
[illegible] शरणागति[illegible]विशेष[illegible]
[illegible] निःसंशयं [illegible]
[illegible] प्रपत्तिविशेष[illegible]
वाक्यमेतस्य तस्य [illegible]
[illegible] । न द्वितीयः— [illegible]
[illegible] । [illegible]

நிவ்ருத்தஸ்யைவ ஸ்வயாந்தர்வத்த்வாதிவிஷயத்வேந ச லக்ஷணாத் ஸ்வஸ்யாப்ய ஸ்வதா ।

'ஸர்வதேஶவர்த்திநஸ் ஸந்த்ராஸத்தா ப்ரஜா:' இதி ஸாத்ஸ்வத்தஸ்வய்யவநேதி ந ப்ரஸித்ய — ஸாத்ஸ்வத்தஸ்ய ஶ்ருத்ரப்ரஜாப்ரதாயா: கேநாபி ஸ்ரோணாந்தாவரோத:, ஸர்வதேஶவர்த்திப்ரஜாப்ரதாயா ஏவ ஸ்வீஸ்வாஸ; 'ஸாத்ஸ்வதாவநதேவ' 'ஸாத்ஸ்வஶிவர்ணிநா'மித்யாத ஸாத்ஸ்வத்தஸ்ய ப்ரஜாஸ்ரூபாரதேவ ஸஞ்சிந்த்யம் வ்யாவ்யாநா ச । ஸத்ஜ்ஞாநாம் ப்ரஜ்ஞாம் ஶத்ருக்ஷம் ஸ்வாவிதத்யந்த்வேதஸ் । தஸ்மாச்ச ஶத்ருக்ஷதஸ்யாபி ஸாத்ஸ்வஸ்ய ஶ்ரவண ஸ்வேந ஶத்ருக்ஷவிஶிஷ்டஸ்ய தஸ்ய தேந ஶ்ரவணவர்ணநம் ஸ்வகீயகாராந்த்ரவஸ்தாவஸவிஶேஷஸாத்ஜ்யஸ்வாதந ஸ்ரஸ்தேவாக்த 'தவேவ'தி ஸ்யாஸதயா விவரணேவ்யஸ ஸ்ஜ்ய — க்ஷந்தவ்யாஸ । ந ஹி 'க்ஷேஷ்ட விஶேஷஜ்ஞாநாஸஹிதா: ஸாத்ஸ்வக்ஷோரா இவ ஶீயாம் ப்ரக்ஷாம் தவேவ ஸாரக்ஷேந ஸ்வ க்ஷவித்தி ஸ்ராயந்தேஷ்ஷி'ரிதி வாக்யம் ஸாயம் ஸவேஸ । க்ஷத: 'க்ஷோரர்களை' இதித்யதஸ் 'சேஷ்யமில்லாதார்' இதித்யதச் ச ஷஷ்ட்யஸ்ஸாநாயத்ரிதி பொத்ய — ஸாஷாயாம் தாத்ருஶஸ்ய தாத்ருஶாயேத ஸாயந்தாயாஸ்ஸவேத்வேஷஸ்ய ஸ்வாஸ । தஸ்மாத் 'அவன் இப்பொழுது சொல்வது உசிதம்' இதி வாக்யஸ்ய 'ஸ இதாநீம் வக்தவ்யசித'மிதி விவரணவஶேந விவரணேந்தவ்யமேவ ॥

யதபி 'தயா ச த்வஸ்த்ஸ்வவ்த்க்ருஷ்ணப்ரவேக்ஷாரக்ஷ ஸ்வத்ராயத்நாத்ஸ்வாக்யோத்தாரணேஸோக்திகேஷதி நிர்த தா'மிதி, ததபி ஸ்ரோணவிரஸ்ய — க்ஷத்ர வாக்ய ப்ரஹஸ்யா ஞரவாக்யஸ ஸ்ராயத்நாதாஸ்வயத்நாவஸ்ய ச த்வத்வேஸோ க்துஸ்வாஸ । நஹி 'கைம்முதலிக்குப்புகலொன்றில்லாவடியேனை இனியொரு கைம்முதலிலேபூட்டாதேயடைக்கலமாகக்கொண்டு ரக்ஷித்தருளவேண்டும்'' ''என்னுடைய வ்யாபாரவிசேஷத்தாலேயன்றிக்கே தேவரீரேயென்னை ரக்ஷித்தருளவேணும்''

இத்யாதிவாக்யஸ்ய ப்ராயஶ்சித்தபரத்வேநாவாந்தர: ப்ரதீய
மாநஸ்யாபி ஸ்வரூபஸ்ய கைங்கர்யரூபமங்கம் ஶக்யம்; தஸ்
ய ரூபஸ்ய ப்ராயஶ்சித்தபரத்வம் ப்ரபத்த்யங்கஸ்ய ஸாத்யத்வவிவா
க்ஷாயாம் பரந்யாஸாங்கத்வஸ்வீகாரே பலதோ வைஷம்யாபத்தி: "ஸம
ர்ப்பணமாவது" "என்கிற பரந்யாஸ" இத்யநயோஸ்ஸ
ஹ பாட வசந ப்ரஸஜ்யேத । கிஞ்ச நிக்ஷேபாதேஶாத் ஶ்ரீ
மத்ரஹஸ்யநவநீதவாக்யாநந்தரம் "ஆத்மஸமர்ப்பணமாவது"
இத்யாரப்ய "வழுவிலாவடிமைகொண்டு வாழ்வித்தருளவேண்டு
மென்கை" இத்யுக்தேஶ்ச । அத்ர ச ப்ராயஶ்சித்தபரத்வே ப்ரதீ
யமாநமேதம் வாக்யம் ஆத்மஸமர்ப்பணப்ரதிபாதநபரமிதி
ந ரக்ஷணபரஸமர்ப்பணமேவ ந மமேதி ப்ரதிபாதநபரம் ப்ரதிபாத்ய
மாநமேவாஸ்யாங்கீகார்யம் — ஆத்மஸமர்ப்பணஸ்ய தாத்
பர்யதயா பரிஹாரத்வேந தத்ர நிரூபித
த்வாத்; ஏதந ஸமர்ப்பணஸ்ய ஆத்ம ஸ்வாத்மீயாங்கமேதி
தத் ப்ரதிபாதநாஸாவ । அதஏவ யதா ஆத்மஸமர்ப்பண
விஷயே தாத்பர்யநிர்ணயஸ்ய, ஆத்மஸ்வஸ்வத்வாபஹா
ராங்காக் தத்ஸமர்ப்பணஸ்ய ப்ரதாநதயாப்ரதிபாதந
ஸமயாநந்தர தயாவிஷ்டதத்வாஜ்ஞாநாங்கமங்கீகார்யம்,
ஏவம் பரஸமர்ப்பணவாக்யேऽபி ப்ரதாநதபரஸமர்ப்பண
ஸ்ய தாத்பர்யவிஷயாங்காயாதிசேந இஷ்டதமதத்வஜ்ஞ
நாங்க ஸ்வஸ்வேதாத்பர்யநிர்ணயஸ்யைவாத்ர ப்ராதேநாவ்யங்கீகார்யம் ।
அயிகாரிவிஶாமாயிகாரவாக்யமேதம் தாத்பர்யபரஸமர்ப்பண
வாக்யஸ்யாநாங்கமேவ । யதாऽத்ர "பாரமாகவேறிட்டுக்கொ
ள்ளவேணும்" இதி நிர்தேஶாத் பரஸ்வீகாரப்ராயஶ்சித்தபர
க்ரதீதி:, ததா தத்ராபி "இனியொரு கர்ப்பத்திலே
மூட்டாதே" "என்னுடைய வ்யாபாரவிஶேஷத்தாலேயவெ
கைப்படுத்து" இத்யுக்த்யா ஸ்வநிஷ்டதாயா: ப்ரதீத்யா தஸ்யாஶ்ச
பரஸமர்ப்பணஸ்வீகாராவஶ்யம்பாவாத் "ரக்ஷித்தருளவே
ணும்" இத்யுக்தரக்ஷணஸ்ய பரஸ்வீகாரபரதயா அங்கீகா
ர்யதயா பரஸ்வீகாரப்ராயஶ்சித்தபரக்ரதீதேஶ்ச

த்யாஜகத்வாத் । ஸர்வஸ்வீகாரவ்யாஜத்வேந ச ஸர்வஸ்வீகாரத்வேந ஸ்வீகாரஸ்வயந்த்ரே ச ஸர்வதோபேக்ஷாவிஷயத்வே । ஸாத்யோபாயவ்யாஜத்வதஸ்ய ஸாந்த்ரஸ்யாஞ்ச த்வஸ்வாரோப "உபாயவ்யாஜதையையும் நிக்ஷேபத்தையும் ஓரிடத்திலே பிரியச்சொல்லுமிடங்களில் உபாயஶப்தத்திலிவ்விவக்ஷையைத் தவிருதல்" இத்யாதிநா பௌநருக்த்யாஶங்க்ய உபாயஶப்தஸ்ய ரக்ஷகத்வாத்ரூபகாஶ்ரயணேந பரிஹ்ருதம் । ததாஹ ஶ்ரீமத்ரஹஸ்யே உபாயவ்யாஜதோபாயஶப்தஸ்ய வ்யாஜஸாந்த்ரஸ்யோபாயஶப்தாந்தரோக்தி ஸாந்த்ரஸோபாயஸித்திரூபஸ்யாஶாஸ்த்ரீயதா ஸ்வீக்ருதம் ததிதி ஷட்ஸ்வப்நேஷ்வேதே । ததா ச யதா ஸர்வஸ்வீகாரவாக்யாதேர "என்கை" இத்யஸ்ய ஸாத்ஸ்யஶவ்யாஜதாவ்யஜ்ஞிகாரணஸ்தாந விஶேஷபரத்வம், ததத்ராதி ப்ரவ்ருத்திஸ்வஹேதுதோவா கிந்திரவண்ணமேர "என்கை" இத்யஸ்ய தாத்பர்யஸ்யாபரத்வேவ ஸ்வீகாரப்ரீதி தோஷாரணஸ்யாத்க்ருதிஷ்டாதஸ்ய ஸம்ஸ இதி ॥

கிஞ்சாஸ்ய வ்யாஜதாவேத்ரூபரக்ஷகத்வே ஸ்வீக்ருதத்வ தஸ்யா உக்தரீதிவ்ருத்திவிஶேஷத்ஸ்ய ஸஶோபாயஶ்ரீமத்க்ருதிர ஸம்ஸேத; ததாஹி—வ்யாஜதாயா: ப்ரவ்ருத்திவிஶேஷத்வம் யஜ்ஞோபாயாதிகம் ஸம்ஸேத், தத ஶ்ரீநிக்ஷேபரக்ஷாயாம் "வ்யாஜதாயாம் ஶரணாகதிவ்யாப்த்யா ஸ்தேயா ப்ரயோஜநாதிஸாக்ஷாத்ஸ்ய: ஶரணாகத்யாஜ்ஞாதிரூபஸ்வதாவ்யதிரேகே" இதி வ்யாஜதாஶரணாகதித்வாத் ஸ்யாந்தரஸ்யாஸ்யோபதேவ ஸ்யாத் । ததா ஸாயுஜ்யோபாயஶோபாதிகாரோ "ப்ரவ்ருத்தி விஶ்வாஸ:, ஸக்ருத்வ்யாஜதோத்தரவேஷ்டிதம் மஸ்ய தீர்த்திஸ்வாஸ்பதம் வ்யாஜநதியாஸ்' இதி ஶ்ரீஸ்வாஸ்ய காரவாக்யேநோக்தம் "இவ்வாக்யத்தாலும்" இத்யாதிநா தஸ்யா: வ்யாஜாந்தராஸ் ப்ரவ்ருத்திஸ்வவ்யதிரேக இதி மாணதயா நயநேநைவ விரோதம் ஸ்யாத்—உக்தரீதிவ்ருத்திவிஶேஷஸ்ய வ்யாஜநாஞ்ஜிகாரஸ்யாஸ்மிதேஷு தத்ர ப்ரவ்ருத்திவிஶேஷ ரதயா தேஷ்யதயா நிவ்ருத்தஸம்ஸேவ கஜ்ஜீர்ஜிகாரோபவ

ரூபாநுபவாஹ்வாதீநத்வாத் । ஏவம் தத்ரைவ கிஞ்சி
தூர்த்தி "அப்படியே ப்ரயோஜநாவிஶ்வாஸாதிகளை ப்ரவர்த்தியெ
ன்று சொல்லுகிற வசநங்களையும் நியமித்து 'ந்யாஸ: பஞ்சாங்க
ஸம்யுக்த' இத்யாதிகளின்படியே நிக்ஷேபமொன்றுமே ஸித்த, இத
ரங்களுக்கில்லையென்கையுசிதம்" இத்யாஹுர்; தத்ரைவ 'ஸ
ர்வோபாயஶூந்யோ ஹ்யேவ ப்ரயோஜநாபேக்ஷி: । ஶரணா
கதிரித்யுக்தி வசநோபாதாய ததுத்தப்ரயோஜநாயா
ஸந்ந்யாஸபர்யவஸாயி தத்; தத்வஞ்ச விரோதேத்யத ।
நவோதாஸாம் ஶ்ரீஸூக்தாநாம் ப்ரயோஜநோத்தஸ்ய ப்ரவர்த்தி
த்வநிராஸ ஏவ தாத்பர்யம், நது ஸாங்கோபாங்கவிஶிஷ்டா
யாஸஸ்ய இதி வாச்யம்—கேநாபி ப்ரயோஜநவாஞ்சாபூ
ஶ்ரீஸூக்த்யா வா ஸாங்கோபாங்கவிஶிஷ்டப்ரயோஜநாயா: ப்ர
வர்த்திகாவிஷ்ய, ஸத்யாநாஸாநந்யப்ரயோஜநஸ்ய ஸாதநஸா
த்யாத்; ப்ரயோஜநாஸாநந்யஸ்ய ப்ரவர்த்திநிராஸஸ்ய
ஸ்வாஸவிஷயா ப்ரயோஜநாஶேஷஸ்ய லக்ஷணயா ஸந்ந்யாஸ
பர்யுக்தஸ்வரஸிதப்ரயோஜநாபர்யவஸாநாயுக்தா ச । கி
ஞ்ச தாத்ருஶஸாங்கோபாங்கபர்யுக்தப்ரயோஜநாயா: ப்ரவர்த்தி
கத்வஸ்வாபர்யாஸித்தேஶ்ச ஸத்ருஶ்வாரப்ருத்தள உச்சாரண
ஸ்ய ப்ரதீயமாநப்ரயோஜநாநந்யபோதந ப்ருத்யநாக்த
ஸ்யாபி விஶேஷணஸ்ய ஸ்வயம்பூதேந ஸாக்ஷாத்ஸாதநத்வ
ஸம்பந்தஸ்ய ப்ரயோஜநாயாஸ்தத்வநிஷேத ப்ரதீயமாநப்ர
யாநந்யாவிரோதேந ஸாங்கோபாங்கபர்யுக்தஸ்வயம்பூதஸா
தாத்ருஶவிஶிஷ்டப்ரயோஜநாயா: ப்ரவர்த்தித்வஸம்பந்தம் ஸம்ப
ந்தா க்ருதஸ்யைவ ஸ்யாத்— தத்ஸம்ஸ்ய தத்ஸமாயாநந்யஸம்பந்
நஸ்யாநுஷ்டிதத்வாத் । அத ஏவம்விதஶ்ரீஸூக்திவாக்யேஷு
ப்ரயோஜநாயா: ப்ராயஶஶ்சித்தவிஶேஷஜ்ஞ்யக்ஷேபகம் வா தேநாவஶ்ய
ம்யாவாப்ரயோஜநாஶய: ஸாக்ஷாத்பரம்பரயா । ஏவமேவ
ஸித்தாவபி ப்ரயோஜநாவிஶிஷ்டஸந்ந்யாஸஸ்யாங்கஸம்பந்தஸ்ய
ஸ்ய ப்ரயோஜநாயா அஜ்ஞ்யக்ஷேபகம் வசநம் ப்ரத்யக்ஷம் ப்ர
தாயாவாரப்யாநி ஶ்ருதிஷணாநி ஸர்வஸ்வரூபணாதவி

ஜ்வராபஸ்மாராண்யாவாதிகாநி, தாநி ஸர்வாணி விஶேஷணவிஶேஷ்யபாவவ்யத்யாஸேநோக்தேந ததைவ லக்ஷ்யம் பரிஹ்ருதமிதி வக்தா ஸ்வத: ப்ராயஶ்சித்தமிதி தேஷ்வபி ஶ்ருதேர்நிர்வ்யூத்த்வம் கதம் ஸ்வலக்ஷணஸம்பந்நத்வாத்? ப்ராயஶ்சித்தாய ஸாத்யஸவிஶேஷணேந அஜ்ஞாநமேவ ஸ்வாபேக்ஷிதமிதி ஷணஜாதம் நைமித்திகநாமேந தஸ்யா விஶேஷ்யத்வேந ஜ்ஞேயமேவ ஸ்வாபேக்ஷ ஸ்வதீதி விஶேஷதஸ்திதி । கிஞ்சாபி பூர்ணாம் ஶ்ரீதைதைஸ்த்ருதியஸாராதிஸர்வஶ்ரீஸம்ப்ரவாஸ்த ஶேஷ ஶாஸ்த்ரேண்யஸாய்யப்ரக்ஷணஸாய்யவஸாயாத்மஜ்ஞாந விஶேஷணேஸ்வ ஸாக்ஷாத்ஸஸம், ந தத்ஸ்வஸ்ய ஸஸ்யவிஶத விஶிஷ்டஸ்ய வேதி ஸ்வஷ்டமேவநம்யதே । நநுசைவ தஸ்யாயுஷஸ்ய நிஷ்டாவிஶேஷணவாதவாக்யைர்வஸ்துஸாமாநம், யஸ்மிந்தத்வம் நிஷ்டாஜ்ஞாநவிஷயதயா நீயதாமிதி । அத: கேவலஸ்ய ஸாரஸம்பூர்ணவிஶிஷ்டஸ்ய வா ப்ராயஶ்சித்தவாக்யஸ்ய ப்ரவ்ருத்தி விஶேஷகர்மாபூர்வாதிகதிதி ந கமபி கேநாபி ஸாய யிதும் ஶக்யமிதி । அத ப்ராயஶ்சித்தவாக்யஸ்ய ஸாத்யஸ வைஶிஷ்ட்யம்ஸம்பாதாநுஸம்பாதிதம் வரிஷ்டாத்யக்ஷ்யதே ।

ப்ராயஶ்சித்தாபூர்வஸ்ய கஸ்மிநர்தே ப்ரவ்ருத்தி: — 'கர்மணோபாயஸம்பாதோ ஸ்ம்ருதி: ப்ராயஶ்சித்த'மித்யாதௌ தஸ்யா ஜ்ஞாநாத்மகதாயா: கர்மநேமித்திகதாக; 'ப்ராயஶ்சித்தீயதே நர:' 'ப்ராயஶ்சித்தமகுர்வாணா: பாபேஷு நிரதா நரா:' 'ப்ராயஶ்சித்தைரபைத்யேந:' இத்யாதிநிர்தேஶாச்ச ப்ரதீயதே ; ஸ்ம்ருதிவாதே 'ஜாதகம் நாம யாவத்' இத்யாதௌ 'ஸ்வர்காமோ யஜேத' இத்யாதி ஸர்வாபேக்ஷாத்; ந ஹி யாக ப்ராயஶ்சித்தயோர்ஸம்பந்தகாரணம் யத: — 'யாக ஶிக்ஷாப்ராயஶ்சித்தே' கோஶேந பயநாயகாவஸாக । கிஞ்ச 'விதிநிஷேதார்த்தபூர்வக ஸம்ப்ரதி ப்ராயஶ்சித்தே நஷ்டம்' 'ஶோதயேத்' இதி ஸம்பந்தாத் ப்ராயஶ்சித்தஸ்ய நஷ்டஶோதநே விநியுஜ்யதே । ந ஹி ஶு த்தவிஶேஷதயோவிமுக்திஸ்வாஶ்லேஷ நம்ஸம்பாத்யதே । அ

ஸ்ம்ருதிஸ்ஸந்தநஃ பரேண வா ஸ்வேந வா ஸம்போக்யவிஷய்யு த்ரி
விஷயகேஸ்வராதிபாதேவ தாம் பராயணஸ்வாதிபதிரதிபே
ணவதாரா: ப்ரதிபந்ந ‹ஸேதுபதிர்ஸதீகாரார்த்த› ‹இத: ஸே ஸே
ஹீ› திவா ததா௦ஜுவாஸ । ஸஸம் தஸ்யாஸ்ராபதிபக்ஷபகேஷ
ஸம்ஸவதஃபீ தஃதிஷணஸமஸ்யம் விஸ்தராஹியா ந ஸிவ்யதஇதி
யெய்யு ॥

யத்வா வ்யக்திநிஷ்டாயாம் யாஜ்ஞாப்ராயாநே ‹‹பாவயே என்று வாசிகமாகவுமாம்›› இத்யப்யுதாநவாரஸதிப்ருதமுதந்யு, ததவி ந தத்ராக்திநிஷ்டாப்ராவதெவ்யவாஸாவாஸ; தத்ரஸ்யஷ்டோயிகாரே ‹ஸக்ருதேவ ப்ரபந்நாய தவாஸ்மீதி ச யாசதே› இத்யத்ர சகார: ஸமுச்சயார்த்த: । தத்ர ‹ஸக்ருதேவ ப்ரபந்நாய› ‹தவாஸ்மீதி ச யாசதே› இத்யாஸ்யாம் மநோவாக்காயாணாம் த்ரிகேஷு பஸ்ராஸ்யத இதி ப்ரதம:; ‹ப்ரபந்நாயே›த்யநேந மாநஸம், ‹யாசத›இத்யநேந வாசிகமிதி த்விதீய:; அதவா க்ருதேநைவாயமர்த்த உச்யதே இதி த்ருதீய:; மஹாமுநிஸ்யாயேந ‹ப்ரபந்நாயே›த்யநேந ப்ரயோஜநாந்தராத், ‹தவாஸ்மீதி யாசத›இத்யநேநாநந்யப்ரயோஜந ஸ்வாராத்ய இதி பதார்த்த: । தத்ர த்விதீயகல்பே ‹‹முதல் ஸாக்ஷாத்காரநிக்ஷேபாதிகளையான பராணாமதிபகஸ்தாநீயங்களைச்சொல்லித்தாய் இங்கே பராணாமதமென்று பரிணதபரா ணாமதியைச் சொல்லுகிறதாகவுமாம்›› இதி ஸவ்யாக்யோயிகாரஸ்ரீ ஸதிஸக்த்யநுஸாரேண ‹தவாஸ்மீதி ச யாசதே› ‹ப்ரபந்நாய யோத்யயேநாவயவஸதிதாம் ப்ராயந்நாம் மநோவாக்காயாணா த்ரிகாம் ப்ரதமத: க்ருத்வா மநஸப்ரவ்ருத்திமந்திஷ்ட இத்யபஸ்ய, ‹‹இவை மூன்றும் பொருந்தினபோது பரிணதஸாக்ஷாத்காரமானற்போலே பரிணதப்ரவ்ருத்தியாகக்கடவது என்றவர்கள் பாசுரங்களுக்கும் வாசிககாயிகங்களான வ்யாபாரவிசேஷங்கள் பரீவாஹமாம்படியான மாநஸ்ப்ரவ்ருத்தியினுடைய பரிதியிலே தாத்பர்யமாகக் கடவது›› இத்யபவாயவிஸரா ஹாயிகாரஸ்ரீஸதிஸக்த்யநுஸாரேண ப்ரதமத: பரிபரிணத

ஶாநவஸ்ய ப்ரபத்திஶாந்தாய தத்தம் தேநைவ : இதி ஸஸாக்ஷிக
யஜ்ஞாதிக்ஷேத்ரம் கார்யம் ஹரம் தவ ராஜ்யமாயாம்' இதி ப்ராயத்
நாவக் பாங்காஶ்ரிதாபிவாதநாரம் ப்ராயத்நம் கர்தவ்ய
இத்யஸ்ய, ''ப்ரபத்தியிலும் மேலொன்றை முன்னிட்டிவ்விஶேஷங்
கள் சொல்லப்பட்டது'' இத்யுபாயவிஶேஷாதிகார ஶ்ரீஸூக்த்ய
நுஸாரேணாதிகாரிபேதேந ப்ரபத்தேரநவத்யாவாந்தரத்வ
ப்ரபத்திநிஷ்டவத் வாதிகஸ்யாவார ப்ராபல்யநிபந்தந
வாதிகஸம்பந்தாதாகஶாநவ ப்ரபத்திநிஷ்டத இத்யத்
ஸ்யவா ஶ்ரவணயா ப்ரபத்தேநாக்திநிஷ்டா ப்ரஸ்தாவநாயம் |
கஸ்த்வ வா 'வாதிகமாகவுமாம்' இதேத்யதக் தத்ரம், தயாஜ
வ்யக்திரவ ப்ரபத்திராவாயெய்யாதேஶ் ப்ரபந்நா
ரோ நிர்ணீதா, தாத்ருஶாக்திவாக்யோஶேவாநேநாகம் ஸ்யா
திதி நேதஶக்தள ப்ராயத்நாப்ராயாநத்ய ப்ரஶ்ரீணம் ஸவிதா
ஶஷத்தி | ஸநேதந நிக்ஷேபரக்ஷாஶ்ரீஸூக்திரவ்யக்தீத்யா
ந ஸாயிகேதி தத்வாதாநஶவி நிரஸ்தம் வேதிதவ்யம் ||

யத்து ''என்னுடைய ரக்ஷை'' இத்யாதிவாக்ய ஶாரஸ
வர்ணவிலக்ஷண 'ஜ்ஞாநம் ப்ரக்ஷணஶர' இதிவத் 'என்னுடைய
ரக்ஷையுனக்கே பாரமென்கை' இத்யேவ ஸ்யாதிதி, தத்வி ஶர
ஸஶவர்ணவரகேந சந்த்யாஸிஜ ஶ்ரீரஜ்ஞஸ்ய நவநீதாதி
ஸூக்திவதஸ்யா ஸ்தவரகேசவ்யதாத்ருஶ நிதேஶோபாவம்
தேதிர்ஸ்ஸஶேவ ||

யதபி ''என்கை'' இத்யஸ்யாநுஸந்தாநவரகேஷ உக்த
ரநுஸந்தாநத்வகஷாஶாவேந வாக்யஸ்ய பாயிதாவ்யக்க
மேதவ ஸ்யாதிதி, தத்வ்யஸங்கதம் — உக்திஸம்பந்தஸ்ய ப்ரக்ருதே
உத்யேநஸம்பந்தவரகஸ்ய வா தத்வாரணவரகஸ்யாஜா
வாக், ''உக்தி ஆவாயநிஷ்டை என்கிறவிவையும்'' இத்யாதி
வ்ருத்திவாக்யாநுஸந்தேநே உக்த்யாவ்ய ப்ரபத்திவிஶேஷ
வாதாயாஸ்வேராஶ்ரயணீயத்வாத் | ஸவஞ்ச ''என்கை''
இத்யஸ்யாநுஸந்தாநவரகேஜவி நாயவிரோத: — உக்திநி
ஷ்டாயா யாத்ருஶம் வைஷம்ய ப்ரஶாணப்ருத்திவஞ்ச, தாத்ருஶ

வர்ணாவஸ்தா நவிஶேஷவாசகேந உக்தவதாய ப்ராயஸ்தாதிஜ
ஸ்யஸ்ய நிஷ்க்ருஷ்ட ஏவமர்த்த: । தஸ்ய சதுர்வர்ணாவதீவ
ஹேது: சதுர்விஷயகாவிஶேஷஜ்ஞாநாதிகாரகம்; தத்ப்ரகாரம்
கேவல வர்ணாவஸ்தாநாவஸ்தாபகம் ஸம்பத்திரூப
ஏதச்ச வாயுஸம்யோகாதி । யத்யஸ்ய வாக்யஸ்ய வாயிதா
யுக்தம் ததிமு வாயவ்யாதிகளும் ஸ்தாநபேதஹேதுங்கள். இவ
ற்றில் வாயவ்யமாவது ஶரீரிநுடைய ப்ராணவ்யாபாரம். கூடிய
மாவது ஸ்தாநப்ரதேசம்' இத்யாதிவாக்யஸ்யாபி வாயிதா
யுக்தவ்யவஸ்தா: । தஸ்ய வாயுதேவதாகப்ராணஸ்ய வா
யவ்யம் ஶ்ருதம்' இத்யாதௌ வ்யவஸ்யஸ்ய வாயவ்யதாயஸ்ய ஶரீ
ரஜஸ்ய ஸம்பவ இத்யாதயவர்ணாநாவஸ்யாபி தத்தாவித்த்வ
க்ராந்: । யாவத்யாஶ்ரயப்ராணகம் தத் வர்ணாவஸ்தாநிரஸ்த: ।
வர்ணாதரு உக்தப்ராணவ்யக்திவிஶேஷஸ்ய ஶ்ரவணப்ராணகவர்ண
"ஹேது: வ்யக்திரயவா ஸம்யக்ஸ்தாந:" ஶரீரஸ்தித்யவியாய'
இத்யாதீர்க்கவ்யாயாதிவாதி ஸ்ரீபாஷ்யகாரநாராயண்ய இத்யபி
தர்ஶநாநம் வேதிதவ்யம் । காவர்ண்யமாவிஶாவஸாமவேத
வ்யஹ்ஜநம் யாஜ்ஞாதேவேத்யத்யாதி ஸ்ரீபா
ஷ்யா 'யாவது'ஶ்ச்யஸ்ய உக்தநிஷ்டாவரகாநாவஸ்ய ஸம்ப்ரதாய
பேதேப்யஸ்; 'யாவதும்' 'யாவதே'த்யநயோரஸம்யோரபி
ஸமநிபேதாக்தநிஷ்டாவரகாநாவஸ்ய வர்ணவேதேவாஸ்தாநி
ஸம்யக்கபேதவாதிதகாவு । "தநஹேது:" ஶரீரணமித்யபி
வாவு' இத்யாதீநாம் பேதநிஷ்டாயாதேக்கவ்யாயாநீவரகாநாவ
ஸ்யாமேவ நிவர்ணதரபேதவாதயிஷ்யதே நகாவு ॥

யத்து உபக்ரமே உக்த: வ்யக்திபேதஹேதுகயோநாக
தநவரோயே "உக்தியாவது" இத்யுக்தாக்திஶப்தஸ்யாநவ
ஸ்தாநவிஶேஷவாசகே ஸ்தாநபேதஹேதுரதாநஸாதி
ஸ்தாநாதிவ்யவஹாரநவிஶேஷவாசகாவக்திரிதி; தந—
"உவாயமாவது ஒரு ஜ்ஞாநவிகாஸவிஶேஷம்" "ஶ்ருத்யாதீயஹ
ரந்யாஸோஹ்யாதநிவேஷ உச்யதே' என்கையால் இவற்றிறு
டைய ப்ரகாரமும் 'நீஹி வாஜநஸாதீயத்யே தஸ்ய

ஸாரம் ஸாரீ' என்கிறபடியே ஸகலரக்ஷகனானவனன்றோ'' "இப்படி ஸகாரிகரமான ஸாரஸர்வமே ப்ரபத்திஸாஸ்த்ரார்த்த மென்னுமிடம் ப்ரமாணஸம்ப்ரதாயங்களாலே பலவிடத்திலும் ஸமர்த்தித்தோம்' "ப்ரபத்தியாவது – 'யத்ஸம்ரக்ஷ்யதயாவர்த்த' இத்யாதிகளிற்படியே ஸகாரிகரமான ஸ்வரக்ஷாஸாரஸர்வம்'' "யாஞ்சாநிக்ஷேப ஸாரநர்யாஸ: ப்ரபத்தி:'' "ஸாரந்யாஸம் யாஞ்சாநிக்ஷேபிதி ப்ரபத்ய'' "ஸாரஸர்வமாவது — 'த்ராத்ரீய + உபாஸ்யதே' என்கிறபடியே நித்யஸேஷபூதனுமாய் நித்யபரதந்த்ரனுமாய் ஸ்வஸ்மின் ஸக்திக்குப் புகலொன்றில்லாவடியேனை இனியொரு கர்த்தவ்யத்திலே மூட்டாதேயடைக்கலமாகக்கொண்டு ரக்ஷித்தருளவேண்டுமென்கை'' "ப்ரபத்திரூபமான ஸாதோபாயம் ப்ராயஸ்சித்தஸக்ஷ்ணஸ்வாதந்த்ரியரூபமாய்'' இத்யாதிபரஸ்தாவாயத்ரீஸம்பத்தி: "ஸம்பத்தாநேந வம்ஸியேஷ விஷ்யாணாரணாதிவ ப்ரபத்தியாவி நிஷேய ப்ரஸஜ்ஞ:' "ப்ரஜ்ஞாநஸங்க்யேந ஸோபக்ஷாபாயதயா ததத் கரணாதிதஸக்ஷவிஷ்யாஸம்பத்மாக'' "நதாவக் வேதாந்தவிதாநேஜ்யாக ப்ரபத்தவி கணாத்யா ப்ரபத்திக்ஷிப்த'' "தத்ர ப்ரபத்யாவி ஸாமாந்யேவாதி'' இத்யாதிஎன ப்ரபத்யாதிஸ்வரூபிதீக்ஷ்யேஸ்யாபாயவிஸேஷஸ்ய "ந கஸ்வி வி ஸ்ருத்யாதிவிஸஸ்ய ந்யாஸாவேத்யாபாயஸ்ய நிஷேயஸம ஸாவநாவகாஸ:'' இதி ந்யாஸபமேவநாபஸம்ஸாரக, வள வம் தத்தத் பேதஷேஷஸ்யேஷ ஸ்ரீநிக்ஷேபரக்ஷாயாமே வோபாயவிஸேஷஸ்ய ப்ரபத்திந்யாஸாதிஸமேபஸ்த்ர்ய திக ரணோபக்ரமோபஸம்ஹாரநயேநாஸ் ப்ரபத்திஸாமாந்ய ஸ்ய ஜ்ஞாநவிஸேஷரூபத்வம் விஸித்தி கத்தாவ்யக்ஷ: ப்ரபத்திமேவமோத்க்யாயநாக தயாகவ்யஸ்யம் ஜ்ஞாநவி ஸேஷரூபவமேவ ஸாத்ருதித்வவிஷ்ருதாயேண தயோக்வதத் ப்ரதி வநதாத்ரூஸாவக்த: ப்ரபஸ்யநாயோமாக । ந ஹி ஸ்வாநஸாமாந்யமேவமாநாரூபஸமேவஸாஸ்த்ரவிஸம், கிந்து "ஸ்வாநம் ஸவுவிய' இதி வயநாந்தஸ்ராஜேண ஸவஸ்யாந்தமத்ர

காயஸம்ஜ்ஞ்யயா ஸமாஹ்ருத்யோபாதிதவ்யாபார விஶேஷ ரூபகம் ஶப்த ஸாமர்த்யம் வ்யக்தீக்ருதம் வ்யாவ்ருத்யர்த்தகத்வே ஸ்வீகார்யம் இதி ஸாமர்த்யேநைவ விஶேஷணஸ்ய ஸாமாந்ய விஶேஷரூபத்வ ஸ்வாரஸ்யம் ந ஶங்க்யம் ॥

யதா ‘கிஞ்ச’ இத்யாரப்யோக்தம் ப்ரயோஜநம் ப்ரவ்ருத்திக்ஷம் ஸவிஸர்ஜ நயஸ்ய [illegible] ‘என்கை’ இத்யஸ்ய ‘என்றநாலாயிக்கை’ இத்யுபவர்ணநே தஸ்யா: ப்ரவ்ருத்திக்ஷமஸ்யாவஶ்ய ந யுக்தம் இதி, தத்வ்யாக்யம்— ‘என்று சநாலாயிக்கை’ இத்யுபவர்ணநே தேந ப்ரயோஜநேந ப்ரவ்ருத்திக்ஷாஸ்வீகாரஸ்யாபி நியோஜக: । நஹி ஸதா: ப்ரயோஜநஸ்ய [illegible] ப்ரயோஜநேந [illegible] ஸாமர்த்யஸ்ய ஶாஸ்த்ரஸ்ய [illegible] । தத: ஶ்ரீஸூக்திஸ்ய [illegible] வ்யாப்ருதே ப்ரயோஜநே [illegible] । அத ஏவ ‘நஹி ஜ்ஞாநம்’ இத்யாதி [illegible] ॥

யதா ‘‘இவ்வுக்திக்கும் ஸமாதிநாஸமுண்டு’’ ‘‘இவ்வுக்தி [illegible] முண்டறுக்கமாட்டாது ஸாரணன் க்ருபை’’ இத்யேதா [illegible] விஶேஷ [illegible] ‘ஸமத்தி விக்ஷ்ராம் தேஹீ’தி த்ருஷ்டாந்தஸ்ய— தஸ்ய [illegible] விஶேஷ த்ருஷ்டாந்தயோஜநாதி, த [illegible] உக்த: [illegible] ‘தாதிமார்’ இத்யாதித்ருஷ்டாந்தஸ்ய [illegible] உக்தி [illegible] விஶேஷஸ்ய [illegible] ஜ்ஞாந [illegible] த்ருஷ்டாந்தஸ்ய [illegible] இத்யுக்தம் தா [illegible] । [illegible]

[illegible]

[illegible] "ஏற்றிட்டுக்கொள்ளவேணும்" [illegible]

[illegible]

யாநேவ பதிஸ்த்வ । கஸ்தா 'ஷஹீ'தி ஜொவஞ்சேவ ப்ராயஶ்
நாயாஸ்வாதக்கு நிரஸ்யதீதி தத்ஷாஜேந ப்ருக்ஷ்த
வாக்யஸ்ய ஶஸ்வாரவெயாஜ்ஞாவாலஸ்யாவநஸேயஸ்ய ஜாத்ய
ஜெயந யஷிப்ருஷாநஜேவ ॥

வஜெதந 'உமஜெ'த்யாஹ 'ஸஜ்யஶ்வஶஜ்யத்'இதத்யஞ
ஶேககுவேஸ்யவாஸ்ம । கிஞ்சாத்ர "ரக்ஷாவெகெஷ" திஜேஸ்வாஜொ
வாஷாநம் ஷவதாம் விவரீதம், தயாஹி—ஸ்வஸாஹ்யவிஷய
யாஜ்ஞாவதி வாராஜெஷ ரக்ஷாவெக்ஷா ஷப்ரஶ்யெக, ப்ருவதீஸ்ய
வஹாரஸ்த ஜொஜெ நஷப்ரஶ்யத இதி தத்ராதிவ்யாவ்திவாரீ
ஹாராயாவெக்ஷாயா ஷாநயாஸஜெவெஶிஷ்டயம் விஜெஷணஸி
த்யாஷ்யயஶ்ஜெ"ரக்ஷாவெக்ஷாஸ்வஸாஹ்யப்ரணயவத்"திஜேஸ்வா
ஜெ ப்ராயஶ்நாவஷஸ்யாஜெநவெக்ஷாவஷப்ருயொஜெண ஸஶோ
நாயஶ்கஸேஷஜயாராவாயஷாஹிஷதிதி ஸஷஷெவஶ்யஜெத;
கஜெவக்ஷாவஷம் ஜெஷாவிஜெஶஷவாஹிதஜெயெவ ஜொஜெ ப்ருவி
ஜிதி தத்ஶோநாயஶ்கஜெநாவாயஷாஹிஷதம் ப்ராயஶ்நாவஷ
ஷேஷி தஆவகஜெஷெவத்யநிஷதாவ்யாஶாஸாயஶ்ம । ஷவஞ்
ப்ராயஶ்நாயாஶ்வாதக்கும் ஷஜெராகாரிதஜேவ । 'ப்ரண
வொரத்ர யாஜ்ஞே'தி வ்யாவ்யாஜெநாவ்யவெக்ஷாவஷஸ்ய யா
ஜ்ஞாயஶ்கம் ஷஷ்டிக்யதம் ॥

யஷஷி "ஏறிட்டுக்கொள்ளவேணு"மித்யஸ்ய ப்ராயஶ்நா
ரஜெவஜெவஷி ப்ராயஶ்நாயா ஷாஸஶேஞ்சஞ்சாரஸம்ஷ
வாக உக்ஷணயா தஸ்ய ஷாஸஶேஞவயஞ்ச ப்ராயஶ்நா
ஜெவாயகஶேஷீக்யத்ய தஷவாயகஸீகாரெ "உக்தியாவது"
இத்யவக்ஷேவிஜெராயஃ, 'ஷவத்'த்யாஷிஷ்டாநஜெவாஜெவ்யம்,
ப்ருவதிவிஜெஷஜெஸ்யாகிப்ருயாநகஷவாஷி ப்ரோணஸம்ப்ருஷா
யவிஜொயஸ்ஷ ஷரஜொராணீதி, தஷவிஷஜெத்ரா த்ரம்—ஶஜெஜொ
ஷாரணஶேநஸாஸாநம்' 'ஶஜெஜொநஸாஸாந'ஜிஜெத்யவஶோஷி
வாக்யம்ஹி 'வஹிநா விஞ்ஞ'திவஷப்ரோணம் । நத 'உக்திரா
ஷாயஶ்நிஷ்டாஷ ப்ருவதிஶேவஜெஹஷள, தஜொரஜெகிநஸாஸா
நவிஜெஷாஜெவெ'தி வாக்யஶேதி வாக்யஜ்ஞா விஷாஜ்ஞவஶ்

[illegible]

ஷோரம்ருத இதி । ஏவம் வ்யாக்யாநேந ச நிஷேதஜாதஸ்ய வ்யாவர்த்தகாகாரஸம்பந்தாயஜ்ஞாநவிஷயத்வமேவேதி வ்யஞ்ஜிதம் । அத ஏவ ஸாமாந்யாநாம் தத்தத் ஸம்பந்தாயஜ்ஞாநவிஷயத்வஸ்யாந்யாதரேண கதநம் । உக்திபதஸ்ய வாசிஸமஷ்டிகோக்திபரத்வேந "உக்திர்வா நிஷேதோ" உக்திநிஷேதஸ்ய பதமந்நேவ்யவிரோதம் । அதஏவ "உக்தி" "இவ்வுக்தி தாமும்" "வக்ருக்திதாமாதல்" இத்யாதாவுக்திபரோ உக்தி ஶப்தோபாதாநவிஷயதயா வ்யாக்யாதோ வேதிதவ்ய: । உக்தே: ஶப்தாந்தரஜ்ஞாநாபேக்ஷயா ஷேவலத்வமேவ, ந து விஶேஷஸ்ய, ஸாக்ஷாத்பாயநஞ்ச வா ஶ்ருதோர்ணாதிவிரோதாத் । விஸ்தரேண வேதநம்பவாதயிஷ்யதே । ஈஷ்டாநரேவாம் வம் தம் வசிவமேவ பரிஹாரம் । ஶ்ருதோர்ணஸம்ப்ரதாய விரோதஸ்து ந ஸம்பவதீத்யேவேதி வக்ஷ்யதே ॥

நவ "அவிஜ்ஞாதாய தத்த்வஸ்ய தேஜோமயத: பரம் । ம வயீநஸ்ய கஸ்யாபி ஶ்ருதத்வாதிகீ ஹரேத்" இத்யாதிஷ்ட ஶ்ருதத்வாதிகவகாந்தரவிஷயமேவேதி வாச்யம்—ஶ்ருதத்விவிஶேஷஜ்ஞாநாபேக்ஷயாகேஷ: ஶ்ராவ்யாதிஶயேந பாதிகவ்யவஹார இத்யாஶயேநைவாபாயவிஹாராயிகாரே ஸூஷ்டேஷகூாஷ; "நேஸாரம், வாசிகம் மாநஸம் காயிகமென்று பிரிந்தாற்போலே ஶ்ருதத்தியிலுமொரொன்றைமுன்னிட்டிவ்விஹாரங்கள் சொல்லப்பட்டது" இதி ஹி தத்ர ஶ்ரீஸூக்தி: அநயாஶ்ச ஶ்ரீஸூக்த்யா ஶ்ருதத்விஸாமாந்யஸ்ய மாநஸாயுவஸாயாவிஷயேபஷி தத்தத் வாசிககாயிகமாநஸவ்யாபாராணாம் மயே கஸ்யசிதாபேக்ஷயா ஔத்கட்யாவிஶேஷாதிஶயஸந்தேசபேக்ஷயைவ வாசிகவ்யவஹார:, ந விதாயொரதாத்ஹாவாதிதி நமஸாரஷ்டாந்தேந ஸூசிதம் வதிவாதிகம் ஸதி; இதமேவ "ஶ்ருதத்வாதிகீ ஹரேத்யேவ 'தவாஸீதி வ யாசதே' 'தீநம் யாசகம்' 'தவாஸ்மீதி வ யாசமாநா'" இத்யாதீநாம் வாசிகஶ்ருதத்வாரவ்யமேவ மதிரிதி ஸிதம் । அத்ர வா

ரிதி ப்ரபத்தேரேவ 'உத்திஷ்டே'தி 'உத்தரஸீ'தி ச வ்யவஹ்ரியதே; ஏவம் ப்ரபத்த்யுபாயவ்யவஹாரோஸ்தி ப்ரணாலிகயா வ்யாபாரப்ராப்த்யபேக்ஷயா வ்யவஹாரோऽபீஷ்ட ஏவேதி கேசித் । அபரே து ப்ரபத்திஸாத்யத்வாபாவேऽபி ததபேக்ஷயைவ ஏகைகவ்யாபாரஸ்ய ப்ராப்த்யுபாயஸம்பவேந ஸாதிகாதிகாரிணோ நாபேக்ஷிதத்வாத் உத்திஷ்டாயாமேவ ஸாதிகவ்யவஹார இதி நிரூபயந்தோ நிரூபயந்தி; 'அவிஜ்ஞாதாயந்தத்த்வஸ்ய'தி து ப்ரமாணாந்தரஸாபேக்ஷஸ்ய தத்ஸ்வாத்யாயததயைகதேசா ந்தரேதிஹாஸா வா ப்ரபத்திஸாத்யத்வ தத்ஸ்தாயிப்ராபேக்ஷயா ஸாதிகாதிவ்யவஹாராவர்ஹ, ஏதச்சாநாயாஸேப்யேவ தேஷ் ஸாதனாஷ்டாநம் ப்ரபத்யபேக்ஷாஸாதனவிஷயாதிகாரஸ்ரீ ஸூக்தி: ப்ரபத்த்யர்த்தஸ்ருதஷ்ஸ்யாத் தேநாதிதகாஸ், அந்யா ப்ரபத்த்யுபாதிகஸ்ய நிர்தேசவத் ஸ்வ கேவலப்ரயுநாஸாக்ஷ்யஸ்ய, ப்ரஹ்மஜ்ஞாநாதிரிக்தஸ்ய மோக்ஷஸாதநஸ்ய நிஷேதஶ்ருதிஷ்வியா ஜ்ஞாநவிஶேஷவிஶிஷ்டஸ்ய வா தஸ்ய ஸாக்ஷாத்ஸாதநத்வாங்கீகாரே 'ப்ரணாமாத்ரேண ஸந்துஷ்டா'ஷ்ட்யாதௌ ப்ரதிபாத்யஸ்ய அதிஸாமர்த்யபூர்வ ஸாக்ஷாத்ஸாதநதயா ப்ரதீயமாநஸந்துஷ்டப்ரணாமஸ்ய கேவலஸ்ய ஜ்ஞாநவிஶேஷவிஶிஷ்டஸ்ய வா ப்ரபத்திஸாமர்த்யம் ஸாக்ஷாதுபாயத்வம் ச உபபாததீதி ப்ராஹு: ॥

யதபி ஸாதிகஸ்யைவ ஸாதகஸ்ய ஜ்ஞாநமாத்ரஸ்ய ஸாதநத்வாங்கீகாரே "ஸாத்யஜ்ஞாநப்ரவ்ருத்திஸஹ்ருதயமாத்ரமாதல்" இதி பரிகரவிஷயாதிகாரஸ்ரீஸூக்திவிரோத இதி உப்ரஸஜ்யேத, தத்ர ஜ்ஞாநப்ரவ்ருத்திரேவோபாயத்வப்ரதிபாதநாதிதி, ததபி ந — தத்வாக்யஸ்ய ஸ்வதந்த்ரமோபாயத்வப்ரதிபாதகத்வம் யதா ஸ்யாத்ததா நிருபணபராபரதயிஷ்யமாணத்வாத் ! "குணிகளுக்கு" இத்யாதிகாரவஷிஷ்டாதிகாரஸ்ரீஸூக்திர்தநிரதாயதயாऽஸ்யா பதிகஸம்ப்ரதிபத்திராவஹ் । கிம் ஸாத்யஜ்ஞாநஸ்யாபி அதிகாரார்த்தஜ்ஞாநமாத்ரத இத்யபிப்ரேதம்? இதி ப்ரபத்தி

रक्षेत्? नाह— ‘ज्ञानवद्भिरेव [illegible] स्वार्थस्य प्रदीयमानस्य’ [illegible] प्राप्य ज्ञेयत्वात्, [illegible] ज्ञानवत्तां प्रपत्तिपरं [illegible] । [illegible] वृत्ते [illegible] । ‘न च [illegible]’ [illegible] [illegible] । [illegible] सदुक्ति [illegible] [illegible] व्याख्यातम्— ‘‘उक्तिरत्र’’ इत्यस्य ‘‘अनुष्टिक्कप्पुकुकिऱतु’’ इत्यत्र [illegible] [illegible] उक्तिरत्र [illegible] [illegible] ‘[illegible]’ इत्यादिव [illegible] ॥ [illegible] [illegible] [illegible] व्याख्यातम्— [illegible] [illegible] [illegible] । किं बहुना? यावत् उक्तिनिष्ठाया भगवत्प्रपत्तिविशेषस्य भगवत्प्रपत्तिविशिष्टाचार्य [illegible] [illegible] [illegible] न [illegible], [illegible] [illegible] । [illegible] प्राप्यता [illegible] [illegible] यः प्रपद्यते च ॥

यदपि [illegible] ‘‘सर्वज्ञानवत् [illegible]’’ इत्यादि [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], तदपि न— [illegible] [illegible] प्रायश्चित्त

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] «ஸாக்ஷாந்ருமாகவுமாம்'' [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
ஷிக்கப்படுகிறவுமாயம்'' [illegible]

[illegible]

[illegible] ஸர்வசிகரமான இவ்வுபாயத்தினுடைய [illegible]தையினாலும் + [illegible] கடுகத் தலைக்கட்டாதபடியிருக்கையாலும் [illegible] ஸர்வசிகரங்களாய் [illegible] காரங்களானவுபாஸநங்களையெல்லாம்'' இத்யாதிவாக்யஸ்ய [illegible]

விரோதயோ ஃ ரஹிதயோஸ் ஸதைவ ஸத்பாவ: கிம் வக்தவ்யம் ? ஸ்ரீமத்ராமாயணே ஸதைவ ப்ரதிஷ்டிதயோஸ் ஸமாஸ்ரயணீயத்வ பரத்வயோ ஃ ஸ்ஸிமா ஸதைவ ஸத்பாவ: । தத்ர 'ஸமோ(அ)ஹம்' இத்யாதி வக்ஷ்யமாண ப்ரகார விரோதஸ்ய ப்ரஸங்க: ஸமாஸ்ரயணீயத்வ இதி ஸ்ரீமத்வ ஸமாதேயத்வம் ஸாமர்த்யாதேவ வக்ஷ்யமாண ஸாமர்த்யஸ்ய ஸமாதானம் ஸ்ரீமத்ராமாயணே பரிஹாரஸ் ஸம்பவதீதி கிமத்ர வக்தவ்யம் ? ஸமஸ்த கல்யாணகுணாத்மகத்வேன ஸத்பாவ: ... ஸத்யஸங்கல்பத்வாதி ... ஸர்வஜ்ஞ ... இதி । கிஞ்ச "ஸர்வ ஜ்ஞாநஸக்திபல ஐஸ்வர்ய வீர்ய ஸக்தி தேஜஸ் ஸாமாதல்" இத்யுக்த ... நிகிலஹேய ப்ரத்யநீக ... "தேவம் ஸர்வ ... ஸத்யஸங்கல்ப ... "இப்ஸமத்துக்க ... க்கப்புகுகிறவுபாயம் காரணமுமொன்றும் வேண்டாததொரு ஸ்வரூபஸாமர்த்யம் ஸமாதலாய்" இத்யுக்த ... "ந்யாஸ ... த்ராணம்" ... ஸர்வ ... "ஸர்வஸ்ய" ... "ஸம்ஸாரஸம்பந்தமில்லாமையாலே கர்மாதிகளுக்கதீனமாகும்படியானதொரு ஸமாஸ்ரயங்களையுடையனும்" இத்யேதத் விவ்ருதம், ... ஸ்வரூபாஸ்ரயம் ஸமர்த்திதம் । "ந்யாஸ ... த்ராணம்" இத்யநேன "இப்ஸமத்திற்கு" இத்யாதி விவ்ருதம், ... ஸமர்த்திதா ॥ "ஸமஸ்த ..." இத்யேதத் "அந்தரங்கமான ஸமத்தை" இத்யநேன வி

[illegible] "அளவில்லாத பெருமை" [illegible] "தான் கேள்வி காலத்திலே" [illegible] "தாழாதே தருகையும்" [illegible]

[illegible] "தான்" [illegible]

[illegible] "சொல்லிக்கப்புகுகிற" [illegible]

[illegible]

𑌨𑌾𑌮 𑌸𑌕𑍃𑌤𑍍𑌕𑌰𑌣𑍇 𑌤𑌾𑌦𑍃𑌶𑍇𑌨𑍈𑌵 𑌮𑍋𑌕𑍍𑌷𑌾𑌯𑌾𑌵𑍃𑌤𑍍𑌤𑍍𑌯𑌪𑍇𑌕𑍍𑌷𑌯𑌾 𑌸𑌾𑌧𑌨𑌵𑌿𑌶𑍇𑌷𑌵𑌿𑌧𑌾𑌯𑌕𑌤𑌯𑌾 𑌤𑌦𑍍𑌵𑌤𑍍𑌸𑌾𑌧𑌕𑌤𑍍𑌵𑌾𑌤𑍍 । 𑌅𑌸𑌾𑌧𑌨𑌸𑍍𑌯𑌾𑌪𑍍𑌯𑌨𑍁𑌵𑌾𑌦𑌾𑌤𑍍 𑌸𑌾𑌧𑌨𑌤𑌯𑌾 𑌨𑌿𑌰𑍍𑌦𑍇𑌶𑌾𑌙𑍍𑌗𑍀𑌕𑌾𑌰𑍇 '𑌸𑌮𑍁𑌦𑌾𑌯𑌜𑍍𑌞𑌾𑌨𑌮𑌾𑌤𑍍𑌰𑍇𑌣' 𑌇𑌤𑍍𑌯𑍁𑌕𑍍𑌤𑌮𑍍, 𑌨𑌨𑍍𑌵𑌯𑌿𑌕𑌂 𑌚𑍈𑌵𑌮𑍁𑌤𑍍𑌪𑌤𑍍𑌤𑍍𑌯𑌨𑍁𑌷𑌙𑍍𑌗𑌾𑌧𑌿𑌕𑌾𑌰𑌾𑌙𑍍𑌗𑌜𑍍𑌞𑌾𑌨𑌸𑍍𑌯𑍈𑌵 𑌸𑌾𑌧𑌨𑌤𑌯𑌾 𑌨𑌿𑌰𑍍𑌦𑍇𑌶𑌃 𑌕𑍃𑌤 𑌇𑌤𑌿 𑌨𑌿𑌷𑍍𑌪𑍍𑌰𑌮𑌾𑌣𑌵𑌾𑌦𑌃, 𑌮𑌾𑌰𑍍𑌗𑌯𑌾𑌪𑍍𑌯𑌪𑍌𑌰𑍁𑌷𑍇𑌯𑌸𑍍𑌯 𑌤𑌥𑌾 𑌨𑌿𑌰𑍍𑌦𑍇𑌶𑍇 𑌪𑍍𑌰𑌯𑍋𑌜𑌨𑌾𑌭𑌾𑌵𑌾𑌤𑍍, '𑌸𑌕𑍃𑌦𑍁𑌚𑍍𑌚𑌾𑌰𑌸𑌂𑌸𑌾𑌰𑌤𑌾𑌰𑌣𑌂 𑌭𑌵𑌤𑌿' '𑌸𑌕𑍃𑌜𑍍𑌜𑌪𑍍𑌤𑍇𑌨' 𑌤𑍍𑌯𑌾𑌦𑌿𑌪𑍍𑌰𑌮𑌾𑌣𑌸𑍍𑌯𑍋𑌕𑍍𑌤𑌿𑌨𑌿𑌷𑍍𑌠𑌾𑌪𑌰𑌤𑍍𑌵𑍇 𑌤𑌦𑌨𑍁𑌸𑌾𑌰𑍇𑌣 𑌤𑌦𑌨𑍁𑌸𑌨𑍍𑌧𑌾𑌨𑌸𑌂𑌪𑍂𑌰𑍍𑌣𑌾𑌨𑍁𑌷𑍍𑌠𑌾𑌨𑍇 𑌨𑌿𑌷𑍍𑌠𑌾𑌵𑌿𑌶𑍇𑌷𑌵𑌿𑌷𑌯𑍇 𑌜𑍍𑌞𑌾𑌨𑌵𑌿𑌶𑍇𑌷𑍇 𑌏𑌵 𑌸𑌾𑌧𑌨𑌤𑌯𑌾 𑌨𑌿𑌰𑍍𑌦𑍇𑌶𑌸𑍍𑌯𑌾𑌤𑍍𑌯𑌨𑍍𑌤𑌸𑌿𑌦𑍍𑌧𑌤𑍍𑌵𑌾𑌤𑍍 । 𑌕𑌿𑌞𑍍𑌚 𑌭𑌵𑌤𑍍𑌪𑌕𑍍𑌷𑍇𑌽𑌪𑌿 ''𑌸𑌕𑍃𑌦𑌨𑍁𑌸𑌨𑍍𑌧𑌾𑌨𑌮𑌾𑌤𑍍𑌰𑍇𑌣'' 𑌇𑌤𑌿𑌵𑌤𑍍 '𑌅𑌵𑌿𑌶𑍇𑌷𑌸𑌮𑌯𑌪𑍍𑌰𑌯𑍋𑌗𑌸𑌕𑍃𑌦𑍁𑌕𑍍𑌤𑌿𑌮𑌾𑌤𑍍𑌰𑍇𑌣' 𑌇𑌤𑍍𑌯𑍇𑌵 𑌵𑌕𑍍𑌤𑌵𑍍𑌯𑍇 𑌅𑌧𑌿𑌕𑌾𑌰𑌾𑌙𑍍𑌗𑌸𑌮𑍁𑌦𑌾𑌯𑌜𑍍𑌞𑌾𑌨𑌪𑍍𑌰𑌯𑍋𑌗𑌸𑍍𑌯𑌾𑌵𑍃𑌤𑍍𑌤𑍇𑌃 𑌵𑌿𑌵𑌕𑍍𑌷𑌾 𑌚, 𑌅𑌤𑍍𑌰 𑌤𑌦𑌾𑌵𑌶𑍍𑌯𑌕𑌤𑍍𑌵𑍇 𑌸𑌤𑌿 𑌤𑌦𑌨𑍁𑌸𑌾𑌰𑍇𑌣 '𑌵𑌿𑌶𑍇𑌷𑌜𑍍𑌞𑌾𑌨𑌪𑍍𑌰𑌯𑍋𑌗𑌸𑌕𑍃𑌦𑌨𑍁𑌸𑌨𑍍𑌧𑌾𑌨𑌮𑌾𑌤𑍍𑌰𑍇𑌣' 𑌇𑌤𑍍𑌯𑍇𑌵 𑌵𑌕𑍍𑌤𑌵𑍍𑌯𑍇 𑌤𑌦𑌨𑍁𑌷𑍍𑌠𑌿𑌤𑌾; 𑌏𑌵𑌂 '𑌸𑌕𑍃𑌦𑌨𑍁𑌸𑌨𑍍𑌧𑌾𑌨𑌮𑌾𑌤𑍍𑌰𑍇𑌣 𑌸𑌕𑍃𑌦𑍁𑌕𑍍𑌤𑌿𑌮𑌾𑌤𑍍𑌰𑍇𑌣' 𑌇𑌤𑍍𑌯𑍁𑌕𑍍𑌤𑌾𑌵𑌪𑌿 𑌭𑌵𑌤𑍍𑌪𑌕𑍍𑌷𑍇 𑌵𑌕𑍍𑌤𑌵𑍍𑌯𑌮𑍍—𑌸𑌕𑍃𑌦𑌨𑍁𑌸𑌨𑍍𑌧𑌾𑌨𑍇 𑌮𑍁𑌖𑍍𑌯𑌸𑌹𑌾𑌯𑌭𑍂𑌤𑌸𑍍𑌯𑍋𑌕𑍍𑌤𑌸𑌮𑍁𑌦𑌾𑌯𑌜𑍍𑌞𑌾𑌨𑌸𑌹𑌾𑌯𑌸𑍍𑌯 𑌮𑌾𑌨𑌾𑌨𑍍𑌤𑌰𑍇𑌣 𑌬𑌾𑌹𑍁𑌲𑍍𑌯𑌾𑌤𑍍; 𑌅𑌤𑌃 𑌪𑍍𑌰𑌕𑍃𑌤𑍇 𑌸𑌰𑍍𑌵𑌮𑍇𑌵 𑌵𑌕𑍍𑌤𑌵𑍍𑌯𑌮𑌿𑌤𑌿 𑌨𑌿𑌷𑍍𑌪𑍍𑌰𑌮𑌾𑌣𑌵𑌾𑌦𑍇𑌨 𑌨 𑌕𑌸𑍍𑌯𑌾𑌪𑌿 𑌬𑍋𑌧𑍍𑌯𑌸𑍍𑌯𑌾𑌵𑌕𑌾𑌶 𑌇𑌤𑌿 ॥

''𑌸𑌕𑍃𑌦𑌨𑍁𑌸𑌨𑍍𑌧𑌾𑌨𑌮𑌾𑌤𑍍𑌰𑍇𑌣'' 𑌇𑌤𑍍𑌯𑌾𑌦𑍇𑌃 𑌸𑌾𑌕𑍍𑌷𑌾𑌦𑍁𑌪𑌾𑌯𑌪𑌰𑌤𑍍𑌵𑍇𑌽𑌪𑌿 𑌸𑌾𑌧𑌨𑌵𑌿𑌶𑍇𑌷𑌨𑌿𑌰𑍍𑌦𑍇𑌶𑌸𑍍𑌯 𑌤𑌦𑌧𑌿𑌕𑌾𑌰𑌿𑌵𑌿𑌶𑍇𑌷𑌾𑌶𑍍𑌰𑌯𑌣𑌮𑌨𑍍𑌤𑌰𑍇𑌣𑌾𑌸𑌿𑌦𑍍𑌧𑌤𑍍𑌵𑌾𑌤𑍍 𑌅𑌸𑍍𑌯 𑌪𑍍𑌰𑌮𑌾𑌣𑌾𑌭𑌾𑌵𑌾𑌨𑌧𑌿𑌕𑌾𑌰𑌃, 𑌨𑌹𑍍𑌯𑌸𑍍𑌮𑌿𑌨𑍍𑌨𑍇𑌵 𑌪𑍍𑌰𑌯𑍋𑌗𑍇 𑌸𑌾𑌧𑌨𑌪𑌰𑌿𑌕𑌰𑌵𑌿𑌧𑌾𑌨𑌵𑌿𑌧𑌿𑌤𑍍𑌵𑌸𑌾𑌮𑌰𑍍𑌥𑍍𑌯𑌾𑌤𑍍, 𑌕𑌿𑌞𑍍𑌚 𑌪𑍍𑌰𑌪𑌤𑍍𑌤𑌿𑌵𑌾𑌕𑍍𑌯𑍇 𑌯𑌤𑍍𑌕𑌿𑌞𑍍𑌚𑌿𑌤𑍍𑌸𑌾𑌰𑌸𑍍𑌯𑌂 𑌮𑌨𑍍𑌤𑍍𑌰𑌪𑍍𑌰𑌮𑌾𑌣𑌵𑌿𑌷𑌯𑌸𑍍𑌯𑌾𑌦𑌿𑌤𑌿 𑌪𑍍𑌰𑌪𑌤𑍍𑌤𑍇𑌰𑍍𑌵𑌾, 𑌮𑍋𑌕𑍍𑌷𑌪𑍍𑌰𑌦𑌂 𑌪𑍍𑌰𑌮𑌤𑍍𑌯 𑌪𑍍𑌰𑌮𑌾𑌣𑌾𑌨𑍍𑌤𑌰𑌮𑌪𑌿 𑌪𑍍𑌰𑌾𑌪𑍍𑌤

ரோபாரோபயோ: । அத்ர த்விதீயபக்ஷே யத்யபி ‘‘அநேநாக்ஷிக்ரம்-
புத்ரிஜம் மயாயம்’’ இத்யத்ராயமர்த்தஸ்யாநாரோபிதோ-
பாயகப்ராப்த்யஸ்யஸம்பந்தோ தோஷ:, அத ஏவ
த்ருஷ்டே பக்ஷே ஸாத்யாம்ஶோத்தேஶ்யத்வ, ந சாநயோர்வ்யா-
ப்தி:, த்ருஷ்டபக்ஷே து ‘பாஷண்டவாக்யேஷு’ இத்யாதிநா ஸா-
மாநாதிகரண்யஸ்யாவகா ஶோ தத்வ: ப்ரத்யுதா:;
ததாபி பக்ஷாந்தரோத்தேஶ்ய ஸவ । அத்ர ஸ்வ ஸாமாந்ய-
ரூபப்ரதிபாதநஶோபாதிரூபத்வ, காரணத்வாத்யேகஸ்மிந்-
நநஸாமாந்யேந ஸத்யபி த்ருஷ்டபக்ஷே நிஷ்டாப்யேந்-
பி விதேயஸாமாநாதிகரண்யேநைவோபபாதயா ஸ்வ-
ரூபவைலக்ஷண்யஸ்ய; அத்ர து விதேயஸாமாநாதிகர-
ணாபாதிதஸ்ய கேவலாதிகாரார்த்தஜ்ஞாநஸ்ய தத்வபேதா-
வாரணார்த்தஸ்ய வோபாதகத்வேநோபாதஸ்வரூபே-
ந்தி ஸ்வாதந்த்ர்யஸித்த்யா ஶோபிஸ்வாஸ்த்யவாப்த்யம் ஸ்வத-
ந்த்ரவாதிதம் பவதி; பஹுஷு ஶோகபேதரூபஸித்-
தேஷு, யதந்யாய உபாதாநாரோபேண ஸாமாந்யஸ்வ-
ரூபப்ரதிபாதநம் நாஸ் । அதோ விஶேஷஸ்வஸித்த்யா ஶக்ஷணா-
ந்தராந்தராயஶேஷ பக்ஷ ஸ்வாயத்தாஹிதேத இத்யஸ்தித்வாத்
ஸாயத்தாஶய: ॥

யத்த்வத்ர ப்ரகரணே ‘விஶேஷாந்தஸாமாந்யஸ்ய பரம்பரயா-
ந்தி ஶோதந்தஸ்யாபாதிதேஷ்டோபாயவேதஸ்ய மநோ-
பாயபரகஶேஷ்யந்தவத்ய’ இதி ‘உபாயவேதஸ்ய பரம்பர-
யோபாயபரகத்வம் வாத்யஜாஸஜ்ஜத’ இதி ச, தேத்ய-
ஜாநந்தவஜ்ஜ- ‘ஸ்வஸ்த: பரம்பரயோபாயமாத்ரயோ:
ஸக்யேதந்தஸாமாந்யஸ்வேதாயஜ்ஞாநவரூபேகாவாரணயோ-
ரந்தவாரஸ்ஸாக்ஷாத்ஸாயந்தயா நிர்தேஶ’ இத்யேவ த-
த்வக்ஷஸ்வரூபகாக், அத்ரஸ்தபி பக்ஷே உபாயவேதஸ்ய ஸா-
க்ஷாதுபாயபரகஶேஷ்யவ ஸத்த்வந ஸவதந்தரூபஷணா-
யோமாக்; அந்யயோபாயவேதஸ்ய பரம்பரோபாயபரகா-
ஶ்ரயேண விவக்ஷிதஸ்வாஸ்த்யவாப்த்யேதந்தரூபத

ஸாயநஶாவவ்ருத்திவெத்ஸவஶ்யாzஸாஹவாக்; நஹ்ய ந
ஸஙாநம் தாஜ்ஶொாக்வ்ரா வாப்ரயா ஸாயநத்யெத
உபாயஶாவவ்ருத்தீதி: தந்த்ரஶஹாவிஶ்வாஸஜளவ்ட்யம்
வா விஶெஷ்யதாம்வாப்ராஸாயநஸ்ய ஶவெஷெzவி ஸா
க்ஷாஸ்தாயநஸ்ய மாராஶஶக்ராயா ஈவ்ரத்தெ:। உபாயவஜஸ்ய
வாப்ரொாவாயவாஶஸ்யாஹிதெக ‘‘உபஞாராஸ்தாயந
தயாzஹியீயத’’ இதி ஸர்வெகாநயப்ருஸங்காது।ஸ்வஸ்த:
வாப்ரயா ஸாயநம் ஶாவவஸிஷ்யம் ஸாக்ஷாஸ்தாயநத
யா நிதிர்ஶ்யத’இதெவ்வ தஜயரக்।அதொzவிஜு வக்ஷ
உபாயவஜஸ்ய வாப்ரொாவாயவாஶக்வ்ஜெநத ஜஷ்
ஷணயாகுமெவ। உபாயஶ்ஜாயர்ஸ்ய ஸக்ருஜநஸ்ஙா
நாஜாவாரொாவ இதி ஶவெஷ்த்வ, ஸ ச ஸஹ்ய ஶவாஜுஹு
வக்ஷ। ஹவஜகுஸாராவ்ஸாதிந்யாதிவிரொாயஸ்த ந ஶக்ய
ஶக்ராzவீதி ப்ருத்வாதிதம்।ஈதஸ்வர்யா ப்ருணாசாயர்
ஶ்ரீமத்தஸதீதீநந்யாய-ப்ருாணிகவ்யாதிஶாஹவத்ஜாநிர
வெக்ஷவஹஜ்ஞப்ரஹ்விஜெஶ வர ஶ்ரீமத்தத்ஸம்ப்ருஜாய
விரொாயஜபிஶதிகாபிஶாெக்ஷவயதிர்வாரதஜ்யாதிகம் வ
யநாநராப்ரித்ய காஹந விஶக்ஷணாத்திஷ்டாம் ஸம்வாஜ்யா
ஸ்ய வாக்யஸ்ய தத்ரதயா நயநாவெக்ஷயா ஈநந்யராவிஜ
ப்ருணாதிவிஶொத்திஷ்டாவரதயா நயநமெவாத்யஜொவித
திதி ப்ராணிமெகொரவஶ்யாஜ்ஞாயர்திதி ப்ருயமெவக்ஷ உக்
வஜஸ்ய தத்ரவர்கஹாரஸமெர்ணஶக்ஷணாயா விதீயவக்ஷ
உபாயவஜாயராரொாவஸ்ய ச ஜொஷதாயா ஜவர்சகா
தக்ஷசயமெவீ நிஜ்ஷ்டமெவ। இஷஹ வக்ஷசயெzவீ
ஜொஷமெஶஸ்யாவ்யஹாவாக் ‘வ்யர்விஶெஷ்யகவ்யர்வி
ஶெஷணெக’ த்யாதிகொ வ்யர்ஷவ ஶஜ்ராஶிரிதிவிஶெ
ஷவிஜொ விஜாஜ்ஞவர்ஜு।

ஜொஶஶவ்ருஜெ ‘ஸம்பந்தவிஶெஷம் ஜொவவத்கம் ஸ
ஜ்ருஷ்டாஞவவாஜெ’ த்யக்ரவ்யர்ஹீநா ‘‘கமர்நா
ரஜெவ’’ த்யாதிநா ஜ்ருஷ்டாஜொவவத்திவத்வர்கம் ஸம்வ

[illegible]

யதவி «இவையெல்லாம் ஸம்ஸ்க்ருதங்களென்னுமிடம் முன்பே சொன்னோம்» இதி [illegible]

வாயாஸஸ்ராஸத்வம் । "யஶாயிகாரமிவையெல்லாம்" இத்யத்ர தவ்யவஹிதபூர்வஸூத்ரே "மநஸ்ஸாரம் வாசிகம் மாநஸம் காயிகமென்று பிரிந்தாற்போலே ப்ரவ்ருத்தியிலும் ஒரொன்றை முன்னிட்டு இவ்விஶாமங்கள் சொல்லப்பட்டது" இதி வாக்யே மாநஸப்ரவ்ருத்திவாசிககாயிகயோரபி ஸாரஸமேபூர்ணரூ வஜ்ஞாநவிஶேஷாத்மகதயா, வாசிககாயிகவ்யவஹாரயோஸ்து ஸாரஸமேபூர்ணரூபஜ்ஞாநாபேக்ஷயா வாசிககாயிகவ்யாபாரயோ: ப்ராபல்யமூலகதயாஸ்து ஸ்வஹேதுபூதேந கேவலேநாத்மாரணேஸ்வ யத்கிஞ்சித்விஶிஷ்டஸ்யாபி தஸ்ய வாசிகப்ரவ்ருத்திவத்வாத்ததயா ஊர்த்வநிரஸ்தவாச; அந்யதா ஸார ந்யாஸவிஶிஷ்டஸ்யைவ ஸம்பூர்ணமாநஸ: ப்ரவ்ருத்திதயா ஊர்த்வபாரவாத்து । அதேந நநு 'முன்பே சொன்னோம்' இத்யாத்யுபி நிரஸ்தம்— "என்னுடைய ரக்ஷையுனக்கே பரமாக வேறிட்டுக் கொள்ளவேணும்" இத்யஸ்ய பஹுதரப்ரமாணஶ்ரீஸூக்த்யா நுஸந்தேய ஸாரஸமேபூர்ணபரதயாஸ்வாத்யுபமேவாதிதவாச, ப்ராயேணாமோத்பரவாஶ்ரயணே தோஷாணாம் பஹுந்நாமேவோதிதவாத்து । கிஞ்ச "முன்பே சொன்னோம்" இத்யஸ்ய கிம் பரஸ்பரவிலக்ஷணாநாம் ஸ்வதந்த்ரநிஷ்டாநாமபி காரிகேஷ்வேந தத்ப்ரயோஜகதயாநேவ கதாந்தாநாம் வாசிகாநாமபி தத்ப்ரயதயா தத்யநம் விவக்ஷிதம் உத ஆஸ்யமிதி உத ஏஷாமேவ ஸம்பூர்ணம் பூர்வம் கதிதமிதி த்யாஸ்ய:? நாத்ய:— ததா ஸதி தத்ரேத்யாதிவசநாத்யஸ்யாத்தத்வாசிகவசநாத்யஸ்ய ச நிஷ்ப்ரத்யூஹம் ஸமாவிஶ்ய ஸமவஹிதாவிஶேஷ: । நாப்யந்த்ய:— பூர்வம் காயிகப்ரவ்ருத்தி ப்ரஸ்தாவஸாவாச "இவையெல்லாம்" இத்யஸ்ய விஶேஷோக்திகாவத்த: ॥

யத்து—'விஶேஷஸ்காஶநமூர்த்தௌ'இத்யாதி, தத்வ்யாக்யாதம்—'மோக்ஷஸாதநம்'இத்யாதிவ்யாக்யாநவஸரே ஹி ஶ்ரீஸா ரேஷ்வ 'யந்யதிதி மயப்ரநாஶ பூரணமயாதிவச ஸ்வாமிபக்த: ஜநஸ்வ ஸ'இத்யுதாஹ்ருதாநாமேவேத்த'இதி ஸாதிதம் । ததேத்

வ ஶ்ருதப்ரகாஶிகாயாம் 'ப்ரதிவசநப்ரகாரேண ப்ரஶ்நோऽபி ப்ராயோ விஜ்ஞாயத இதி நீத்யா ஸமவிஶேஷ்யாஸ்து ப்ருஷ்டா ஸக தீதி பர்யவஸாநாபேக்ஷ ப்ரஶ்நஸ்யாபி த இத்யபிப்ராயேண ஸமவிஶேஷாஸ்து ப்ருஷ்டா' இத்யுக்தம் ॥ அத்ர 'ஸேஷ தா ப்ரதிவசநாநாரோயே' த்யாதி ஸந்தர்பம் கிம் பாஷ்யவாக்யமபிப்ரேத்ய? கிம் வா ஶ்ருதப்ரகாஶிகாவாக்யமபிப்ரேத்ய? நாத்ய:— 'யத்ய'பீத்யத்ர பர்யாயஸ்லோகே 'ஜகத்வஸ' இதி ஸாமாநாதிகரண்யாவஸ்தாவகமேதயோக்த்யா உத்தரகத்தநமேவ உக்தமிதி ஸ்யாயுக்தம் ந ஸம்பவதீத்யதோக்தம் பாஷ்யே, நசஸங்க்ருஹ்யைகோத்தரவாக்யேந ஸங்க்ருஹ்யபரிவர்த்தவாக்யார்த்தநிர்ணய: க்ருத:— யத: ப்ரஶ்நவாக்யார்த்தம் ப்ரதி 'ஜகத்வஸ' இதி வாக்யார்த்தஸ்ய நிர்ணாயகத்வாஸம்பவாத், தத்வாக்யார்த்தஜ்ஞாநேऽபி யதா விகாரஸ்தத்வஸம்ஶயஸ்யாநிவ்ருத்தே:, விஶேஷாதேவ தந்நிஶ்சய: । நாந்த்ய:— ப்ரதிவசநப்ரகாரேண ஸமவிஶேஷ்யாதேஶ்வாத் ப்ருஷ்டாம்ஶ உத்தரகதநாயோகாத் ஸமவதி ப்ருஷ்டத்வாங்கீகாரயத்— ப்ரதிவசநாநாரோயேதி ந்யாயாத் । அதஏவ ஸமப்ரஶ்நஸ்யாபி ப்ரஶ்நவாக்யே கேசித்காரகவஸ்த்வாதாயாத் ராயணஸ்ய ப்ரஶ்நாம்ஶ ஔசித்யாத்தஜ்ஞஸ்யாப:— நாராயணேபாயகவேத ஸம்ப்ருபாஜநாராயணஸ்யைவ விவக்ஷாஸித்யாதி த்யோக்தம், நத்ர நிஶ்சிதாயோர்த்தவாக்ய ஸங்க்ருஹ்யபரிவர்த்தவாக்யார்த்தநிர்ணய: க்ருத:— நாராயண ஶப்தவாச்யஸ்யதே கிமிதம் ஸம்ப்ருயோஜநாராயணவேபாயகம்? உத நேதி ஸந்தேஹாநந்தயாத் । அதஸ்ஸர்வதா ப்ரக்ருதே தந்த்வாதாநஸம்பவதீதி ॥

அத்ர பர்யவஸாநஸ்ய ஸங்க்ரஹத்வாநந்தவாதஸ்யாஸங்க்ரஹ த இத்யப்யுபகச்சம்— உபயோரபி ஸமாநாதிகரணாத்; உபாயத்வப்ராப்யத்வாவிஶேஷேணைவ ஸாரஸம்க்ரஹணம் வ்யஜ்யத இதி அயாதிகாரீயவள நரகத்யஶக்தாஸமாயாநவார ஶ்ரீஸூக்திபே ஷாஷ்டிகாயாம் தயா ''பாசுரத்தைச்சொல்லி + ஶரணம்புகும்'' இதி

𑌦𑍍𑌰𑌷𑍍𑌟𑌾𑌜𑍍𑌞𑌸𑍍𑌯𑌾𑌨𑍍𑌯𑌥𑌾 𑌸𑌰𑍍𑌵𑌥𑌾 𑌸𑍍𑌵𑌾𑌯𑌪𑍍𑌰𑌸𑌜𑍍𑌞𑍇𑌨 𑌪𑍍𑌰𑌾𑌯𑍇𑌣 𑌨𑌾𑌯𑌾 𑌜𑍍𑌞𑌾𑌨𑌾𑌰𑍍𑌥𑌿𑌵𑌤𑍍𑌸𑌕𑍇𑌨𑌾𑌸𑍍𑌤𑍍𑌯𑌾 'வாக்யத்தாலே'', 𑌇𑌤𑌿 𑌤𑍃𑌤𑍀𑌯𑌾𑌧𑍍𑌯𑌾𑌯𑍇𑌽𑌪𑌿 𑌚 𑌪𑌰𑌿𑌮𑌾𑌣𑌸𑍍𑌯 𑌸𑌰𑍍𑌵𑌦𑌾 𑌪𑍍𑌰𑌯𑍋𑌜𑌕𑌤𑌾𑌯𑌾 𑌨𑌿𑌷𑍍𑌕𑍃𑌷𑍍𑌯 𑌭𑌾𑌵𑌃 । 𑌉𑌪𑌾𑌯𑌵𑌿𑌶𑍇𑌷𑌾𑌧𑌿𑌕𑌾𑌰 𑌶𑍍𑌰𑍀𑌮𑌦𑍍𑌭𑌗𑌵𑌤𑍍 𑌨𑌿𑌰𑍂𑌪𑌣𑌾𑌧𑍍𑌯𑌾𑌯𑍇𑌨 "ஆவ்ருத்தியிலுமொரொன்றை முன்னிட்டு'' 𑌇𑌤𑍍𑌯𑌨𑍁𑌵𑌾𑌦𑌶𑍍𑌚 'वाक्यप्रवृत्तिरपि' 𑌜𑍍𑌞𑌾𑌨𑌵𑌿𑌶𑍇𑌷𑌾𑌰𑍍𑌥𑌿𑌵𑌤𑍍𑌸𑍇𑌵, 𑌵𑌾𑌕𑍍𑌯𑌾𑌭𑍍𑌯𑌾𑌸𑌾𑌰𑍍𑌥𑌸𑍍𑌯 𑌜𑍍𑌞𑌾𑌨 𑌸𑌜𑍍𑌞𑌾𑌨𑌾𑌪𑍇𑌕𑍍𑌷𑌯𑌾 𑌵𑌾𑌚𑍍𑌯𑌵𑌾𑌚𑌕𑌭𑌾𑌵𑌵𑍍𑌯𑌵𑌸𑍍𑌥𑌾𑌨𑌮𑍍' 𑌇𑌤𑍍𑌯𑌸𑍍𑌯 𑌸𑌙𑍍𑌗𑍍𑌰𑌹𑌂 𑌪𑍍𑌰𑌤𑍀𑌤𑌸𑌦𑍃𑌶𑍍𑌯𑌾𑌨𑍁𑌵𑌦𑌤𑍍𑌯 "முன்பே சொன்னோ''𑌮𑌿𑌤𑍍𑌯𑌸𑍍𑌯 'तद्यथा' 𑌇𑌤𑍍𑌯𑌾𑌦𑌿 𑌯𑌸𑍍𑌯𑌾𑌪𑍍𑌯𑌙𑍍𑌗𑍀𑌕𑌾𑌰𑌸𑍍𑌯 𑌚 𑌸𑌰𑍍𑌵𑌥𑌾 𑌪𑍍𑌰𑌯𑍋𑌜𑌕𑌤𑌾𑌯𑌾 𑌨𑌿𑌷𑍍𑌕𑍃𑌷𑍍𑌯 𑌭𑌾𑌵𑌾𑌭𑌿𑌪𑍍𑌰𑍇𑌤𑌃 । 𑌸𑌰𑍍𑌵𑌾𑌪𑍍𑌯𑌙𑍍𑌗𑌾𑌨𑌾𑌮𑍇𑌵 𑌵𑌾𑌕𑍍𑌯𑌸𑍍𑌯 𑌪𑍍𑌰𑌯𑍋𑌜𑌕𑌤𑍍𑌵𑌾𑌨𑍁𑌸𑌾𑌰𑍇𑌣 𑌨𑌯𑌸𑌙𑍍𑌗𑌤𑌿𑌸𑍍𑌤𑌥𑌾 𑌪𑍍𑌰𑌯𑍋𑌜𑌨𑌸𑌾𑌰𑍇𑌣𑌤𑌿 𑌪𑌾𑌠𑌃 'तत्र' "முன்பே சொன்னோம்'' 𑌇𑌤𑌿 𑌵𑌾𑌕𑍍𑌯𑌸𑌾𑌰𑌸𑍍𑌯 𑌲𑌕𑍍𑌷𑌣𑌯𑌾 𑌜𑍍𑌞𑌾𑌨𑌸𑌾𑌧𑌕𑌾𑌯𑌿𑌕𑌭𑍇𑌦𑌾𑌨𑌾𑌂 𑌸𑍍𑌵𑌤𑌨𑍍𑌤𑍍𑌰𑌨𑌿𑌷𑍍𑌠𑌾𑌙𑍍𑌗𑌨𑌿𑌷𑍍𑌠𑌾𑌚𑌾𑌯𑌨𑌿𑌷𑍍𑌠𑌾𑌰𑍍𑌥𑍋𑌪𑌾𑌯𑌿𑌕𑌾𑌰𑌿𑌵𑌿𑌶𑍇𑌷𑌾𑌧𑌿𑌕𑌾𑌰𑍇𑌣𑌾𑌙𑍍𑌗𑌨𑌿𑌷𑍍𑌠𑌾𑌤𑍍𑌯𑌾𑌚𑌾𑌙𑍍𑌗𑌾𑌙𑍍𑌗𑍀𑌕𑌾𑌰𑍇𑌣 "இவையெல்லாம் ஸமூஹங்கள்'' 𑌇𑌤𑌿 𑌵𑌾𑌕𑍍𑌯𑍇 𑌉𑌕𑍍𑌤𑌾𑌰𑍍𑌥𑌵𑌾𑌚𑌕𑌪𑍍𑌰𑌵𑍃𑌤𑍍𑌤𑍇𑌸𑍍𑌸𑌾𑌕𑍍𑌷𑌾𑌤𑍍𑌸𑌾𑌧𑌨𑌤𑍍𑌵𑌾𑌪𑍇𑌕𑍍𑌷𑌤𑍇𑌤𑌿 𑌯𑌦𑌿 𑌶𑌙𑍍𑌕𑍍𑌯𑍇𑌤, 𑌤𑌦𑌾 𑌤𑌦𑍍𑌵𑍍𑌯𑌾𑌪𑍍𑌯𑌾𑌧𑌾𑌚𑌾𑌰𑍍𑌯𑍋𑌪𑌾𑌯𑌣𑌾𑌰𑍍𑌥𑌾𑌧𑌿𑌕𑌾𑌯𑌿𑌕𑌪𑍍𑌰𑌵𑍃𑌤𑍍𑌤𑌾𑌰𑌪𑌿 𑌸𑌾𑌕𑍍𑌷𑌾𑌤𑍍𑌸𑌾𑌧𑌨𑌤𑍍𑌵𑌾𑌪𑌤𑍍𑌤𑍇𑌃 । 𑌅𑌤𑍋 𑌯𑌥𑌾 𑌤𑌤𑍍𑌰 𑌤𑌾𑌦𑍃𑌶𑌪𑍍𑌰𑌵𑍃𑌤𑍍𑌤𑍇𑌸𑍍𑌤𑌦𑍍𑌵𑍃𑌤𑍍𑌤𑍇𑌸𑍍𑌸𑌾𑌧𑌨𑌾𑌚𑌾𑌰𑍍𑌯𑌾𑌙𑍍𑌗𑌤𑌯𑌾𑌵𑌸𑍍𑌥𑌿𑌤𑌪𑍍𑌰𑌵𑍃𑌤𑍍𑌤𑍇𑌰𑍇𑌵 𑌸𑌾𑌧𑌨𑌤𑍍𑌵𑌿𑌷𑍍𑌟𑌮𑍍, 𑌤𑌥𑍈𑌵𑍈𑌵𑌮𑌾𑌦𑍍𑌯𑌨𑍍𑌤𑌜𑍍𑌞𑌾𑌨𑌾𑌙𑍍𑌗𑌪𑍍𑌰𑌵𑍃𑌤𑍍𑌤𑍇𑌰𑌧𑌿𑌕𑌾𑌰𑌵𑌿𑌶𑍇𑌷𑍍𑌯𑍇𑌤𑌿 𑌨𑌯𑌂 𑌸𑌙𑍍𑌗𑍍𑌰𑌹𑍀𑌤𑌸𑍍𑌯𑍇𑌤𑌿 । 𑌅𑌤𑍍𑌰𑍈𑌤𑍍𑌯 𑌕𑌾𑌯𑌿𑌕𑌾𑌧𑌿𑌕𑌭𑍇𑌦𑍇𑌯𑍋𑌸𑍍𑌤𑌤𑍍𑌤𑌦𑍍𑌵𑍍𑌯𑌾𑌪𑌾𑌰𑌭𑍇𑌦𑍇𑌽𑌪𑍍𑌯𑌙𑍍𑌗𑍀𑌕𑍃𑌤𑍍𑌯 𑌤𑌯𑍋𑌰𑍇𑌵 𑌸𑌾𑌕𑍍𑌷𑌾𑌤𑍍𑌸𑌾𑌧𑌨𑌤𑍍𑌵𑌾𑌪𑍇𑌕𑍍𑌷𑌿𑌤𑌤𑍍𑌵𑌮𑌿𑌤𑌿 𑌯𑌦𑍍𑌯𑌪𑍍𑌯𑍁𑌚𑍍𑌯𑍇𑌤, 𑌤𑌦𑌾 𑌪𑍍𑌰𑌵𑍃𑌤𑍍𑌤𑍇𑌸𑍍𑌤𑌸𑍍𑌯 𑌜𑍍𑌞𑌾𑌨𑌾𑌙𑍍𑌗𑌸𑍍𑌯 𑌭𑍋𑌗𑍍𑌯𑌸𑍍𑌯 𑌪𑍍𑌰𑌵𑍃𑌤𑍍𑌤𑌸𑍍𑌸𑌾𑌧𑌨𑌾𑌯 𑌶𑍍𑌰𑍀𑌮𑌦𑍍𑌭𑌗𑌵𑌦𑍍𑌵𑌿𑌰𑍋𑌧𑍋 𑌦𑍁𑌰𑍍𑌵𑌾𑌰 𑌏𑌵 𑌸𑍍𑌯𑌾𑌦𑌿𑌤𑌿 𑌚𑍇𑌦𑍍𑌭𑌗𑌵𑌾𑌸𑌾𑌰𑌾𑌸𑍍𑌵𑌾𑌦𑌿𑌨𑍍𑌯𑌾𑌯𑌂 𑌏𑌵 𑌵𑌿𑌜𑍍𑌞𑌾𑌨𑌿𑌕𑌸𑍍𑌯 𑌭𑌵𑌤𑌿 𑌨𑌿𑌰𑍍𑌭𑌰 𑌇𑌤𑌿 𑌧𑍍𑌯𑍇𑌯𑌮𑍍 ॥

யுக்தஶ்சாயமதிகாரோ — "த்ருஷ்டிகணுக்த" இத்யாதி நாராயணஸ்ய மோக்ஷோபாயத்வம் கதயதீதி, ததபி ப்ரஸக்தமேவ; யதா வ்யாக்யாதே — தஸ்ய நாராயணஸ்ய மோக்ஷோபாயத்வம் ததுக்தம்? உத ஸர்வஸமுச்சயவிஶிஷ்டஸ்ய தஸ்ய? நாத்ய: — பக்திப்ரபத்த்யோருபாயத்வாத்; த்விதீயே ஏவ ந்யாஸவிம்ஶத்யாதௌ நாராயணஸ்ய மோக்ஷோபாயத்வம் ஶ்ருதம் நிரஸ்தத்வாத் । ந த்விதீய: — ஸர்வஸமுச்சயோபாயகத்வாபாவாத் । ந ச ஸமுச்சயஜ்ஞாநபதமேவ தத்...

[illegible]

[illegible] ஸூரிகளுக்கு இம்மந்த்ரத்தினுடைய [illegible]

[illegible]

ஶப்³தா³யாம் கஸ்ய மந்த்ரஸ்ய மந்த்ரார்த²ஸ்ய: ப்ரமாணாதி⁴கஸ்ய ஜ்ஞா நாநுஷ்டா²நத்வ ஸம்பா⁴வ்யத்வம் । அஜ்ஞாதிஷ்டா²நாதி³கமந்த்ராணி கதா³சித்³விஷயாநுவிஷயகஸம்ஶ்ரயணவைஶத்³யக தத³நந்தராசா ரணவிஶிஷ்டாநந்ய ஸாத்⁴யாந்தரம்; ப்ரபத்திரபி ப்ரணவாதி³ மந்த்ரார்த²விஷயேऽநந்யார்ஹவிஷயக ஸம்ஶ்ரயணவைஶத்³யக தத³நந்தராசாரவிஶிஷ்டைவ ஸாத⁴நாய நு; அத த³நந்த்ரவிஷ யே ச ஸம்ஶ்ரயணாந்தரேऽபி ஸாத்⁴யஜ்ஞாநவைஶத்³யகம் காரணமந்த்ரமார்கா³ய க்ரியமாணா ப்ரபத்திரபி மோக்ஷஸாத⁴ நமித்யஸ்ய மந்த்ரஸ்ய ப்ராமாணிக்யஸம்ப⁴வநாதே³யமாசா ரஸ்ய ப்ராதா⁴ந்யேந நிர்தே³ஶ: ததா² ச விஶத³ஜ்ஞாநபூர் வகமந்த்ரார்தா²சாரணமேவ ப்ரபத்திர்த்³வாரா மோக்ஷஸாத⁴ நமித்யர்த²ம் ப⁴வதி । அதஏவ ச ப்ரபத்தி: ‘உக்தி:’ ‘உக்தி நிஷ்டை’ இதி ச வ்யவஹ்ரியதே — உக்தேரேவ ப்ராதா⁴ந்யாத் । ப்ரப த்த்யதி⁴க்ருதம் தேஷாம் ப்ராதா⁴ந்யம் விஶத³ஜ்ஞாநபூர்வகத்வ ரூபம் ஜ்ஞாநாபேக்ஷயா உக்தேரேவ ஶாஸ்த்ரீயரூபம் ச — கதா²ஸ்ய ஸாமாந்யவசநாத் । அத ஏவ ஹி ப்ரயோகே³ணைவ ஹி ‘ஸர்வஜ்ஞம் ஶ்ராவித’ இத்யாதி³கஸ்ய “ஶ்ருதஜ்ஞாந”இதி வசஸ்ய “ஶ்ருதஜ்ஞாநேந விதந்த” இத்யாதி³வாசாலாத்; அத தாத்பர்யவநமேவ அத தாத்பர்யதாத்⁴யாத்மகம் ச ரஸிக ஜநாநந்தா³வஹம் । இதமத்ர மந்த்ரமந்த்ரார்த²ப்ரமாணாநந்தர மேவ நிர்தி³ஷ்டவ்யதயா ப்ராமாணிக்யவிஶேஷ: ததா² நிர்தி³ஶாயிதாயா: ஸம்பா⁴வநீயதயா ஆசாரணஸ்ய ப்ராதா⁴ந்யேந நிர்தே³ஶ: । “ஸம்ஶயஜ்ஞாநவைஶத்³யகே” த்யநேந ப்ரமாணாதி⁴க்ருதமேவ விவ்ருதம்; அநேந மந்த்ரா தி⁴க்ருத: ப்ரஸாவாதிஶய: ஸூசித: । ததா² ச “இம்மந்த்ர த்தினுடைய” இத்யாதி³வாக்யஸ்ய ஸம்ஶயஜ்ஞாநவைஶத்³ய கம் அபஸ்ய காரணதயா ஸம்ப³ந்தா⁴சரணம் ப்ரபத்திர்த்³வாரா மோ க்ஷஸாத⁴நமித்யர்த²: ஸுஸ்பஷ்டீய: । ப்ரபத்திகாரணத்வேந ஶாஸ்த்ரவிஹிதமந்த்ரார்த²விஷய அத தாத்பர்யவிவக்ஷயா ஞா

[illegible]

[illegible]

क्षपायाः प्रकृतिवाचकत्वात् ऋकारेणापि नारायणस्य
सार्वात्म्यस्थितिरोधाय इति बोध्यम् ॥

अत्र च वाक्ये सम्प्रदायज्ञानविषयस्य "क्षेत्रायुक्
तिरुवुडैय" इति षष्ठ्यन्तसमानाधिकरणाधिकारार्थक
ज्ञानविशिष्टतया अकारवाच्येश्वरस्य विशेषणतया नित्येक
रूपेण बोधकत्वेन च लक्ष्मीः तदर्थस्य
तदुपकारकतया आश्रयणीयतया तस्यापायपुरुषार्थ
स्य कर्तव्यतोपदेश्यत्वात् सारस्यापि सम्प्रदायविधायि
वाक्यार्थविशेषज्ञापिनि तन्निर्देश्यमुख्यतया सिद्धम्;
नहि 'इदं पारम्पर्यज्ञानं' इत्यत्र ज्ञानस्य विशेषसार
सम्प्रदायविषयत्वम् इति कथितुम् अपि शक्यते 'इदं पारम्पर्य'मित्य
स्यानन्ययोगव्यवच्छेदः; न च श्रुत्यर्थविशेषाधिकारिविशेषे
कारार्थकसम्प्रदायज्ञानेऽनन्यार्थत्वं प्रतिपाद्यते, अपि तु
जगन्नाथोपायस्य श्रियः पतेः सम्प्रदायज्ञानविषयस्य सार
सम्प्रदायविषयत्वं प्रतिपादयितुं हि, इदं
च 'इदं पारम्पर्य'मित्यादि प्रतिपादितं श्रीभाष्यसारसंग्रहे कर्तृत्वा
दिविशिष्टं सम्प्रदायज्ञानविषयस्य सारसम्प्रदायविषयत्वं
श्रुत्या, तदुपाश्रयणत्वं तत्प्रतिपादकत्वाच्च उपायपुरुषार्थस्य
विशेषणतया यत्कर्तृत्वं विशिष्टस्य
न्यासविधायकवाक्यार्थगोचरत्वं प्रकर्षात् सर्वतः
सिद्धम्। करणेन सहावस्थानं यत्तदिति विशेष्य
रूपत्वेन सम्प्रदायविशिष्टत्वं श्रुत्या वाक्य
स्य सम्प्रदायज्ञानविषयतया विशेषसारसम्प्रदायविशिष्ट
रूपायार्थं वाक्यार्थप्रतिपादकोक्तिप्रकाशिका
याः प्रकृतिवाच्यत्वं सम्प्रदायं विशेषण, तदर्थ
स्य 'इदं पारम्पर्य'मिति वचनानुसारेण सारस्य तत्त्वाधिका
रार्थकज्ञानविषयत्वं न्यासविंशतिव्याख्याने प्रदर्शित
यत्वात् अनन्यत्वं प्रतिपादकस्याप्युपायत्वोपयोगिनः
लोकप्रसिद्धस्य श्रीभाष्यकारस्य श्रीसूक्तिविशेषं प्रतिपाद्य
निर्दिष्टवाक्यस्य अनन्याधिकारिविषयाधिकारवाक्यार्थ

ज्ञानानां कारणेषु समानानां प्रवृत्तिसा-
रा साधनत्वप्रसङ्गे [illegible] प्रसङ्गाच्च
बाधितस्य वाक्यस्य सम्यग्ज्ञानप्रयोजकसकृदु-
च्चारणकारणत्वस्य साधनत्वप्रवृत्तिबाधकत्वं
[illegible] पक्षे वा कर्तुः [illegible]
[illegible] तदानन्तर्येण प्रवृत्त्यादि [illegible]
[illegible] इति विशे-
षेण विशेषेण पश्यतः ।

यदपि 'तत्पदं सकृदुच्चारसंसारमोचनं भवति'
इत्यादिशास्त्रं प्रवृत्तिप्रयोजकमेवोच्चारणमात्र-
स्यैव साक्षात्कारकत्वं प्रतिपादयतीति तदपि न,
[illegible]
[illegible] इति, तदपि [illegible] । [illegible]
सकृदुच्चारप्रयोजनप्रतिपादनपरत्वात् । [illegible]
[illegible] सकृदुच्चारणमात्रस्य मोक्षसाध-
नतया [illegible], [illegible]
[illegible] इत्यत्रैव विवादात् । तत्र
[illegible] कारणतया [illegible]
[illegible] वा सम्यग्ज्ञानप्रयोजकं वा
केवलं वा सकृदुच्चारणं तदानीं वा [illegible] वा
[illegible] मोक्षसा-
धनं भवतीत्यत्र [illegible] वक्तव्यः, तथा
हि — किं [illegible] केवलस्योच्चारणस्य साक्षान्मो-
क्षसाधनत्वम्? उतापि कारणान्तरसहायस्य [illegible]
[illegible] ज्ञानप्रयोजकस्योच्चारणस्य तत्त्वम्? यद्वा कि-
[illegible] प्रयोजकस्योच्चारणस्य तत्त्वम्? ना-
द्यः — 'नान्यः पन्था' इत्यादिना वेदनातिरिक्तस्य मोक्ष-
साधनतया निषिद्धत्वात्, परोक्षवेदनस्यापि [illegible]
[illegible] । अत एव न द्वितीयः । तत्र किं सकृदुच्चारणस्य
[illegible] ज्ञानप्रयोजकोच्चारणविशेषे [illegible]

𑌨𑌾𑌤𑍍𑌰 𑌭𑌵𑍇𑌤𑍍? 𑌇𑌤𑌿 𑌚𑍇𑌦𑍀𑌕𑍍𑌷𑌣𑌯𑌾? 𑌨𑌾𑌦𑍍𑌯𑌃— 𑌆𑌦𑍍𑌯𑌪𑌕𑍍𑌷𑍇 𑌶𑍇𑌷𑌵𑌸𑍍𑌤𑍁𑌵𑌿𑌷𑌯𑌕𑌤𑍍𑌵𑌸𑍍𑌯 𑌸𑌾𑌮𑌾𑌨𑍍𑌯𑌾𑌕𑌾𑌰𑍇𑌣 𑌵𑌿𑌶𑍇𑌷𑌾𑌕𑌾𑌰𑍇𑌣 𑌚𑌾𑌵𑌗𑌮𑌾𑌤𑍍 । 𑌨 𑌚 '𑌇𑌦𑌂 𑌰𑌜𑌤𑌮𑍍' 𑌇𑌤𑌿 𑌜𑍍𑌞𑌾𑌨𑍇𑌽𑌪𑌿 𑌭𑍍𑌰𑌮𑍇𑌣 𑌏𑌵 𑌵𑌿𑌶𑍇𑌷𑌵𑌸𑍍𑌤𑍁𑌕𑌤𑍍𑌵𑌮𑌿𑌤𑌿 𑌵𑌾𑌚𑍍𑌯𑌮𑍍— 𑌤𑌸𑍍𑌯 𑌸𑌤𑍍𑌯𑌜𑍍𑌞𑌾𑌨𑌤𑍍𑌵𑌪𑍍𑌰𑌯𑍁𑌕𑍍𑌤𑌵𑌸𑍍𑌤𑍁𑌵𑌤𑍍𑌤𑍍𑌵𑌸𑍍𑌯𑍈𑌵 𑌶𑍇𑌷𑌸𑌾𑌧𑌨𑌤𑍍𑌵𑌵𑌿𑌷𑌯𑌤𑌯𑌾 𑌤𑌤𑍍𑌪𑍍𑌰𑌯𑍁𑌕𑍍𑌤𑌕𑌾𑌰𑌣𑌸𑍍𑌯 𑌤𑌤𑍍𑌰 𑌸𑌤𑍍𑌤𑍍𑌵𑌾𑌭𑌾𑌵𑌾𑌤𑍍 । 𑌨𑌾𑌨𑍍𑌤𑍍𑌯𑌃— 𑌈𑌕𑍍𑌷𑌣𑌾𑌂 𑌵𑌿𑌨𑍈𑌵 𑌨𑌿𑌰𑍍𑌵𑌾𑌹𑌸𑌮𑍍𑌭𑌵𑍇𑌨 𑌤𑌦𑌾𑌶𑍍𑌰𑌯𑌣𑌸𑍍𑌯𑌾𑌯𑍁𑌕𑍍𑌤𑌤𑍍𑌵𑌾𑌤𑍍, 𑌸𑌮𑍍𑌯𑌗𑍍𑌜𑍍𑌞𑌾𑌨𑌤𑍍𑌵𑌪𑍍𑌰𑌯𑍁𑌕𑍍𑌤𑍇 𑌵𑌾 𑌸𑌤𑍍𑌯𑌵𑌿𑌷𑌯𑌜𑍍𑌞𑌾𑌨𑌤𑍍𑌵𑌪𑍍𑌰𑌯𑍁𑌕𑍍𑌤𑍇 𑌵𑌾 𑌈𑌕𑍍𑌷𑌣𑌤𑍍𑌵𑍇 𑌵𑌿𑌨𑌿𑌗𑌮𑌕𑌾𑌭𑌾𑌵𑌾𑌤𑍍, 𑌵𑌿𑌶𑌿𑌷𑍍𑌟𑌸𑍍𑌯 𑌵𑌿𑌶𑍇𑌷𑍍𑌯𑌸𑍍𑌯 𑌵𑌿𑌶𑍇𑌷𑌣𑌾𑌂𑌶𑌸𑍍𑌯 𑌵𑌾 𑌵𑌿𑌷𑌯𑌜𑍍𑌞𑌾𑌨𑌪𑍍𑌰𑌯𑍋𑌜𑌕𑌾𑌭𑌾𑌵𑍇𑌨 𑌚𑍇𑌤𑌨𑌕𑌾𑌰𑌣𑌵𑌾𑌦𑌿𑌨𑌃 '𑌨𑌾𑌨𑍍𑌯𑍋𑌽𑌤𑍋𑌽𑌸𑍍𑌤𑌿' 𑌇𑌤𑌿 𑌨𑌿𑌷𑍇𑌧𑌸𑍍𑌯 𑌜𑌾𑌗𑌰𑌕𑌤𑍍𑌵𑌾𑌤𑍍, 𑌅𑌨𑍍𑌤𑌤𑍋𑌽𑌪𑍍𑌯𑌜𑍍𑌞𑌾𑌨𑌸𑍍𑌯𑌾𑌨𑍁𑌷𑍍𑌠𑌾𑌨𑌾𑌯𑍋𑌗𑍍𑌯𑌤𑌯𑌾 𑌹𑍇𑌯𑌵𑌿𑌷𑌯𑍇 𑌤𑌦𑌨𑍁𑌷𑍍𑌠𑌾𑌨𑌾𑌵𑌶𑍍𑌯𑌕𑌤𑌯𑌾 𑌤𑌾𑌵𑌨𑍍𑌮𑌾𑌤𑍍𑌰𑌸𑍍𑌯𑍈𑌵𑌾𑌪𑍇𑌕𑍍𑌷𑌿𑌤𑌤𑍍𑌵𑌾𑌤𑍍 । 𑌨 𑌤𑍃𑌤𑍀𑌯𑌃— 𑌵𑌿𑌨𑍈𑌵 𑌪𑍍𑌰𑌮𑌾𑌣𑌂 𑌸𑌾𑌹𑌿𑌤𑍍𑌯𑌵𑌿𑌶𑍇𑌷𑌪𑌰𑍍𑌯𑌵𑌸𑌾𑌨𑌸𑍍𑌯𑌾𑌪𑍍𑌰𑌸𑌕𑍍𑌤𑌤𑍍𑌵𑌾𑌤𑍍 । 𑌨𑌨𑍍𑌵𑌵𑌿𑌶𑍇𑌷𑌪𑍍𑌰𑌕𑌾𑌰𑌸𑌮𑍍𑌬𑌨𑍍𑌧𑌪𑍍𑌰𑌯𑍁𑌕𑍍𑌤𑌕𑌾𑌰𑌣𑌸𑍍𑌯 𑌸𑌾𑌧𑌕𑌤𑍍𑌵𑍋𑌪𑌯𑍋𑌗𑌶𑍍𑌚 𑌦𑍁𑌃𑌶𑌕𑌮𑍍, 𑌏𑌵𑌂 𑌚𑍇𑌤𑍍— 𑌬𑍍𑌰𑌹𑍍𑌮𑌣𑍋𑌰𑍇𑌣 𑌤𑌦𑍁𑌪𑌾𑌸𑌨𑌾 𑌵𑌿𑌶𑍇𑌷𑌪𑍍𑌰𑌕𑌾𑌰𑌸𑌮𑍍𑌬𑌨𑍍𑌧𑌪𑍍𑌰𑌯𑍁𑌕𑍍𑌤𑍇 𑌵𑌾 𑌤𑌦𑍍𑌵𑌿𑌶𑍇𑌷𑌵𑌿𑌶𑍇𑌷𑌪𑍍𑌰𑌕𑌾𑌰𑌸𑌮𑍍𑌬𑌨𑍍𑌧𑌵𑌿𑌶𑍇𑌷𑍇 𑌵𑌾 𑌈𑌕𑍍𑌷𑌣𑌾𑌙𑍍𑌗𑍀𑌕𑌾𑌰𑍇𑌽𑌪𑌿 𑌆𑌦𑍍𑌯𑌶𑌬𑍍𑌦𑌨𑌿𑌷𑍇𑌧𑌶𑍍𑌰𑍁𑌤𑍇𑌰𑍍𑌹𑍇𑌤𑍁𑌤𑍍𑌵𑌮𑍀𑌦𑍃𑌶𑌸𑍍𑌯 𑌵𑌾 𑌇𑌤𑌰𑌶𑍍𑌰𑍁𑌤𑍍𑌯𑌾 𑌵𑌾 𑌯𑌥𑌾𑌯𑌥𑌂 𑌵𑌿𑌰𑍋𑌧𑌪𑌰𑌿𑌹𑌾𑌰𑍇𑌣𑍈𑌵 𑌈𑌕𑍍𑌷𑌣𑌤𑍍𑌵𑍇 𑌵𑌿𑌨𑌿𑌗𑌮𑌕𑌾𑌭𑌾𑌵𑌾𑌤𑍍, 𑌵𑌿𑌶𑍇𑌷𑌣𑌾𑌂𑌶𑌸𑍍𑌯 𑌵𑌿𑌷𑌯𑌜𑍍𑌞𑌾𑌨𑌤𑍍𑌵𑍇𑌽𑌪𑌿 𑌵𑌿𑌶𑌿𑌷𑍍𑌟𑌸𑍍𑌯 𑌵𑌿𑌶𑍇𑌷𑍍𑌯𑌸𑍍𑌯 𑌵𑌾 𑌤𑌤𑍍𑌪𑍍𑌰𑌯𑍋𑌜𑌕𑌾𑌭𑌾𑌵𑍇𑌨 𑌨𑌿𑌷𑍇𑌧𑌶𑍍𑌰𑍁𑌤𑌿𑌵𑌿𑌰𑍋𑌧𑌸𑍍𑌯 𑌦𑍁𑌰𑍍𑌵𑌾𑌰𑌤𑍍𑌵𑌾𑌤𑍍 । 𑌅𑌪𑌿 𑌚 𑌬𑍍𑌰𑌹𑍍𑌮𑍋𑌪𑌾𑌸𑌕𑌸𑍍𑌯𑌾𑌪𑌿 𑌸𑌤𑍍𑌯𑌸𑌙𑍍𑌕𑌲𑍍𑌪𑌤𑍍𑌵𑌂 𑌕𑌿𑌂 𑌸𑌤𑍍𑌯𑌜𑍍𑌞𑌾𑌨𑌤𑍍𑌵𑌪𑍍𑌰𑌯𑍁𑌕𑍍𑌤𑌮𑍁𑌪𑌾𑌸𑌨𑌾𑌪𑍍𑌰𑌯𑍁𑌕𑍍𑌤𑌂 𑌵𑌾? 𑌇𑌤𑌿 𑌤𑌤𑍍𑌪𑍍𑌰𑌯𑍁𑌕𑍍𑌤𑌤𑍍𑌵𑌸𑌾𑌧𑌨𑌾𑌯𑍁𑌕𑍍𑌤𑌤𑍍𑌵𑌾𑌦𑍍𑌯𑌾𑌧𑌿𑌵𑌾𑌕𑍍𑌯𑌮𑍀𑌕𑍍𑌷𑌕𑌮𑍍? 𑌨𑌾𑌦𑍍𑌯𑌃— 𑌤𑌥𑌾𑌸𑌤𑌿 𑌪𑍍𑌰𑌕𑌾𑌰𑌸𑌮𑍍𑌬𑌨𑍍𑌧𑌪𑍍𑌰𑌯𑍁𑌕𑍍𑌤𑌵𑌾𑌕𑍍𑌯𑌾𑌰𑍍𑌥𑌸𑍍𑌯 𑌶𑍇𑌷𑌸𑌾𑌧𑌨𑌨𑌿𑌷𑍍𑌠𑌾𑌕𑌾𑌰𑍋𑌪𑌾𑌸𑌨𑌾𑌯𑌾 𑌆𑌦𑍍𑌯𑌶𑌬𑍍𑌦𑌾𑌰𑍍𑌥𑌂 𑌵𑌿𑌵𑌕𑍍𑌷𑌿𑌤𑌮𑍍 "𑌸𑌰𑍍𑌵𑌾𑌪𑍇𑌕𑍍𑌷𑌿𑌤வாக்யத்தாலே" 𑌇𑌤𑍍𑌯𑌤𑍍𑌰

ப்ரத்யக்ஷஸ்ய ஜ்ஞாநஜ்ஞாத்ருஸாக்ஷாத்காரஸம்பந்ததயா விஶ
ஜ்ஞாநத்வமேவ ஸ்யாத்; ததாஹி ‘ஐயத்தாலே’ இத்யுப
க்ரமே ‘‘வாக்யத்தாலே’’ இதி ப்ரயோகஸ்வாரஸ்யாநுகுண்யம் ப்ர
த்யுத ஏவ ஸ்யாத்। ஸங்க்ஷேபத: ஸாத்யஸ்ய [illegible] ப்ரத்யக்ஷ
ஜ்ஞாநவிஷயதயா உபஜ்ஞாதஸாக்ஷாத்காரஸ்வாபிக்ய
[illegible] ஜ்ஞாநவாக்யஜ்ஞாநவிஷய ஔபாஸநாக்
ப்ரத்யக்ஷ [illegible] நிஷ்டாயாமேவ நிஷ்டாவத்யேபி ஜ்ஞாந
வாக்யஜ்ஞாநகாரணஸம்பந்தேபி ந கஸ்யசித்வாத்யஸ்யாவகா
ஶ: । [illegible] — [illegible] ப்ரத்யக்ஷஉபாதாநஸாக்ஷாத்க
ணாய ஏவ ப்ரமாணாதிவிரோதேநாஸம்பாவிதமேவ உபாதா
நமேவ ஸம்பாதநீயம் ப்ரதிபந்ந உபாதாநலக்ஷணாய ஸத்
ஜ்ஞாநவைஶிஷ்ட்யாத் । ஏவஞ்ச ப்ரத்யக்ஷாஷ்டாங்கஸம்ப
ஸம்பந்தப்ரத்யக்ஷஉபாதாநலக்ஷணாங்கீகாரேபி தா
த்ருஶஜ்ஞாநத்வமேவாத்ர ஸம்பந்தாயஜ்ஞாநவத்த்வேபி விஶ
ஷ்டஜ்ஞாநவத்த்வேந உபாதாநஸ்ய ஸாக்ஷிகதயா தத்ஸாத்ய
த்வே ஸாக்ஷாத்கார உபாதாநஸ்ய ஸம்பந்தமேவ ஸாக்ஷா
த்காரணம் ஸாபேக்ஷம் ஸித்த்யதி; ஏதச்ச ஸம்பந்தஸ்ய
ஸித்தி ஏவ ஸாத்ய ஸம்பந்தம் । ஸ்யாதேதத்; ப்ரத்யக்ஷ
ஜ்ஞாநகாரணஸம்பந்தவிஷயஸ்யேதி ஸக்ருதுச்சாரணே
ஸ்ய ஶப்தஸ்ய ஶப்தாநாமேவ ஸம்பந்தஸ்ய ப்ரயோ
ஜகாரணஸ்ய ப்ரத்யக்ஷாதே, தத்ர ச ஸம்பந்தஸ்ய ஸா
க்ஷாத்காரஸ்யோபாயத்வம், உபாதாநம் ச காரணமேவ, ஜ்ஞா
நாயாஸ்ய விஷயாந்தரஸ்ய, ஜ்ஞாநமாத்ரஸ்யோபாய த்வ
ஸாதநம், நஹி தத்ஸாத்யம் ஜ்ஞாநஸாமாந்யம் விஶேஷணதயா
விஶேஷ்யதயா வா உபாயகோடிப்ரவேஶம் ஸஹதே, ஏவம்
ச ‘நாத்ய: பந்தா:’ இத்யாதிஶ்ருதேரேவ ப்ரத்யக்ஷதயா ஸம்பந்த
தயா ந விதிஸம்பந்தாவிரோத இதி, ‘‘உபாயமாவது ஒரு
ஜ்ஞாநவிசேஷம்’’ ‘‘இவற்றில் சஜியாவது’’ இத்யாதிவ
சநஸ்வாரஸ்யாநுபபாதகஶ்ரீஸம்ப்ரதாயாநுக்ரஹண்யம் ச, ‘ப்ரதி
த்யாத்வாநம் பஶ்யந்தீதி’ ஜ்ஞாநவிஶேஷப்ரத்யக்ஷஸம்பந்த

[illegible] ।

[illegible] ।

[illegible] । [illegible] “இப்பத்து விசேஷத்திலுடைய ஸம்ப்ரதாயங்களைத் தத்தளிலுமுள்ள [illegible]” [illegible] ।

[illegible] ।

[illegible] “இதிலே [illegible] விசேஷஜ்ஞானத்துக்கு” [illegible] “உதாரகமென்று கருத்து” [illegible] ।

[illegible] ।

[illegible] । [illegible] ।

[illegible] । [illegible] ।

मन्त्रस्य कारणताबोधकप्रमाणसहकृतसहकृतत्ववि
तप्रकारकप्रत्ययतात्पर्यविषयार्थनिश्चायकत्वेन
तात्पर्यविषयार्थत्वेनैव मन्त्राणाम्, प्रत्ययार्थ मानसबोधे
च विधेयकोच्चारणस्य साक्षात्साधनत्वविवक्षया नव
तात्पर्यसाधनतायाः च विधेयप्रवृत्तिहेतु (श्रीमन्ना रा
यणेत्यादि) वाक्यार्थसाधारण्येन तदसाधारण
प्रमाणतापर्यवसितमर्थं नावगमयतीति । विधेयप्रवृत्ति
हेतुतया प्रमाणादिव्यापृतस्य तात्पर्यवाक्यार्थ
बोधकत्वं निर्णेतुं शक्यते; नन्वेवं सङ्कल्पोच्चारणप्रवृत्ति
बोधकत्वमेव स्यात्, मन्त्राणां सङ्कल्पबोधकत्वम् ।
एतदपेक्ष उच्चारणबोध्यसाधनतया प्रवृत्तिसामान्य
सङ्कल्पबोधकप्रमाणेनैव तद्बोधः, मानसबोधे
च विधेयवाक्यार्थोच्चारणस्य साधनत्वं सङ्कल्पं च
प्रथमं तत्प्रथमकल्पस्य तात्पर्यबोधोच्चार
णेऽपि विरोधः । वाक्यार्थबोधायत्त विधानाय विधा
नेऽयं प्रवृत्तिरित्यस्ति ? नन्वेवं प्राक्संकल्प
मीचक्षया ।

यदप्युक्तम्— 'तत्रापादितम्' 'येन केनापि प्र
कारेण अवगतत्वे'ति वाक्यमेव विवृतमिति, तदप्य
सारम्— तत्रापादितप्रवृत्त्यर्थनिश्चयानुमेव प्रव
र्त्यविशिष्टतयाऽऽख्यातार्थमात्रस्यानुवादानात् । प्रवर्त्य
विशिष्टतया व्याप्यार्थअवगतेर्बोधकशब्दविषयतात्प
र्यवाक्यमीमांसापरारम्भावसितविधेयवाक्यार्थ
तदुच्चारणं प्रवर्त्यविशिष्टमेवेति सम्यक्प्रामाण्य
त एतदपि 'नात्र प्रवृत्तिव्यपादनमन्यमन्य' इति
स्तम्भितम् । किञ्च वाक्यमिदं कथं मूलकं प्रतिज्ञातम्?
'अवगत'त्येवं विधेयकार्य 'तत्प्रवृत्तिप्रकटित'
त्येवं विधेयकार्यप्रतीत्यर्थं चेत् किं तेन? एवमपि तद्
संकल्पप्रसक्तापत्तिरिति चेत्, एवमपि तत्सं
कल्पप्रवृत्तिकस्यापत्तिरेव । किञ्चात्र

அயவவந்ஸ்ய ஞூவத்க்ர்ய—வஶ்லிஷ்டகககய நாதவி ரஸக்கவலிக்ர
வ்யாஹமமெதெவ । உவம்ஶ்லிஷ்டஸ்ய ஸஹஹாவமோ த்ரூர—பிவமெக்கஷ
zவி காரணமெஞ்ஜு ஷூாஸாவ்யாங் ‹அமயந ஶரணம் வ்ரஜ'
'கமெநமெநவத— மெஞ்ஜு மெண'த்யாதி ஞூமோணாந—ஸாராச்ச ஞூ
வத்திவ—பிவபூகதயா ஸஹஹாவர—பிவகாப்ரூயணமெஸ்யவ
யா—க்ஷகாங் ஷூதிஷ்டாவிஷமெய ஸவத்ரிரவி தமெயவாதீகாயபூ
தயா திஷ்டாஅமயzவெய்கர—பிமெவாவமெஶ்லஷாப்ரூயணமெஸ்ய
மெவாவிததயா மெவர—பிவ்யாப்ரூயணாமெயாஶாச்ச । ஞூவத்திவ—பி
வபூகதயா ஸஹஹாவவணபூநம் ஹி யாவத்ஞூ மோணஸம்வாதநம்
ந மெஶாஹநம் । ஸாவம் தஹிபூ ‹அயவவநவ—பிவபூகஞூவத்தி
கமெதபூ'தி க—மெதா ந நிதிபூஷ்டூதிதி மெசங், ‹ஸக்ருத—ச்சார
ஸம்ஸாரமெமாசநம்' ‹ஸக்ருஜ்ஜமெ்பமெந'த்யாதி ஞூமோணாந—ஸா
ரெண ஞூஸாவாயிக்யமெத்யாதநாமயதிஸமெஞ்ஞாஷூவ்யம் । ‹மெயந
மெகநாவி' மெத்யதவி உச்சாரணஞூாயாந்யாஹிஞூாயமெமவ ।
‹ஸம—ஷாயஜ்ஞாநவ—பிவபூகம் மெவ'த்யஹிய—க்ஷவ்யாவ்யாநமெவி
தமெயவ । ‹ஷூாயமெத்த ஶவஞூமெயாமெஶ நாவாவகம் ஞூமெயா
க்ஷவ்ய'திதி த— யஶாப்ரூ—தநிமதபூஶமெஸ்யவ ஸஞூமெயாஜந
கவம் வணபூயமெதா நாஸாநு ஞூதி, கிஞ்—ஷூவிதவ்ய—த்திஷ்டா
ஞூகாரமெண ‹ஹாரஸமெவபூணவ—பிவபூமெகாச்சாரண'தித்ய—ந—
க்ஷ்யா ஸவத: ஞூமெத்யவ ॥

யதவி அமெயாச்சாரணமோத்ருஸ்ய ஸாக்ஷாமெந்தாக்ஷஸாயந
மெகவ ‹நாந்ய: வந்தா வித்யமெதzயநாமய'தி ஶ்ரு—திவிமெராயமோ
ஶக்த்ய ஶ்ரு—த்ய—மெக்ஷாச்சாரணஸாமோந்யஸ்ய மெஞ்ஜாயபூவிஷய
கஸம—ஷாயஜ்ஞாநவ—பிவபூமெகாச்சாரணவிமெஶஷவயபூவஸாந
மோசாமெமயபூமெரவ க்ருதமிதி ‹‹ஸம—ஷாயஜ்ஞாநவ—பிவபூகஸ
க்ருத—ச்சாரணமேம'' ஐத்ய—க்ஷ்யாzவஸீயமெத, யஶா வஞ்சாத்ரி
வித்யாயாம் ஜீவஜ்ஞாநஸ்ய மோக்ஷஸாயநமெகவ தாதுஶப்ரூ—தி
விமெராயாங் ஸ—பித்ரூகாரஹாஷ்யகாராஹ்யாம் ஶ்ரு—த்ய—க்ஷம்
ஜீவஜ்ஞாநஸ்ய ஸாக்ஷாத்ஸாயநகமேநமெவாமெத்யவ ஜீவம் ஞூஹ்மா
த்மகமெகந விமெஶஷ்ய ஞூஹ்மஞூகாரகஜீவவிமெஶஷ்யகஜ்ஞாந

ஸ்ய யதாகாஶாதிஷு ப்ரஹ்மவிஷயகத்வேந ப்ரஹ்மஜ்ஞாநார்த்தத்வ
ஸ்ய ஸாக்ஷாத்ஸாதநத்வம் ஸம்பத்யதே, ததவஸ்தாவிஶேஷ: 'ஸ
ர்வேஷ்வஸ்ய ஸர்வேஶ்வரத்வம் பவதீ'தி ஶ்ருதிப்ரதிபந்நம்
அபேக்ஷிதஸ்ய ஸாக்ஷாந்மோக்ஷஸாதநத்வம் 'நாந்ய'
இதி ஶ்ருதிவிரோதாதநுபபந்நமிதி சேந்ந ஶ்ருத்யர்த்த
ஸாக்ஷாத்ஸாதநத்வேநோபதேஶ்ய தத்த்வாவதாரணம் ப்ரவ்ருத்திவி
ஷயஸம்யக்ஜ்ஞாநவத்த்வேந விஶேஷிதமித்யர்த்த
ஸ்ய, ததபி ந ஸம்யக்ஜ்ஞாநவத்த்வஸ்வரூபாவதாரண
மாத்ரவிஶேஷஸ்ய ஸாதநத்வம் ஶ்ருத்யர்த்தயா ஶ்ரு
த்யர்த்தஸ்வரூபாவதாரணமாத்ரஸ்ய ஸாதநத்வ
ப்ரதிபாதநாயோபதேஶாப்ராமாண்யம் ததர்த்தஸ்வரூப
ஸ்யாவஸ்தாபகத்வாத்; ஸ்வரூபாவதாரணஶ்ருதிஸித்தாவதார
ணஸ்ய 'ஏகம் ஶரணம் ஜ்ஞாநா'மிதி ப்ரமாணாந்தரேணாதிகாரி
விஶேஷாதிகாராத் ஸம்யக்ஜ்ஞாநவத்த்வஸ்ய ஸாஹாய்ய
கார்ய ஸம்யக்த்வேந ஸம்பாதிதமாத்ரஸ்யாவஶ்யகா
யத்தமநாயோஜ்யம், ததர்த்தம் ஸம்யக்ஜ்ஞாநவத்த்வேநா
வதாரணஸ்ய மோக்ஷஸாதநத்வாங்கீகாரேऽபி ஸம்யக்ஜ்ஞாந
ஸ்யாதிகாரமாத்ரத்வம் ஸ்வரூபமாத்ரவிஶிஷ்டஸ்ய
ப்ரஹ்மஜ்ஞாநமாத்ரஸ்வரூபேண மாத்ரேணாக்தஶ்ருதிவிரோத
ஸ்ய ததவஸ்தயா தத்ஸ்வரூபஸ்ய ஸம்யக்த்வேநாபி ஸம்
ப்ரதிபத்திஶக்யத்வாத் । நஹி ஜ்ஞாநவிஶேஷமாத்ரம் ஶ
ப்தாவதாரணம் ஜ்ஞாநமாத்ரம் ஸம்பாதயதி, யேந 'நாந்ய:
பந்தா' இதி நிஷேத ஸங்கதோ பவேத் । ஸத்யாஹ்வித்யயா
த்ருஷ்டாங்கீகாரணேऽப்யநேகத்வ — ததாஹி ஸத்யாஹ்விதேஹாऽபி
ராதிமதிஶ்ரவணாத் தயா மதஸ்ய ச ப்ரஹ்மப்ராப்திவஶ்யம்
ஸாவாத் தஸ்யாஸ்ய தத்ஸ்வரூபேண ப்ரஹ்மாநந்தஸாக்ஷாத்
காரஸம்பவாத் தஸ்மாஜ்ஜீவாத்மந: பரமாத்மநா ஸத்யா
ஹ்வித்யயா ப்ரஹ்மாநந்தாநுபவஸித்த்யர்த்தம் ஜீவ
ஸ்வரூபே நியமேந வித்யமாநஸ்ய ப்ரஹ்மாத்மகஸ்ய ப்ரக்ரு
திஸம்பந்தே ப்ரகாரதயாऽவஸ்தாநம் ஸம்பந்தாத்ப்ரகார
... மதத்த்வாங்கீகாரேணைவ தஸ்ய ப்ரஹ்ம

நவஸாநாரம்ப⁴கவிஶேஷ:, ந சாநாரம்ப⁴கம் ப்³ரஹ்மா
த்மகத்வவிஶேஷணம் ஸ்வயம் ஸம்பாத்³ய இத்யர்த²: । அத ஏவ ஸாமெ
'பா⁴ஸாத்³விதே³ஷ ப்ரக்ருதிவியோகாத்³ஸ்வரூபம் 'யஶ்சந்த்³
திஷ்ட²ந்' இத்யாதி³நா ஸர்வத்ர ப்³ரஹ்மாத்மகத்வேநாவஸ்த²ம் இதி ஸ்வ
ப்ரதீகாரம்ப³நம்' இத்யுக்தம், நநு 'ஜீவ ப்³ரஹ்மாத்மகத்வவி
ஶேஷணம் ஜ்ஞேய'மிதி । கிம் தத்ர 'யேநேத³ம் ஸர்வம் ப்ரஜா
தம் இத்யவாஸ்த' இத்யுக்தவாஸநவாஸாபிநந்த்³ய ஜீவ
ப்ரகாரகம் ப்³ரஹ்மவிஶேஷ்யகதயா: ப்ரமாணஸித்³த⁴தயா 'தத்³ய
ஜ்ஞம் விதா³'ரிதி க்ருத்ஸ்நஸ்யாபி தாத்³ருஶ ப்³ரஹ்மாங்கீ³காரே ப்ர
யுக்திஸம்ப⁴வேபி ஸ்வஜ்ஞாநம் ப்³ரஹ்மப்ரகாரகத்வேநைவ ஜீ
வோபாஸநே விவக்ஷணீயமிதி தாத்பர்யமேவஸீயதே, ந சா
நஜீவஜ்ஞாநஸ்ய ப்ரத்யக்ஷஸாக்ஷாத்காரகத்வ ஸாமர்த்²யஸ
ஜ்ஞாந தத்³ரூபாப்ரயணீயமிதி । 'தத்³ய ஜ்ஞம் விதா³:, யேநே
த³ம் ஸர்வம் ப்ரஜா தம் இத்யவாஸ்த' இதி விஶாமாந்யா
நவத்³யா ஸ்வாத்மவிஶிஷ்ட ப்³ரஹ்மோபாஸநம் ப்³ரஹ்மாத்மக
ஸ்வாத்மோபாஸநம் சேதி க்ருத்ஸ்நம் ப்³ரஹ்மப்ரகாரகத்வாநந்த
ண்யாஜ் வ்யுத்பத்திஸாமாந்யாபேக்ஷிதி ப்ரத்யப்ரகாஶி
காவிரோதா⁴த் । அத்ர ஸ்வாத்ம ப்³ரஹ்மவித்³யாவ்யாவ்ருத்தம் ஜ்ஞாநஸ்ய
ப்³ரஹ்மப்ரகாரகத்வம் 'தத்³ய ஜ்ஞம் விதா³'ரிதி வ்யுத்பத்திஸா
மாநாதி⁴கரண்யேந இத்யர்த²: ஸர்வதே³வாவஸேயதே, நநு
ப்ரத்யக்ஷப்ரமாணாந்தரக்ஷணஸம்ப⁴வேபி ஶரீரவி । அந்யதா²
ப்ரதிபந்நவித்³யாயாமபி 'ஶரீரவாஸ்' இதி ஸ்வாத்மோபாஸநம் ஸ்வ
த இஷ்டஸ்ய ப்ராயாந்தரப்ரதீத்யா தத³நந்தரோக்தே
ப்³ரஹ்மாத்மகத்வவிஶேஷணம் த்யக்த்வா தஸ்ய ப்³ரஹ்மப்ரகாரகே
ஶ்ருதிவிஶேஷ்யகத்வாப்ரயணஸ்யாவஶ்யகத்வாத்; ஸ்வவஶாத்ப்ரய
ணேபி தத்ர ப்ரத்யக்ஷாவாஸநஸ்ததக்த்வஸ்யாக்ஷதத்வாத்,
அநுயோகி³த்வமஷ்டமீஶஸ்ய ஶாஸ்த்ரஸித்³த⁴த்வாச்ச । ஶாஸ்த்ராதி³
கே தத ஸக்ருதுச்சாரணஸ்ய ப்ரமாணாந்தரவிரோதே⁴ந தே³ஶ
க்ஷயாநந்தராநவத்³யாவ்ருத்தி நாயிகாராத்மஜ்ஞாநப்ரம்ப⁴
கத்வம் வா ஶரஸமவேதஸம்ப⁴வகத்வம் வா விஶேஷணதா

[illegible]

[illegible] ''[illegible]த்வத்தாலே நினைத்ததெல்லாம் ஸாதிக்க
லாயிருக்கச் செய்தேயிறே ராம [illegible] ணராய்ப் போருகி
றது' [illegible]

[illegible]

ஜ்ஞாநஸ்யாவதாரகஸ்யாநந்தஸ்ய கஸ்யசித்காலஸ்யாஸ்ய ஸம்ப-
வாத், ஸக்ருஜ்ஞாநமாத்ரேணாऽபி உத்தாரணஸ்ய ஸம்ஸாரநிவர்தக-
கத்வநிர்ஹேதுககாருண்யாதிஶயவிவக்ஷயா பவதி யுக்தம் ।

யத்யப்யேகைகபரமாத்மோபாஸநஸ்ய பலபர்யவஸாநப்ர-
வ்ருத்தாநாம் தத்ஸாதகஜ்ஞாநோபாயஶ்ரீவத்ஸாங்கோபாஸக-
ஜ்ஞாநாநாமதிகாராத்கஜ்ஞாநேந தத்ஸாபேக்ஷத்வ-
ம், தத்ஸாபேக்ஷத்வேந; ததாஹி— அதிகாராத்கஜ்ஞாந-
ஸ்ய பரமாத்மோபாஸநாபேக்ஷகத்வம் ந ஸம்பவதி— தஸ்ய த-
த்வாத்மகத்வாத், ஸ்வாபேக்ஷத்வாபாவாத்; யதா
விலக்ஷண தத்ஸாதநாதிஶயப்ரத்யக்ஷவிஷய இவ
ஸாஜநாநந்தர்யேந ஸாத்யஸாஜநாபேக்ஷத்வ:, நஹி ப-
ரமாத்மோபாஸநஸ்யாப்யதிகாரஜ்ஞாநம்— தத்ஸ்வதந்த்ரபலஸாத-
நம் பரமாத்மோபாஸநாதிவ்ருத்திஶாலிநாம் । கிம் பஹுநா?
ஸக்ருஜ்ஞாநஶாலிநோऽபி பரமாத்மோபாஸநஶரீரத்வாத்ஸ்வஸ்ய,
ஸ்வதந்த்ரஸ்ய ஸம்பாதகத்வே தத்ஸாபேக்ஷத்வம் வந்தநாயபேக்ஷ
ஏவ பவதி । கிஞ்சாபேக்ஷத்வஸம்பவேऽபி ந ஸம்யகதிகாரி-
ண:— ஜிஜ்ஞாஸிதஸ்ய பரமாத்மோபாஸநஸ்ய ஸத்யஸங்கல்பத்வேந
உபாயஸ்ரீவத்ஸாங்கஸ்ய பலப்ரதத்வஸ்யோத்தாரணாத்மகத்வே
பாரம்யஸ்யாபரஸ்வீகாரஸ்ய தத்ர தத்பலப்ரதத்வாதிஶயஸ்ய
உக்தத்வாத் । நநு உத்க்ருஷ்டாயாம் பரமாத்மோபாஸநஸ்யாதரயாநஸ்யா-
த்யந்தபேதஸ்ய ஸகலஜ்ஞாநாதிவ பலப்ரதாநத்வேந ஸா-
த்யம்— கதாயாநபேக்ஷேऽபி ஸமுத்பத்திவிஶேஷயோ: ப்ரயா-
ஜாதேரிவ ப்ரயாநபரஸ்பராபாவஸம்பவாத்; விலக்ஷணத்வேந ஸ-
ஹகாரணாமாதேவ உத்க்ருஷ்டாயாம் கஸ்யசித்ஸ்ய கேந்த்ராத்தாரணமாத்ர-
ஸ்யோபாஸநத்வே ஸ்வஸ்ய ஸந்நிவேஶநாயோபாத்த । கிஞ்ச ஸமாஹித-
ஜ்ஞாநஸ்யாப்யாதிஶயேந கஸ்யசித் ஸத்யபி, கேவலமோத்தாரண-
ஸ்ய மோக்ஷஸாதநத்வநிர்வாஹாய தத்பலப்ரதத்வேந த-
ஸ்ய தத்ஸாதநத்வப்ரதிபாதநாய ததா கதஞ்சித்ஸ்வீகாரேऽபி
ஸர்வைர்பாவ்யம் பாதகாபாவாத் கந்யாயாவிஶேஷஸ்ய தஸ்ய தத்ஸா-
பேக்ஷத்வஸம்பவ ஏவ । ஏவமுக்தத்வஸ்ய ஶாஸ்த்ரீயத்வே

வி ஈ-ஸம்வாத:—ஜ்ஞாநிநஸ்ய ஶாஸ்த்ரபலஸ்ய ஶாஸ்த்ரேஷ்வேக நிருக்திஸ்வாத் । ‘தஸ்ய ச ப்ரஹ்மஜ்ஞாநாதிவைலக்ஷணே’த்யத்ர ஈவி ந ஶாஸ்த்ரஜ்ஞாஹ்யஜ்ஞ8ேஃ—விஶிஷ்டஸ்ய ப்ரஹ்மஜ்ஞாந ராதிவக்ஸாஹாவாத், நஹி ஞாவாவகவைஈவயடிதகவஸம்பந்தேஸ்ந ஞாவாதிவடுக்கஸம்பந்தேஸ்ந வா வடராதிவாயமுவிஶிஷ்டம் ‘வடேஸ்நயே’தி வாக்யம் வடராதிவம் ஸவிதர்ககஹுதி । ‘ஜ்ஞ நங்காதிஸ்த்யஸந்த்ரஹ்யஜுங்களில் ஶேவஶேஷ்யயில்லாதார்’ இத்யே ஜ்யா ‘ஶக்தியில்லாதார்’ இத்யநந்தராவ தத்ர ஸாஜ்ஞாநாந்நிஷ்டா நிரோக்ஷிவத்த இத்யஸ்யாந்யஸங்கதகவாதித்யவி ந ஞாஸரிரத வாயக்ஷ்—ஈஶ்வராவாஸேயமுராயிகாரிவிஸாராயிகாரீயோக்தி நிஷ்டாஞாராதிவவாயகவாக்யாயமுவிசார வரவ ‘‘ஶேவஶேஷ்யயில்லாதார்’’ இத்யாதேராநந்தஹ்யஹீதயா தஸ்ய ச வாக்யஸ்யா ஸக்திஜாதீத்யா ஸாரஸேவமுணாரதிவாஜ்ஞாநாஷ்டாநப்ரபத்தாயிகாரிவிஶேஷவிஷயதயா தாஈப்ரஶாயிகாரிவிஶேஷநி ஷ்டஸ்ய ‘ஶக்தியில்லாதார்’ இத்யநிதேமுஶஶ்வாஜ்ஞாநாநுஷ்டாநஎ வயிகஶக்திஸஹகாரதத்திஷ்டாக்ஸஹோபாயஜ்ஞாநஸ்ய யஶாகயம் ஜிஈவஶ்யாநந்தேஷ்யாஜ்ஞக்ஸவ்யாவ்யதயா தஈநந்தராவக்ஸவம் ஸேவவி ஸவஹ்ர்ஜேத்யாஜ்ஞாரணாத்துவயமுவஸஜவாதிவேமுரா ஜ்ஞவாசேத்ய ‘‘ஸஹோபாயஜ்ஞாநவாதிவமுசே’’த்யாதஎ ச தாஈப்ர ஶாயிகாரிப்ரஸாவமாயாஸாவேந கேவலக்ஞிஞிஷ்டதஜ்ஞாயமு விஷயகாவிஶஈஜ்ஞாந தாத்ரஸ்யாவஶ்யாநந்தேஷ்யப்ரபத்திக்ஸ வ்யாவ்யஸ்வாஸாவேந தஈநந்தராவக்ஸாயோமாத் । யதிக்ஸேத்ரா ஜ்ஞஸ்ய ஸஹோபாயஜ்ஞாநஸ்யாயிகாராத்தக்ஸம்கஹோாக்தம்ஸ்யாத், தஈா ப்ரபத்த்யநந்தேஷ்யக்ஸரோக்ஷிதேவ்யதாவி, தஹேவ ந ஈஶ்யத இதி கயம் ஜ்ஞாநஹோரேத்ரண தஈாகேஷவை:? யதி ச ‘இஈம் ஶாரணாகதி ப்ரஹேணந தஈாத்தக்ஸநிஶ்சய:, தஹிமு தேஹேநவ ப்ரபத்திவிஷ்யதீத்யாகேஷவஸாகேஷவ வாவ வாதிவேமுரக்ஸாஸ்ஈாவாயமுஸ்ரீஸதிக்ஷஎ வாயம் ப்ரயோஜ விவக்ஷித:—‘ஜ்ஞாயமு: யஶாகயஞிஈஜ்ஞாநாநுஷ்டாநவோய தாதயமுவாஜ—ஜ்ஞாநாநுஷ்டாநப்ரபத்தாயிகாரிவிஷயே

प्रीताज्ञाविषयाशक्तेश्च सति कस्मिंश्चित्तद्विषयकसम्बोधाय ज्ञानकत्वात्' — इति । अत्र च प्रायेण वृत्तिरोक्तव्याप्तिस्सामान्यसंबन्धे व्याप्तिवेदितिबोध्यम् । 'साज्ञानानुष्ठानसापेक्षित्वात्' इति तदनन्तरोक्तवाक्यसङ्गतः — स्वतन्त्रभावेयत्तदौपाधिकस्याविलम्बितत्वात्; अपिचाभिमानाभिकारश्रीसूक्तैः "என்னுடைய ரக்ஷை" इत्यादिनाऽभिनयभूत सद्व सविज्ञा तद्विषये कृपेक्षयोपेक्षासाधनस्याच्च ।

यद्वा 'साध्यवदन्यावृत्तित्व'मित्यत्रैव "இம் ஸூத்ரத்திநுடைய सम्बन्धज्ञानवैशिष्ट्यकसम्बन्धस्वरूपम्" इत्यत्रापि सम्बन्धज्ञानवैशिष्ट्यकवैधर्म्यस्यासम्भवे नोच्चारणादियत्रापि तादृशोच्चारणमात्रस्यातात्पर्यकत्वासम्भवात् यद्विधानतन्त्रेण मन्त्रविशेषस्य पूर्वोक्तोच्चारणाद्युपायत्वाभावात् इत्याद्यभ्युपगमे, तदप्यसाध्य — भाषावाक्य सहवं नित्यादिसत्यकृत्वाप्रयत्नात्, उच्चारणस्य सहसैवणवैशिष्ट्यकप्रत्यादिकप्रयोगणायाप्रश्रीसूक्तेरौपसम्प्रदायप्रत्यायि सहस्रप्रयुक्तपूर्वपदया तादृशमात्रस्यानुपपत्तेः तत्त्वविज्ञानस्याप्रसक्तत्वात् । अहो!! महतामेवं दृश्यमानेनैव मायाम्बुजनमेवेति सम्भवा जितदेवश्रिया सहवत्या । किञ्च पूर्वोक्तमन्त्रप्रयोगादावपि न तन्त्रवैशिष्ट्योच्चारणेऽप्यसम्भवः — विश्वासपूर्वकप्रपदनाविशिष्टशरणागतेरेव उपायत्वात्; 'नारायणं सलक्ष्मीकं प्राप्यं तच्चरणद्वयम् । उपाय इति विश्वासः प्रपत्तिः शरणागतिः', 'सकृदेव प्रपन्नाय तवास्मीति च याचते' — इति विश्वासपूर्वकं प्रपदनमिति पाद'मित्यादिनापि सत्यमात्मवैशिष्ट्यप्रवृत्तिप्रवर्तनपूर्वकस्यैवाभिप्रेतत्वात् तत्र तत्र सुव्यक्तत्वात्, अपि तद्विशिष्टपूर्वकोपायवाक्यस्य सत्यत्वात्, अत एव उक्तैः प्रपदनस्वरूपपूर्वकतया तादृश

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ஞானமுகத்ராதிகளையுடைய [illegible] தன்னுடைய

ஜ்ஞாநமிதி கார்த்ருத்யாதிகளைக் குறைக்கி' இதி பூர்வபக்ஷாஶங்கா ஸமாதாநம் க்ருத்வா விஶிஷ்டஜ்ஞாநவதோzப்யவிஶிஷ்டஸ்வபாவ த்வஸ்ய ஸத்யஜ்ஞாநஸ்யாபி ஸம்ஶயம் ஸ்வயம் நிஷ்ப்ர யோzபி ப்ரமாணாந்தராணாம் ப்ரவ்ருத்தேஸ்ஸ்வஸ்வப்ரமேயேஷ்வபா 'உ த்த' இத்யாதிநோக்தப்ரயோஜநவிஶேஷஸ்யாஸாத்ருஶ்யம் । யதா ப்ராப்தநிஷ்ப்ரயோ ப்ரமாணாந்தரஸ்ய ஸாமாநாதிகரண்ய ப்ரமாணமாத்ரஸ்ய ப்ரமாணஸ்ய ஶப்தஸ்யாபி ஸத்யத்வாதி நிராகரணமிதி । அத உக்தஸாமாநாதிகரண்ய 'நாநாத்வ'மிதி நிஷேதவிஷயீபாவஸம்பாதகதயா பதத்ஷிதஸ்யாத ஸம ப்ரமாணத்வஸ்ய ஸாமாநாதிகரண்யஸ்யாநயா ரீத்யா ப்ரமாணாந் தரேண ஸம்பாதநமயிகாரஸ்யாபரஸ்ய வக்தவ்யஸம்பாவநாதி ஸித்தி: ப்ரமாணாந்தரஸ்யாப்ரதிஷேதகத்வமநாகாங்க்ஷாயாம் ந ஸங்கச்சதே இதி ஸித்தம் ॥

யதுக்தம்—அத்ராபாத்த ('நேஹ நாநாஸ்தி') ஶப்த வாக்யவ்யாக்யாநாவஸரேzபி "ஸத்யஜ்ஞாநாதி வாக்யேஷு ஸத்யஜ்ஞாநாதிவிஶேஷ ஸாமாநாதிகரண்ய மபி விஜ்ஞாயதே; இதம் து வாக்யம் "யதோ வாசோ நிவர்தந்தே' இத்யாதி விஶிஷ்டவிஷயஸ்ய 'அயமாத்மா' இத்யேந ஸமர்த்தித்தம்; ந சைதாவதா ப்ரமாணத்வவிஶேஷஸ்ய தத்தாத்பர்யஸ்ய வா நிஷேதே: ஸாமாந்யம் ப்ரமாணம்' இதி ப்ரமாணாந்தரவாதிநோ ப்ரமாணாந்தரவிஷயஸ்யைவ அபவாதஸ்யாத்ர விவக்ஷிதத்வாத்" இத்யாதியுக்தம் வ்யாக்யாதம்; இதமயுக்தம் ப்ரமாணாந்தரவிஷய மபவாதமாத்ரதயா வ்யாக்யாதஸ்ய 'நேஹ நாநாஸ்தி' ஶப்த வாக்யஸ்ய ப்ரத்யக்ஷ உபக்ஷிதக்ஷேத்ராபாதாநாக ஸ்வஸமீவ்யா ஹாரேண ஸத்யஜ்ஞாநாதிம் ப்ரமாணாந்தரவிஷயத்வம் ப்ரத்யக்ஷாதிவிஷயத்வம் ஶ்ருதே, 'ஸத்யஜ்ஞாந'இத்யாதிஸமீவ்யாஹாரேணைவாத்த வாக்யவிவக்ஷிதப்ரமாணாந்தரவிஷயத்வம் ப்ரமாணாந்தரவிஷய க்கமநுமதி ஜ்ஞாயதே, ததாஹநயோரப்யோ: ஸ்வாபா வஸாமாந்யவிஶேஷ நாயிகாஸமிதிஶேஷ ப்ரமாணாந்தரவிஷயத்வகோ த்தாரணமித்யேவாஸ்தாநாக்ஷேபேக்ஷிதம் ப்ரயோஜநவிஷய இதி; தத

[illegible] "இம் [illegible] இத்தினுடைய" [illegible]

[illegible] என்று [illegible] தோற்றவருளிச்செய்தார்" [illegible]

[illegible]

ஸ்யைவ தாத்பர்யஸம்பந்ததயா ஸ்வரூபஸ்ய ப்ரஸ்துதத்வாத் ஸர்வாத்மப்ரயோஜநவ்யாப்தத்வாத்; ஸத்யாதிஶப்தவிஷயே உக்த ப்ரவ்ருத்திநிமித்தபேதஸ்ய ப்ரதிஜ்ஞா ப்ரமாணாவிஷயதயா நிஷேத்யதயா ப்ரஸக்தஸ்ய தஸ்ய தத்ப்ரவ்ருத்திநிமித்தஸமாநாதிகரண்யஸ்யாஸத்த்வாத் । கிம் பஹுநோக்தேந? ஸத்யாதிஶப்த விஷயே ஸாமாநாதிகரண்யஸ்ய ப்ரவ்ருத்திநிமித்தபேதாவக ப்ரமாணம் தாத்பர்யாபாவாத் ப்ரவ்ருத்திநிமித்தைக்யேந வித்யமாநமபி யாவத் ஸம்பாத்யதே, தாவத் 'ஸத்யஜ்ஞாநப்ரவ்ருத்திநிமித்தகம் ப்ரவ்ருத்திநிமித்தபேதம்' இதி வா 'ப்ரவ்ருத்த்யாவிஶிஷ்டம் ப்ரவ்ருத்திநிமித்தபேதம்' இதி வா பர்யவஸாநம் ப்ரவ்ருத்திஸாமாநாதிகரண்யமேவேதி பாஷ்யம் । யதி 'ஸத்யஜ்ஞாநாவிஶிஷ்டம்' இதி வா 'ப்ரவ்ருத்திநிமித்தம்' இதி வா வாக்யார்த்தஸ்யாத், ததா தாத்பர்யநிர்ணயஸ்யாபி, அத உக்திநிஷ்டாயா அவிரோதஸாமாநாதிகரண்யப்ரவ்ருத்திநிமித்தபேதாவகாஹித்வம் ஸம்பாதயிதும் ப்ரவ்ருத்தே: ப்ரதிஷேதாத்யாநுஷ்டிதவத் தத்ஸம்பாதநம் கதம் ப்ரமாணாந்தரஸித்தஸாமாநாதிகரண்யஸம்பாதநே: "ஸத்யஜ்ஞாநப்ரவ்ருத்திநிமித்தக ஸாமாநாதிகரண்யம்" இதி ஸந்தேஹாவகாஶ:, யதிவாதத்த்வநிர்ணய:, வாக்யஸாமாநாதிகரண்யேந ஸம்பந்தஸ்ய பிந்நப்ரவ்ருத்திநிமித்தாநாம் ஶப்தாநாமேகஸ்மிந் அர்த்தே வ்ருத்தி: ஸாமாநாதிகரண்யமிதி ப்ரஸித்தம் ॥

நநு ஸமாநாதிகரண்ய தத்த்வம், நாநாத்வம் ஸத்யஜ்ஞாநத்வம் ப்ரவ்ருத்திநிமித்தபேதம் வாக்யஸாமாநாதிகரண்யமேவ ஸம்பாதயிதவ்யம், அபி து 'ஸத்யஜ்ஞாநப்ரவ்ருத்திநிமித்தக' இதி ஶ்ருதௌ ப்ரவ்ருத்திநிமித்தபேதவிவக்ஷிதத்வம் ஸம்பாதிதம், தத்ஸ்வரூபம் ஸர்வம் நாநா விஷயீகரோதீதி தத்ஸாமாநாதிகரண்யஸ்வரூபம் ஸாமாநாதிகரண்யம், 'ஸத்யஜ்ஞாநப்ரவ்ருத்திநிமித்தக' இத்யத்ர ப்ரவ்ருத்திநிமித்தபேதம் விவக்ஷிதமித்யுக்தம் 'ப்ரவ்ருத்திநிமித்தபேதம் ஸ ப்ரவ்ருத்திநிமித்தபேதமேவேதி ஜ்ஞாயத'

இத்யநேந வாக்யத்வயஸ்யைகார்த்யபர்யவஸாநம் ப்ரவ்ருத்திவாசித்வ
விஶிஷ்டபேதஸ்ய ஸங்கதம் ப்ரதீதேஃ । கிஞ்ச ப்ரவ்ருத்திநி
மித்தவிவக்ஷாயாம் ஸ ஏகதாஹித்வத் கிமாவர்த்தநம்ரு
நிமித்தவிஶிஷ்டப்ரவ்ருத்திவிவக்ஷாயாம் ஸ ஏகதாஹி
த்வம் ஸ்யாத்? கிம்வா ப்ரவ்ருத்த்யாதி ஸம்பந்தம்ப்ரதி ஸ
ஏகதா, நிமித்தவிஶிஷ்டப்ரவ்ருத்திஸ்ஸம்ப்ரகாரஸ்த நி
மித்தாப்யாம் யுகபதகர்த்தவ்யாபேக்ஷயாஹத்யாதே
வேதி? நாத்யஃ — ஏகேந பர்யாயேண ப்ரவ்ருத்திதாத்விவக்ஷாயாம்
ஸம்பந்தி தத்ப்ரநிமித்தஸம்பந்தஸ்யாஶக்யத்வாத்; பரஸ்
பராஶ்ரயணாதிநா ப்ரதீதேரேவாபாதகத்வாத் । நாந்த்யஃ — தா
த்ருஶ்யைவ தத்ஸ்வ ஸம்பந்த்யாஹ்வாநே ஏகதா த்வயோர்நவ்ய நிஷ்ட
பேதநத்வாத், தயோர்நிமித்தயோரத்யந்தம் பேதிதவ்யத்வே ந
தாஹ்யாம் தத்ஸம்பந்தஶக்யத்வாத் । ஶங்கோஷ்ட்ய ‘ப்ர
வ்ருத்திநிமித்தஸ்ய’ இத்யநேந ‘ப்ரவ்ருத்திவிஶிஷ்டஸ்ய’
இதி ஸாதாரண்யேந ச தர்வ்யாதிகாரிவிஷயே அவயவ
நஸ்ய ப்ரவ்ருத்திஶிரஸ்கம் தர்வ்யாதிகாரிவிஷயே ப்ரவ்ருத்திநி
மித்தம் ச விவக்ஷிததிதி ஶஸ்த்ர ஏதத்வ்யவஸ்தயா — தர்வ்யாதி
காரிவிஷயே அவயவநஸ்ய ப்ரவ்ருத்திநிமித்தம்ஶ ஏக
ந்யாயாவிஶிஷ்டேணாஹாவேந தாத்ருஶாஹிப்ராயஸ்ஸஹ்யாயுக்தா
ணாத்யக்ஷவஶக்யாதிப்ரஸங்கேந தயா வர்ணநஸ்ய ஏகாய
த்வாத்; ‘ஸக்ருஜ்ஜப்தேந’ இத்யதிஷ்டிதந்யாயஸம்ஶயிதவ்யா
வ்யாநுஸாரேண ‘அயேந ஶரணம் ப்ரஜே’ இத்யாதிவசநஜா
தாநுஸாரேண ‘ஏதத்யாத்ராநம் யாஜ்ஞீக’ ‘ஹவிஷாந்யஹீதா
தர்நிவம்’ ‘அநேநைவ தந்த்ரேண ப்ராதாநம் தயி நிக்ஷி
பேத்’ இத்யாதிஷு தந்த்ராதாந்யாயேந ச அவயவநஸ்ய ப்ரவ்ரு
த்திஶிரஸ்காவஶ்யம்பாவேந ததேவ நிஷ்டாதாரவிஷயே ஸம
ஹ்ரவ்யஜீக்ருத தயா ச தஸ்யைவ ப்ரவ்ருத்திஶிரஸ்கஅவயவநாநி
நவிஶேஷ ப்ரவ்ருத்த்யவச்சிந்ந அவயவநாநிவஸாதாந்
ஸ்ய நயநவஸாநாவஶ்யகதயா ஶப்தகாஸம்பந்தஸமாதாரப்ர
வ்ருத்திநிமித்தஅவயவநஸ்தணஸ்ய வாஹேய தயா தஸ்ய க்த

शक्यत्वात् । किञ्च "पुंवत्कर्मधारयेष्विति" सूत्रस्य पुं-
वद्भावविधायकत्वाभावे "पुंवद्भावविधानार्थमेव
ने"ति सङ्गच्छते । पुंवत्कर्मधारयेष्विति
यां हि पदद्वयोपात्तार्थाभेदबोधकत्वं हेतुत्वेन,
तद्यदि तद्वैयर्थ्यं सामानाधिकरण्यं पुंवद्
इत्यत्र पुंवद्भावविधायकस्य प्रवर्तकस्य सङ्ग्रह
ग्रहणम् । न च पुंवद्विशिष्टस्यैव तत्त्वेन
तद्विशेषणत्वेनैव हेतुत्वमिति वाच्यम्—उभयोरपि
विवक्षितत्वाङ्गीकारे हेतुतावच्छेदकत्वासम्भ-
वादिति ॥ अत्र पुंवद्भावविधायकस्य पूर्वसूत्रस्य
विधायकं पुंवत्कर्मधारयेषु सूत्रसिद्ध-
वाक्यान्तर्गतस्य विवक्षितत्वं, तथा
उभयोरपि हेतुत्वं विवक्षितवती पूर्वसूत्रस्य
बोधकं तथा च विशेष्यविशेषणभावेन विवक्षि-
तम् । न हि विधायकतावच्छेदकं पुंवद्विशेष-
णस्यैव अवयवस्य विवक्षितत्वात् पुंवद्भाव-
विधायकस्यैव अवयवस्य विवक्षितत्वा'दिति कथनं सङ्गत-
म् । किञ्चाग्रे तत्र सूत्रस्थपदस्यावयवत्वेन "पुं-
वत्कर्मधारयेषु" इत्यत्र पुंवद्विशिष्ट-
स्यैव अवयवस्य ग्रहणादिति । तादृशावयव-
स्यापि तथा न ग्रहणमिति वाच्यं, तदेव
विधेयम् । किञ्च सर्वैः शब्दैः शब्दानां प्रत्येकं
प्रवर्तमानत्वात् प्रत्येकं प्रत्ययविधा-
नस्य सम्भवात् यत्किञ्चित् कारविशिष्टावयवस्य पुर-
स्तात् परस्तात् पुंवद्भावविधायकस्य बोधकत्वेन
वैशिष्ट्यस्यानुपपत्त्या सिद्धवत्प्रवर्तनीयं न
वेति सन्देहेऽपि सन्देहासम्भवात् पुंवत्
श । तादृशवाक्याङ्गीकारे सर्वत्र तत्र सम्बन्ध-
सम्बन्धः' समवेतेन'त्यादि प्रयोगे पूर्वाणां ग्र-
हणीयानां विशेषः ॥

[illegible]

द्रुयेणापि जीवस्वरूपवित्तिविशिष्टतया प्रत्यक्षतया प्रतिभासमानत्वसंभवात् । न चान्यदीयस्वरूपवृत्तिरूपायेणा-स्वात्मवृत्त्यप्रवृत्तिरुपपन्ना, प्रतीतं स्वरूपवित्तिवेदना-वेण स्वस्वविषयस्वरूपवृत्तिरूपायेणेति चेत्, न हि स्वस्वविषयप्रकारेण सा स्वप्रत्यक्षे स्वस्वप्रकाशिका-ज्ञानान्तरवेद्यस्य तस्य निष्प्रकाशकत्वसंभवात्; तद्यथा स्वप्रकाशत्वस्य सर्वदा संबन्धस्य कारण संबन्धानिषेधकत्वमनन्तरमिति । तदात्मस्वात्मानं स्वस्यानुभवस्य रूपवित्ति-योगे तत्स्वरूपवृत्तिः प्रत्यक्षतया स्वयं रूपतिप्रत्यक्षे तयोरनन्तरमिति । न च स्वयं ज्ञानवत्यधिकारिविषये ऽवधारणस्य रूपवित्तिप्रत्यक्षं न संभवतीति वाच्यम् — तस्य स्वस्य प्रतिबन्धकाभावे ऽपि स्वयं संबन्धस्यावश्यं रूपवित्तिप्रत्यक्षप्रणो-धारणात् तृतीयसंबन्धस्यावश्यं व्याधिकारिकत्वप्रत्यक्षविषयकावधारणस्य विशिष्टसंभवात् । न चा-स्वाधिकरणस्य तदभिप्रायेणेव 'अधिकारज्ञानानन्तरम्' इत्यादिवाक्ये — अधिकारिणो व्यवहारेऽन व्यवहारे न च प्रवृत्तिसंभवे तादात्म्याय प्रत्यवधारणस्य निष्ठात्प्रत्यक्षस्य संभवतीति वाच्यम् — प्रत्यक्षं कथञ्चिदपि प्रायः, स्वात्मसंबन्धनिवेशेन स्वप्रत्यक्षावधारणस्यावृत्तित्वं वक्तव्यं अनन्तरत्वस्वात्मप्रत्यक्षस्य विद्यमानत्वेनाप्रत्यक्षत्वे सत्प्रत्यक्षसिद्धिः ॥

एवं तृतीयसंबन्धनिवेशस्य प्रयोजनमनन्तर-मनवगम्य — व्यवहारप्रवृत्तिः । न हि विशुद्धज्ञान-वान्व्यापिकारी साक्षात्कारवान् अवधारणं कार्यम् । विशुद्धज्ञानवत्त्वेऽपि तस्य ह्याधिकारवद्-भावात् । न च व्यापिकारिणा अवधारणप्रत्यक्षं साक्षात्कारवत्त्वेनानन्तरं 'संदेहं वदेत्' संदेहायानन्तरं क्रियते अवधारणं तस्य

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] "இதற்குக்கருத்து" [illegible] "[illegible] பிறந்த பின்பு" [illegible]

யிகாரி உயவிஷயக உவாவஸ்யப்ரயஸ்ய । அத்ர ஸவக
கஸ்த்யா த்ராயிகாரிவிஷயேப வி ரூஜ்ஞக்ஷ் உதா
கவாதிலிங்யம் வுவதிவஸ்த மவதா கதத்த் ச
தகத’ இத்யாதொவஸ்யவக்ஷ்யகாக; ஸாணலவயவ்ய
இத்யஸ்ய வவ்யாயிகாரிஹாஷ்யகாயாணாதிவுதி
வாதகதயா ஸ்விஷாத்விஷயகவ்ய ஸவ த்ர ஸதிஜ
வ்யாஸ்ரத ஸவத்ர ச உயவிஷயகரயா கவாதிரவ
த்யாயவிஜ்கா । அத உத்திராவிஷயேய ஸவதத்தேஷு:
ஶத்யவாஷெத்ய “வுவ த்ய வ த்விஷயஸ்ய” த்யத்ர வுவ த்ய
வத்விஷ்கம் வ வுவ திவ விவுகதேவதி கய நவ கத
ஸ’இதி ஶத்யவாகத்யதாயுவணநவயொரகதுவஸ விதுய
விரஸ்ரநாதாரணீயதேவ தி உதிஜ்ய ।

கமதாம் ஶிஷ்டாநார்வாராதவி வுவத்யாத்கஸ
தாயஜ்ஞாநவவிஷ்கொரணவெவாதிதிஷ்தி தித்யத’
இத்யவி வுஜாணாவிரஜாஶ வாவாஜாரவ்ய த்யாய
வித்: வுஜாணாயூாவநாவிரஷ் । நவுஹ்யத்வு
தாயா: கேவஉயொரணவா கேவாயிகாரஜ்ஞாநவவி
வுகஉயொராரணவா உத்திஹாகொநாநதிஷ்ஞ்த்யவி
வாதாத்ரவேவத்யாவ்ரிவொரஶ வுவிஜ்ய— யமொகதா
நவவுநகஶவொ ஸ்யதிஹாயிகாரி’ வாரநத்யஜ்ஞாந
வவிவுஉயநவஸகதஜ்ஞாரவாாஶயுஸ்யஶரீ’ கநவுந
கஶவொஹ்யகிதிஹாவவயுஃ’ யக்ஷகவெஶ வுாகம் த
வுதணவிவாதாதவிஷிதஇதித்யாதி ஸததாம் த்யாவொராவக
தாணாம் தகவெஷாம் அதவஶ்ரெஷாம் வ ஸவெ
ஷாம் ஸவகம்வுதாய ாநம் கேவஉயொாாரணம் வாாயிகா
ராதகவதாயதாநவவிவுகஉயொாரணம் வா வாகா
ரெக்ஷ்வாயநீஹவி தாகிரவிவொவாய இதெத்யாவிவுாய
ஸ்ய வஷதரவஶாக । ப்ரகாரேண ‘இக்த்’ ‘திரஹிதஃ’
என்று’ இத்யாதிநா கமதா ஸம்ரிணே த்யாவொராவக
தாணாவ்யாக்கிதிஹாயாம் வதாயஜ்ஞாநஸ்யாயிகாரகவ

[illegible] संसारस्य सर्वं चेत् 'ज्ञानादेव [illegible]' इति न्या- [illegible] ॥

[illegible]

जस्य साक्षात्कारसाधनत्वेनैव शास्त्रादिष्वनुक्ता-
भावेन विशेषणतया विशेष्यतया वा कस्यचिदुक्ता-
नप्रवेशस्यायुक्तत्वात् । यदि विशिष्टज्ञानमात्रे
ण शास्त्रादिविरोधः परिजिहीर्षितः; तर्हि सर्वत्र
तदुक्तसंबन्धेन कर्तृविशिष्टं ज्ञानं ज्ञानविशिष्टं
कर्ता वा साक्षात्कारसाधनं न भवेदिति सर्वमपि
कर्तृप्राकृतरूपानुबन्धदृशेत्यादिना, नवेच विशिष्ट-
द्वयात्मकं— कर्तृणां साक्षात्कारे तज्ज्ञानेनोपकारक-
तया तदुक्तप्रकारस्य प्रसक्तत्वात् । किञ्च विशिष्टं विशेष-
णविशेष्यतत्संबन्धानतिरेकीति विशिष्टस्यापि
चैव विशेषणविशेष्ययोरपि तत्संबन्धा-
नतिरेकीति सर्वसम्बन्धस्य तस्य प्रत्यक्षः—
षाणेन सर्वपर्यवस्यानिष्टत्वात् । यदा तु विशेष-
णस्येति संबन्धप्रयोजकतया ज्ञानेनोपकारणयो-
रुपयोगः परस्पराभावतया शास्त्रादिविरोधस्य परिहा-
रसिद्धिरिति । तदुक्तं भवति— विशिष्टस्वरूपस्य
साक्षात्कारः प्रतिपाद्यतया न निर्विशेषं शक्यते— यदत्र
उभयसाधारण्यं विशेषणविशेष्यभावापन्नयोर्लक्षणत्व-
मनपायात् ज्ञानकर्त्रोः साक्षात्कारसाधनतावाद-
पक्षेऽपि शास्त्रीयार्थानां प्रतिपादकत्वम्— तत्र वि-
शिष्टस्वरूपसाधनस्य पदार्थयोः सम्बन्धस्य सर्वत्र
प्रसिद्धत्वात्, किं तु विशेषणविशेष्यभाव-
प्रयोजकसाधनतायास्तस्य सिद्धत्वात् । तत्र यादव
प्रकाशकस्य चक्षुषः वैशिष्ट्यविशेषेऽपि उप-
पादनमिति ॥

अत एव विशेषणविशेष्यभावव्यत्ययेऽपि ज्ञा-
नादिपदार्थानां मेलनं वेदितव्यम्— ज्ञानात्मसंबन्धे
ज्ञानानां प्रत्यक्षप्रकाशकस्य प्रति
साक्षात्कारसाधनत्वेन तादृशपदार्थप्रत्यक्ष-
भावनात्मकत्वं विशिष्टम् । तस्य प्रत्यक्षस्य तत्र

त्वं प्रतीत्याक्रियाव्यक्त — यावत्प्रकाशबोधक स
त्यर्थस्य भासकत्वात् । प्रमाणस्य प्रत्यक्षविशिष्टभा
वप्रत्यक्षाङ्गीकरणवैयर्थ्यम् — तत्र विशेषण
तावत्त्वं विशेष्यतावत्त्वाद्यनुपपत्तिकारणस्य स
म्बन्धस्य भानस्वभावात्, विशिष्टस्य तत्प्रकारी
भूतप्रत्यक्ष भासमानत्वानुभवज्ञानस्य प्रत्यक्ष
विषयतया अनेकप्रकारविषयतया तादृशानुभव
त्वादृशावेन सम्भवात् । नन्वेवं प्रकारविषये
भानस्य केवलस्य प्रत्यक्षविषयतासम्बन्धावच्छेदक
प्रकारावच्छिन्नस्य, यत्र विशिष्टवैशिष्ट्य विषय
तावत्त्वं स्यात् । सन्निकर्षप्रत्यासत्तेः प्राप्तस्य
नास्ति उद्भूतरूपवत्त्वस्य प्रकारतावच्छेदक
प्रत्यक्षविषयस्य तस्य तत्त्वं प्रत्ययत्वे न सम्भव
कत्वमित्यर्थः । ‘केवलप्रत्यक्षस्य + सम्बन्धावच्छेदक
वैशिष्ट्यानुपपत्तेः — प्रत्यक्षस्य सामान्येन सम्ब
न्धात्तावन्मात्रेणावच्छेदकावच्छिन्नत्ववत्त्वे
ऽपि तथा । विशिष्टस्याङ्गीकारानुपपत्तेः — प्रकार
भावात्, स्वाश्रयप्रकारसम्बन्धाश्रयत्वकाङ्गीका
रस्यानुपपत्तेः । विशेषणं प्रत्यक्षकारकाणां
विशिष्टं प्रत्यक्षकारकत्वेनाङ्गीकृतत्वात्
सामान्याविषयत्वेनोद्भूतरूपं प्रतिज्ञानस्य
ज्ञानविशेषं सम्बन्धेनावच्छेदकत्वात् । अत
एवं वक्ष्यमाणकारणावच्छिन्नस्य प्रत्य
क्षविषयस्य प्रत्यक्षे — उपकारकत्वे उपकारक
त्वात् । विशेषणावच्छेदकत्वं विशिष्टावच्छेदक
त्वेन स्वत्वेन प्रत्यक्षविषयत्वे प्रत्यक्षवि
शेषणत्वसम्बन्धेनैव प्रत्यक्षत्वमङ्गीकार्यम् ।
अत एव ‘अत एव विशिष्टस्याश्रयत्वेन सम्बन्धं विशिष्ट
वैशिष्ट्यस्यावगाहित्वे । नन्वेवम् ‘विशेषणम्
समवायेनैवाप्रत्यक्षम् विशेषणावच्छेदकस्य वि
शिष्टावच्छेदकत्वाभावात् विशिष्टस्य प्रत्यक्षत्वं

கூாத்ரீவாத்ம்கூம் ஸம்ஸவதீதி ப்ராக்கு, ஜவிகுத்ர விஶே ஷணத்ரீதாக்ஞாவகாயபூர்வாஙிவார்த்ரவகாரதாமெயெவ விஶி ஷ்டே காதரூபஶவ்யவஹார ஐதித்யாயநா்ருமே, ஜதோ தொக்காஙிஷணவகாஶ ஐதி வாவ்யம்— வாவம் வஷதா ஷூ்ய த்ரு வாவஸவயூணமெஸ்யவார்ணக்கும், ந ஸமோதாயஸ்ய, ஸமோ தாயே ததாகீவா விஶேஷ்ய பாயாதிஶேஷணரோத்ரு வயபூவஸ்மெஞ்த்யஸ்யாவமதம் ஜவதி, ஐதம்வாநாவவணும்— காத்ராவி தாதரூபஶவிஶிஷ்டஜ்ரஷவ்யவஹாராதஶபூதேநந தாவவத்திகயநஷபாவஸமெவப்பூ்யாக । வாவம் வஙி ஜா வஸவயூணர்த்ரவஸ்யார்த்ரவார்த்காரெண தத்ரநியதஸாயநதா யாஸமெத்ரெஸாஷிதகயா விஶிஷ்டஸ்ய ஸாயநகாநஸஷிதெய்ய நத்ரியவக்ஷ வாவ வயபூவஸாநாக தமெத்ராகமெஷாஷஸ்ய தாவயூர்ாஙகாக, ஜ்ஞாநகரூஸமோதாயவாதஹியா ஞாதெக்யகர ஜ்ஞகாநஸஸ்யாவமத்வவிபூஶிஷ்ட தத்ரயயிதாம் ஞாவ்யமெத் ரபூவ்யதயா விஶிஷ்ட வாவ தாவவாதநஸ்ய யாகதயா விஶேஷணரோத்ரு தாவவாதநாயோகாக, விஶிஷ்டஸ்ய ஸாயநகர்த்ரக்த்ய தத்ர விஶேஷணாம்ஶமெஸ்யார்த்ரவா ஸ்யாவமமெ உவாரணஸ்யார்ஜதாயா வாவாவஶ்யம்ஜாவெநதய த்யவிகமெ ஞாயஶிரோவிஶேஷாக தமெத்ராகதஙிஷண ப்ரஸஜ்ஞாத் । ஜதோ விஶேஷண ஐவ விஶேஷ்யவ்யொஞாவ காரயூர்வமெஸ்ய ஜவதஹிதெரூ கமெவ வாஙிவெயூராகமெஷாஷ ஸ்ய தாவயூராகமெவெதி யெ்யயூ ॥

யதவ்யாக்கம் யயா வஹ்நிர்விதூயாம் ஶாஸ்வாகார கதிவிஶேஷ்யகொவாஸநஸ்ய ஸாக்ஷாத்ராக்ஷஸாயநகவியி வெஸாக 'த்ரூதீதி தா' ஐதி ஸமெத்ராக்கம் ஸவயூவித்யாநி யதரர்த்ரூகாரகஶூவிஶேஷ்யகொவாஸநம் வியயஜ்ஞாநா ஷேயதெ, தயா ஸமோதாயஜ்ஞாநவாஙிவகூஸ்ய உயாதிகாரண ரத்யஸக்யதாவாரணஸ்ய மொக்ஷஸாயநகவியிவெஸாக ஜத்ர ஸவயூயூவதிவித்யாநியதம் காரணரெஞ்த்ராவாரணம் வியயர் த்யதாஐதி, தத்ரூ— வாவமோக்ஷ்யா் ஷி 'த்ரூதெத்' திஸமெத்ரம் வவயாவவி வஹவித்யாஸா ஜீவயூகாரகவேஷூவிஶேஷ்ய

कर्मविधानायुक्तं प्रवृत्तिरिति, दहरविद्याविषये तदु[illegible]पादेयस्य कस्य[illegible] तत्र प्रवर्तेत इति आशयः प्रतीयते, इदमसङ्गतम् — उपास्यस्य ब्रह्मणो वस्तुत उपासकापेक्षयाऽन्यत्वेन यथावस्थितोपासन[illegible] [illegible]पास्यं तदिति प्राप्ते उपासकस्य स्वशरीरं प्रत्यात्म[illegible] स्वं प्रत्यात्म[illegible] '[illegible]', '[illegible]' [illegible]त्रस्य श्रीभाष्यकारैः कण्ठत एवोक्तत्वात् । श्रुतप्रकाशिका — '[illegible]शरीरप्रतिसम्बन्धि[illegible], शुद्धेन जीवः प्रति शरीरत्वेन, अन्येन शरीरशरीरिभावसम्बन्धशून्यत्वेनेत्यर्थः । एवं सति ब्रह्मोपासनविधिः किं दृष्टिविधिः? उत नेति सन्देहे '[illegible]' इति । [illegible] हि श्रीभाष्यश्रुतप्रकाशिकाभ्यां [illegible]विद्यायां जीवब्रह्मणोः शरीरशरीरिभावो नियमेन विषयः, शरीरशरीरिभावविषयकत्वेनोपासनं यथावस्थितोपासनम्, तत्रापि जीवब्रह्मणोस्सामानाधिकरण्यस्य दृष्टिविधि[illegible] [illegible] सिद्धान्त[illegible] [illegible] प्रतीयते, उपरितन[illegible] प्रकाशिकायां विस्पष्टम् । एवमेव सिद्धान्तस्य दहरविद्याविषयकत्वे[illegible] तदितर[illegible]विद्याविषयकत्व[illegible] [illegible] तत्रापि शरीरात्मभावविषयकतायास्तात् । यथा श्रुतभाष्य[illegible] सिद्धान्तोपासन[illegible] [illegible]विषयकत्वं वा श्रुतप्रकाशिकोक्तरीत्या यत्किञ्चिद्विषयकत्वं वा जीवब्रह्मणोविशिष्य विशेषणभाववि[illegible] [illegible] । दहरविद्यायां त[illegible] '[illegible]' [illegible] जीवस्य विशेष्यत्वम्, शरीरशरीरिभाव[illegible] सिद्धान्त[illegible] [illegible] एव । श्रुते[illegible] [illegible] ' इति न्यायात् । 'ब्रह्मवि

[illegible]

[illegible]

த்வாரே காரணத்வம் ஜந்யஸ்யாபி ஸ்வாங்கஸ்ய ப்ரபத்தி த்வாரகத்வேऽபி ப்ரக்ருதாஸாதகத்வம் — தத்ர விஶேஷணத்வே ஸ்வாங்க விஶேஷாஶ்ரவணேந ச ததா அங்கீகாரேऽபி ப்ரக்ருதே தாத்ருஶ ப்ரகாரேண நிஷ்டாத்வயவிஷயகதயா ஸ்வதந்த்ரப்ரதஸ்ய 'அநேநைவ து அங்கேந'த்யாதிவசநஸ்யாநரோபேந ச 'அங்கேநைவ ஸஹ'த்யாதி நியமஸ்ய ஸங்கமநாயோகாத் । கிஞ்ச ப்ரபத்திகாலே ஏவ ஸகலாங்க ப்ரபத்திவத் காரணவாக்யோபாத்தகம் ஸமாப்தம், நாத்ர கிஞ்சித் பாயகாலேऽபேக்ஷிதம் — ஸக்ருதுச்சாரணமாத்ரேண ஸம்ஸாரமோசநம் ஸவதீ'தி ப்ரமாணாதிநியோகவ்யவஸ்தேந காரணதயா ப்ரபத்த்யங்கோபாயகதாஸ்வவாத் । கிஞ்ச உக்திநிஷ்டாதேவ ப்ரபத்திவிஶேஷ காரணத்வாநங்கீகாரே "உபாஸநத்தில் விஶேஷங்கள் போலே ஶாஸ்த்ரங்களிலும் ஸம்ப்ரதாய ஸம் ஸித்தாந்தங்களிலும் சொல்லும் ந்யாஸவித்யையில் அங்காதி விசேஷங்கள் கண்டுகொள்வது" இதி ப்ரபத்திவித்யாஸாரஸ்ய அங்ககாரணகப்ரபத்திவாதகோபாயவிஷயாஸ்திகார ஶ்ரீஸூக்திவிரோத: । தத்ர "காரணமாக ப்ரபத்தியை மோக்ஷோபாயமாகப் பற்றுமவர்களுக்கு ஸர்வஸாதாரணமான ப்ரபத்தி தானே" ".இப்ப்ரபத்திக்கு மேல்வரும்" "இப்படி ப்ரபத்திக்கும்" "இவற்றுக்கு + பேதம் ஸித்தம்" இத்யாத்யுபஸ்தித ப்ரஶ்ரீஸூக்தாவிவ "ந்யாஸவித்யையில்" இத்யத்ராபி ஸ்வாரஸ்யாதேஶேநோபாயோக்திநிஷ்டயா அபி ஸம்மதாவஶ்யம்பாவேந தஸ்யா அபி அங்கவிஶிஷ்டத்வம் ஸித்நிஷ்டத்வம் ஸித்யதி । ஸாக்ஷாத் ததுபஸ்தநே தத்ராங்கவிஶேஷாணாமுக்திநிஷ்டாயாமவிஶிஷ்டஸத்ஸங்க: । ந ச அங்கேऽபி ஸாந்யாஸவிஶிஷ்டயஸ்ய ப்ரபத்திவிஶேஷஸ்யாங்கீகாராத் தஸ்ய அங்கவிஶிஷ்டதாயா அக்ஷததயா ந விரோத இதி வாச்யம் — உபாயஸ்வரூபாவ்ருத்திகாரணாங்கீஸித்த ப்ரபத்த்யாத்மக ந்யாஸவித்யாயா ஏவ அங்கவிஶிஷ்டதாயா: தாத்ருஶ ஶ்ரீஸூக்த்யா ஸ்பஷ்டதரம் ஜ்ஞாநேந ஸாந்யாஸவிஶிஷ்டாங்கஸ்ய ப்ரபத்திகாதிவாதிஸவ

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ब्रह्मकृत्स्नान्यायोपायसाधनत्वाद् ब्रह्मप्राप्त्युपाय
णत्वमुपपद्यत इति ॥

यद्यप्युक्तम्— सावधारणविशिष्टोपायस्य मोक्षसाधनत्वेऽपि विशिष्टस्य ज्ञानविशेषात् 'नान्यः पन्था' इति श्रुतिविरोध इत्याशङ्का न संभवति— अन्यशास्त्रस्य विहितव्यतिरिक्तविषयत्वात्, निरपेक्षोपायत्वेऽपि 'यथावस्थित'मित्यादिना तद्योग्यत्वात्, ब्रह्मविद्यानन्तरमेव उत्क्रान्तिपर्यन्तं विद्येयतया अवश्यं स्वीकार्यत्वात् । नहि 'अनेनैव तत् प्राप्नोति' इत्यादिशास्त्रविहितव्यतिरिक्तविषयत्वं वक्तुं युक्तम्, ब्रह्मणः तदीयत्वेन तदाश्रयत्वम्— उत्क्रान्तिपर्यन्तमेव 'सकृत्कृतः शास्त्रार्थः' इति श्रुतिविरोधः, तथाच— उपासनान्तरवैयर्थ्यात् शास्त्रस्य विहितव्यतिरिक्तविषयत्वाभावे ब्रह्मविद्याया एव तत्साध्यत्वसंभवात् ।

तथाहि— किं 'ब्रह्मविद्यायां न निषेधः' इति ब्रह्मविद्यायामेव सर्वापेक्षत्वम् इत्यभिप्रायः? उत विहितत्वाविशेषादिति? । नाद्यः— ब्रह्मविद्याविशिष्टोपायस्य ब्रह्मविद्यायामनपेक्षत्वासंभवात्, ब्रह्मविद्यायां हि ब्रह्मसाक्षात्कारविषयज्ञानविशेषं बोधयतीति सर्वसम्मतम्; सर्वापेक्षत्वाभावः 'विशिष्टोपायस्य ज्ञानविशेषेण' इति वक्तव्यं स्वीकृत्य इति नाशङ्कनीयम् । न द्वितीयः— विधायकत्वाभावात् । ननूक्तं 'अनेनैव तत् प्राप्नोति' इति वचनविरोधः,

सत्यमुक्तम्, उपायान्तरं तत्— 'अनेनैव तत्प्राप्नोति' इति वचनेन वैयर्थ्यापत्तेः सर्वापेक्षत्वाभावस्य उपायान्तराभावात् । 'अनेनैव' इति वचनं तावत् सकृत्कार्यत्वात् । 'ब्रह्मविद्याप्राप्नोति

𑌵𑌿𑌶𑍇𑌷𑌣𑌂 𑌸𑍍𑌵𑌾𑌤𑍍𑌮𑌾𑌨𑌂 𑌮𑌯𑌿 𑌨𑌿𑌕𑍍𑌷𑌿𑌪𑍇'𑌤𑌿 [illegible] । 𑌆𑌤𑍍𑌮𑌨𑌿𑌕𑍍𑌷𑍇𑌪𑌸𑍍𑌯 '𑌆𑌤𑍍𑌮𑌾𑌤𑍍𑌮𑍀𑌯𑌭𑌰𑌨𑍍𑌯𑌾𑌸𑍋 𑌹𑍍𑌯𑌾𑌤𑍍𑌮𑌨𑌿𑌕𑍍𑌷𑍇𑌪 𑌉𑌚𑍍𑌯𑌤𑍇' 𑌇𑌤𑌿 𑌪𑍍𑌰𑌕𑌾𑌰𑍇𑌣𑌾𑌤𑍍𑌮𑌾𑌤𑍍𑌮𑍀𑌯𑌰𑌕𑍍𑌷𑌾𑌭𑌰𑌸𑌮𑌰𑍍𑌪𑌣𑌮𑌿𑌤𑌿 𑌸𑌿𑌦𑍍𑌧𑌮𑍍 । 𑌤𑌤𑍍𑌰 𑌚 𑌮𑍁𑌖𑌸𑍍𑌯 𑌕𑌾𑌰𑌣𑌤𑍍𑌵𑌮𑍇𑌵 '𑌮𑍁𑌖𑍇𑌨'𑌇𑌤𑌿 𑌤𑍃𑌤𑍀𑌯𑌯𑌾 [illegible] — [illegible] । 𑌨𑌹𑌿 "[illegible]" 𑌇𑌤𑍍𑌯𑌾𑌤𑍍𑌮[illegible] — [illegible] 𑌕𑍍𑌷𑍇𑌪𑌸𑍍𑌯 𑌤𑍇𑌨𑌾𑌪𑌿 𑌪𑍍𑌰𑌕𑌾𑌰𑍇𑌣 [illegible] । 𑌆𑌤𑍍𑌮𑌨𑌿𑌕𑍍𑌷𑍇𑌪𑌸𑍍𑌯 [illegible] '𑌨𑌿𑌕𑍍𑌷𑍇𑌪𑌾𑌪𑌰𑌪𑌰𑍍𑌯𑌾𑌯' 𑌇𑌤𑍍𑌯𑌾𑌤𑍍𑌮[illegible] । [illegible] । [illegible] । 𑌨𑌿𑌕𑍍𑌷𑍇𑌪𑌸𑍍𑌯 [illegible] । [illegible] । [illegible] '[illegible]' 𑌇𑌤𑌿 [illegible] । 𑌨𑌹𑌿 '𑌸𑍍𑌵𑌾𑌤𑍍𑌮𑌾𑌨𑌂 𑌮𑌯𑌿 𑌨𑌿𑌕𑍍𑌷𑌿𑌪𑍍𑌯 [illegible]' 𑌇𑌤𑌿 [illegible], 𑌯𑌯𑌾 [illegible] । [illegible] । '[illegible]' 𑌇𑌤𑌿 [illegible] 𑌶𑍍𑌰𑍀𑌨𑍍𑌯𑌾𑌸𑌵𑌿𑌂𑌶𑌤𑍍𑌯𑌾 [illegible] । [illegible], [illegible]

[illegible]

[illegible]

𑌕𑍍𑌷𑌯𑌾 𑌵𑍇𑌦𑌨𑌸𑍍𑌯 𑌵𑌿𑌶𑍇𑌷𑍍𑌯𑌤𑍍𑌵𑍇𑌽𑌪𑌿 𑌵𑌿𑌷𑌯𑍋𑌪𑌾𑌯𑌤𑌯𑌾 𑌸𑌮
𑌵𑌤 𑌸𑌨𑍍𑌨𑌾𑌯𑍁𑌕𑍍𑌤𑌃 𑌶𑍍𑌰𑍂𑌯𑌮𑌾𑌣𑌤𑍍𑌵𑌾𑌤𑍍 '𑌨𑌾𑌨𑍍𑌯𑌃 𑌪𑌨𑍍𑌥𑌾' 𑌇𑌤𑍍𑌯𑌤𑍍𑌰
𑌤𑍍𑌯𑌾𑌨𑍍𑌤𑌪𑍍𑌰𑌾𑌪𑍍𑌤𑍍𑌯𑍁𑌪𑌾𑌯𑌭𑌕𑍍𑌤𑌿𑌯𑍋𑌗𑌵𑌿𑌷𑌯𑌂 𑌤𑌦𑍍𑌭𑌾𑌵𑍋𑌪𑌾𑌯𑌤𑍍𑌵𑌸𑍍𑌯 𑌸𑌮𑌵𑌤
𑌨𑌯𑌤𑌿 '𑌨𑌾𑌨𑍍𑌯𑌃 𑌪𑌨𑍍𑌥𑌾' 𑌇𑌤𑍍𑌯𑍇𑌤𑌚𑍍𑌛𑍍𑌰𑍁𑌤𑌿𑌸𑌿𑌦𑍍𑌧𑌵𑌿𑌶𑍇
𑌷𑌾𑌯𑌨𑌿𑌷𑍇𑌧𑌪𑌰𑌮𑌿𑌤𑌿 𑌵𑌕𑍍𑌤𑌵𑍍𑌯𑌮𑍍 । 𑌤𑌤𑍍𑌰 𑌪𑍍𑌰𑌪𑌤𑍍𑌤𑍇𑌰𑌪𑌿
𑌸𑌮𑍍𑌭𑌵𑌾𑌤𑍍 𑌗𑌮𑌨𑌕𑌰𑍍𑌤𑌵𑍍𑌯𑌤𑍍𑌵𑌮𑍋𑌕𑍍𑌷𑌸𑌾𑌧𑌨𑌤𑌯𑌾 𑌅𑌸𑍍𑌯 𑌸𑌨
𑌵 𑌵𑌚𑌨𑍇 𑌵𑌿𑌹𑌿𑌤𑌕𑌰𑍍𑌤𑍃𑌤𑍍𑌵𑌯𑍋𑌗𑌸𑍍𑌯 𑌉𑌦𑍍𑌦𑍇𑌶𑍍𑌯𑌮𑌾𑌨𑌸𑍍𑌯
𑌨𑍇𑌽𑌪𑌿 𑌵𑍇𑌦𑌨𑌨𑍇𑌨 𑌭𑌕𑍍𑌤𑍍𑌯𑌪𑍇𑌕𑍍𑌷𑌣𑍇 𑌵𑍇𑌦𑌨𑌶𑌬𑍍𑌦𑍇𑌨𑍈𑌵
𑌭𑌕𑍍𑌤𑌿𑌰𑍂𑌪𑌤𑍍𑌵𑌾𑌪𑌨𑍍𑌨𑌵𑌿𑌦𑍍𑌯𑌾𑌸𑌂𑌗𑍍𑌰𑌹 𑌇𑌤𑌿 𑌤𑍃𑌤𑍀𑌯
𑌪𑌕𑍍𑌷𑍇 𑌤𑌾𑌦𑍃𑌶𑌾𑌪𑍇𑌕𑍍𑌷𑌸𑌂𑌗𑍍𑌰𑌹𑌸𑍍𑌯𑌾𑌪𑍍𑌯𑌾 𑌦𑌰𑍍𑌶𑌿𑌤 𑌅𑌨𑌵-
𑌤𑌸𑍍𑌯𑌾 𑌵𑍇𑌦𑌨𑌾𑌪𑍇𑌕𑍍𑌷𑌾𑌯𑌾𑌸𑍍𑌯 𑌸𑌹𑌿𑌤𑌾𑌙𑍍𑌗𑍀𑌕𑍃𑌤𑌤𑍍𑌵𑌾𑌤𑍍 ।
𑌨𑌚 𑌵𑌿𑌧𑌿𑌬𑍋𑌧𑌿𑌤𑌵𑍇𑌦𑌨𑌾𑌦𑍇𑌶𑌾𑌪𑌾𑌯𑌵𑌿𑌶𑍇𑌷𑌸𑌿𑌦𑍍𑌧𑍍𑌯𑌾 𑌤𑍃𑌤𑍀𑌯
𑌪𑌕𑍍𑌷𑍇 𑌤𑌤𑍍𑌸𑌂𑌗𑍍𑌰𑌹𑌾𑌸𑌾𑌧𑌵𑍇𑌽𑌪𑌿 𑌨 𑌤𑌦𑍁𑌪𑌪𑌤𑍍𑌤𑌿𑌵 𑌇𑌤𑌿 𑌵𑌾𑌚𑍍𑌯𑌮𑍍—
'𑌸𑌵𑌿𑌦𑍍𑌯𑌾𑌸𑌾𑌧𑌾𑌰𑌣𑌮𑍇𑌵 𑌬𑍍𑌰𑌹𑍍𑌮𑌵𑍇𑌦𑌨𑌾𑌦𑍇𑌶𑌨𑌾𑌵𑌿𑌶𑍇
𑌷𑌾𑌦𑌿𑌵𑌿𑌯𑌾𑌯𑌿' 𑌇𑌤𑍍𑌯𑌤𑍍𑌰 𑌬𑍍𑌰𑌹𑍍𑌮𑌵𑍇𑌦𑌨𑌾𑌦𑌿𑌶𑌬𑍍𑌦𑌾𑌵𑌾𑌯𑌵𑌿
𑌶𑍇𑌷𑌾𑌸𑌾𑌵𑌸𑍍𑌯 𑌕𑌣𑍍𑌠𑌸𑌨𑍍𑌦𑍋𑌕𑍍𑌤𑌤𑌯𑌾 𑌤𑌦𑌾𑌵𑌿𑌭𑍂𑌤𑌭𑌕𑍍𑌤𑌿𑌵𑌿
𑌷𑌯𑌸𑍍𑌯𑌾𑌪𑌿 𑌤𑌸𑍍𑌯𑌾𑌦𑍍𑌯𑌾𑌪𑍍𑌤𑍍𑌯𑌨𑍍𑌤𑍍𑌯𑌕𑌤𑍍𑌵𑌾𑌤𑍍 । 𑌅𑌨𑍍𑌯𑌥𑌾 𑌤𑌥𑍈𑌵𑌾𑌨𑍍𑌯𑌾𑌯
𑌤𑌯𑌾 𑌕𑌾𑌶𑍀𑌪𑍍𑌰𑌣𑌾𑌦𑍇𑌰𑌪𑌿 𑌤𑌤𑍍𑌤𑌦𑍍𑌵𑌿𑌧𑌿𑌬𑍋𑌧𑌿𑌤𑌵 𑌸𑌾𑌕𑍍𑌷𑌾𑌦𑌨𑌾
𑌕𑍍𑌷𑌸𑌾𑌯𑌨𑌤𑌯𑌾𑌽𑌽𑌪𑌾𑌤𑌤𑌃 𑌭𑍂𑌤𑌸𑍍𑌯𑌾𑌪𑌾𑌯𑌤𑍍𑌵𑌾𑌪𑌿𑌤𑌤𑌕𑌭𑍂-
𑌸𑌙𑍍𑌗𑌾𑌤𑍍 । 𑌤𑌸𑍍𑌯𑌾𑌤𑍍𑌤𑍃𑌤𑍀𑌯𑌪𑌕𑍍𑌷𑌕𑌕𑍍𑌷𑍍𑌯𑌾𑌚𑌤𑌷𑍍𑌟𑌿 𑌪𑌕𑍍𑌷
𑌷𑍇 𑌭𑌕𑍍𑌤𑌿𑌰𑍂𑌪𑌤𑍍𑌵𑌾𑌪𑌨𑍍𑌨𑌵𑌿𑌦𑍍𑌯𑌾𑌸𑌂𑌗𑍍𑌰𑌹𑌃 । 𑌵𑌿𑌦𑍍𑌯𑌾𑌸𑌾𑌧
𑌨𑌸𑍍𑌯 𑌜𑍍𑌞𑌾𑌨𑌾𑌦𑍇𑌶𑌤𑌾𑌚 𑌶𑍍𑌰𑍀𑌨𑌿𑌕𑍍𑌷𑍇𑌪𑌰𑌕𑍍𑌷𑌾𑌯𑌾𑌧𑌿𑌕𑌾𑌰𑌣𑍇
𑌨𑌿𑌰𑌾𑌪𑌾𑌯𑌂 𑌭𑍂𑌤𑍀𑌯𑌤 𑌇𑌤𑌿 𑌨 𑌸𑌵𑍀𑌯𑍋𑌪𑍇𑌤𑍍𑌯𑌾𑌤𑍍𑌰 𑌭𑍂𑌪𑍇𑌶𑌾
𑌵𑌕𑌾𑌶 𑌇𑌤𑌿 𑌤𑌾𑌦𑍃𑌶𑌾𑌪𑍇𑌕𑍍𑌷𑌾𑌚𑌾𑌯𑌾𑌪𑌿𑌤𑌕𑌵𑌣𑌨𑌂 𑌨
𑌸𑌮𑍍𑌭𑌵𑌤𑍍𑌯𑌸𑌮𑍍𑌭𑌵𑌯𑌜𑍍𑌞𑌾𑌤𑍍 । 𑌵𑌿𑌧𑌿𑌬𑍋𑌧𑌿𑌤𑌸𑌿𑌦𑍍𑌧𑍍𑌯𑌾𑌽𑌤𑍍𑌰𑌾𑌸𑌂𑌗𑍍𑌰𑌹𑍇𑌽𑌪𑌿
𑌨 𑌦𑍋𑌷 𑌇𑌤𑍍𑌯𑌤𑍍𑌤 𑌵𑌿𑌧𑍇𑌯 𑌨𑌾𑌸𑍍𑌤𑌿 𑌶𑌤𑌪𑍇𑌶𑌾
𑌦𑌿𑌤𑌾𑌤𑌾𑌤𑍍 । 𑌕𑌿𑌞𑍍𑌚 '𑌸𑌕𑍃𑌦𑍇𑌵𑌾𑌚𑌾𑌰' 𑌇𑌤𑍍𑌯𑌤𑍍𑌤𑌦𑍇𑌵 𑌹𑌿 𑌤𑌦𑍍𑌵𑌿
𑌧𑌾𑌯𑌕𑌮𑌿𑌤𑌿 𑌸𑌮𑍍𑌪𑌾𑌦𑌿𑌤𑌮𑍍 । 𑌅𑌸𑍍𑌯 𑌚 𑌕𑍇𑌵𑌲𑌸𑍍𑌯𑌾𑌚𑌾𑌰𑌣𑌸𑍍𑌯 𑌸𑌾
𑌧𑌨𑌤𑍍𑌵𑌵𑌿𑌧𑌾𑌯𑌕𑌤𑍍𑌵 𑌸𑌾𑌰𑌸𑍍𑌯𑌾𑌤𑍍𑌤𑌦𑍇𑌵𑌾𑌙𑍍𑌗𑍀𑌕𑍃𑌤𑌤𑍍𑌵𑌾𑌤𑍍—'𑌸𑌕𑍃𑌜𑍍𑌜
𑌪𑍇𑌽𑌨𑍍𑌤𑌿 𑌵𑌚𑌨𑌂 𑌨𑍍𑌯𑌾𑌸𑌵𑌿𑌂𑌶𑌤𑍍𑌯𑌾𑌪𑍍𑌯𑌾𑌗𑌤𑌂 𑌤𑌦𑌯𑌮𑍍𑌵𑌣

[illegible]

[illegible]

𑌸𑍍𑌯 𑌪𑍍𑌰𑌯𑍋𑌜𑌨𑌾𑌭𑌾𑌵𑌶𑍍𑌚𑍈𑌵 । '𑌶𑍍𑌰𑍁𑌤𑌤𑍍𑌵𑌾𑌚𑍍𑌚' 𑌇𑌤𑌿 𑌸𑍂𑌤𑍍𑌰𑍇 𑌸𑌰𑍍𑌵𑌜𑍍𑌞𑌸𑍍𑌯𑌾𑌪𑌿 𑌵𑌿𑌦𑍍𑌯𑌾𑌸𑍁 𑌜𑍀𑌵𑌸𑍍𑌯𑌾𑌪𑌿 𑌪𑍍𑌰𑌕𑌾𑌰𑌤𑌯𑍋𑌪𑌾𑌸𑍍𑌯𑌤𑍍𑌵𑌸𑍂𑌚𑌨𑌾'𑌦𑌿𑌤𑌿 𑌸𑍍𑌵𑌾𑌕𑌾𑌰𑌦𑍃𑌷𑍍𑌟𑌿𑌵𑌿𑌰𑍋𑌧𑌶𑍍𑌚𑍇𑌤𑌿 𑌵𑍍𑌯𑌪𑌦𑍇𑌶𑌵𑌾𑌕𑍍𑌯𑌮𑍍 ।

'𑌗𑍁𑌣𑌵𑌿𑌶𑍇𑌷𑍍𑌯𑌕𑌦𑌹𑌰𑌵𑌿𑌦𑍍𑌯𑌾𑌯𑌾𑌃' 𑌇𑌤𑍍𑌯𑌪𑌿 𑌪𑍍𑌰𑌧𑌾𑌨𑌾𑌧𑌿𑌕𑌰𑌣𑌵𑌿𑌰𑍋𑌧𑌮𑍍 — '𑌦𑌹𑌰𑌵𑌿𑌦𑍍𑌯𑌾𑌯𑌾𑌂 '𑌤𑌸𑍍𑌮𑌿𑌨𑍍𑌯𑌦𑌨𑍍𑌤𑌸𑍍𑌤𑌦𑌨𑍍𑌵𑍇𑌷𑍍𑌟𑌵𑍍𑌯𑌮𑍍' 𑌇𑌤𑌿 𑌵𑌾𑌕𑍍𑌯𑌂 𑌗𑍁𑌣𑌪𑍍𑌰𑌾𑌧𑌾𑌨𑍍𑌯𑌂 𑌵𑌕𑍍𑌤𑍁𑌂 𑌸𑌮𑌰𑍍𑌥𑌮𑍍' 𑌇𑌤𑌿 𑌶𑍍𑌰𑍀𑌸𑍂𑌕𑍍𑌤𑌿𑌷𑍁 𑌪𑍍𑌰𑌾𑌧𑌾𑌨𑍍𑌯𑌵𑌰𑍍𑌣𑌨𑌾𑌯𑌾𑌂 𑌨 𑌸𑌂𑌵𑌦𑌤𑍀𑌤𑌿 𑌭𑌾𑌵𑌃 । 𑌪𑍍𑌰𑌧𑌾𑌨𑌾𑌧𑌿𑌕𑌰𑌣𑍇 𑌹𑌿 𑌗𑍁𑌣𑌜𑌾𑌤𑌸𑍍𑌯 𑌪𑍃𑌥𑌗𑍁𑌪𑌾𑌸𑌨𑌂 𑌵𑌿𑌭𑌕𑍍𑌤𑍀𑌕𑍃𑌤𑍍𑌯 𑌸𑌤𑍍𑌯𑌕𑌾𑌮𑌾𑌦𑌿𑌵𑌿𑌶𑌿𑌷𑍍𑌟𑌦𑌹𑌰𑌾𑌕𑌾𑌶𑌲𑌿𑌙𑍍𑌗𑍇𑌨𑌾𑌪𑌿 𑌤𑌦𑍍𑌗𑍁𑌣𑌵𑌿𑌶𑌿𑌷𑍍𑌟𑌸𑍍𑌯𑌾𑌪𑌿 𑌤𑌸𑍍𑌯 𑌪𑌾𑌨𑌶𑍀𑌲𑌤𑍍𑌵𑍇𑌨𑌾𑌵𑌤𑌤𑍍𑌤𑍍𑌵𑍀𑌯𑌮𑍍, 𑌨 𑌤𑍁 𑌗𑍁𑌣𑌾𑌨𑌾𑌮𑌿𑌤𑌿 𑌵𑌿𑌵𑌕𑍍𑌷𑌿𑌤𑌮𑍍 । 𑌤𑌤𑍍𑌰 𑌶𑍍𑌰𑍁𑌤𑌪𑍍𑌰𑌕𑌾𑌶𑌿𑌕𑌾𑌯𑌾𑌂 𑌚 '𑌸𑌤𑍍𑌯𑌕𑌾𑌮𑌾𑌦𑌿𑌵𑌿𑌚𑌾𑌰' 𑌇𑌤𑍍𑌯𑌾𑌦𑌿𑌶𑌬𑍍𑌦𑍇𑌨 𑌗𑍁𑌣𑌿𑌵𑌿𑌶𑍇𑌷𑌾𑌧𑌿𑌕𑌾𑌰𑌸𑍍𑌯 '𑌅𑌨𑌨𑍍𑌤𑌂 𑌸𑌤𑍍𑌯𑌾𑌨𑍁𑌕𑌾𑌰𑍇' 𑌇𑌤𑌿 𑌤𑌤𑍍𑌰𑌾𑌪𑌿 𑌗𑍁𑌣𑌿𑌵𑌿𑌶𑍇𑌷𑌣𑌾𑌨𑌾𑌮𑍇𑌵 𑌗𑍁𑌣𑌾𑌨𑌾𑌮𑍁𑌪𑌾𑌸𑌨𑌂 𑌵𑌿𑌹𑌿𑌤𑌮𑌿𑌤𑍍𑌯' 𑌇𑌤𑍍𑌯𑌨𑍁𑌗𑍃𑌹𑍀𑌤𑌮𑍍 । '𑌗𑍁𑌣𑌪𑍍𑌰𑌾𑌧𑌾𑌨𑍍𑌯𑌂 𑌵𑌕𑍍𑌤𑍁𑌮𑍍' 𑌇𑌤𑍍𑌯𑌤𑍍𑌰 𑌪𑍍𑌰𑌾𑌧𑌾𑌨𑍍𑌯𑌪𑌦𑌾𑌯𑌾𑌂𑌶 𑌗𑍁𑌣𑌜𑌾𑌤𑌸𑍍𑌯 𑌗𑍁𑌣𑍍𑌯𑍁𑌤𑍍𑌕𑌰𑍍𑌷𑌾𑌵𑌹𑌕𑌤𑍍𑌵𑍇𑌨, 𑌗𑍁𑌣𑌾𑌨𑌾𑌂 𑌹𑌿 𑌗𑍁𑌣𑌿𑌨 𑌉𑌤𑍍𑌕𑌰𑍍𑌷𑌾𑌧𑌾𑌯𑌕𑌤𑍍𑌵𑍇 — 𑌇𑌤𑌿𑌗𑍁𑌣𑌸𑍍𑌯 𑌸𑌦𑌾 𑌉𑌤𑍍𑌕𑌰𑍍𑌷𑌾𑌨𑍁𑌬𑌨𑍍𑌧𑌿𑌤𑍍𑌵𑌾𑌤𑍍 । '𑌸𑍋𑌽𑌶𑍍𑌨𑍁𑌤𑍇 𑌸𑌰𑍍𑌵𑌾𑌨𑍍𑌕𑌾𑌮𑌾𑌨𑍍𑌤𑍍𑌸𑌹 𑌬𑍍𑌰𑌹𑍍𑌮𑌣𑌾 𑌵𑌿𑌪𑌶𑍍𑌚𑌿𑌤𑌾' 𑌇𑌤𑍍𑌯𑌤𑍍𑌰 𑌭𑍋𑌗𑍍𑌯𑌸𑌾𑌹𑌿𑌤𑍍𑌯𑌾𑌙𑍍𑌗𑍀𑌕𑌾𑌰𑍋𑌦𑍋𑌷𑌾𑌪𑍇𑌕𑍍𑌷𑌯𑌾 𑌬𑍍𑌰𑌹𑍍𑌮𑌣𑌃 𑌪𑍍𑌰𑌾𑌧𑌾𑌨𑍍𑌯𑌪𑍍𑌰𑌸𑌙𑍍𑌗𑌃 '𑌸𑌰𑍍𑌵𑍇𑌣 𑌸𑌹𑍈𑌕𑌤𑌂 𑌸𑌙𑍍𑌗𑍍𑌤𑍇' 𑌇𑌤𑍍𑌯𑍇𑌵 𑌭𑍋𑌗𑍍𑌯𑌸𑌾𑌹𑌿𑌤𑍍𑌯𑌾𑌸𑍍𑌵𑍀𑌕𑌾𑌰𑌾𑌙𑍍𑌗𑍀𑌕𑌾𑌰𑍍𑌯𑌮𑍍, 𑌤𑌥𑌾 𑌬𑍍𑌰𑌹𑍍𑌮𑌣𑌃𑌪𑍍𑌰𑌾𑌧𑌾𑌨𑍍𑌯𑌂 𑌚 𑌗𑍁𑌣𑌾𑌪𑍇𑌕𑍍𑌷𑌯𑍇𑌤𑌿 𑌦𑍍𑌰𑌷𑍍𑌟𑌵𑍍𑌯𑌮𑍍 । 𑌦𑌹𑌰𑌵𑌿𑌦𑍍𑌯𑌾𑌦𑌾𑌵𑌤𑍍𑌰𑌾𑌪𑌿 𑌗𑍁𑌣𑍍𑌯𑌪𑍇𑌕𑍍𑌷𑌯𑌾 𑌗𑍁𑌣𑌪𑍍𑌰𑌾𑌧𑌾𑌨𑍍𑌯𑌸𑍍𑌯 𑌵𑌿𑌵𑌕𑍍𑌷𑌿𑌤𑌤𑍍𑌵𑍇 𑌬𑌾𑌧𑌕𑌾𑌭𑌾𑌵𑌾𑌦𑌿𑌤𑌿 𑌤𑌤𑍍𑌰 𑌕𑌾𑌰𑌣𑌾𑌰𑍍𑌥𑌃 । 𑌤𑌤𑍍𑌰 𑌪𑍍𑌰𑌾𑌧𑌾𑌨𑍍𑌯𑌵𑍍𑌯𑌾𑌖𑍍𑌯𑌾𑌨𑌦𑍍𑌵𑌯𑌾𑌪𑌾𑌤𑌾𑌤𑍇 𑌵𑌿𑌶𑍇𑌷𑍍𑌯𑌕𑌾𑌰𑌦𑍇𑌵 𑌶𑌾𑌬𑍍𑌦𑌬𑍋𑌧𑍇 𑌤𑌦𑍍𑌵𑌯𑌸𑍍𑌯 𑌤𑌿𑌷𑍍𑌠 𑌪𑍍𑌰𑌯𑍋𑌜𑌨𑌤𑌯𑌾 𑌸𑌙𑍍𑌗𑌤𑌃 𑌪𑍍𑌰𑌧𑌾𑌨𑌮𑍇𑌵 𑌉𑌪𑌾𑌸𑌨𑍇 𑌵𑌾 𑌤𑌸𑍍𑌯 𑌵𑌕𑍍𑌷𑍍𑌯𑌤𑌯𑌾 𑌤𑍈𑌤𑍍𑌤𑌿𑌰𑍀𑌯𑌵𑌿𑌦𑍍𑌯𑌾𑌵𑌿𑌶𑍇𑌷𑌸𑍍𑌯𑌾𑌪𑌿

प्राणविशेष्यकस्वप्रवृत्त्या तद्विशेषणत्वात्, सगुणब्रह्म-
विद्याया प्राणविशेष्यकत्वाभावेऽपि ब्रह्मण्येव ।

एवं च तं विधिशेषत्वेऽपि योजनायामपि तं विधि-
शेषत्वप्रत्यक्षेऽपि — नान्यशेषत्वप्रयुक्तोपासनादिष्विव स-
गुणब्रह्मोपासनत्वं अन्यशेषत्वप्रयुक्तोपासनत्व-
मनुमन्तव्यम् । उपासनत्वप्रयुक्तोपासनस्य ब्रह्मवि-
षयकज्ञानं विना प्रत्यक्षतया न सम्भवतीत्युपपाद-
नीयस्य — अन्यशेषत्वप्रयुक्तत्वस्य च तादृशो-
पासनास्य । अत एव शास्त्रेषु ज्ञानं विना न स-
म्पादितत्वात् ज्ञानसम्बन्धित्वात् सम्पादितत्वात्
अन्यशेषत्वप्रयुक्तोपासनात् विनाशात् उपास-
नाप्राप्त्या । तदेव विधिशेषत्वेऽपि तत्र तं विधि-
शेषत्वात् इति तत्त्वशेषत्वप्रयुक्तोपासनतायाः स-
म्बन्धादेव विशेषप्रमाणाभावात् । तं विधिशेषत्वेति
नायमः — सम्बन्धोपपादकत्वात् इति तत्त्वशेषत्वसिद्धेः
उपपादनं सम्भवः । अनयोर्वाक्ययोः तत्त्वशेषत्व-
प्रयुक्तोपासनत्वं न विशेषितमिति स्थितम् ।
न हि प्रवृत्ति तत्र तदनादरो युक्तः ॥

जीवादिविशेष्यकदहरादिविद्यानां सगुणादिवि-
शेष्यकप्रतीकविद्यायाश्च ब्रह्मज्ञानसाधनताप्रतिपादनेऽपि
सम्भवेऽपि च — दहरादिविद्यानां प्रतीकविद्यायाश्च
ब्रह्मज्ञानसाधनत्वेऽपि ब्रह्मज्ञानसाधनत्वाभावात् ।
सगुणब्रह्मस्वरूपस्य दहरादिविद्यायाः प्रतीकविद्याया-
श्च ब्रह्मज्ञानसाधनतया उपादानत्वात् । दहरादिवि-
द्यानां ब्रह्मज्ञानसाधनत्वेऽपि ब्रह्मज्ञानं साक्षात्
विद्यानां साधनत्वमित्युपपादनं साक्षात्साधनत्वाभावे
तावत्संवादात् दहरादिविद्यादिविषये ज्ञानसाधनत्वम्
सत्त्वात्, तत्राकारविशेषः — ब्रह्मप्रकारिकाया जीवविशे-
ष्यकाया एकस्या एव ज्ञानस्य सम्भवेऽपि तथा स्वात्

ष्ट्यादिषु विशेषात् । अध्यवसायस्त्वेवं ब्रह्मविषय-
कत्वेऽपि विज्ञानं श्रवणमननवाक्यं साक्षात्कारे
हेतुः स्वरूपसम्पत्तिवशं सम्पादितं च । किञ्चैवं सति
'श्रवणविध्यायास्य ब्रह्मज्ञानवृत्तान्तोऽपि ... '
केवलायाः श्रवणविधेः ब्रह्मज्ञानानात्मकत्वं स्पष्टं श्रु-
तीयत इति अन्यत्र तस्या ब्रह्मज्ञानसाधनत्वाभावा-
...ब्रह्मज्ञानपत्तिकत्वा... ...
... ब्रह्मज्ञानपत्तिवशात्
... ...
स्यात् । श्रीनिकेतनवाक्यार्थे ... श्रवणविधेः ब्र-
ह्मज्ञानसाधनत्वं व्याख्यातम् ॥

'जीवादिविशेषणानां ...' ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... ॥

यदपि ... ...
...

ஷ்டப்ரஸ்யாபூர்வதேஜோபாயத்வேந ப்ரதிபாத்யதே” இதி ஸ்ரீ
ஸூக்திஸுதாநிதௌ, தத்ராஸ்யோபாதாநத்வஸித்த்யர்த்தம் தத்ஸம்பா
ந்தஸ்ய ஸஹகாரி யதா ஸாத்யபாவஸாதநோபாயத்வம் ப்ரதீ
யேத, ததா வாக்யார்த்தோ வர்ணநீய இதி ஸுஹ்ருதப்ராயோ
க்த இதி வாச்யம் — ததா வாக்யார்த்தவர்ணநாஸித்தப்ராயோ
ஜநாஸம்பவாத் । ஸூரபிஷ்யாதிநாமாஸித்தஸ்ய ‘ப்ரபத்
தேர்ந ப்ரதிவத் ஸகலாகார விஶிஷ்டப்ரஹ்ம விஷயகவேத
நோத்கர்ஷஸாத்யத்வாதாநாஶ்ரய: ஸாத்யஷாத்விக’ இதி
பாஷ்யஸ்ய, ஸித்தாந்தஸங்க்ரஹஸ்ய ‘தாத்ருஶப்ரஹ்மவிஷய
கவேதநோத்கர்ஷ: ஸித்தப்ரக: ஸாத்யதாரணாதிக்ய
ஸ்ய, ‘தாத்ருஶஸாத்யதாரணாஶ்ரய: ஸாத்யஷ’ இத்யஸ்ய
வாக்யார்த்தாவர்ணநே, “இவ்வுபாயோபேயமாயும் ப்ராப்யோபே
யமாயுமிருக்கிற ஜ்ஞானத்துக்கு விஷயமாய்க்கொண்டு ஸமஸ்த
ஹோமாதிவேஷத்தாலே ஸம்ஸாரிக்கு உபாயமுமுபே
யமும்” இதி ஸ்ரீஸூக்திஸ்யாத்யஸாரார்த்தா, கேவலஸம
வேத உபாயாங்கீகாரே ஸகலஸாத்யப்ரஸக்த்யா ச வேதநவிஷ
யீபூததத்ஸமவேத ஸ்வ ப்ரயாநோபாயத்வம் வேதநஸ்ய வ்யாஜ
மாத்ரதயா ஸ்வப்ரயாநோபாயத்வம் ச ஸித்தே, ப்ரயாநோபா
யபாரதாயா ஸ்வ வாக்யஸ்யாவஶ்யகத்வாத்தயா ஸாத்யாஸ்
மாதாய ததா கயநோபாதேயதயா கயநமாத்ரேண தத்
ஜ்ஞாபகஸாதநவர்ணநாஸம்பவாத் । கிஞ்ச ‘வ்யக்ததிஷேஷ
மாத்ரேண தத்ஸம்பாதகஸ்யைவ ஜநகதயா ஸாக்ஷாத்ஜநக’ இ
த்யாதிவாக்யார்த்தஸ்ய பாஷ்யஸ்ய ப்ராயஶ்சித்தம் ஸமாஹிதமிதி
ப்ரதீயதே । ஸ்வவஶ ஸதி யாவத்வேதநஸ்ய ஸித்தோபாய
விஷயதாயாஸ் தத்ஸம்ஸ்ருஷ்டயா ஸாத்யாஸ்யாவஶ்யகத்வ
தயா ததிஹாய வ்யக்ததிஷேஷமாத்ரேண தயோஸ்ஸம்ப
ந்ததயா ஸாதகய நமித்யாஜ்ஞாநாவஷ்டம் — ஸ்வஜந்யஸ்வ
யோகாவஸ்தித்யாதிஸாமீஸ்யஸத்த்வ தஸ்ய ஸாத்யோபாயே ப்ர
காரதயா ஸாதநாஸாதகயநஸ்யாயாஸக்த்வாத் । ஸ்வோபாயா
யஸ்ய ஸ்வாயார்த்தாயாநங்கீகாரே ஸநிதாயஸ்த்வாவ

[illegible]

𑌷𑌾𑌂 𑌤𑌯𑍋𑌶𑍍𑌚 [illegible] 𑌤𑌯𑌾 𑌯𑌯𑍋𑌃 𑌶𑍍𑌰𑍂𑌯𑌤𑍇 𑌸𑌰𑍍𑌵𑌤𑍍𑌰 [illegible]
[illegible] ‘𑌉𑌪𑌕𑍍𑌰𑌮𑌾𑌦𑌿𑌲𑌿𑌙𑍍𑌗𑍈𑌃’ 𑌇𑌤𑌿 𑌵𑌿𑌶𑍇𑌷𑍍𑌯𑌤𑌾𑌵𑌚𑍍𑌛𑍇𑌦𑌕[illegible]
[illegible] 𑌸𑍍𑌯𑌾𑌤𑍍 । 𑌕𑌿𑌞𑍍𑌚 𑌜𑍀𑌵𑌾𑌦𑍀𑌨𑌾𑌮𑌪𑌿 𑌯𑌦𑌿 𑌮𑍋𑌕𑍍𑌷𑌜𑌨𑌕𑌤𑍍𑌵𑌂, 𑌤
𑌰𑍍𑌹𑌿 𑌤𑌤𑍍𑌤𑌤𑍍𑌪𑍍𑌰𑌤𑍍𑌯𑍇𑌕𑌂 𑌮𑍋𑌕𑍍𑌷𑌕𑌾𑌰𑌣𑌤𑌯𑌾 𑌬𑍍𑌰𑌹𑍍𑌮𑌜𑍍𑌞𑌾𑌨[illegible]
[illegible] 𑌸𑍍𑌯𑌾𑌤𑍍 — 𑌜𑍀𑌵𑌾𑌦𑌿𑌷𑍍𑌵𑌤𑌿𑌪𑍍𑌰𑌸𑌕𑍍𑌤𑌤𑍍𑌵𑌾𑌤𑍍 । 𑌕𑌿
𑌞𑍍𑌚 [illegible] 𑌜𑍀𑌵𑌾𑌦𑍀𑌨𑌾𑌮𑌪𑌿 𑌮𑍋𑌕𑍍𑌷𑌜𑌨𑌕
𑌤𑍍𑌵𑌵𑍍𑌯𑌵𑌹𑌾𑌰𑌾𑌪𑌤𑍍𑌤𑍇𑌃, 𑌨 𑌹𑌿 [illegible] 𑌮𑍋𑌕𑍍𑌷𑌕𑌾𑌰𑌣
𑌤𑍍𑌵𑌂 𑌸𑌂𑌪𑍍𑌰𑌤𑌿𑌪𑌨𑍍𑌨𑌵𑍍𑌯𑌵𑌹𑌾𑌰𑍇𑌣 𑌦𑍃𑌶𑍍𑌯𑌤𑍇 । 𑌨𑌨𑍁 [illegible]
[illegible] 𑌤𑌜𑍍𑌜𑌨𑌕𑌤𑍍𑌵[illegible] —
𑌉𑌪𑌕𑍍𑌰𑌮𑌾𑌦𑌿𑌷𑍁 𑌬𑍍𑌰𑌹𑍍𑌮𑌣𑌃 [illegible] । 𑌨𑌨𑍍𑌵
[illegible] — 𑌉𑌪𑌕𑍍𑌰𑌮𑌾𑌦𑌿𑌷𑍁 ‘𑌤𑌤𑍍𑌤𑍍𑌵𑌮𑍍’ 𑌇𑌤𑍍𑌯𑌾𑌦𑌿[illegible]
[illegible] 𑌵𑌿𑌶𑍇𑌷𑌣𑌾𑌂𑌶[illegible] 𑌵𑌿𑌶𑍇𑌷𑍍𑌯𑌾𑌂𑌶[illegible]
[illegible] । 𑌕𑌿𑌞𑍍𑌚 𑌉
𑌪𑌕𑍍𑌰𑌮𑌾𑌦𑍀𑌨𑌾𑌂 𑌬𑍍𑌰𑌹𑍍𑌮𑌜𑍍𑌞𑌾𑌨𑌪𑌰𑌤𑌯𑌾 𑌬𑍍𑌰𑌹𑍍𑌮𑌜𑍍𑌞𑌾𑌨
[illegible] 𑌵𑌿𑌶𑍇
𑌷𑌾[illegible] 𑌬𑍍𑌰𑌹𑍍𑌮
𑌜𑍍𑌞𑌾𑌨𑌫𑌲𑌕𑌤𑍍𑌵𑌾𑌤𑍍 𑌸𑌰𑍍𑌵𑌤𑍍𑌰𑍈𑌵 𑌬𑍍𑌰𑌹𑍍𑌮𑌜𑍍𑌞𑌾𑌨𑌪𑌰𑌾𑌣𑌾𑌂
𑌵𑌿𑌦𑍍𑌯𑌾𑌨𑌾𑌂 [illegible] 𑌬𑍍𑌰𑌹𑍍𑌮𑌜𑍍𑌞𑌾𑌨𑌫𑌲𑌕𑌤𑍍𑌵[illegible]
[illegible] 𑌤𑌯𑌾 [illegible] 𑌸𑌰𑍍𑌵𑌤𑍍𑌰𑌾𑌪𑌿 𑌮𑍋
𑌕𑍍𑌷𑌸𑌾𑌧𑌨𑌤𑍍𑌵𑌨𑌿𑌯𑌮𑍋 [illegible] । 𑌕𑌿𑌞𑍍𑌚 𑌬𑍍𑌰𑌹𑍍𑌮𑌜𑍍𑌞𑌾𑌨
𑌫𑌲𑌕𑌤𑍍𑌵[illegible] 𑌕𑌿𑌂 𑌬𑍍𑌰𑌹𑍍𑌮𑌜𑍍𑌞𑌾𑌨𑌮𑌾𑌤𑍍𑌰𑌂 [illegible]
𑌵𑌿𑌵𑌕𑍍𑌷𑌿𑌤𑌮𑍍? 𑌉𑌤 [illegible]?
𑌨𑌾𑌦𑍍𑌯𑌃 — 𑌬𑍍𑌰𑌹𑍍𑌮𑌜𑍍𑌞𑌾𑌨[illegible] 𑌮𑍋𑌕𑍍𑌷𑌸𑌾𑌧
𑌨𑌤𑍍𑌵𑌾𑌨𑌙𑍍𑌗𑍀𑌕𑌾𑌰𑍇𑌣 [illegible] । 𑌨𑌾𑌨𑍍𑌤𑍍𑌯𑌃 — 𑌤𑌥𑌾𑌪𑌿 𑌬𑍍𑌰
𑌹𑍍𑌮𑌜𑍍𑌞𑌾𑌨𑌸𑍍𑌯 𑌬𑍍𑌰𑌹𑍍𑌮𑌜𑍍𑌞𑌾𑌨[illegible]
[illegible] 𑌤𑌤𑍍𑌰 𑌮𑍋𑌕𑍍𑌷𑌸𑌾𑌧𑌨𑌤𑍍𑌵𑌨𑌿𑌯𑌮[illegible]
[illegible], [illegible]
[illegible] 𑌬𑍍𑌰𑌹𑍍𑌮𑌜𑍍𑌞𑌾𑌨 [illegible]
𑌨𑌿𑌯𑌮𑌸𑍍𑌯 [illegible], [illegible] ‘[illegible]
[illegible]’ 𑌇𑌤𑌿 [illegible], ‘𑌬𑍍𑌰𑌹𑍍𑌮𑌜𑍍𑌞𑌾𑌨𑌾𑌨[illegible]’

[illegible]

[illegible]

த்யதி சேத் — தத்ர ஸப்ரத்யே நாசாத்யாஸாதாநாதேர் ஸப்ரநாம் ஸாத்யஸாத்யாஸ்யாவஸ்யஸ்ய விஷயஸ்ய ப்ரஸ்த வேதந ஸ்ய மோக்ஷஜநகஸ்யாஸாவஸ்ய உபயேஷாம் தேஷாம் ப்ரகார தயா விசேஷ்யதயா வா ப்ரஹ்மவிசிஷ்டாநாம் மோக்ஷஜநக தாயாஸ்ச ப்ருதிவாதிதேவதி ப்ரஹ்மஜ்ஞாநவ்யதிகலாசேஷ்யஜ ஹ்ருதயேவம் தேஷாம் தயாகஸ்யாப்ருதிவாதிநாம் ஸவஹ்யா திஹாரப்ருவத்திவித்யேயாஸ்த்ர ஸம்ப்ரஹாஸம்பவேந தயா வேஸ்த ஸம்பவேயம் தஜ்ஜநகஸ்யாநந்தர்யா தத்ர தேத ஸம்பவேயம் தஜ்ஜநகஸ்யாவேநாபேக்ஷிதாராசேஸஜ்ஜிஸ்ச । 'ஜயம் ச விவக்ஷா 'தம் விதிதேகேவ' தி யோஜநாஜ்ஞாநமேவ்யர்த்யஸ்ய ஸஜ்ஜதம் — தாத்பர்யயோஜநாயாம் சேதி யோஜநாஜ்ஞாநவசேவகா ரஸ்யாந்யயோசவஸ்யவதேஷாஹ்ருகதாயா வாவ வாப்ரவஹ்சேஷாஹி ஸ்யாதிததயா வாதாத்பர்யவிவக்ஷயா ஹவந்தரீத்ய தாத்பர்ய யோஜநஜ்ஞாநே வாஸாஸம்பவாத் । தாத்பர்யயோஜநயா ஞாவாயம்நஹிசதகஸ்ய ஹவ்ஷிரேவ வாப்ரவம்சேக்ஷதயா த மேவதி வக்ஷேசஸக்யஸ்யாஸ । யத்ர ஹி யோஜநாஜ்ஞாநசேஷிசதம், தத்ர வலுக்ஷஸ்யாம்ஷிதேத்யாஜமாயம் யதிஹிதிதயம்ராமாதேவ ஷி தஸ்ய யோஜநாஜ்ஞாநமேவ்யக்ஷயநம் யக்ஷம் । வாவம் 'தே சேவ' தி யோஜநாயாசேவாஸ்யா யோஜநாயா ஞாவாயம்ராஹிசே தசேக 'வேதநேநத்ர நிஷேயமாஷ்யம் த ஹ்ஸித்ராஹிவ்ருரியே ணே'தி ந வக்தவ்யம் ஸ்யாக । வாவசேவஸ்யாஜீகாயம்யாரஜ யேவ ஸவம்ஷிஹா 'தசேவ' தி யஸாப்ரதயோஜநாஜ்ஞா ஸ்யாவ்யஜ்ஜீகாரசேஷக்த்வ யக்ஷந்யாயவிரதேயா நிஷ்யோஜந: ।

யதபி 'ஜயசேஜ' த்யாரஸ்ய 'உபாயமாவதா ஒரு ஜ்ஞாந விகாஸவிசேஷம்' ஐத்யாரஸ்ய 'நியதப்ரஹ்மவிஷயமுமாயிரு க்கும்' ஐத்யேதேநாக்தேவாயஸ்ய ப்ரஹ்மஜ்ஞாநவிகாஸவி சேஷாரப்ரவகஸேதி நிவஹ்ய்ஷஷ்திர்யாத்ய்க்ஷம், தத்வவ்யஸா யம்— வஹ்மாஷ்திவித்யாரப்ரவாயா வாகஸ்யா வாவ ஜ்ஞாநஸ்ய தேஜீவவிசேஷ்யகஸேஸ்யவ ப்ரஹ்மப்ரகாரகஸ்யாதி ஸ தேநப்ரஹ்மஜ்ஞாநாரப்ரவகாயா கக்ஷதயா ப்ரஹ்மஜ்ஞாநவ்யதிக்

ஸ்வஸ்ய ஜ்ஞாநஸ்யாபாவேந பரிபூர்ணைவ நிரஸ்தா:, தத்ர
விசேஷணாம்சே ப்ரஹ்மஜ்ஞாநவிகாஸவிசேஷாத்மகோ
பாஸோபாதிகோ ப்ருதக்தத்வஷ்டாத்மகயா தத்ஸாதநா
பேக்ஷா: । கிஞ்ச ‘‘உபாயமாவது ஒரு ஜ்ஞாநவிகாஸவிசே
ஷம்’’ இதி வாக்யே உபாயஸ்ய ஜ்ஞாநவிகாஸவிசேஷஸ்யை
வோபாயஸ்யாபகஸாமர்த்யம் நிராகரணம் — லக்ஷணவாக்ய
ஸ்தாந: யதா ‘பசுமாவது கோத்வாதிமத்தான த்ரவ்யம்’ இ
த்யாதிவாக்யாநுரோஷ: । இத்யம் ‘‘உபாயமாவது’’ இத்ய
நேநோபாயபதஸ்யோபாயத்வஸ்ய ப்ரஸ்யக்தவ்யதிகரணவ்யே உ
பாயஸ்வரூபவ்யே வா ஸமர்த்த்யா ப்ரஹ்மஜ்ஞாநவ்யதிரே
கார்த்திஷ்யாயாம் விசேஷணாம்சே த்விதீயபக்ஷே தாத்பர்ய
ஜ்ஞாநவிகாஸவிசேஷஸ்ய ஸ்வதோ ஜீவஜ்ஞாநே ததாஸௌவேந
வ்யாபகஸ்யாநுபபத்தி:, ப்ரத்யக்ஷே தா நிராகரணீ ஸ
க்ஷேத்ரே லக்ஷ்யே இதி ந்யாயேந ப்ரஹ்மஜ்ஞாநவ்யதிரேகஸ்யா
ர்த்தாந்தரே ந ஸமீபஷ்டவிதி தஸ்யா ப்ருதக்தத்வயோ
பாதாநம் ப்ருதக்தாஸஹ்யத்வேவ । ஏவம் ஸமுசிதேதாத்பர்யே
ப்ரஹ்மஜ்ஞாநவ்யதிரேகஸ்ய த்ரவ்யே விரோதே தத்ஸம்பவ
ஸங்க: ‘உபாயமாவது’ இத்யாரப்ய ‘நியத ப்ரஹ்மவிஷயமுமா
யிருக்கும்’ இத்யந்தேநாநேநோபாயஸ்ய ப்ரஹ்மஜ்ஞாநவிகாஸ
விசேஷாத்மகத்வத்யாக்ஷேபஸ்யேஷோ — ஸ்யேத । உபேய
மாவது’’ இத்யாதிவாக்யாந்தரஸ்யாபி ப்ருதக்தயா ‘‘நியத
ப்ரஹ்மவிஷயமுமாயிருக்கும்’’ இத்யந்தவாக்யஸ்ய ப்ரஹ்மஜ்ஞாந
விகாஸவிசேஷாத்மகப்ரக்ருதிவாதகஸ்யார்தாவாஸ: । ‘‘உபேய
மாவது ஒரு ஜ்ஞாநவிகாஸவிசேஷம்’’ இத்யநேந ‘‘நியத
ப்ரஹ்மவிஷயமுமாயிருக்கும்’’ இத்யநேநவோக்தமிதி சேத் ய
க்ஷேபஸ்யாஸௌ । ‘ந்யாயதாதே விசிஷ்டாஸாவீயப்ருதிவோமி
தாயா இவ’ இதி த்ருஷ்டாந்தேஸ்யாநுபபத்தி: — ததேத
தாத்பர்யப்ருதிவோமிதாஸ்யாஸஜ்யவ்ருத்திகஸ்ய ‘ஜ்ஞாநாம்சோஷ
யாஸாவீயப்ருதிவோமிதாயா மத்யதராஸாவாஸ்யாஸஜ்யவ்ருத்தி
கம், ததாபி விசிஷ்டாஸாவீயப்ருதிவோமிதாயாஸ்யாபி

𑌪𑍍𑌰𑌾𑌮𑌾𑌣𑌿𑌕𑌮𑍇𑌵 — 𑌦𑍃𑌷𑍍𑌟𑌵𑍍𑌯𑌵𑌹𑌾𑌰𑌾𑌦𑌿𑌤𑌿 𑌵𑍍𑌯𑌵𑌹𑌾𑌰𑍇𑌷𑍍𑌵𑍇𑌵 𑌦𑍃𑌷𑍍𑌟𑌵𑌿𑌶𑌿𑌷𑍍𑌟𑌾 𑌕𑌾𑌰𑍍𑌯𑌸𑍍𑌥𑌿𑌤𑌿𑌃 𑌪𑍍𑌰𑌤𑍀𑌤𑍇𑌰𑍍𑌵𑌿𑌵𑍇𑌕𑌃' 𑌇𑌤𑌿 𑌸𑌂𑌪𑍍𑌰𑌦𑌾𑌯𑌭𑍇𑌦𑌶𑍍𑌰𑍁𑌤𑍍𑌯𑌨𑍍𑌤𑌰𑌪𑍍𑌰𑌸𑌕𑍍𑌤𑍍𑌯𑌵𑌤𑌾𑌰𑌣𑍇 𑌕𑌲𑍍𑌪𑌿𑌤𑌾 𑌨𑌿𑌰𑌾𑌕𑍃𑌤𑌮𑌿𑌤𑍍𑌯𑌵𑌗𑌨𑍍𑌤𑌵𑍍𑌯𑌮𑍍 ॥

𑌯𑌦𑌪𑌿 '𑌶𑌕𑍍𑌤𑌿𑌃 𑌪𑍍𑌰𑌵𑍃𑌤𑍍𑌤𑌿'𑌰𑌿𑌤𑍍𑌯𑌤𑍍𑌰 𑌤𑌦𑍁𑌕𑍍𑌤𑌿𑌵𑌦𑌸𑍍𑌯𑌾𑌶𑍍𑌚 𑌸𑌂𑌬𑌨𑍍𑌧𑌤𑍍𑌰𑌯𑍇𑌣 𑌪𑍍𑌰𑌵𑍃𑌤𑍍𑌤𑌿𑌵𑌿𑌶𑌿𑌷𑍍𑌟𑌾𑌕𑍍𑌷𑌰𑌾𑌣𑌾𑌮𑍇𑌵 𑌵𑍍𑌯𑌾𑌖𑍍𑌯𑌾𑌨𑌾𑌦𑌿𑌕𑌂 𑌶𑌕𑍍𑌤𑌿𑌪𑍍𑌰𑌵𑍃𑌤𑍍𑌤𑍍𑌯𑍋𑌃 𑌵𑌿𑌵𑍇𑌚𑌨𑌪𑌰𑍍𑌯𑌵𑌸𑌿𑌤𑌮𑌿𑌤𑌿, 𑌤𑌦𑌪𑌿 𑌨 — "𑌤𑌦𑍁𑌕𑍍𑌤𑌿"𑌰𑌿𑌤𑍍𑌯𑌤𑍍𑌰 𑌤𑌦𑍍𑌦𑍍𑌵𑌾𑌰𑌾 𑌤𑌤𑍍𑌪𑍍𑌰𑌸𑌕𑍍𑌤𑍍𑌯𑌾 𑌸𑌂𑌬𑌨𑍍𑌧𑌸𑌂𑌬𑌨𑍍𑌧𑌤𑍍𑌰𑌯𑌬𑍋𑌧𑌕𑌤𑍍𑌵𑌸𑌂𑌭𑌵𑌾𑌤𑍍 । 𑌕𑌿𑌂 𑌷𑌷𑍍𑌠𑍍𑌯𑌾𑌃 𑌪𑍍𑌰𑌯𑍋𑌗𑌤𑌤𑍍𑌸𑌂𑌬𑌨𑍍𑌧𑍇𑌨 𑌪𑌰𑍍𑌯𑌾𑌯𑍇𑌣 𑌸𑌾𑌮𑌾𑌨𑍍𑌯𑌸𑌾𑌮𑌾𑌨𑌾𑌧𑌿𑌕𑌰𑌣𑍍𑌯𑌬𑍋𑌧𑌕𑌤𑍍𑌵𑌮𑍀𑌕𑍃𑌤𑍍𑌯 𑌨𑌿𑌰𑍂𑌪𑌿𑌤𑌸𑌂𑌬𑌨𑍍𑌧𑌤𑍍𑌰𑌯𑌪𑌰𑍍𑌯𑌵𑌸𑌾𑌨𑌮𑍀𑌕𑍃𑌤𑍍𑌯 𑌯𑌦𑍇𑌤 𑌉𑌤 𑌪𑍍𑌰𑌯𑍋𑌗 𑌏𑌵 𑌵𑌿𑌶𑍇𑌷𑌪𑌰𑍍𑌯𑌾𑌯𑍇𑌣 𑌸𑌂𑌬𑌨𑍍𑌧𑌤𑍍𑌰𑌯𑌬𑍋𑌧𑌕𑌤𑍍𑌵𑌮𑍍? 𑌨𑌾𑌦𑍍𑌯𑌃 — '𑌤𑍇𑌨 𑌤𑌸𑍍𑌯 𑌪𑍍𑌰𑌤𑍀𑌤𑍍𑌯𑌰𑍍𑌥𑌃' 𑌇𑌤𑍍𑌯𑌤𑍍𑌰 𑌦𑌾𑌵𑌿𑌵 𑌤𑌤𑍍𑌸𑌂𑌬𑌨𑍍𑌧𑌾𑌯𑌾𑌃 𑌸𑌾𑌮𑌾𑌨𑌾𑌧𑌿𑌕𑌰𑌣𑍍𑌯𑌬𑍋𑌧𑌕𑌤𑍍𑌵𑌨𑌿𑌰𑍍𑌵𑌾𑌹𑌾𑌰𑌾𑌵𑍇𑌨 𑌸𑍍𑌵𑌕𑍀𑌯𑌸𑌂𑌬𑌨𑍍𑌧𑌤𑍍𑌰𑌯𑍇 𑌸𑌂𑌬𑌨𑍍𑌧𑌸𑌾𑌮𑌾𑌨𑍍𑌯𑌸𑍍𑌯 𑌪𑌰𑍍𑌯𑌵𑌸𑌾𑌨𑌾𑌯𑍋𑌗𑌾𑌤𑍍 । 𑌯𑌤𑍍𑌰 𑌸𑌂𑌬𑌨𑍍𑌧𑌸𑌾𑌮𑌾𑌨𑍍𑌯𑌸𑍍𑌯 𑌵𑌾𑌚𑍍𑌯𑌸𑍍𑌯 𑌵𑌿𑌶𑍇𑌷𑍇 𑌪𑌰𑍍𑌯𑌵𑌸𑌾𑌨𑌂, 𑌤𑌤𑍍𑌰 𑌤𑌾𑌦𑍃𑌶𑌵𑌿𑌶𑍇𑌷𑌾𑌯𑌾𑌃 𑌸𑌾𑌮𑌾𑌨𑌾𑌧𑌿𑌕𑌰𑌣𑍍𑌯𑌬𑍋𑌧𑌕𑌤𑍍𑌵𑌨𑌿𑌰𑍍𑌵𑌾𑌹𑌾𑌰 𑌏𑌵 𑌶𑌕𑍍𑌯 𑌏𑌵 । 𑌅𑌤 𑌏𑌵 '𑌜𑌿𑌜𑍍𑌞𑌾𑌸𑌾𑌯𑌾𑌃 𑌕𑌰𑍍𑌮𑌾𑌪𑍇𑌕𑍍𑌷𑌤𑍍𑌵𑍇𑌨 𑌕𑌰𑍍𑌮𑌯𑍋𑌗𑍍𑌯𑌤𑍍𑌵𑌸𑌿𑌦𑍍𑌧𑌿'𑌰𑌿𑌤𑍍𑌯𑌨𑍁𑌗𑍃𑌹𑍀𑌤𑌂 𑌭𑌾𑌷𑍍𑌯𑍇 । 𑌅𑌪𑌰𑍍𑌯𑌾𑌪𑍍𑌤𑌰𑍂𑌪𑍇𑌣𑌾𑌪𑍇𑌕𑍍𑌷𑌿𑌤𑌸𑍍𑌯 𑌨𑌿𑌰𑍂𑌪𑌿𑌤𑌸𑌂𑌬𑌨𑍍𑌧𑌤𑍍𑌰𑌯𑌾𑌪𑍇𑌕𑍍𑌷𑌂 𑌨 𑌹𑍍𑌯𑌸𑌾𑌧𑌕𑌃, 𑌨𑌾𑌪𑌿 𑌪𑍍𑌰𑌮𑌾𑌣𑌾𑌨𑍍𑌤𑌰𑍇𑌣 𑌪𑍍𑌰𑌤𑍀𑌯𑌤 𑌇𑌤𑌿 𑌸𑍍𑌪𑌷𑍍𑌟𑌮𑍇𑌵 । 𑌅𑌤 𑌏𑌵 𑌨𑌾𑌦𑍍𑌯𑌃 । 𑌕𑌿𑌞𑍍𑌚, 𑌵𑍍𑌯𑌾𑌵𑍃𑌤𑍍𑌤𑌿𑌪𑌰𑍇𑌣 𑌸𑌂𑌬𑌨𑍍𑌧𑌤𑍍𑌰𑌯𑌬𑍋𑌧𑌕𑌤𑍍𑌵𑍇 𑌪𑍍𑌰𑌯𑍁𑌕𑍍𑌤 𑌏𑌤𑌤𑍍𑌸𑌂𑌬𑌨𑍍𑌧𑍇 𑌽𑌨𑍍𑌵𑌿𑌤𑌸𑍍𑌯 𑌪𑍍𑌰𑌕𑍃𑌤𑍍𑌯𑌰𑍍𑌥𑌸𑍍𑌯 𑌸𑌂𑌬𑌨𑍍𑌧𑌾𑌨𑍍𑌤𑌰𑌾𑌯𑍋𑌗𑍋 𑌦𑍂𑌷𑌣𑌮𑍇𑌵 । 𑌏𑌤𑌤𑍍𑌤𑍁 𑌵𑌿𑌶𑍇𑌷𑌣𑌤𑌯𑌾𑌨𑍍𑌵𑌿𑌤𑌸𑍍𑌯𑌾𑌪𑌰𑌤𑍍𑌰 𑌵𑌿𑌶𑍇𑌷𑌣𑌤𑍍𑌵𑌾𑌯𑍋𑌗𑌾𑌤𑍍 𑌤𑌦𑍍𑌬𑍋𑌧𑌸𑍍𑌯 𑌪𑍍𑌰𑌵𑍃𑌤𑍍𑌤𑍍𑌯𑌾𑌦𑍌 𑌪𑍍𑌰𑌮𑌾𑌣𑌾𑌭𑌾𑌵𑌾𑌚𑍍𑌚 𑌕𑌿𑌮𑍍𑌪𑍁𑌨𑌃 𑌪𑍍𑌰𑌸𑌕𑍍𑌤𑍍𑌯𑌾𑌦𑍇𑌰𑌿𑌤𑌿 । 𑌕𑌿𑌂 𑌚𑌾𑌤𑍍𑌰 𑌤𑌦𑍍𑌬𑍋𑌧𑌸𑍍𑌯 '𑌶𑌕𑍍𑌤𑌿𑌃 𑌪𑍍𑌰𑌵𑍃𑌤𑍍𑌤𑌿'𑌰𑌿𑌤𑍍𑌯𑌤𑍍𑌰 𑌪𑍍𑌰𑌵𑍃𑌤𑍍𑌤𑌿𑌪𑌰𑌮𑌾𑌰𑍍𑌥𑌕𑌾𑌤𑍍 𑌪𑍍𑌰𑌵𑍃𑌤𑍍𑌤𑍇𑌰𑌦𑍃𑌷𑍍𑌟𑌸𑍍𑌯 𑌚 𑌸𑌂𑌜𑍍𑌞𑌾𑌨𑌵𑌿𑌶𑍇𑌷𑌾𑌭𑌾𑌵𑌾𑌦𑍍𑌯𑌨𑍍𑌯𑌸𑍍𑌯 𑌸𑌂𑌬𑌨𑍍𑌧𑌵𑌿𑌶𑌿𑌷𑍍𑌟𑌪𑍍𑌰𑌵𑍃𑌤𑍍𑌤𑌿𑌪𑌰𑌕𑌾𑌤𑍍 𑌤𑌾𑌦𑍃𑌶𑌪𑍍𑌰𑌵𑍃𑌤𑍍𑌤𑌿𑌵𑌿𑌶𑌿𑌷𑍍𑌟

[illegible] प्रवृत्तिविशिष्टत्वं प्र-
वृत्तिर्वा — ध्यानस्य विशिष्ट[illegible]
साधनतया वचनाद्[illegible]तया विशे-
षणांशं परित्यज्य प्रवृत्तिसाधनत्वाय[illegible]
[illegible] । [illegible] प्रवृत्तेः [illegible] ।
[illegible]विशेषप्रवृत्तिः प्रवृत्ति[illegible], येन [illegible]
[illegible] । स तु उक्त्यर्थानिष्ठा[illegible]
[illegible]
[illegible]विशेषणविशिष्ट[illegible]
प्रवृत्तिर्वा इति “[illegible]” इत्यत्र [illegible] प्र-
वृत्तिसाधनतया [illegible] प्रवृत्ति[illegible]तया
[illegible] प्रवृत्तिप्रवृत्ति[illegible]
[illegible] । [illegible] प्रवृत्तिप्रवृत्ति[illegible] च त-
[illegible]प्रवृत्ति[illegible]प्रवृत्ति[illegible], त-
[illegible] । [illegible] “[illegible]प्रवृत्ति[illegible]”
इत्यत्र [illegible] च । प्रवृत्ति[illegible]
[illegible] च [illegible] । प्रवृ-
[illegible] प्रवृ-
[illegible]प्रवृत्ति[illegible] विशिष्ट[illegible]
[illegible] । [illegible]
[illegible] प्र-
[illegible] । [illegible] “[illegible] प्रवृत्ति”रित्यत्र
प्रवृत्ति[illegible]
[illegible]विशेषणविशिष्टप्रवृत्ति[illegible] “[illegible]-
[illegible]”रित्यत्र [illegible]विशिष्टप्रवृत्तिर्वा इति [illegible]
[illegible] । [illegible]
[illegible] “[illegible] प्रवृत्ति-
रिति [illegible] ।
[illegible] “[illegible]” इत्यत्रापि [illegible] वि-
शेष[illegible]प्रवृत्ति[illegible]

नास्तीयेत्यनेनादि विशेषण विशिष्टनिष्ठारूपपारमेश्व-
मेवोक्तवत्या तन्निष्ठत्वेनोपायनिष्ठोपायना-
सम्भवादिति चेत्, न—"तत्रोक्ति"रित्यत्र तदुपायस्य श्रु-
त्यादिष्वेकविशेष्यैत्वपारमेश्वर्यकत्वासम्भवेऽपि "त-
न्निष्ठसम्प्रय" इत्यत्र तदुपायस्य "तत्राश्रयस्याश्रयणात्
तस्य तस्य च तस्य च । संवेदनाद्या वेदे च—
यद्वा सर्वथा तद्वेदेऽपि त्वादिपूर्वेण स्वनिष्ठान्निष्ठ
ष्ठाश्रिताश्रयणादीनामेव मोक्षसाधनत्वं विद्वत्
नारायेण विशेष्यैत्वपारमेश्वर्यकतया सर्वाङ्गी-
यतयायथाकथञ्चित्पूर्वकविष्यन्निष्ठसंश्रयणवेव
तन्निष्ठसंश्रयवादायुक्तत्वादभावः । सक्तत्व-
"इतीव" इति इवशब्दपूर्वयोगात् पावेयाक्षपूर्णा
नाशृहीतात् स्वनिष्ठान्निष्ठसंश्रयणं, तत्संश्रित
संश्रयणं, तत्संश्रितसंश्रितसंश्रयणमित्येवमादि
वेण विकल्पैर्नतिक्रमयोऽवेव सम्भृतम् पूर्वते
नयं दोषप्रसङ्गवतीति बोध्यम् । नहि सवयेव
निवृत्तत्वात् साक्षान्मोक्षोपायवत्र पादेवाक्र
वचने "इतीव शब्दानि यः पठे"द्यादौ द्वयपूर्व
योऽपि च जागृति इवशब्दस्य यत्किंचित्सहितोपायवस्र
यन्त्रशरीरवैयायण्यायुक्तकयनं पूर्णवादत्र
सम्बन्धयासम्बन्धिन्यादित्यादेहम् ॥

उक्तिवादायुवणनपूर्वकावसरूपयं तत्र वादेव
प्रवेशादित्यम् । इयमत्र तदुक्तिवादस्य वावदैपूर्वक
ग्रहयाद्यादिवाक्यार्थवादतया तादृशवाक्याद्यारणार्थ
तस्य 'मोक्षसाधनतया' असम्भवाद्वतात्पर्यनिहित
त्वाद्यपूर्ववत्त्वयविशिष्टैव तत्प्रमाणस्याप्त्यङ्गी-
कार्यम् । तदेतयांसत्त्वं मेवः—तदवयविशिष्टकं तद्दर्शक
त्वाद्वेवमित्यत्र पूर्वाणाद्यायुश्रीसक्तिस तक्रान्तर
भवः, तत्तद्देवकतादेवमित्यत्र तत्र स नेति । सवयी
युक्तिता लक्षणाय्याधारादिकर्मसहायत्रयाव्यविशिष्टमिति

[illegible] சதாசிராவ்ருத்திதி । ஷஷ்ட்யா ஸம்பாஷ்டாயமே [illegible] வஷ்ட்ரா நவஸ்யாமே வஸவ ஸிவ [illegible] க்ஷேமவி ந க்ஷீரோஷ இதி । வசிதந வஸிஷா தஷ [illegible] "ஹாரணாமதிஹா" "ஹாரணவாரணவாக" [illegible] வஸீத்ய வத்ர வித்ம் வெதிதவ்யம் ।

[illegible] ஸம்ப்ரய உக்த்வா ப்ரயணஸ்ய ஸத்வம் தஸி [illegible] வவ தவிஷயகமேவேத்தி, தவி ந வ்ருவத்தி [illegible] கிம் வ்ருவேத்விஷயகதித்யஹிரேபதம்? [illegible] வ்ருவத்விஷயகமிதி । நாத்ய:— ப்ரிஞ்சேஸவாயாதிதி [illegible] காயிகாநவரவெவ்யாவாரவிஸேஷ [illegible] ப்ரயணஸ்ய ஸ்வரவாரிஷ மஹவதீயகாயவ [illegible] வ்ருவத்விஷயகஸம்ஸவாத்; ப்ரயணம் வ்ருவத் [illegible] இதி வ்யோமாவதே ஸூ । நாத்ய:— உக்தாவஸம்ப்ரய [illegible] வ்ருதி வ்ருவதே ஸவிஷயகஸம்ஸவாத் । கதஸம்ப்ரயண [illegible] ஸம்ப்ரயணவவஸ்காரஸவேணதக்ஷகமேஜீதா [illegible] தஸ்மேஸிவ்யாஸாராதவி தஷக்தவதஸ்ய தஷக்தவ [illegible] வஸ்காரஸவேணதக்ஷகமோவஸ்யகதிதி, விகல்ப்யோநவத ஸவேஸிவ்யாஸாராத்த யஸாவா ஸாரஸவேணவயஜகமேஜீ [illegible] தகத்ராவ்யஜீகாயதிதி வாஸஸதிஜாகாவாயா [illegible] தஸ்மாதிஷ்டாஸாரணக்ரதவகஜேதாதிநிஷ்ட [illegible] ணா திகாகவாயிதா வெதி நிரவத்யம் ।

[illegible] கெஸிவிஸம் வ்ருக்த்யதிஷ்டெ— வவெவாகதி [illegible] வீணாஸாவாக், தாதரூஹாவாயத்ரீஸவ [illegible] ஸாவாக், குகெஷவாதிஹிரவிஹதஸாரஸவேணவிமே [illegible] காஸிதகதாயா:ஹவவெகநிஜேவயகாக், கயிகாரி [illegible] ஸ்ரீஸவமெகஸ்காதரூஹாவகமேகத்ஜாஸா [illegible] வஸஜாக், கத்ஜாவஹ்யகாவிஹதஸாரஸவேணாந [illegible] கத்ர த்யெநதாவஸஜஸ்ய தவ்வாராகாக், ஸவ [illegible] தஸ்யாவிஹதஸாரஸவேணவாதாயா: க்ஷிஷ்ட [illegible] கஷ்டாயாஸாதரூத்ர வதாயா கூவாயாஹிதகமே

[illegible]

[illegible] ।

[illegible] "ஆஸ்திகனுக்கிப்போது [illegible] உடைய [illegible] ஸ்வரூபமே உத்தாரகமென்னுமிடம் [illegible]" [illegible]

[illegible] "இப்பொருத்திறகு [illegible]" [illegible] ।

[illegible] ।

[illegible] ।

[illegible] "இவ் வுக்திகளும் முன்டறுக்கமாட்டாது [illegible]" [illegible] ।

[illegible] ।

ந்யூதேஹிதெவூதெத்யவாவாதெயந்ராவாயவிஷாமாயிகாரெ நதே
ஸாரத்யூஷ்டாத்தெ வாஹிகவூவதெத்ராவாயகதேநமூஹீ
தடு । ஜ்ஞாநாஜ்ஞககம் த வடுவெந்ரகதவூதேணர்நரொா
யெந ஸ்வீயஶ்ரீஸ்டுக்த்யஜ்ஞாநாநரொாயெந வ தத்ராவஶீ வஶி
ஜ்யதெத்யவ । ஸதேநஹாயஜ்ஞாநாஜ்ஞகொதெகஜரொவொத்திஷ்டாரடு
வொவாயகம் தத்ராவஶீ ஜ்ஞாநாவெஷயா உதெகரொவ வூா
யாநுஂவ வஞாமிவிஹ்யாயாம் ஹாதகஸாதீநஸ்ய ஸா
க்ஷாமந்ரக்ஷஸாயநதாயா: ஶ்ரீதேக் ஹாவெஷ்ய கயநவக ஸீ
ஷ்விஷெயெzஜ்ஞடுதஸ்ய காரணதேஜ ஸ்ய உத்திஷ்விஷெயெ
ஸதேநஹாயஜ்ஞாநாவெக்ஷயா வூாயாநுதேயஸாஹகவூதேணா
நஸாரெண ஸஂஹாவிதஜிக் ‘ஸகமஶாஸ்ரூஸாரதெதே ரஷ
ஸ்யத்ரூயெ + தயாzநஸநுயாநஸ்ய அயவவநதேநக்ரடுவொ
வாய:’ இதி வ ஸாரவூகாஶிகாகாரெர: ஸடதரம் வூதி
வாதிதடு । உத்திஷ்டாஸாரடுவநிரடுவணவராயிகாரிவ்ஷா
மாயிகாரவாதெக்ய ‘‘வாக்யததாவேல’’ இதி தத்தீயாஜவஹவூ
யொமஸாரஸ்யாக, ‘‘என னுடைய ரமெக்ஷ’’ இத்யாஹ்யநஸ
ஙாநவிஶெஷகயநாக, ‘‘தாதிமார் சொன்ன’’ இத்யாத்யூஷ்டா
ஜஸாரஸ்யாத்வ உத்திஷ்டாயாதேவஶீ ஹாநுாஸவெஸ்ய ஸாக்ஷா
த்தாயநகம், ஜ்ஞாநாஜ்ஞகொத்ஸாயநகவாஹ: ‘க்ருதாதீயஹர
ந்யாவொ ஹ்யாதநிதெக்ஷவ உஷ்யதெ’ இத்யாதிஜ்ஞாநதோதூஸா
யநகவாதிவூதேணவிரஜ:, உதாரணதோதூஸ்ய ஸாயநக
வாதிவடுவெந்ரகதவூதேணாநி வஶாக யதாவஸிதவூவத்தி
நிஷ்டாஹந அாரா ஸாயநகவூதிவாஹநவரர்ணீத் தெக்ஷா
ஞிஅவநம் வஜதாஹ்ருஶஸாஹிதேதாயெந் க்ருநகடுஜ்யெஶார
ஹிதாவாயந்ஶ்ரீஸடுக்நாதேய்யாஹாராதி வரீக்ஷநவடுவந்
கம் ஸாஹிதேதாயெந் வூதேணதயா ஜெவநம் வாயகஜடு—
ஸவரிகாரவூவஹநஸதேநஹாயஜ்ஞாநவிஶிஷ்டாதெகஸாயநத
ஸ்ய வடுவெந்ரகாநந்யாவஸிஜவூதேணாநஸாரெண ஸா
ரவூகாஶிகாயாம் ஸடதரதேவவாதிதகாக । கிஞ ஶ்ரீந்
தெக்ஷவாரக்ஷாயாம் ‘‘யஶாவஸ நிஷெய உக்த: ‘நாந்யூ: வந்நா’

[illegible] ஜ்ஞாநாஜ்ஞகஸ்ய [illegible] ... ஸ்ரீஸூக்தி ... உக்திநிஷ்டா ... ஜ்ஞாநாபேக்ஷயா ... ப்ராயாந்த ... 'ஸகலஶாஸ்த்ரஸாரதமே ...' இதி ச ... உக்திநிஷ்டாஸ்ய ... "வாக்யத்தாலே" இதி த்ருதீயாந்த ... "என்னுடைய ரக்ஷை" இத்யாதி ... "தாதிமார் சொன்ன" இத்யாதி ... உக்திநிஷ்டாயா ... ஜ்ஞாநாஜ்ஞகோக்தி ... 'ஆசார்யஸ்ய ...' இத்யாதி ... ஸ்ரீஸூக்திநாமோத்ய ... ஸ்ரீ ... "யஶஸ்வி நிஷ்டா உக்த: ..."

[illegible]

ஷி நிரஸ்தம், கைங்கர்யகோலாயநகஸ் ப்ரதிபாதிதமைஸ்வ
ர்யநா யாத்தா । தாத்ருஶஜ்ஞாநாத்கர்யாத்கைங்கர்யநகை
'ஸ்விஜ்ஞாதாய த்தஸேவ்ய' த்யாதிநா போயிதம் பேக்ஷநா
வஶ்யகதா । தாத்ருஶஸம்ஶயஜ்ஞாநாத்கோக்த: ஸாயநத்வ
போயகோக்தப்ரமாணஸித்தம் தேத்யாவாயேயஸ்த்ர த்த
"ஸம்ஶயஜ்ஞாநவதேவகஸக்த ந்கித்ரமாதல்" "ஞாந
க்ருத்யஸம் ஶாத்ரஞ்களில் வேஶத்யமில்லாதார்" இத்யாத்ய
த்திஷிநிஷ்டா ப்ரஸாதே । ஸதக்ஷ 'தத்தகோபாயதா
யாஜ்ஞ' 'கபஸேவாபாயஹரதா ஸ' 'ஞ த்தாதீயஹாநாஸ:'
'ப்ரவத்திம் தாம் ப்ரபந்ந' 'தேந ஸம்ரக்ஷ்யமாணஸ்ய' 'ஸம
வேந தந ஸேஜ்ஞ' 'உபாயபரம் ப்ரஜாதித்யாதிப்ரமா
ணஶதை: ப்ரவத்திரவஜ்ஞாநவிஶேஷவேஷ்ய பிரக்ஷ
ஸாயநகஸ் ஸித்தம் உக்திரவப்ரவத்திவிஶேஷவி தாத்ரு
ஶஜ்ஞாநவேஷ்ய ஸாயநக்ஷீகாயதித்யவி நிரஸ்தவர
வேயாகப்ரமாணாநாம் ஸ்நிஷ்டாவிஷயகவவேயாகஸம்ப்ரமாண
வேஷ 'ஸ்விஜ்ஞாதாய த்தஸேவ்ய' த்யாதிப்ரமாணாநாம் ரோபேந
தாத்ருஶஜ்ஞாநாத்கோக்தஸாயநகஸ் பாயகாஹாவாத । இ
ஷயேஷா க்திநிஷ்டாவிஷயகவவேயாகதஸம்ஸப்ரமாணாவாய
ஸ்ரீவஸக்த்யநவஸாரேண த த்தரவபோயகாயிகாரிவிஹா
ஹாயிகாரவாக்யஸ்ய ஸம்வ்யாமேஶ "என்னுடைய ரக்ஷையு
னக்கே பரமாக ஏறிட்டுக்கொள்ளவேணுமென்கை" இத்யுக்த்யா
'என்ற நவஸாயிக்கை' இத்யநுக்த்யா ச "ஏறிட்டுக்கொள்ளவே
ணும்" இத்யாகாரகாநவஸாநவிஶேஷரவாயா ஸவ்யா
யிகாரிகக்த்யக ஶரணாமதேராவாயேயாவஷிஷ்வாக்யநா
நவஷ்டாநமித்யவாய: ப்ரதீயதே । லோகேபி 'இந்த வா
க்யத்தினால் ஸந்தோஷிக்கச் செய்கை, இந்த வாக்யத்தினால் வரு
ந்தச் செய்கை' இத்யாதௌ ஸந்தோஷாதிஜநகவாக்யோச்சாரணா
வேக்ஷயா நாந்யக்ஷிணி தாத்பர்யக்ருத்யவ்யஹியேயதயா ப்ர
தீயத இதி ஸாப்ரஸிஸ்தேதக । ஸவஸ்த்ராபி "ஏறிட்டுக்
கொள்ளவேணும்" இதி தாத்பர்யேண வநேப்ரவத்திஶக்

ப்ராக்ருத்யாவதாரணமுக்திநிஷ்டேத்யபாய: ப்ரதீயதே । அத ஏவ ‘‘காதிமார்’’ இத்யாதிவாக்யேநாபி ‘சொல்லிச் சரணம் புகும்’ இதி ‘பாகம் பவதி’ இத்யேவமாதய:, ஏதத்ஸ்வீகாரோ அந்யஸாத்யஸாதநாந்தரபரித்யாகபூர்வக ப்ரபத்தி காரி ப்ராப்த்யுபாய: । உக்திநிஷ்டாயா அபி வாக்யகரணஸாத்யஸ ரூபஸ்வீகாரோ ‘ஏழையர்’ ‘பதவாக்யாதிவ்ருத்தாந்தமறியாத’ இத்யநயோரர்த்தஸ்யாபத்தி: । அதோ ந ‘‘அஜ்ஞங்களில் வெ ஶேஷமில்லாதார்’’ இத்யுக்த்யா ஜ்ஞாநவைஶேஷ்யரஹிதஸ்யைவ கர்த்தவ்யத்வோக்தி: நிரஸ்தா — ப்ரபத்த்யுபாயாநுஷ்டாநவ்யபதேஶாத், ஜ்ஞாநவிஷயே அதிகாரிவிஶேஷே ஜ்ஞாநவைஶேஷ்யவைபாயாபாயப்ரஸக்திர்ப்ரஸக்தி நிஷ்டாயா ஸாரப்ரகாஶிகாயா ஶ்ருதிப்ரபவைஶேஷ்யஸ்ய, தத்ர அத்யந்தோக்திநிஷ்டாயாம் ஜ்ஞாநோபாயத்வஸ்ய ‘ஜ்ஞாநாதேவ’ இதி ந்யாயஸாத்ய ஸம்ப்ரதாயே ப்ரதிபாதகாஸ்த்ர தத்ர ததஹிதத்வமிதி நிஶ்சீயதே, தஸ்யாநுக்திநிஷ்டாயாஶ்ச ஸ்வீகாரவைஶேஷ்யரஹிதஸ்ய இதி கதநம், ஸாபி ஶரணவரணரூபவேதி கதநம் ஆப்தோக்திபி: ப்ரபத்திஜ்ஞாநவிஷயகஸத்பாவஜ்ஞாநாதிஜ்ஞாநோபாயத்வாரணாநந்தரமேவோக்திநிஷ்டேதி நிஷ்டா த்ருடம் விஜ்ஞேயமிதி, தத்ர ஸாரம் —

ஸ்வநிஷ்டப்ரதிபத்திப்ரகாரஸம்ப்ரதாயவிரோதாதிகதி பயதோஷாபாவேऽப்யநந்யஸாத்யப்ரயோஜநாய ஶ்ரீமத் க்ருபாபூர்ணாஸ், ப்ரத்யுத தத்விரோதமபி । ததாஹி — ‘அவிஜ்ஞாதாய தத்வஸ்ய’ இதி வசநம் ந ஸம்பந்தாதிதாயைவோ பயந்யாயம், ‘அவிஜ்ஞாதாய தத்வஸ்ய ஶ்ரேயம் ப்ரதீயதே ஸ்யாத்’ இதி வசநமேவ தாத்ருஶஸ்யாதிகாரிணோ யா ப்ரபத்திஸ்ஸா ஸார்வதிகாதிகாரிவிஶேஷஸம்பந்திநீம் ப்ரபத்தி மப்யஸ்ய தஸ்யா ஸார்வபௌமத்வாபாவாந் ஏவ தாத்ருஶார்த்த மபேக்ஷ் । ஜ்ஞாநஸ்யாவிஶேஷேऽபி ஶ்ரேயோ வரணஸ்ய ஸஹ ஜ்ஞாநவைஶ்யா ஸார்வாபாரப்ராப்த்யநிவாரணவா திகவ்யவஹாரவிஷயமேவ தஸ்யா: ப்ரபத்தே:, ந காபி

स्वरूपसत्त्वव्यवहारविषयत्वम् — तदेतत्प्रत्यक्षादिकायिक-
शानस्य व्यापारप्रयोज्यव्यापारवत्त्वमिति तत्तत्त्वम्, नन्व-
त्र 'कार्यतावच्छेदकत्वं सत्त्वेऽप्रामाण्यं' वादिक-
प्रवृत्तिरिति भवद्भिरुक्तं नित्यत्वादिकं शक्यम् — 'प्रामाण्यतः
प्रवृत्तिरिति निर्देशस्यात् । नहि 'प्रमाणं प्रवृत्तिरिति
निर्दिष्टम् । यथा निर्देशस्ताऽऽप्यस्ति प्रत्यया कार्यता-
यत्राधिकारस्य न संभवति — अतिप्रसङ्गात्, उद्देश्यता-
वच्छेदकावच्छिन्नप्रसिद्धेर्न तथात्वस्य गौरवग्रस्तत्वाच्च ।
'प्रामाण्यतो वादिनी प्रवृत्तिरित्यत्राधिकारे किमुद्देश्यता-
वच्छेदकत्वं विवक्षितम्? षष्ठ्यर्थत्वं वा ज्ञानोद्देश्य-
स्वर्णकृतिरिति संप्रतिपन्नम् । 'प्रमाणे'ति वचना-
त्प्रामाण्येऽपि तं विशेषतायाः संप्रत्यभिज्ञा-
यत्रोत्पन्नसंभवेन नास्त्यपूर्वं शक्यं, सत्यपूर्व-
प्रामाण्यस्यास्ति विषयत्वं चेदस्य दोषाभावप्रयुक्त-
त्वेनाप्रयुक्तत्वात् । न च स्वतस्त्वे अभ्युपगते प्रवृत्तिसि-
द्ध्यवाधिकरणं विप्रतिपत्तेः, तावतानुपपत्तिविशेष-
इति वाच्यम् — विकल्पासंभवात्, किमयं प्रामाण्यप्रयुक्त-
प्रवृत्तिरित्यर्थः? उत विशिष्टज्ञानमेव प्र-
वृत्तिरिति? अथ तदर्थमपि ज्ञानं केवलं प्रवृत्तिरिति? ना-
द्यः — प्रवृत्तिविशेषणीभूतकार्यतावच्छेदक-
शब्दार्थे प्रामाण्यरूपसम्बन्धावच्छेदकतया
तद्वैशिष्ट्यप्रयोजकत्वात्, प्रवृत्तेरुत्पादकत्वे तथा:
सर्वज्ञानविशिष्टोत्पादकत्वेऽपि तदा ज्ञानस्य
स्वेनैव प्रवृत्तिजनकतया तद्विशिष्टप्रवृत्तेः
प्रवृत्तिहेतुत्वात् । नाद्यः — सत्यमेवं प्रवृत्तेः, तदपि
विरोधात् प्रामाण्यविशेषं न्यायेन प्रवृत्तिहेतुत्वेन
इति व्यवहारः' इति मन्तव्यम् । किञ्च सर्वज्ञान-
ज्ञानविशिष्टप्रवृत्तिरूपत्व इति निर्देशे उक्तः: के-
नचित्, तयोः प्रत्यक्षसिद्धयोर्विशेषण-
विशेष्यभावप्रयोजकत्वेनाप्रत्येव च विशिष्टस्य प्र-

[illegible] 'तमेवं विद्वान्' 'तमेव विदित्वा' [illegible] यिலும் மேற்சொன்ன மூன்றிட்டிவ் விஷயங்கள் சொல்லப்பட்டது" [illegible] ॥

நநு ச பூர்வோக்தஸ்ய 'அவிஜ்ஞாதே'தி வசநஸ்ய ஶ்ரௌ-
தயா ப்ரகாரணாம் பஞ்சகாரேண உபேக்ஷ்யாவாதகவசநாத்ய-
ஹாரவைஶ்யோக்தேந தோஷ தயாஸ்வஹிதாயுரீமாஹேஸ-
வி யதாவாம் ப்ரகாரணாநுஸாரேணாப்யாஹாரஸ்யாவஜ-
நீயதயா ஸ்வஹிஷ்டாயுவிஷிஷ்ட த்ரிபத்தேஷு । 'ஸா சை-
வ த்ரிவிதா ஜ்ஞேயா கரணத்ரயபேதத: । மாந த்ரயவிபேதா
தவைகைகா த்ரிவிதா மதா: ॥ ப்ரணாமாஞ்ஜலிஸந்தேஶ்வ
ந்யாஸஶ்சேதி சதுர்விதம் । மாநஸீ நா ஹி பவதி ப்ரபத்தி:
காயிகீ ஸ்ம்ருதா' இதி வசநவசநாத்யாம் கரணபேதவிபேத்ய
ந ப்ரபத்திபேதவிபேதஸ்ய தத்ர ப்ரணாமாஞ்ஜலிப்ரபத்யாதா-
ரஸ்ய காயிகப்ரபத்திரபத்திதாயாஶ்ரயதயா 'ந்யாஸஶ்சே-
ததே'தி வசநேநைதத்வ்யவஹிதோத்தரேண ஸாத்ஸ்வர-
பேதேணாபவஜ்ஞாநவிஶேஷஸ்ய ஸாஹஸப்ரபத்திதாயா வ
க்ஷ்யமாணதயா ச ஶ்ரீவிஶேஷாவபத்தாவாராநுரோதேந
ச 'அவிஜ்ஞாதாயதத்வஸ்ய' த்ரிதாபி ஶரணாகதி
த்ரிபேதபேதேந வாசிகப்ரபத்திவிதாநஸ்யாவஶ்யாபேக்ஷாயா-
த்வாத், தஸ்ய சாப்யாஹாராஹாரேஸ்வஸம்ஸ்ய தஸ்ய ஸஹ்ய
த்வாச்சேதி சாத்ய— ப்ரகாரணபாரதேஶே ஸாத்வதம் ஸம்
ஹிதாயாமபி சை: । ததாஹி— ஸாத்வாஜஸம்ஹிதாயாம்
ப்ரதமே ப்ரபத்த்யதிகாரே 'ஸா சைவ த்ரிவிதா ஜ்ஞேயா கர
ணத்ரயபேதத: । மாநத்ரயவிபேதாத்வைகைகா த்ரிவி
தா மதா: (1) ॥ ப்ரணாமாஞ்ஜலிஸந்தேஶ்வ ந்யாஸஶ்சேதி சது
ர்விதம் । மாநஸீ நா ஹி பவதி ப்ரபத்தி: காயிகீ ஸ்ம்ருதா (2) ॥
அவிஜ்ஞாதாயதத்வஸ்ய ஜ்ஞேயோऽயம் விதி: ஸதா । மாநஸீநஸ்ய
ஸ்யாபி ப்ரபத்திர்வாசிகீ மதா (3) ॥ ந்யாஸஶ்சாத்ர வதா-
ஜ்ஞேந யதாஶ்ரயஜ்ஞஸ்ய ஜ்ஞாநத: । உபாஸிதமநோஸ்யத்வ
ப்ரபத்திர்மாநஸீ மதா (4) ॥ யத்யத்ர ப்ரதிகூலாநி ஸர்வ
ஶத்ரூண்யநுக்ரமாத் । ப்ரபத்ய தே ஹரிம் ஶோகாத் ஸா ப்ர
பத்திஸ்ஸ்மதா ததா (5) ॥ அஜ்ஞாநாத் விவிதாநு காசாநு யதா
தேஶகாலம் । ப்ரபத்ய தே ஹ்ருஷீகேஶம் தாதீசம் ராஜஸீம்

[illegible] (6) [illegible]
[illegible]
[illegible] (7) ॥ [illegible]
[illegible] (8) ॥
[illegible]
[illegible] (9) ॥ [illegible]
[illegible]
[illegible] (10) ॥ [illegible]
[illegible]
[illegible] (11) ॥ [illegible]
[illegible]
[illegible] (12) ॥ ' [illegible]
[illegible]

[illegible]

தியிலும ஓரொனறை முனனிட்டு இவவிஷாமஙகள சொல்லப் பட்டது" [illegible]

[illegible]

க்ஷ இதி ப்ரகரணத்ரிகந்யாயம் ஸஹகாரயத்ஸ்வஸாத்யாவ்யாபகத்வமி
ராமேருபகாஸ்திப்ரேஜஷனாராவர்யெபெஃ । நஹாந்யோபா
ஸாக்ஷாத் பக்திகாயனக்ரமெவ தன்யாயஸஹகாரஸ்வாவக்திர் ।
நஹி காயிகப்ரபத்திகஸ்யைவபபெஸாவாரயனுகதப்ரகப்ரப
த்வாரா மோக்ஷஸாதனத்வம் கிஞ்சாவ்யஸ்யம் காயிகப்ரபத்தே
ஸாக்ஷாத்ஸாதனத்வ இஷ்டதாஹாவபத்தித । வாக்யேபபெஸா
வ பரத்ரயா ஸாதனத்வ விசிஷ்டஸ்ய தயா ஸாதனத்வ
கிஞ்சாஸ்வநிஷ்ட்யூநப்ரயக்தித் । தயாச பத்தேர்
க்ஷேபநஸ்ய ப்ரகாரணாக வ்யக்திரத்தே ததுமாநவா ஸ்வ
ரா ஸவிதி தாயாரவாரக்ஷம்சாவ்யப்பரவேதிய க்ஷேத்ரேகள்

கிஞ்ச ஸ்வஷ்டி: பத்தேர்வாதாப்ரமாணஸ்ய ‘ஸக்ருதேவ ப்ரபந்நாய தவாஸ்மீதி ச யாசதே’ இதி வசனமேவா
தாமாத்மக, தஸ்ய யதி ‘கவிஜ்ஞாதாயுத்தஸ்ய’ இவசநாந
ஸாரேண ஸர்வதாயஜ்ஞாநாதுஞகாக்ஷஸாக்ஷாத்ஸாதனவாத
காரூபேத, ததா ‘உக்திக்கே ஸாக்ஷாத்தாக ஸாதனத்
வத்தைச்சொல்லும் கீழ் உதாஹரித்த பிரமாணங்கள் யெல்லாம்
பின்பு சுதஸாயாநாபத்வப்ரபத்நத்தை உண்டுபண்ணி த
த்வாரா ஸாதநமாவதைச் சொல்லுகின்றனவென்று சொல்
வதுடன்’ இதி, ‘இதனால் உக்திக்கே ஸாக்ஷாத்ஸாதநத்வத்தை
ச்சொல்லுகிற ப்ரமாணங்களுக்கெல்லாம் ஸாத்யப்ரபதநத்தை
உண்டுபண்ணி தத்வாரா மோக்ஷஸாதநத்வ தாத்பர்யமும் யென்
று எழுதியிருப்பதும் நிரஸ்தம்’ இதிச ஸ்வகீயோக்தநு கேவல
பேதாவாயநூ விஷயீகாயாஸ, கவிதா ஸ்ரீபாஷ்யகாரஞ
தாதாநவி, தயாஹி — ந்யாஸவிம்சதௌ ‘பேதாதிக்ருத
நாமோ நச வித்திஸேத’ இதி ஸ்லோகஃ ‘கீர்த்யுஸ்வஸாஸா
பேக்ஷயா மாமுதாயா ப்ரபத்த்யா, ‘ஸக்ருதேவ ப்ரபந்ந’-
‘ப்ரபத்திவாசைவ.’ த்யாதிப்ரமாணஸம்ப்ரதாயெஸாரணாம
திப்ரேத்யாசாரணமாசேநெநவ மோக்ஷவிஷயெத்யுத்க்தாஹ’’ இ
த்யதாய ‘‘ஸக்ருதேவ ப்ரபதநம் யெந ஹரிதத்க்ஷாரஸய’ இதி
த்யாதிந்யாயெநாதா ப்ரேநாசாரணாதிகம் யதாவஸ்திதப்ரப

த்ருஷ்டாந்தஸூத்ரஸ்ய தந்த்ரேணைவ யுக்தம் ஸாதயதி, யோக்யம் ஸாத்ம்யமித்யர்த்த:— ‘அநேநைவ து ஸ்வாத்மா ஸ்தாநம் இதி நிஷ்கர்ஷ: । இதி நிஷ்கர்ஷஸ்யாநுவ்ருத்தி: க்ருத்ஸ்ந- ஸ்யாபரிஷ்க்ருதீ’ ‘தீ’ இதி வ்யாவ்ருத்த:, ஏதச்ச பரிபூர்ணத்வ- வசநஸ்ய உதாஹரணஸ்ய பூர்வயா ஸாதநஸாமக்ர்யா ணஸாமர்த்யரூபம் ஸாமாந்யமித்யுக்தமிதி ஸர்வதாபம் ப்ருதீயத இதி தஸ்ய பரிபூர்ணஸாமஞ்ஜஸ்யோக்தே: ப்ர- யாஸக்ஷம் ஸம்யக்க்ருத்ய ந விரோதோऽஸ்தி । ஸம- ர்த்தகர்ஹி ஸங்கவநஸாதநாயுக்தஸ்ய ஏதத்ப்ரதே ஸாக்ஷாத்ஸாதநஸாமர்த்யமிதி தத்ர பரிபூர்ணதாயா யுக்ரீஸூக்திவிரோதஸ்ய ஸங்கவந தத்யோபக்ஷே தயோர்வ்யடநீய இதி கஶ்சித், ஸர்வஜ்ஞ தத்ர வசநம் தத்ர ஸாமாயுக்தஸாமர்த்யமிதி ந தத்வாடநே ப்ரஸக்தோऽஸ்தி । ந ச ஶ்ரீந்யாஸவிம்ஶதிவ்யாக்யாக்யம் ஶங்காஸாதநா- நாதிகம் தாத்பர்யவிஶேஷவசநாநாதரேண ‘ஸர்வஜ்ஞேந’ த்யஸ்ய பர்யாப்தாயுக்தரூபேணேதி வாச்யம்— தாத்பர்ய- விஶேஷவசநே ஸதி ‘ஸர்வஜ்ஞேந’ இதி வசநஸ்யாபி ஸாமர்த்யாந்யேந ஸாதநாயுக்தாயா: அவதாரணீயதயா தயாऽபிப்ராயவர்ணநாயோகாத் । நஹி விஶேஷவசந ஜாக்ரதி தத்நாதரேண ஸாமர்த்யவசநஸ்ய பர்யாப்தாயுக்தா- பிப்ராயேண ஶங்காஸாதநாதிகம் கர்த்தவ்யமிதி த்ருஷ்டசிஷ்டம் வா । நஹி வசநாந்தராநுரோதேந ஸாக்ஷாத்ஸாதநஸாமர்த்ய- ஸம்ஸம்ஶய த்ருதீயாயா: ப்ரயோஜகத்வாஶ்ரயணம் யுக்தம் । ததா ச ஸர்வதா ஶ்ரீந்யாஸவிம்ஶதிவ்யாக்யாவிரோதஸ்ய பரி- ஹாரதயா ‘ஸர்வஜ்ஞேந’ இதி வசநஸ்ய விஶேஷவசந- தயா ஸமர்த்திதஸ்ய ‘அவிஜ்ஞாதாயுக்தத்வஸ்ய’ இதி வசநஸ்ய ச ஸமர்த்தநாயுக்தஸாதநாயுக்ரீஸூக்திஸங்க்ருஹீதரீத்யா விரோதபரிஹரணீயமேவ ॥

ஸம்ப்ரதாயஜ்ஞாநஸ்யாதிகாரகோடாவஜ்ஞகோடௌ ச நி- வேஶ இதி ப்ரயுக்தம்— அதிகாரபரிபூர்ணதாயா ஏவ ஸா

सतः पृथक्त्वे, पदार्थाभावे च त्रयाणां सत्त्वासत्त्वादि
रूपेण न तस्य कोटिद्वयनिवेशः सम्भवतीति सत्कार्यवादः—
तथोक्तमेव शास्त्रार्थदर्शनकाले सत्कार्यवादे
कारणाः प्रागसतः पृथक्त्वे, तदेव संदेहशब्दार्थ
रूपं सत्यत्वकल्पना । प्रविष्टस्य तत्कार्यप्रपञ्चत्र
प्रकाशनाय पारमार्थिक कारणस्वरूपं सत्तादाय
ज्ञानविषयं प्रमाणजन्यं संवेदननाशनिष्ठं सा
क्षात्कारणं चाविद्यात्मकं साक्षात्कारविषयाश्रय
णतयोपपादनीयं प्रमासंवेदनं नित्यसंबन्धप्रवृ
त्त्यादौ नैयायिकादिभिरुपगतस्य विशेषस्य
प्रत्यक्षप्रमेयादेः प्राक्सिद्धत्वेन च ज्ञानस्याविद्यको
टिप्रवेशः सिद्धान्तिनां सत्कारणत्वादिस
म्भवात्, तज्ज्ञानस्य ज्ञानाधिकारित्वाय
कल्पने तस्यैव विशेषे सामान्यस्य अधिकारिभेद
स्यापि प्रयत्नसाध्यत्वेन ज्ञानाधिकारितया सं
भवत्वस्यापि ज्ञानाधिकारितया सम्भवात् । अत्र
प्रतिबन्धकत्वेन नैमित्तिकत्वस्य स्थितत्वेऽपि सम
र्थस्यापि ज्ञानाधिकारितया उपपद्यते । किं
च अधिकारिणो ज्ञानस्य वारणप्रयोजकत्वेन
नाधिकारत्वसिद्धिरपि सम्भवति । यद्यपि साधि
कारिणोऽपि तदधिकारि तत्प्रयोजकत्वमुप
नीयम् । तत्र प्रयोजकत्वे विशिष्टस्यापि ना
शकत्वे उपायत्वसिद्धान्तविशेषणस्यापि ज्ञा
नस्य वारणप्रयोजकत्वेऽपि न दोष इति चेत्,
तर्हि सत्यत्वनिरूपणेनाप्रतिबन्धकत्वेन च अधि
कारिणोऽपि विशिष्टस्यापि उपायत्वसिद्धावपि उपारण
प्रयोजकत्वं ज्ञानस्यापि प्रयोजक
त्वेनाधिकारित्वसिद्धिरपि तस्य स्यात् । यद्यपि
कारणत्वेऽपि प्रयोजकत्वं स्यात्, तथापि
व्यवहारदशायां स्यात् । अतः कोटिद्वये तस्य निवेशः

[illegible]

யதபி 'ஸக்த்யா பரமயா பாரவீ'தி ஸத்பூவத்திவ்யக்தி க்ஷஸ்ய ஸாயநக்ஷநிஷேயாஸ் வநவமஸ்யா ஹுவாயபூஸூதேகா வநிஷேயாஞ்ச நாமஸக்ஷீதபூநாதேஷாவஷி ஸாயநக்ஷவூஸஜ்ஞா க்ரியாதேக்ஷதி, தஷவ்யஸஜ்ஞதபு 'ஸகூஷத்வாரா'இதி ப்ரூதி வெஞாஸ் உக்திமாத்ருஸ்ய ஸாயநதேக்ஷ 'கீதபூநாதேஷவோதந்ராஷ் வூமாணவெஞாஸ் நாமஸம்கீதபூநமாத்ருஸ்யாவஷி ஸாயநக்ஷவூ ஸஜ்ஞ: । நதேவஷாவத்தி: க்ஷதபூம் பக்யா—'நாந்ய: வநா:' 'ஸக்த்யா பரமயாவாரவீ'த்யாஷிவிரோதாயாஷிதி ஷவ்யநூஷ்யஷ்ந மஷக்திஷாஞாவாதேயபூ: । வநவஞ தஅவநமஜாநத: வூதீவ தஅவநதிஷாவத்யேயாதேரு வூமாணதயோவநவ்யஸிஷ்யத: வூதி வநவமதேக்ஷாதஞாஸஜ்ஞதக்ஷாஸ், நிஷேயஅயஸ்ய 'நிஷேயாஸ்வ வஶீயாம்ஸ:' இதி ந்யாயேந வஶீயஸ்த்வாஸ் । த ஷநரோயேந கீதபூநாதேஷவே'த்யாதேஷ: ஜ்ஞாநநிஷ்டஸ்ய ஸா யநக்ஷவோயக்ஷஸ்ய வரம்வராயா ஸாயநவாரதாயா வநவா ப்ரூயணீயதயா தஸ்ய ஸாக்ஷாத்ஸாயநக்ஷாஸ்யவஹமேத நயாக்க இதி வூக்ஷதஅயோஞ்சாரணவிஷயேஜ்வஷி வூமாணஸ்ய நிஷே யாநரோயேதேநவ வரமராஸாயநக்ஷமேவாப்ரூயணீயதிதி ஷிதத்தாத்தயபூம் ।

க்ஷத்ராவ்யநிஷேயேநதி ஞாயாக்ஷதபு— ஹ்ஸாநரோண வூமாணாஜாதேவநிஷேயமாதேத்ருண கஸ்யவிஷயபூஸ்ய ஸிஷ்ய யோஜாஸ் । கிஞாத்ரு 'ஸக்த்யா பரமயா பாரவீ'தி வசநே வாஷாநம் ஸவதாமேவ விவரீதபு—வூமாணபதேதந வூவத்தி ஸாமாந்யஸ்ய ஜ்ஞாநாத்ஜக்ஷதாயா வநவ வூதிவஞதயா ஸவஷ தேத்தி க்ஷிதோவாயஸ்யாத்ருத்யவூவத்திவதேஷந ஹ்ரூஷணாஸ் வேந நாமஸக்ஷீதபூநவஸ்தஸ்யா க்ஷவி நிஷேயாவஹ்யமாவாஸ் । வநவமஜ்ஞீகார வநவ 'உக்திநிஷேத்யதி நாமஸ்லாரஸ்யஜிதந்வஷி ந— 'உக்தி'ரிதி நாமஸ்லாரஸ்யமாதேத்ருண வூமாணாவூதிவ ஞாவாயபூஸ்ரீஸூதேக்ஷ்யாஷிவிரோஜாக்ஷாரதாயாலஸ்யா: க்ஷவநா யோஜாஸ், நாமஸ்லாரவேஸ்யநோஞ்சாரணமாத்ருஸ்ய ஸாயநக்ஷ

வாதிஹிரவஷி தஃலூாரவஸ்யவஸ்யாவஸ்யாஷ்ய வேஹஜவ்யகவாத்ய ।
நஹ்யக்திவதும் உக்திஷ்டாவதும் வா ஸசேஷாயஜ்ஞாநாஜ்ஞகொ
கதள ஸகதம் । உகெதஃ ப்ராயாநாஸ கிஙிக ஸூாரவஸ்ய
சேஷாககிதி செக, ஜ்ஞாநாவேக்ஷயா தஸ்யா வெவஸவ்யாதிஸய
ஸத்வேந தஃஷாககேவ்யஸ்தி தாயம் । ப்ராணாத்யாநாரா
ணசேஷாககயிகொ விஶேஷஃ । யக்திஙித் ராணாவ்ருதிவஙா
வாயூ கணொகத்யாதி விராஜ வாஷ்யாயொரவாயகவாஜீகாரா
வேக்ஷயா தத்வ திவஙஙக்ஷ்யாயூஸ்ய தக்தாஜீகாரவஸ்யாத்யஜ
யாசுதயா "ஸக்ஷ்ஷக்ஷேரத்ருமாதல்" இதயாதிஷ்ட ஙக்ஷணா
zவ்யத்ரயெஷாவாநெவெய । நஹ்யாவாயூராணம் ப்ருவக்தி
ஸாசேநவ்யஸ்யாயவ்யஸாய விஶேஷாத்ஷககவவேஷநாரவெக
ஜ்ஞாநவிகாஸ விஶேஷரவெக-ஹாரவஸேவூணஹாரநாவஸ
நிகெக்ஷவத்யாமஶரணாமத்யாதிஸ்பாஹிவெயத்வாதிவ்ருதிவாதக
நிகெக்ஷவாரக்ஷாஸ்ரீ சேத்ருஹவஸ்யத்ருயஸாராதிவாரஸ்யதலூவ்ருவநய
விராஜஜ்ஞாநஹிஙாவாயகவ்ருதிவாதநவாரகம் "ஸசேஷா
யஜ்ஞாநவெவூகஸக்ஷ்ஷக்ஷேரத்ருமாதல்" இதயஸ்யாஹிசேதி
தி வணூநம் தீயஸவூதிவ்யஸவக்திஸ ததவாராசேரூரஸிக
ஸஹ்யதயஹ்யதயஜ்ஞசேதி தி யெவ்யய ॥

'ஸக்ஷ்ஷக்ஷாவா' இதி ஸ்ருதயா உச்சாரணஸ்ய ஸாயந
கசேஶக்ஷ்ய வொத்ருஹாவெஷ்ய ஸசேயாநசேககித்ய க்கசேயாக்தி
த்யவ்யநாவவஙம்- கஷாஷாவாநெவூஃ செகவெஜாவாரணஸ்ய
ஸசேஷாயஜ்ஞாநவெவூகொவாரணஸ்ய வ வஹதாரவ்ருசே
ணாவாயூஸவெக்திவ்ருதஶூநவெவூகம் ஸாக்ஷாதாயநகம்
நிரஸ்ய தயாzஷி 'ஸக்ஷ்ஷவாரா' இதி வ்ருசேணவஜாக கயி
காரிவிஶெஷ செகவெஜாவாரணஸ்ய ஸாக்ஷாக ஸாயநகசே
ஷிதி வாநரவ்யாஶக்ஷ்ய 'வஙதவஷாயாகஷி க்ருவாயூவாவெஷ
ரெவ+ 'த்வஷி சேஷிஶெஷ்' திஸ்ஸ்யாகவ்யாவ்யாநெவ்ருகாராஙரெ
ண வரிஹ்யதகவா'திதாக்ஷா தத்ராநாமஹ்யஷீதசேஜ்ஜஹெஷூ
க்ஷ்ஜ்ஜவெ'நஹாஹிக்ருசெ' தித்யாயெநவார வேரயாஸாயநத்வம்,

[illegible]

கிஞ்சாத்ராஸாத்யா வா வெயஃ கேவலபேதாவாரணஸ்யைவ ஸாக்ஷாத்ஸாத்யநஹாவோ நிரஸ்தஃ, ஸ ச ஸவிசேஷாபேதஜ்ஞாநாஜ்ஞ கோசாரணஸ்யாவாயகவாதிநாம் ஸவதாவைஷ்ட் வணவெதி நிதராம் தக்ஷ்ஷணவேஸஜ்ஜ்தம் । உதாஹ்ருதவேஸ்ராக்ராஹாஷ்ட ஸ்ரீஸப்ரக்ஷ்யா தக்ஷவநந்யாஸவஸ்லங்கம் கேவலபேதாவாரணஸ்ய ஸாயநக்ஷிரஸவாஸாத்யாயாஸப்ரக்ஷ்யாச கேவலபேதஸ்யா வாரணஸ்யாவிஸாத்ஹ்ரஸவேணவஸ்லங்கஸ்ய ஸவிசேஷா யஜ்ஞாநாஜ்ஞகஸ்ய வா தஸ்ய ஸக்ஷிப்ரவக்திரப்ரவஜ்ஞாநவிசேஷஸி ஞதயா ஸாக்ஷாத்ஸாயநத்வம் நிரஸ்திதிக்ஷந்யஃ । கேவலபேதாவாரணஸ்யைவ தாஷ்யந்யாயதயா ஜ்ஞாநாஜ்ஞகோசாரணஸ்யாவி ஸவதக்ஷ்ரீத்யா நிராவேஸா ஸவதாவாயாஸித இதி தக்ஷ்ஷ்தித்தி வெசஃ, தஸ்யைவ தாஷ்யந்யாயதயா வேஸ்ராக்ராஹாவேஷ்ட zவி ஜ்ஞாநஹிஞக்ஷாவேவ தஞிராவேஸாzஹிதவணவெதி தத்ர தக்ஷ்நிஷிஸத்தி வசநவேயாக்தம் ஸ்யாஃ । வணவம் ஸக்ஷிப்ரவக்தி ரப்ரவஜ்ஞாநவிசேஷவ்யதிரிக்தஸ்ய ஸாக்ஷாத்ஸாயநக்ஷாநவ வத்ஸ கேவலபேதாவாரணஸ்யைவ யக்திஞிசிவிசேஷாவாரண ஸ்யாவி தாக்ருசஜ்ஞாநஹிஞக்ஷாவிசேஷாஃ தாக்ருசஸாய நக்ஷம் ஸவதப்ரநிரஸநீயவேதி 'ஸக்ருஜ்ஜ்வெவே'த்யாதி வப்ரவேவாக்தக்ஷ்ணஜாதஸ்ய ஸவிசேஷாயஜ்ஞாநாஜ்ஞகோசார ணஸாயநக்ஷவெவாயகதயா சவ்யஸம்ஸவாஃ ஸக்ஷிப்ரவக்திரா ரா தத்ஸாயநக்ஷதாத்வயக்ஷதயா வணவாவஸ்யாப்ரயணீயதயா தவேயவ தஅவநஜாதவஸாத்யாவெயந்ஞதித்தி ந தத்ர கிஞ்சித்தூஷணம் வதந்யாஸம் கதஞ்சம் கஷேதிதி வெய்யம் ॥

'சவிஜ்ஞாதாயக்ஷதஸ்ய'தி வசநம் தச ந ஸவதநச கப்ரஜம், சவி தச யத்ர யத்ர வக்தளம் வாதிகக்ஷவ்யவஹா ரஃ வரிக்ருசஸ்யேத, தத்ர ஸவத்ர தஸ்யா வேநஸகேz வ்யக்ஷிப்ரவஜ்யாவேவ தயா வ்யவதேசஐஜேத்யதாதயக்ஷ தயா தக்ஷநக்ஷீகாவேர வசநஸ்ய வெநஷ்டஜ்யாவக்த்யாச ப்ரதி கப்ரஜவேதி வெவாய்யம் । உக்தப்ரவணவிக்ஷசக்திநிஷேதாஸ்ராப்ர வவேஹிவப்ரவேத்ய உக்திநிஷேதாப்ரஸாவவ உசாரணஸ்ய ஸவ

உபாயஜ்ஞாநபூர்வகஸ்வகர்த்ருகத்யாகாநாதிக்ருத்ய ப்ரஸக்
தைவ । பூர்வோக்தப்ரகாரஸ்யாசக்த்யாதிந்யாயஸ்ய கதயா
நிர்வாஹகத்வேந ஸமர்த்திதயா ததாஸ்வீகாரஸ்யாநுபாயத்வா
பாத் । ததஸ்சாநிஷ்டஸம்பந்தஸ்ய ந ஸம்பந்தோபதேச
ஸ்வபாவஸ்ய போஷகதயா ப்ரத்யக்ஷமுக்தம் । அதஏவ ஸர்வ
விஷயத்வேந விஷ்ணோ ஸ்வரூபமபேக்ஷ்ய ப்ரகாரஸ்யைவ ஸாதகத்வே
ந ப்ரவ்ருத்தஜ்ஞாநபூர்வகாபேக்ஷயா ஸ்வரூபப்ரகார
ஜாதஸ்ய ஸர்வதாத்தயா உக்திநிஷ்டாவிஷயே ஏவ ப்ரவ்ருத்தே
ரப்யவஸாயஸ்ய ந நிஷ்டாந்தரவிஷயகஸ்ய ப்ரஸங்க இதி
ததாவச்யம் விஷயஜ்ஞாநவிசேஷாபேக்ஷயைவ ஸாத்யம் ॥

அத ப்ரகாரவிசேஷாதிகாரவாக்யார்த்தவர்ணநப்ரஸங்
ஜேந ததுக்தி யாத்ருச்சிகவாக்யார்த்தவர்ணநஸ்ய
ஸர்வதா ஸர்வவிஷயகஸ்ய ஸாதகப்ரகாரதர்சநஸ்யாபி
ஸாதவிசேஷஸ்ய ‘புகும்’ இதி பதவாச்யஸ்ய த்ருஷ்டாந்த
யோஜநாநாம் உதாஹ்ருதிகே ஏவ ப்ரபத்யநுஷ்டா
நோக்தாரணாதிப்ரஸங்கேந தத்ஸ்தாநமாத்யவஸாயவிசே
ஷ ஸ்ரவணம் இதி ஸ்பஷ்டம் ஸஹ்ருதயஹ்ருதயஸாக்ஷிகம்
ப்ரதீயதே, “ஏறிட்டுக்கொள்ளவேணும்” இத்யத்ர ப்ரயோ
ஜநஸஹஜாநவிசேஷஸ்யாபாயப்ரதிபந்நஸ்ய ஸ
ம்பந்தாவிநாபூதஸ்வாபாவ்யஸ்ரீஸம்பந்தப்ரயோஜநா
ங்கீகாரஸ்வரூபமித்யுக்தம் । ததா ச ததுபாஸகவாக்யா
ர்த்தவர்ணநம் ஸ்வாயத்தாதிகாரகம் ப்ரதிபாதநீய
ம் ஸர்வதர்சநாத்துக்திநிஷ்டேதி ததாநுஷ்டாநஸ்ய ஸ்பஷ்டம்
ப்ரதீயமாநதயா ததபேக்ஷிதம் ஸர்வஸாதாரண்யமித்யபி
ஸர்வஸ்வாதிப்ரயோஜந த்ருஷ்டாந்தவிசேஷம் ஸம்பாத்ய
ந்யாயதர்சநவர்ணநஸங்கதமேவ । அந்யாயதர்சநவர்ணநப்ர
வ்ருத்தேர்விசேஷாதிகாரிகத்வப்ரஸங்கேந ஸதாசாரஸ்ய
விதிவாக்யாநாம் அநுஷ்டாநநித்யதர்சநாநாம் ஸ்ரீஸூக்த
ஸூக்தஸம்ப்ரதாயஸம்ப்ரதாயஸித்தேஷ்வர்த்தேஷு தத்ஸ்வரூப
நிர்ணீதம் । அத ஸம்ப்ரதாய வாக்யாதிப்ரஸங்கேந ப்ரமாணாந்தர

வ்யக்தத்வேதி ஸதி ப்ரதீயதே । தத்ராவாந்தரம் த்ருஷ்டாந்த அபயே ஸர்வதா விவ்ருதம் । 'ஸக்ருதேவ வாக்யேந தேவதத்தஸ்ய ஸஸ்நேஹாவலோகநம் ஸகடாக்ஷவீக்ஷண'மித்யத்ர வாக்யார்த்தாரணாதிவிசிஷ்டஸ்ய தஜ்ஜந்யஸ்ய ஸஸ்நேஹாவலோகஸ்யைவ ப்ரக்ருதேऽபி சரணாகத்யநுஷ்டாநஸ்ய வாக்யார்த்தவிசேஷத்வமாஹ । தத்ராஸ்தேவார்த்தஸ்யாநுஷ்டிதத்வாத் । அத ஏவ 'சாஸ்த்ரார்த்தம் ப்ரயோஜக'இதி ந்யாயாத் ஸர்வதா ஸ்வரூபேண தஸ்யா அநுஷ்டிதத்வாத் தஸ்யாநுஷ்டாநஸ்யாதிகாரிகதயா க்ருத்யத்வம் ஸாத்ய: । கிஞ்சாத்ர ஸர்வதாரூபாயாம் தந்த்ர்யாயாம் கதயா ஸ்வதஸ்ஸித்தம் 'வேதார்த்தஸ்தம் பாவி'தி ரூபேண 'தர்மஜ்ஞஸமயம் செய்கை' 'தர்மஸ்யைவ ப்ரதாநா'மிதி ரூபேண 'தர்மவிஷயை ரக்ஷிக்கை' இத்யாதிவாக்யைரேவேதி தத்ர யதா தாத்ருசவாக்யார்த்தாரணாதிரேகேண தர்மஜ்ஞதாதிஸித்தி:, ஸர்வதாரவ்யார்த்தாரணாபேக்ஷயா சரணாகத்யநுஷ்டாநஸித்திரவகந்தவ்யா । அத: க்ருஷ்ணத்ருஷ்டாந்தவிசேஷஸம்வாதநேந ஸர்வகார்யேஷு ஸர்வதா ஸர்வஜ்ஞாநேசநிவ்ருத்த்யா ப்ரகாசநயாஸஹ ஸ்வதத்ருஷ்டாந்தவிசேஷஸ்ய ஜாதஸித்தகதயா ஸ்வதஸ்ஸித்தேவ ஸர்வத்ர ஸம்வாதிதமிதி நிச்சீயதே ।

த்ருஷ்டாந்தேऽபி 'சொல்லிச் சரணம் புகும்' இதி 'வாக்யம் வசஸ்'திவத்ஸர்வ இத்யஸ்ய ஸங்கதம் 'சொல்லி'த்யஸ்ய க்த்வாப்ரத்யயாந்தஸ்ய ஸமாநகர்த்ருகதயா ததாஸ்யைகார்த்தப்ரயோகஸ் । நஹி 'வாக்யம் வசஸ்'திவத் 'வக்த்ரா வசஸ்' இதி தத்ர ஸாத்ருச்யேந ப்ரயோக: கஸ்யசித் ஸித்த: । க்ரியாத்வயஸம்பந்த ஸர்வ ததா ப்ரயோகஸ்ய சாஸ்த்ரஜ்ஞஸம்மதத்வாத் । 'புகும்' இத்யஸ்யார்த்தாரணாதிகர்த்ருத்வாபாவாத் । தத்ர ப்ரவேசாதிகதயா சரணாகதிப்ரகரணேऽஸ்யஸாத்ருசகதயா ச ஸ்ரீவிபீஷணாதிஸம்பந்தித்வம் ப்ரஸித்தமிதி வக்தவ்யமேவாஸ்து । 'அனுசந்தானரூபமாக சரணம் புகுந்த ஸ்வநிஷ்டையிற்காட்டிலும்' இதி ஸர்வத்ர 'புகும்' இத்யஸ்யார்த்த-

[illegible] ''புகும்'' [illegible] ''சொல்லி'' [illegible]

[illegible] ''சொல்லிச்சரணம் புகும்'' [illegible] ''இல்லாதார்'' [illegible] ''[illegible]ஞான'' [illegible] மறியாத' [illegible] ''[illegible]ஞங்களில்'' [illegible]

ப்ரமேயேந விரோதாபாவாத் । நந்வேவம் ஸுஹ்ருந்நிஷ்ட ஐஶ்வர்ய நிஷ்டைஶ்வர்யம் ச பரஸ்பரவிருத்தம் கதம் ஸ்வீகார்யமிதி சேத் ; உச்யதே— விஷயபேதேந விரோதாபாவாத் । ((சுஹ்ருங்களில் ஐஶ்வர்ய மில்லாதார்'' இதி ஸ்ரீஸூக்தி: ((இவ்வுபாயத்தில் ஸாத்யாயஜ்ஞா நமாத்ரமுடையராயிருப்பார்க்கும்'' இதி ஸ்ரீஸூக்திஶாஹ்ந்யாஸ பாஸ்யாபேதேநேதி போத்யம் । ந சாசாயணாம் ஸ கதம்ஹ்ருந்நிஷ்டைஶ்வர்யபோதக ('ஐக்யம் ஶரணாதஜ்ஞாநாதிதி) ப்ரமாணவிரோத: யாதிந்நி ஐஶ்வர்யாஸ்யாபேத இதி வாச்யம்— ஸுஹ்ருத்விஷயே ஜ்ஞாநஸ்யைஶ்வர்யம் நாம தஸ்மாப்ரஸக்தஸ்ய போகாக்ய விஷயகஸ்யைவ — அந்யஸ்ய த்யாஜ்யத்வகாத் । ஸுஹ்ருத்விஷயே து உபயோகாக்ய திரஸ்காரவிஷயகஸ்யைவ ஸ்வ ஸ்வீகார்யம் । அதிகாரிண: ஸர்வஸ்வீகாரஸமர்த்தநஸ்ய ஸமர்த்தோபாயோபயோகஜ்ஞாநாஸாபேக்ஷமாத்ரேண ஸர்வாதிகாரஸ்யாவாஸ்யகத்வாத் । அதஏவ ஐஶ்வர்யவிஶேஷ: ((ப்ரபத்திதன்னிலும் ஸூக்ஷ்மவிஶேஷங்கள் அறியாமையாதல்'' இத்யத்ர ஸூக்ஷ்மபதேநாபிப்ரேத: । அந்யதா 'ப்ரபத்தி தன்னிலும் விஶேஷங்கள் அறியாமையாதல்' இத்யேதாவத வசநஸ்யைவ ஸூக்ஷ்மபதவையர்த்யஸ்ய து ரஸ்யாத் । அதோத்ர விஷயே உபயோகாதிவிஷயகஸ்யைவ ஐஶ்வர்யஸ்யைவ ஸ்வீகார்யமிதி ((சுஹ்ருங்களில்'' இத்யுக்தவதாமாசார்யாணாமாஶய: । ததா ச 'ஸுஹ்ருத்ஸ்வ பைஶ்வர்யதாஸ்யமிதி ப்ரதீயத' இத்யஸ்ய ஆசார்யாணாம் ஸ்ரீஸூக்தௌ 'ஸுஹ்ருத்ஸ்வைஶ்வர்ய' இத்யஸ்ய ஸுஹ்ருத்விஷயஜ்ஞாநே தஸ்ய உபயோகாதிவிஷயக த்வைஶ்வர்யமித்யர்த்த இதி போத்யம் ॥

'இவ்வுக்திநிஷ்டனும்' இத்யாதிநா ஏதததிகாரிண: பேரக்ஷாயம் ஸ்வஸ்வரூபாநுஷ்டாநகாலே ஸ்வாபரேண ஸம்பாஷ்யாதிஸ்வாமிவ்யதிக்ரமத்வஸம்பவதி ஸர்வகம் கதம் ஶக்யம்— 'ஆத்மாதீயபரஸ்யாவோ ஸ்யாத்நிக்ஷேப உச்யதே' இதி ப்ரமாணாதித்யுக்தவத்த்வாஸம்பவாத— அதிகாராந்த

ஸம்ஶயஜ்ஞாநாஜ்ஞத்வயோர்வாரணஸ்ய வைதுஷ்யாதிகாரிக த்வவ்யதாயா: மதா ஸங்க்ரஹேண ப்ரதிபாதிததயா ஸ்வாமிநா ஸாரஸம்க்ஷேபண ஸம்க்ஷேப்யஸ்ய ஸ்வரூபஸித்ததயா ஸ்வஸ்வரூப ஸமாஸேந நிக்ஷிப்ய அந்யஸ்ய ஸம்க்ஷேபமாத்ராதாஸ், ஶ்ரத்தாஶ்ரத்தயோ வசநஸ்ய ஸ்வநிஷ்டாவிஷயத்வேந ப்ரதிபாத்யம் தேஷாமேவ நிதாந்தம் ஸ்யாச்ச்ராவ்யாதாநாயோமாத் ॥

நநு நாஸ்திகாதிகாராத்ப்ராக்த்வேந ஸம்ஶயஜ்ஞாநம் விவக்ஷிதம், அத ஏவ 'ஸம்ஶயஜ்ஞாநாஜ்ஞர்த்த்யதாவந்த ஶ்ரத்தம், ததா ச ஸம்ஶயஜ்ஞாநவதாம் ஸாரஸம்க்ஷேபார்த்தமேவ அவிஶேஷஸாரஸம்க்ஷேபப்ரதிபாதகோபாயரூபஜ்ஞாநம் இஷ்டத்வாத் ஸாஸ்த்ரகாரஸ்ய; யதாஸ்வத்தீயப்ரகாஶநம், ததா ச ஸம்ஶயஸம்ப்ரதிபந்நஜ்ஞாநாநாம் ஹேய, ததா ச ஸ்வஸாரேண ஸஹ ஶிஷ்யாதிஸமீக்ஷாவண்டநஸேவி ஸஜ்ஞதமேவ, ஸ்வஸாரஸம்க்ஷேபகாரேண ஸாரஸம்க்ஷேபமேவ கதம் ஶக்யத்வாந்நாஶ்ரத்த தத்ததேநாவாதாநம், ப்ரதிபந்நவிஷயதயா நயநம் தத்தேஷாம் ஸாயகோபாயஸ்வரூபாணாந்தராந்தஸாரேண, ஜ்ஞாநோபாயகோபாயகஸ்ய தஸ்ய ஸந்தர்ஷயத்வே தந ஸஹ விரோதஸ்யாவஜந்நீயகதாபி திவேண ஸம்ப்ரதாயரூபஶ்ரவண ஸம்ஶயஜ்ஞாநரூபாந்தஸ்ஸாமாந்யவி ஶேஷத்தோடும் கூடின' இத்யாத்யுக்த்வா 'இங்கு சொன்ன ஸம்ஶயஜ்ஞாநம் அதிகாரகோடியில் நிற்கும் நிலை' இத்யாதிநா ஸங்க்ஷேபஸ்ய ஜ்ஞாநஸ்யாதிகாரகோடாவந்வயகோடௌ ச நிவேஶஸ்ய ப்ரகோபந்யாஸப்ரதிபந்நஸம்ஶயவர்ணிதத்வாத் । ஸம்ஶயஜ்ஞாநாஜ்ஞகோக்தமித்யாஸாயநகோபாயரூபோ ணோபந்யாஸாவஸரே 'அவிஜ்ஞாதார்த்ததத்வஸ்ய' இதி வசநமந்யஸ்ய தஸ்யார்த்தவர்ணநாவஸரே 'அதாவது ஸம்ப்ரதாயரூபஶ்ரவணத்தில் நல்ல தெளிவில்லாதவன்' இதி தத்விவரணாத் । கிஞ்சோபரி ச 'ஶ்ரத்தா ப்ரத்யக்ஷாதிகளில் தெளிவில்லாதார் என்றும் அருளிச் செய்தது' இத்யுக்தத்வாத் । ந்யாயேஸாஸ்த்ரவிஷய ஸமஞ்சஸ ஶ்ரீபாஷ்யப்ரதிபாதிதவிஷயணாவஸரே

ப்ரபத்திவிஷயமான ஸம்ப்ரதாயஜ்ஞானம்கூட இல்லாமல் கேவல மந்த்ரோச்சாரணம் உக்திநிஷ்டையென்றும் + கல்பித்து' இத்யுக்தத்வாத் பவத்பி: ப்ராக் ஸம்ப்ரதாயஜ்ஞாநவதஸ்ய [illegible] । அதோ பவத்தீய [illegible] பவத்பக்ஷஸ்ய [illegible] ப்ரதீதே: [illegible] ஶிஷ்யப்ரபத்திவசநம் [illegible] ஸித்தம் ॥

கிஞ்ச [illegible] 'தமேவம் வித்வாநம்ருத இஹ பவதி' 'நாந்ய: பந்தா அயநாய வித்யதே' 'வித்யதேऽயநாயே'தி ஶ்ருதிவிருத்தத்வாத் ஶரணவரணோக்திமாத்ரஸ்ய [illegible]யம் । தத்ராபி 'தமேவ'மிதி வாக்யேநாகாரவிஶிஷ்ட பகவதநுஸந்தாநஜ்ஞாநவிஶேஷஸ்ய மோக்ஷோபாயத்வோக்தே: 'நாந்ய' இதி வாக்யாந்தரேண தத்ஜ்ஞாநவிஶேஷவ்யதிரிக்தஸ்ய மோக்ஷோபாயத்வம் நிஷித்யத இதி [illegible] ப்ரதீயதே । அத்ர ச வேதநவ்யதிரிக்தஸ்ய கஸ்யசித் [illegible] நிஷேதவாக்யம் [illegible] நாஸ்தீதி [illegible] நிஷித்யதே, கஸ்யசித் [illegible] ஸாதநத்வாங்கீகாரேண த[illegible] [illegible] ச [illegible] । இதி [illegible] ச பரிஹாராய 'ஸக்ருதேவ ப்ரபந்நாய' [illegible] 'ஸக்ருஜ்ஜப்தேந' [illegible]

स्य 'सम्यग्ज्ञानेन वा मोक्षं प्रज्ञायां मरणेन वा' इ
त्यादिस्मृतेर्मरणावधारणात्: श्रुतिस्मरणम् अपरोक्षावधारण
नामसिद्धत्वं ज्ञानमज्ञानमरणं सम्यक्त्वश्रुत्यनुमानां
साक्षात्कारस्य नवयोगेन निषिध्यत इत्युक्तम् । त
था 'विजानन्' 'विदित्वा' इत्यत्र वेदनस्येव प्रवेशेन
प्रकृतविद्याव्यतिरिक्तविद्यावत् प्रवृत्तिविद्यायां स्मृत
त इति वक्ष्य निषेधवाक्येन ज्ञानविशेषादेव सम्पत्ति
प्रवृत्तिव्यतिरिक्तस्य साक्षात् मोक्षसाधनत्वं नास्ति
त्यक्तं भवति । उत्तरपूर्वपक्षन्यायेन विहितव्यतिरिक्त
विषयो निषेध इति वक्षस्यते श्रवणानन्तरं सम
न्यथा प्रवेदाकश्रुतेः प्रवेदाकानां म
ज्ञानेनानां साक्षात्कारप्रसङ्गस्य प्रतिपादनात्,
अपरोक्षावधारणापेक्षया वैलक्षण्यस्य प्रतिपादनात् ।
अत एवावधारणस्य साक्षात्कारत्वं सिद्धमिति बोध्यम् ।
महावाक्यश्रवणविशिष्टात्मस्वरूपज्ञानाज्ञानोपाध्य
सम्पत्तिर्वेदज्ञानसिद्धत्वं विशिष्टस्य ज्ञानत्वे
साक्षात्त्वम्, तत्त्वादिसिद्धान्तीकृतं च । प्र
वेदाकप्रमाणजातं तत्र निषेधान्तरोपयेन प्र
माणसाधनत्वप्रवेशस्य । 'तमेव विदित्वा' इत्यत्र
स्वकारणप्रतिपन्नस्य ब्रह्मज्ञानसिद्धस्वरूप
त्वं प्रतिपन्ना तत्र निष्ठाश्रवणश्रुतिः नि
र्दिध्यासनादीनां प्रत्यक्षेव नियमः । तस्मादुक्तम्
अपरोक्ष निषेधश्रुतिविरोधं प्रामाणिकमार्गं न म
हायात्म्यं धारयतीति ॥

तस्मात् प्रवेदाकसम्बन्धरूपेण प्रवृत्त्यात्म
साक्षात्कारज्ञानविशिष्ट अपरोक्षावधारणानन्तरमेवाति
निष्ठितनिर्णयस्य श्रवणमनननिदिध्यासनवाक्यम्, अपि
कारणात्मसाक्षात्कारज्ञानप्रवेशकं करणश्रुत्यादिसाधन
यं सम्यक्प्रवेशनानुष्ठानप्रवेशनिष्ठत्वं सिद्धान्त
वाचनाः निर्णयः एव प्रवृत्तिस्मृत्यादयः श्री

सार्वज्ञ्यादन्यगुण इति प्रोक्तं प्रत्यक्षः प्राप्य स
वेदाद्ये सर्वदा पिबन्संपूर्णा पिपासां कामपूर्तिमवाप्तुं
सर्वज्ञस्य ॥

ग्रन्थसारसंग्रहः ॥

उपेत्य पूर्वसार्वज्ञ्यमायावर्णनचातुरी ।
प्रायोऽन्नाशब्दार्थवर्णं तत्त्वीयाऽस्मादीपायनम् ॥ १ ॥
“पुरु”इत्यस्य शब्दस्य याज्ञवल्क्यादिवर्णनम् ।
“तामिमां”इति दृष्टान्तवाक्यैरर्थव्यवसायनम् ॥ २ ॥
अयाव्यवस्थस्य प्रायोऽनावाक्यार्थवता ।
तत्त्वदृष्ट्या न्यायविद्यायां पूर्वपूर्वं विनिवेशनम् ॥ ३ ॥
तस्य सायं नरोपेक्षप्रतिपत्तीनायादिभिः ।
प्रधानादस्वतन्त्रानवयानां अपि श्रुयम् ॥ ४ ॥
सान्त्वज्ञानदर्शनार्थं यथाशयं भाषणम् ।
न्यासमार्गप्रकाशादिविशेषावायकल्पनम् ॥ ५ ॥
कपोलाभिप्रायसान्निध्यानमकर्तृकत्वोक्तिः ।
अङ्गीकृतप्रत्यक्षिनिष्ठाप्रकारस्य निरूपणम् ॥ ६ ॥
प्रवृत्तिनिवृत्तिनिष्ठस्य कारणेष्व भावोक्ति ।
उक्तरूपप्रवृत्तौ तत्रास्तीति प्रतिकल्पनम् ॥ ७ ॥
पञ्चाग्निवेदनस्याय ब्रह्मज्ञानविशिष्टता ।
एवं द्वारविद्यायां गुणवृत्तिविशेष्यता ॥ ८ ॥
“अन्तर्यामी”इत्यादिवाक्यार्थप्रतिपत्तिः ।
केनापि दोषवेशेन भवेदेकः प्रकल्पते ॥ ९ ॥
संग्रहेणाभिमता समता सम्यक्प्रत्येषणम् ।
न्यासविंशतिपूर्णत्वं सारायेयपराकरणतः ॥ १० ॥
अन्यया वर्णितायेन “सकृदेव”इति मानतः ।
तात्पर्यसङ्ग्रहाद्याप्रपत्तेः श्रेष्ठायवर्णनम् ॥ ११ ॥

ஶரணாகதிவ்ருத்தஸ்ய சஞ்ஜுஷ்யாக்ஷவாதிந: ।
ரக்ஷா ஸ்வஸ்யாய ஸம்ஸ்வஸ்தஸ்வஸ்திவிசேஷபாகிந: ॥ ௧௨ ॥

'கைநினைவே தா சஞ்ஜுணே' த்யஸ்ய ஸ்வாரஸ்யவர்ணநம் ।
அந்யாநி சைவம் பாவாணி நிஷ்டாஸ்பரணகாந்யஹோ!! ॥ ௧௩ ॥

ஆஸீக்ருத்ய ஹாந்யாஸம் சாக்தம் ஸாயயதி ஜயம் ।
ஜதேத்யசயோர்வாஹிதே நிமசாஜகமாபாத்திதே ॥ ॥ ௧௪ ॥

'ஸக்ருஜ்ஜயே' தி சாநஸ்ய தத்பாகநிராஸநம் ।
"சொல்லிச்சரண" த்யஸ்ய வாகம்வசதிதாஜ்யதா ॥ ॥ ௧௫ ॥

ஜ்ஞாபாவேண ஸாசாந்யஜ்ஞாநேந ஸஹிதம் ஜயம் ।
உக்திநிஷ்டதி வக்ஷே ஷ்ஷு ஸ்வீயநாந்யஹாபாவணம் ॥ ௧௬ ॥

'ஶ்ரத்தாத்தீய'தி வசநாஜ் ஜாயதீத்யாவசாதநம் ।
ஜகாரவஷிதே வாசம் திஷயாயே ச ஜாஹ்ருதி ॥ ॥ ௧௭ ॥

நகாரவஷிதகஸ்ய ஹ்ராஜ்யா ஸம்ஹ்ருசசாலயா ।
'பற்றினேனி' தி ஶப்தஸ்ய ஸ்வநிஷ்டாஸாதவகஸ்வாக ॥ ௧௮ ॥

ஜதேத்யசாதிவிஷயா ந்யாஸநிர்ணயகாரிணாம் ।
விஸயாவிஷ்டஹ்ருதயாந்து காயதேவ விஜாநத: ॥ ॥ ௧௯ ॥

தத்ருதாவஸ்தீயம் ச ஹ்ருத்யம் த்ருஷ்டவத: கிசா ।
நாஸாயயா ந வா காசாஜ தேஷாத்ருத்யோஸ்தயோ: ॥ ௨௦ ॥

க்ருதம் தோஷஸசாஹஸ்ய ப்ரகாஶநதிஹாஜஸா ।
கிஞ்சா சய்யஸ்யவோயாயம் வஸ்தத்ஸ்திஹோஹிதம் ॥ ௨௧ ॥

விசுத்தெஶ்யத்தஶேஷேண வக்ஷே வதநசஞாபா ।
வஞ்சிதா: வரிக்ருஹ்ணஞ்சா ஸாபசத்ர மாணோஜ்ஜ்வா: ॥ ௨௨ ॥

"ஜஷ்டக்ஷ்யாஜிவதர்தெ நாஜரிக்ஷக்ஷிதிக்ஷயாக" ।
பதிக்ஷயாஜிவதெர்ஸம் ந க்ருதெதெர்ஷஸம்க்ஷயாக ॥
இயம் நிஷ்டாஸ்பணகஙிதம் நிக்ஷேபாணம் நவீநம்
நிஷ்டாபாதவம் நயவஸாசதெதஶேஷ நியர்தியசாதெந: ।

பா⁴ஷ்யப்ரஸாதே³ப்யநவத்³யதூ³ஷ்யாபி தஸ்யாபி ஸம்ப்ரக்-
ரகாஶஸ்ய வ்ருத்தம் து ரங்க³ராமாநுஜார்யை: ।

'ஸாக்ஷ்யம் விஶாக்²ய' 'ஸம்ப³ந்தி⁴பதா³நாம்'
ரஜ்ஜ்வாதி³ஷ்வந்யேஷு க்ருதாபி ஸா தூ³ஷணாநாம் ।
நிஷ்க்ருதிரேஷா யதி³ ஸம்ப்ரதா³யம் விதா³ந்த்ய
தஸ்யாஜ்ஞாம் க்ருதயோ மதிமார்க³பே⁴த³ம் ॥

ஶ்ரீமத்³ராமாநுஜஸ்ய யாவத்ஸ்தா²மகாரகம் ।
உக்திநிஷ்டாபரித்ராணநாம்நீ ஜீயாதி³யம் க்ருதி: ॥
ஶ்ரீயதாமநயா க்ருத்யா ப²ணீந்த்³ரவரநாயக: ।
ஶாஸ்த்ரஸம்ஸ்க்ருதி: பா⁴வ்யா ச ஶரவணிக்ஷ்மாந்தரா ॥

போ³த⁴பூர்வவசோ ப்ராஜ்ஞாநாம் ஸ்தா²பயந்துராமே ।
வேத³ஶாஸ்த்ரவிநாஶோ தே³வ: ஶ்ரீஸம்ஸ்தி²தோ யதீஶ்வராம் ॥

இதி ராமாநுஜமுநிவிரசிதமுக்திநிஷ்டாபரித்ராணம்
ஸம்பூர்ணம் ॥

ஶ்ரீமதே வேதா³ந்தராமாநுஜமஹாதே³ஶிகாய நம: ॥
ஶ்ரீமதே ராமாநுஜமஹாதே³ஶிகாய நம: ॥
ஶ்ரீமதே கோ³பாலார்யமஹாதே³ஶிகாய நம: ॥
ஶ்ரீமதே நிக³மாந்தமஹாதே³ஶிகாய நம: ॥
ஶ்ரீஹேமாப்³ஜநாயிகாஸமேதஶ்ரீதே³வநாயகபரப்³ரஹ்மணே நம: ॥

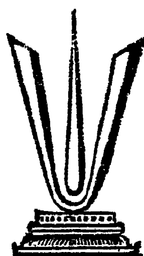
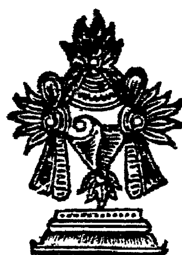
॥ ஶ்ரீ: ॥

ஶுத்தாஶுத்தபத்ரிகா ॥

பு.	ப.	அஶுத்தம்.	ஶுத்தம்.
௨	௧	அந்த்யாயை	அந்த்யேதராபேக்ஷாயை
௪	௧௨	தேநாவஸாநே	தேநாவஸாநகாரணே, உத்பவம்ஸாதிவேணைக்ய தோணாநாவஸாநமிதி யாவத் இதி
,,	௨௩	தேஶீஸார	தேஶீயஹஸ்தாந்தரஸார
௫	௨௭	பபத்ராzஹி	பபத்ராஹி
௬	௧௫	பபேத: । கிஞ்சா	பபேத:, தஸ்யாஹிந்த்ரவி ஶேஷஸ்ராஸாவஸ்ர பபதே அந்த்யாவிஜ ஞாதணவாவஸம்ஸவாஜ் । கிஞ்சா
௮	௨௪	ஶ்ருத்திகேஷவம்”	வஸாக்ஷாஸாவதேவபூர்ணம்”
௧௧	௬	ஈந்ருய இதி,	ஈந்ருய:,
௧௨	௨௬	நிர்ணீத’ இதி ।	நிர்ணீதமிதி ।
௧௪	௧௬	அநாஷ்ரதே	அநாஷ்ரநகாரே
௧௫	௨௮	“அநாதி	“இவர்கள்” இத்யாரப்ய “அநாதி
௧௮	௧௨	காவோபாத்யாதி	காவோபாத்ய
,,	௨௪	வோயநாக் ।	வோயநாக் । நதேஷ்யத் த்யவயாநம் ஶிஷ்யவிஶி ஷ்டஸ்யதேஷாயகஸ்ய ।
௨௦	௯	தத்ந்த்ராதேத்ரு	தத்ந்த்ராதேத்ரு
,,	௨௪	பதாஞ்ஜபோ	பதஞ்ஜபோ
௨௧	௧௮	விஶேஷஞ்ஜேஷ	விஶேஷாபேக்ஷஞ்ஜேஷ
,,	௨௬	ஸதேஷாரணிதி । விஶே	ஸதேஷாரணிதி ஞக்ஷ்தஷி ஷ்ராயாம் தேத்ராதேஷாதேஷ பயோமஜோயகவிஶே

பக்.	வ.	அசுத்தம்	சுத்தம்
௨௪	௨௪	ஶ்ரியாதா	விஶக்தி
௨௯	௧௧	ஸாவஸாத்ஸ்ய	ஸம் தாத்ஸ்ய
௩௨	௨௭	ஸாந்நா	ஸாந்நவொபாயகீர்தநஸாத்விஷா
௩௬	௧௰	ஶிஷ்டம் விஶேஷணஶி	ஶிஷ்டத்வி
௩௭	௨௪	ராமோபாதிஷ்டா	ராமோபா உக்திவிஶிஷ்டாவஷ்டா
௩௯	௨௭	ஶேஷ்யகார	ஶேஷ்யாய்த்வாஷ
௪௰	௨௩	யிஷ்யதெ வ ॥	யிஷ்யதெ ॥
௪௩	௧௧	ஸ்வபொநந	ஸம்ரஹணே
௪௪	௧௰	த்வஸ்ய நிஷ்டு	த்வஸ்யா நிஷ்டு
,,	௨௪	காயா ஸத்க	காயா ந்யாஸவிஶிஷ்டாயா ஸத்க
,,	,,	வாநஶபா	வாநவஸ்விஶிஷ்டாயாஶபா
௪௫	௨௰	வொக்தவஸீ	வொக்தஸ்ஸீ
௫௧	௧௨	ஸகபாதிஸ்ஸ:	ஸம் வஸ்ஸ: ।
௫௨	௬	விம்ஶத்யாஷா	விம்ஶதிவ்யாவ்யாநாஷா
,,	௨௯	ஸவநஸ்வி	வநஸவி
௫௩	௨௬	ரணம் ஶோக்ஷ	ரணம் வ்யவஹிதாரா ஶோக்ஷ
௫௭	௧௯	யத்ர க்ஷத்ராவ்ய	யத்ரக்ஷத்ர
௫௮	௨௮	வபொராவஸீ	ஸவஹீரவஸீ
௫௯	௨௧	வாஶிஸாரொணா	வாஶிஸாராவஸம்ஸவேநா
,,	௨௭	ஸுத்ராதா	ஸுத்ராந்யதர
௬௰	௧௨	வஸவஜாத்ர	கிஜாத்ர
௬௩	௫	வாஷிவஷ்கதயா	வாஷிவஷ்தயா
௬௭	௧௫	ஸாவஸொஷெத்ர	ஸாவஸொஷெத்ரண
௭௩	௫	ணஶ்ரீவஷிக்தி	ணாவாயஷ்ஶ்ரீவஷிக்தி
௭௬	௭	தஸுத்ர்யணாயயா	தஸுத்ர்யாயயா
௮௧	௪	வயெஷ்பெணவ	வயஷ்வ்யத்ர்யாவெஸவெநவ
௮௨	௧௩	ராஶஷ்வணஷ்	தாத்வயஷ்வணஷ்
௮௬	௧௨	வவவவயஷ்	வவாயம் வக்ஷ: வயஷ்
௮௮	௧௩	வாஷஷியா	வாஷாவதாரஷியா

பக்.,	வ.,	அஶுத்தம்	ஶுத்தம்.
கூ0	உ௩	வி வஸ ஸ்வா	வ்யவஸம்ஸவா
கூ0	உஅ	ஸாவேந காரண	ஸாவேந வாப்யேவைாஸ்ஸா ரணே காரண
கூச	கக	ந்யாஸாதீநாம் ப்ராமாண்ய	ந்யாஸாதீநாஸேவி ப்ராமாண்ய
,,	கஉ	ஸாவேதக:	ஸாவக்தி:
க0க	உகூ	தத்விஹாய	தம் விஹாய
க0ரு	க	நிரஸஸாக	நிரஸதயா வ
,,	உ௩	உபேய	உபாய
க0கூ	கச	தேத்வம் ரூபி	தேத்வஸோதிரூபி
கக௩	ச	வீய	தீய
,,	க௩	ஜீவ ஸார	ஜீவ வஹ்நி: ஸார
கககூ	க	நவ வாப்யேவ்ராக்ஷஸ்வ ஸவிஜ்ஞாதேத்தி	நவாஸ்வ
கஉ0	கரு	ப்ரதீயதே	ப்ரதீயத ஜீ ந ஸவதி ஷட்விஸி: ।
கஉக	கூ	ரகாய்ஸ	ரகாய்காரஸ
,,	உஉ	தஜூ	ப்ரவத்ரஜு
கஉஅ	ககூ	ப்ரேத்ராவ்வ	ப்ரேத்ராவ்
க௩0	க0	ரூபேவதவேவ	ரூபேவவேவ
க௩௩	உக	ஶாபயாக ।	ஶாபய: ।

|| ஸ்ரீ: ||

ஸ்ரீமத்ப்யாம் வேதாந்தராமாநுஜமஹாதேசிக
திவ்யமணிபாதுகாப்யாம் நம: ||
ஸ்ரீமத்ப்யாம் ரங்கராமாநுஜமஹாதேசிக
திவ்யமணிபாதுகாப்யாம் நம: ||
ஸ்ரீமத்ப்யாம் கோபாலார்யமஹாதேசிக
திவ்யமணிபாதுகாப்யாம் நம: ||
ஸ்ரீமதே நிகமாந்தமஹாதேசிகாய நம: ||

|| ஶ ர ண தோ ஷ த வ ர் ண ம் ||

ஸதா ஸத்ஸம்ப்ரதாயஸ்தபக்தாநாம் ஜீவநௌஷதம் ।
கோபாலதேஶிகாக்யம் தத் வந்தே ஸாரதமம் மஹ: ॥

ப்ரணம்யாஸ்மத்குரூந் பக்த்யா தத்குரூம்ஶ்ச ததா ஹரிம் ।
உக்திநிஷ்டாபரஸ்யாயம் வாக்யஸ்யார்த்த: ப்ரதர்ஶ்யதே ॥

ஸ்ரீமந்நிகமாந்தமஹாதேசிகன் அருளிச்செய்த ஸ்ரீமத்ரஹஸ்யத்ரயஸாரமென்னும் திவ்யப்ரபந்தத்தில் அதிகாரிவிபாகாதிகாரத்தில் உக்திநிஷ்டையென்னும் ப்ரபத்திவிசேஷத்தின் ஸ்வரூபத்தை உள்ளபடியே நிரூபிக்க ப்ரவ்ருத்தமான வாக்ய விசேஷத்திற்கு ஸ்ரீமந்நிகமாந்த ஸம்ப்ரதாயஸ்தர்கள் சொல்லும் அர்த்தத்தையும் ஸ்ரீஸந்நிதிஸம்ப்ரதாயஸ்தர்களில் இருவர் சொல்லும் அர்த்தங்களையும் இரண்டு ஸம்ப்ரதாயத்திலுமுள்ள ரஸிகர்களெல்லோரும் ஸுலபமாக அறியும்பொருட்டு ஸம்க்ரஹித்துக்

காட்டுகிறோம். இம்மூன்று விதங்களான அர்த்தங்களிலுள்ள ந்யாஸதோஷங்களையும் நமக்குத் தோன்றியவரையில் எடுத்துக் காட்டுகிறோம.

ஸ்ரீநிகமாந்த மஹாதேசிகன் ஸ்ரீரஹஸ்யத்ரயஸாரத்தில் அதிகாரிவிபாகாதிகாரத்தில் உக்திநிஷ்டையின் ஸ்வரூபத்தை 'உக்தியாவது:- ஆநுகூல்யஸங்கல்பாத்யங்கங்களில் வைஶத்யமில்லாதார் அவனையொழியப் போக்கற்று நிற்கிறவதிகாரமும் அபேக்ஷித்தால் ரக்ஷிக்குமென்கிற விஶ்வாஸமுமுடையராய்க்கொண்டு ஶரண்யனறிய ப்ரபத்திஸமர்த்தமான ஆசார்யவிஶிஷ்டவாக்யத்தாலே தாதிமார் சொன்ன பாசுரத்தைச் சொல்லி ஸாவதாநனைச் சரணம் புகும் மூடரான ஸாமாஜிகர்களைப்போலே என்னுடைய ரக்ஷை உனக்கே பாரமாக ஏறிட்டுக்கொள்ளவேணுமென்கை" என்று நிரூபித்தருளினர்.

இந்த ஸ்ரீஸூக்திக்கு ஸ்ரீநிகமாந்த ஸம்ப்ரதாயஸ்தர்கள் ஆநுகூல்யஸங்கல்பம் முதலான ஐந்து அங்கங்களில் நல்ல தெளிவில்லாதவர்களாயும் அவனைத்தவிர வேறு கதியில்லாமையாகிற அதிகாரமுடையவர்களாயும் அபேக்ஷித்தால் அவஶ்யம் ரக்ஷிப்பனென்னும் மஹாவிஶ்வாஸமுடையவர்களாயுமுள்ள அதிகாரிகளால் ஸர்வஜ்ஞனை ஸம்ப்ரதாயத்தால் ப்ரணவப்ரபத்தியைப் ப்ரகாசிக்கிறதாக அறியப்படுகிறதாயும் ஆசார்யவிஶிஷ்டமுமான அபாஸிவாக்யத்தைச் சொல்லி 'என்னுடைய ரக்ஷையுனக்கே பாரமாகவேறிட்டுக்கொள்ளவேணும்' என்கிற ப்ரார்த்தனாவசனமாகச் செய்யப்படுவதாயும், தாதிகள் சொன்ன வாக்யத்தைச் சொல்லி ஸாவதாநனைச்சரணமடையும் மூடரான ஸாமாஜிகர்களுடைய ஶரணாகதிபோன்றதுமான ஶரணாகதியே உக்தியென்கிற ப்ரபத்திவிஶேஷமென்று அர்த்தம் சொல்லுகிறார்கள். 'என்னுடைய ரக்ஷை உனக்கே பாரமாகவேறிட்டுக்கொள்ளவேணும்' என்பதற்கு 'என்னுடைய ரக்ஷணபாரத்தை நீ அங்கீகரிக்கவேணும்', எ

ன்று கார்யமாகையால் 'ரக்ஷணஸாமர்த்த்யஸம்ருத்தே' என்று ஸம்ஸூத்ரத்தில் சொல்லப்படுகிற: 'என்னை ரக்ஷிக்கவேண்டிய பரம் முன்னுடையதே' என்று ஸாக்ஷிக்கையாகிற ஶரணாகதியும் இங்குச் சொல்லப்பட்டதேயாகும். ஒரு வஸ்துவை ஒருவனுக்குக் கொடுக்கில் 'நீ இதை யங்கீகரிக்கவேணும்' என்று ப்ரார்த்திப்பது உசிதமாகும். ஆதலால் 'அங்கீகரிக்கவேணும்' என்கிற ப்ரார்த்தனையோடு பிரிவில்லாததான பரந்யாஸமென்னும் முன் சொன்ன அநுஸந்தாநவிஶேஷமே ஜநங்களில் நல்ல தெளிவில்லாத அதிகாரிகளால் செய்யப்படுமேயாகில் 'உக்தி' என்று பெயர்பெற்றிருக்குமென்று இப்பக்ஷத்தில் இவ்வாக்யத்திற்கர்த்தம் முடிந்தது. உலகத்திலும் நல்ல அறிவில்லாத பாலர்கள் மூடர்கள் சொல்லிக்கொடுத்த வாக்யத்தைச் சொல்லித் தங்கள் அறிவுக்கு அநுகுணமாகச் சரணம் புகுந்தாலும் காருணிகர்களான மஹாராஜர்கள் அவர்களை ரக்ஷிக்கக்காண்கையால், இங்கும் நல்ல தெளிவில்லாத அதிகாரி உள்ள அறிவைக் கொண்டு பரந்யாஸம் செய்தாலும் பரமகாருணிகனான ஸர்வஶரண்யன் தன்னுடைய நிக்ரஹத்தைத் தணித்துக்கொண்டு இவனபேக்ஷித்த காலத்தில் மோக்ஷரூபமான பலத்தைக் கொடுப்பனென்று 'ததாமி' என்கிற ஶ்லோகவாக்ய வ்யாக்யாநத்துக்குத் தாத்பர்யம். ஆக இவற்றால் ஸ்வநிஷ்டையென்கிற வ்ருத்திபோலே உக்தியென்கிற வ்ருத்தியும் ஜ்ஞாநவிஶேஷரூபையென்று ஸித்தித்தபடியால் ஸர்வவித வ்ருத்தியையும் ஜ்ஞாநவிஶேஷரூபையாகக் காட்டுகிற 'மாமேகம் ஶரணம் வ்ரஜ' 'ததேகோபாயதாயாச்ஞா ப்ரபத்தி: ஶரணாகதி:' 'த்வமேவோபாயபூதோ மே பவேதி ப்ரார்த்தநாமதி: ஶரணாகதிரித்யுக்தா' 'ஶ்ரத்தயா ஸாந்த்ராவேஶாத்மா தந்நிக்ஷேப உச்யதே' 'தேந ஸம்ரக்ஷ்யமாணஸ்ய பலே ஸ்வாம்யவியுக்ததா। கேஶவார்ப்பணபர்யந்தா ஹ்யாத்மநிக்ஷேப உச்யதே' 'அநேநைவ து மந்த்ரேண ஸ்வாத்மாநம் மயி நிக்ஷிபேத்' 'ஏதமேவ ஶரணம் வ்ரஜேத்' 'உபாய ஶரணாகதி:' "உபாயமாவது ஒரு ஜ்ஞாநவிகாஸவிஶேஷம்" "யதாவஸ்தித

யான ஶ்ருதிநிக்ஷேபம்” “ஸாந்த்ராஸப்ரயோஜநமான ஸக்ருத்தேவா
ஸக்ருத்விஶிஷ்டஶேஷஸாந்நாஸாந்நவிஶேஷம்” “இவற்
றிலுடைய ரக்ஷணஸாரமும் ஸம்ப்ரதிக்ஷணவசநதே” “ஸக்
ருதேவ ஸாந்த்ராஸஸ்யிகொளஜித்தியா ஸ்தித:” “ஸக்ருத்வாஸ்ஸ
வம் ரக்ஷாஸாந்த்ராஸம்” “ஸ்வாத்ரக்ஷாஸாந்த்ராஸமிதே விபிக்
கப்படுகிற ஶ்ருதவஸவேணம்” “ஸக்ருதேவ த ப்ரபந்ந
‘ஶ்ருத்யாதிஸாந்த்ராஸ:’ இத்யாதிகளில் கதிவியாநம்” “இப்படி
ஸக்ருத்கர்த்தவ்யமான ஶ்ருத்ரக்ஷாஸாந்த்ராஸமே ப்ரபத்திஶா
ஸ்த்ரமெல்லாவற்றிலும் ப்ரயோஜநமான விஷயமென்று ஸ்ரீவிஷ்ணு
சித்தவாதிஸம்ஸார வாதஸம்ப்ரதாயப்ராதிகள் ஸம்ரக்ஷிதார்
கள் இவைமுதலிய ப்ரமாணவாக்யஸ்ரீஸூக்திகளுக்கும் இந்த ஸ்ரீ
ஸூக்திக்கும் இப்பக்ஷத்தில் விரோதமெனமில்லை. மேலும் ‘ஸ
க்ருதேவ த ப்ரபந்ந ஸ்வாத்மநம் ரக்ஷிதவ்ய:’ ‘அபேக்ஷ
ஶரணம் வ்ரஜ’ “ப்ரபந்நாநாம்ப்ரபவேவ்யபிசாரோந
ஸாயிக்யாஸஹிதைகாநந்யவாதே:। நாய ஸகீ
வஹாரணா ஶரணம் கதாநாம்” “அபேக்ஷாரணாநாம்ஸ்வார
ணத்தாலே ப்ரபத்திநாஷ்டாநம் பிறந்தபின்பு” இவைமுதலான
ப்ரமாணவாக்யஸ்ரீஸூக்திகளில் காரணவத்தைச் சொல்லும்
த்ருதீயைபோல் ஸ்வரஸமாகத் தோற்றுகிற “வாக்யத்தாலே”
என்கிறவிடத்திய த்ருதீயைக்கும் காரணவத்தை அர்த்தமாக
இசைந்து அவ்வாக்யத்தைக் கொண்டு செய்யும் ஶரணாகதியெ
ன்கிற தாத்பர்யத்தை இசைந்ததால் த்ருதீயையின் ஸ்வரஸமான
அர்த்தத்துக்கு இப்பக்ஷத்தில் பாதமுமில்லை. மேலும் ஆஷா
ஜுவாக்யத்தில் “பாசுரத்தைச் சொல்லி” “ஸாவர்களைச் சர
ணம் புகும்” என்று நிரூபித்திருப்பதால் ‘தாதிகள் சொன்ன
வாக்யத்தைச் சொல்லுகை, பிறகு ராஜாவைச் சரணம் புகுதல்’
என்று இரண்டு வ்யாபாரங்கள் ஸ்வரஸமாகத் தோற்றுவதையும்,
அந்தனமே தாஷ்ட்ராந்திகவாக்யத்திலும் ஆசார்யனுபதேஶித்த
வாக்யத்தைச் சொல்லுகை, பிறகு “என்னுடைய ரக்ஷையுனக்கே
பாரமாகவேதிட்டுக்கொள்ளவேணும்” என்கிற ப்ரார்த்தனையுடன்

கூடிய ஶரணாகதியைச் செய்கை' என்று இரண்டு வ்யாபாரங்கள் ஸ்வரஸமாகத்தோற்றுவதையும் அவஶ்யம் செய்யாத இப் பக்ஷத்தில் தான் த்வயோத்தரார்த்தவாக்யங்களுக்கு மிகவும் சேர்த்தியுள்ளது. ஆக இப் பக்ஷத்தில் அநுஶப்தம் ஐந்து அநுங்களையே குறிப்பிடுகிறதென்று இசைதல், "ஶரண்யனறிய" என்கிற பதத்திற்கு நெருங்கியுள்ள "பஞ்சப்ரபத்திமத்மான" என்கிற பதத்தோடு ஸ்வரஸமாகத் தோற்றுகிற அந்வயத்தை விடாமை, 'வாக்யத்தாலே' என்கிறவிடத்திய த்ருதீயைக்கு ஸ்வரஸமான அர்த்தத்தை அங்கீகரிக்கை, த்வயோத்தரவாக்யத்தில் ஸ்வரஸமாகத் தோன்றும் இரண்டு வ்யாபாரங்கள்போல் உபாஸநாதிகத்திலும் 'ஆசார்யனுபதேஶித்த வாக்யத்தைச் சொல்லுகை, ப்ரார்த்தனையுடன் கூடிய ஶரணாகதியைச் செய்கை' என்று இரண்டு வ்யாபாரங்களை இசைவதால் த்வயோத்தரோபாஸநாதிகங்களுக்கு ஒற்றுமை, "என்னுடைய ரக்ஷணத்துக்கே ஸாரமாக வேறிட்டுக்கொள்ளவேணும்" என்பதற்கு ப்ரமாணங்களிலும் லோகத்திலும் ஜ்ஞாநவிஶேஷரூபமாக ப்ரஸித்தியான ப்ரார்த்தனையை அர்த்தமாகக் கொள்ளுகை, ப்ரார்த்தனாஸூத்திற்கு ஆசார்யாநபிமதமான ப்ரபத்திவத்தை அங்கீகரியாமை, இதோடு பிரியாத ஸாந்த்ரஸமும் இந்துச் சொல்லப்பட்டதாக இசைதல், 'ஸாந்த்ரஸமென்கிற அநந்யஸாதநமே உக்திநிஷ்டையென்னும் ப்ரபத்தி'யென்று இவ்வாக்யத்திற்கு அர்த்தம் கொள்ளுகையால் முன்காட்டியபடியே ஸவர்த்தியப்ரபத்தியையும் ஜ்ஞாநவிஶேஷரூபமாகக் காட்டுகிற ப்ரமாணங்களோடும் ஆசார்யஸ்ரீஸூக்திகளோடும் இந்த ஸ்ரீஸூக்திக்கு விரோதலேஶமுமில்லாமை, "புகும்" என்பதற்கு ப்ரமாணங்களுக்கு ஒத்ததான அர்த்தத்தை அங்கீகரிக்கை என்பவைகள் குணங்களாகுமென்பதை ஸஹ்ருதயர்கள் அறிவார்கள்.

ஸ்ரீஸம்ப்ரதாயஸூரிகளொருவர் 'அறிய'என்னும் பதம் உபதிஷ்டபதத்தோடு அந்வயிப்பதாலும் ஶரணஶப்தம் விக்ரஹத்துடன் கூடிய ஸஹவாஸனைக் குறிப்பிடுவதாலும் விக்ரஹத்

தோடு கூடின ஸம்வாதமறியும்படி உபதேசிக்கப்பட்ட வாக்யமென்று அர்த்தம் கிடைப்பதால் ஆசார்யன் ஒரு விக்ரஹத்தின் எதிரே நின்று உபதேசிக்கவேண்டுமென்றும் சிஷ்யனும் அப்போதே அந்த வாக்யத்தை உச்சரிக்கவேண்டுமென்றும் உக்திநிஷ்டையில் நிர்ணயமேற்பட்டதென்றும், 'வாக்யத்தாலே' என்னும்போது த்ருதீயைக்கு அபேதம் அர்த்தமாகி அதனால் லபித்த 'வாக்யரூபமான' என்பதற்கு 'என்னுடைய ரக்ஷகவேணும்' என்பதோடு அபயமென்றும் அந்த ப்ரார்த்தனை ஸம்வாதரூபையென்றும் 'புகும்' என்பதற்கு 'யாசிப்பவர்களான' என்ற அர்த்தமென்றும் 'அஜ்ஞர்களில்' என்கிறவிடத்தில் அஜ்ஞஸமூஹம் அஜ்ஞனையும் குறிப்பிடுகிறதென்றும் ஆக இவற்றால் இந்த ஸ்ரீஸூக்திக்கு தாதி சொன்ன வாக்யத்தைச் சொல்லி ராஜாவைக்குறித்து 'நீ உபாயமாகவேணும்' என்கிற ப்ரார்த்தனாவாக்யத்தைச் சொல்லும் குமாரர்களுடைய அவ்வாக்யம் போன்றதும் ஆசார்யனால் விக்ரஹத்தினெதிரே உபதேசிக்கப்பட்டதுமான 'என்னுடைய ரக்ஷகவேணும்' என்கிற ப்ரார்த்தனாரூபவாக்யத்தை அஜ்ஞானிகளில் நல்ல தெளிவில்லாத சிஷ்யன் அப்போதே உச்சரிக்கையே உக்திநிஷ்டையென்று தீர்ந்தவர்த்தமென்றும் எழுதியிருக்கிறார். 'ஷட்ஜ்ஞம் அசேதனாயம்வ' என்கிறவிடத்தில் 'ஆத்மநிக்ஷேபகார்பண்யே' என்று ஆத்மநிக்ஷேபமென்னும் அர்த்தியையும் அஜ்ஞமாகச் சொல்லியிருப்பதால் அர்த்தியில் அஜ்ஞத்தை விட்டு அஜ்ஞஸமூஹம் அர்த்தியையும் சொல்லுகிறதென்று க்லிஷ்டமான அர்த்தத்தை வேறு கதியில்லாமையாலே அங்கீகரித்தாலும் ப்ரக்ருதத்தில் அப்படி அங்கீகரிப்பது ப்ரமாணமில்லாமையால் அநுசிதம். மேலும் இது ஆசார்யருக்கு அபிமதமாகில் 'அஜ்ஞானிகளில்' என்று ஸ்பஷ்டமாக நிர்தேசித்தருளியிருப்பாரன்றோ? மேலும் அர்த்தியில் அபேக்ஷாஸாத்யமென்பது அதன் ஸ்வரூபம்முதலியவைகளையறியாமையாதலால் அதையங்கீகரிக்கில் சேஷத்வஜ்ஞானத்தையறிந்த பிறகே ஏற்படக்கூடிய சேஷத்வம் உண்டாகாதாகையால் ப்ரபத்தி நாஶநத்திற்கே ப்ரஸக்தியில்லாமையாலே அர்த்தியிலும் ஸாத்யத்தை

இசைவது மிகவும் அநுசிதம். மேலும் ஸர்வஜ்ஞத்வத்திற்கு ஸாக்ஷிக்கக்காரணங்களான வசனங்களும் முதலிய குணங்களுள்ள வன்' என்று ஸர்வஸாக்ஷியும் அதற்கு அநுகுணமாய்ப் பலவி டங்களில் ஆசார்யருடைய ப்ரயோகங்களுமிருக்க ஓரிடத்திலும் காணப்படாத 'விசேஷவிசிஷ்டன்' என்னும் அர்த்தத்தைக் கூறுப் பதும் அநுசிதம். இதற்கு ப்ரயோஜநமொன்றுமில்லை. மேலும் ஸகலஜ்ஞாநங்களையும் சொல்லவல்லதும் 'அறிய' என்னும் பதத் திலுள்ளதுமான 'அறிவு' என்பதற்கு ப்ரத்யக்ஷரூபமான ஜ்ஞா நவிசேஷத்தைப் பர்யாயமாக இசைந்ததும் அதற்கு நெருங்கிய 'ஸர்வப்ரத்யக்ஷமான' என்கிற பதத்தை விட்டு தூரத் தில் 'உபதிஷ்ட'என்னும்போது உபதேசரீதியில் அந்வயத்தை அங்கீகரித்ததும் நிஷ்ப்ரயோஜநமே. விசேஷவிசிஷ்டமதவாத் தும் வெகுதூரத்தில் சிஷ்யனுக்கு ஆசார்யன் செய்யுமுபதே சமும் 'யோ வேத்தி யுகபத் ஸர்வம் ப்ரத்யக்ஷேண ஸதா ஸ்வத:' என்கிறபடியே ப்ரத்யக்ஷமாக அறியப்படுமாதலால் இவை மூன்று தேசங்களை அங்கீகரித்தாலும் விசேஷத்தின்னதிலே உபதேசம் செய்யவேண்டும், சிஷ்யனும் அப்பொழுதே உச்சரிக்கவேண்டு மென்கிற நியமமும் கிடைப்பது அரிதாகுமன்றோ? மேலும் த்ருதீயைக்கு வேறு அர்த்தம் பொருந்தாத இடத்தில் ஸாஸ்த்ரஜ்ஞர் கள் சொல்லும் அபேதரூபமான அர்த்தத்தை ('அநேந ஸார ணம் வ்ரஜ' இத்யாதிவாக்யதாத்பர்யமான) 'வாக்யத்தாலே'என் கிறவிடத்திலும் 'அநேந ஸாரணம் வ்ரஜ' இவை முதலான வசனங்களிருக்க அங்கீகரிப்பது மிகவுமஸம்பவம். மேலும் இந்த த்ருதீயைக்கு அபேதார்த்தமாகில் ஆசார்யனுபதேசித்த 'என் னுடைய ரக்ஷை+வேணும்'என்கிற வாக்யத்தை உச்சரிப்பதே உக்திநிஷ்டையென்று முடிந்தபடியால் வேறுவாக்யங்களின் உச்சார ணத்திற்கும் அநுஸந்தாநத்திற்கும் இவர்களுக்கு இஷ்டமான உக்திநிஷ்டாரூபப்ரபத்தியாயிருக்கை பொருந்தாது. 'என்னு டைய ரக்ஷை+வேணு'மென்கிற வாக்யமே இதற்கு தாத்பர்யங்க ளான வாக்யங்களை எல்லாம் லக்ஷணையினால் ஸங்க்ரஹிக்கிறதெ

னில், ஸங்கையே தோஷமாகும். அப்படி இசைந்தாலும் ப்ரத்யமான அபேக்ஷாகாரணத்திற்கு ப்ரஸக்தியும் இல்லையாகப் ப்ரஸங்கிக்கும். 'த்வயம் ஸார்த்தம் ஸக்ருதுச்சார்ய' 'என் ஸாரத்தையங்கீகரிக்கவேணும்' 'ஏற்றுக்கொள்ளவேணும்' இவை முதலிய வாக்யங்களன்றோ ப்ரார்த்தனைகளான ப்ரபத்திவாக்யங்களென்று ப்ரஸித்தம். அபயப்படிப்பட்டதன்றோ? மேலும் ப்ரபத்தியை ஸ்வரூபவையென்பது 'ஸர்வலோகசரண்யாய ராகவாய மஹாத்மனே' 'ஸம்ப்ராப்ய ப்ரபந்நஸ்ய' என்பவை முதலிய ப்ரமாணங்களுக்கு விருத்தம். மேலும் 'புகும்' என்கிற பதத்திற்கு 'யாசிப்பவர்கள்' என்று பொருள் சொன்னதுவும் அநுபபன்னம்—'உன்னடிக்கீழமர்ந்து புகுந்தேனே' 'அடிக்கீழமர்ந்து புகுந்து' இவை முதலிய ஆழ்வார்களின் ஸ்ரீஸூக்திகளிலும் "அடைக்கலமாகப் புகுந்து' 'அடிக்கீழமர்ந்து புகுந்தேன்' என்கிற படியே த்யாகவிஸ்வாஸாதிகளுடனே கூடிய ஸமர்ப்பணம் பண்ணுகிறேனென்றதாயிற்று" இவை முதலிய ஆசார்யஸ்ரீஸூக்திகளிலும் அத்யவஸாயரூபமான ஆத்மநிக்ஷேபத்தையன்றோ 'புகு' என்கிற பதம் சொல்வதாய்த் தெரிகிறது. அப்படியே ப்ராசீனர்களும் வ்யாக்யானம் பண்ணினார்கள். அப்படியங்கீகரித்தாலும் 'தாதி சொன்ன வாக்யத்தைச் சொல்லுகை, ஸாத்யஸாதனைக் குறித்து ப்ரபத்திவாக்யத்தைச் சொல்லுகை' என்று இரண்டு உதாஹரணங்களிலும் தோற்றுகைபோலே ப்ரஸித்தமான ப்ரபத்திவாக்யோச்சாரணத்தினுடைய உதாஹரணத்தை யொழிக்கும் த்ருஷ்டாந்தவாக்யத்தோடு இவ்வாக்யத்திற்கு அவஸ்யம் விரோதம் வரும். 'வாக்யத்தாலே' என்னும்போது த்ருதீயைக்கு அபேதத்தை அர்த்தமாகச் சொல்லி முடித்ததால் இரண்டு உதாஹரணங்களை ஸமாதிக்க முடியாது. த்ருஷ்டாந்தத்தில் 'உக்த' என்பதற்கு ஸமாநார்த்தமான 'சொல்லி' என்கிற பதமிருப்பதால் ஒன்றையழிக்கவும் முடியாது. ஸ்லோகத்திலும் 'தாதா சொன்ன வாக்யத்தைச்சொல்லி ஸாதகன் பிதாவைச்சரணம் புகுகிறான்' என்றால் வாக்யத்தைச் சொல்வதைத் தவிரச் சரணம்

புகுவதென்று ஒரு வ்யாபாரம் ப்ரஸித்தமாகத் தோற்றுகிறதன்றோ? அங்ஙனமே 'பஹிர்முகேஷு ச ஸங்கம் த்யஜ' என்கிற ஶ்ருத்தாலே ஸங்கங்களை த்யஜிக்கை; த்யாகஸ்ய ஸ்வீக்ருத ஜநார்த்தநஸ்ய என்கிற ஶ்ருத்தால் த்யாகம் ஸ்வீகாரம் செய்கையென்றால் அந்தந்த ஶப்தார்த்தங்களைத் தவிர ஸங்கஸ்வீகாரத்யாகஸ்வீகாரங்கள் வேறாகத் தோன்றுகின்றன. ஆதலால் த்ருதீயைக்கு உபேயத்தைப் பொருளாகக் கொள்ளில் வாக்யங்களுக்கு வைரூப்யமும் ஶாஸ்த்ரவிரோதமும் ஸம்பாவிதமாகும். 'சரணம் புகும்' என்பதற்கும் 'என்னுடைய ரக்ஷை வேணும்' என்பதற்கும் கீழ் உபபாதித்தபடியே ஶரணாகதியே பொருளென்று அங்கீகரித்தால் ப்ரமாணவிரோதமில்லாததுடன் வாக்யங்களுக்கு மிகவும் சேர்த்தியுமுண்டு. மேலும் இப்பக்ஷத்தில் அந்த ஶ்ரீஸூக்திக்கு 'வாக்யவிஶேஷோபாதாநமே உக்தியென்னும் ப்ரஸக்தி' என்றதும் முடிந்தபடியால் ஸகலப்ரஸக்திகளையும் ஆதாரங்களைகளாகக் காட்டுகிற முன் உதாஹரித்த பஹுப்ரமாணங்களும் ஸ்வாமிவாக்யங்களும் விரோதிக்கும். ஒரு விஶேஷப்ரகாரணமில்லாதிருக்க வாக்யார்த்தத்திற்கு ப்ரஸக்திபேதத்தைச் சொல்ல ஒரு ப்ரமாணமும் இல்லாதிருக்க ஸ்வேச்சையாலேயே அவைகளை ஸ்வநிஷ்டாவிஷயங்களாக நியமிக்கையுமஶக்யம். இங்கு வாக்யோபாதாநத்தின் வ்யுத்பாதநத்தில் அவிஶேஷஸாமாந்யத்தைச் சேர்க்க ஒரு ப்ரமாணவசநமும் ஸ்வாமிஶ்ரீஸூக்தியும் கிடையாதென்பதையும் கேட்பவர்களுடைய செவிக்கு வலியைக் கொடுக்கும் ஸ்வோத்கர்ஷம், யதிராஜதர்ஶநாஸ்யம், ஶாஸ்த்ரவாக்யஸாமஞ்ஜஸ்யம் என்கிறவிவைகள் மிகவுமஸம்பத்தங்களென்பதையும் உக்திநிஷ்டாவிவரணத்தில் உபபாதித்தோம். மேலும் வாக்யத்தின் வ்யுத்பாதநத்தில் அவிஶேஷஸாமாந்யத்தை இணைப்பது நம் ஸ்வாமிக்கபிமதமாகில் உக்திநிஷ்டையை நிரூபிக்கவே ப்ரவ்ருத்தமான இந்த ஶ்ரீஸூக்தியில் அதையும் அவசியம்ஸூசிப்பிக்கவேண்டியிருக்க அப்படிச் செய்யாதபடியால் க்ரந்தத்திற்கு ந்யூநதாதோஷமும் வரும். மேலும் அவிஶேஷஸாமாந்ய

ரம்பப்ரக்ருதவாக்யார்த்தத்திற்கு உபாயத்வமிஷ்டமாகில் அநுஷ்டாநத்தில் ஸாத்விகளைச் சரணம் புகுந்து பாசுரத்தைச் சொல்லும்' என்று அருளிச்செய்திருக்கவேணுமன்றோ? அப்படி உக்தியின் அநுஷ்டாநத்தில் அவிஸம்வாதஸாதநத்வத்தைச்சேர்த்தாலும் அந்த ஸாதநத்வவிசிஷ்டாகிக்கே இவர் உபாயத்வத்தை அங்கீகரித்திருப்பதால் விசிஷ்டத்திற்கு ஸாதந த்வமில்லையாதலால் முன்பு சொன்ன அநேகாந்தோபாயத்வாக்ஷேபம் அப்படியே நிற்கும். ஸாதநத்வம் உபாயத்வம் என்கிற இரண்டும் ஸாதநத்வமாகாதன்றோ? வடம் வடம் என்கிறவிரண்டும் வடமாகுமோ? ஆக இவற்றால் இப்பக்ஷத்தில் அநுசம்ஸத்திற்கு அஸாதநத்வத்தை ஸ்வீகரிக்கை, சரண்யனறிய என்பதற்கு விலக்ஷணார்த்தம் கூறுகை, 'அறிய' என்பதற்கு அபிப்ராயம் சொல்லுகை, இப்படி அங்கீகரித்தும் தோஷம் விலகாமை, த்ருதீயைக்கு ஸாதநார்த்தத்தை விடுகை, 'புகும்' என்பதற்கு இதராதத்வத்தை அங்கீகரிக்கை, அநுஷ்டாநாபேக்ஷிதவாக்யங்களுக்குப்பொருத்தமில்லாமை, அந்யதைமை ஸம்பந்தமாக இசைதல், அயாசிவாக்யங்களுக்கு அநுவ்ருத்தம் ஸித்தியாமை, ஒரு அநேகமுமின்றி அநுஷ்டாநத்தில் அநுவ்ருத்தியைச்சேர்ப்பது, அதைச் சொல்லாமையால் க்ரந்தத்திற்குக் குறைவு முதலிய தோஷங்களை நிஷ்கர்ஷதர்களாயும் ஸஹ்ருதயர்களாயுமுள்ள வித்வான்கள் அறிந்துகொள்வது.

கீழ்ச் சொன்ன ஸம்ப்ரதாயஸ்தர்களில் மற்றொருவர் அநுசம்ஸம் முன்போல் அங்கியையும சொல்வதாயும் ஆசார்யாபிஷேகவாக்யத்தாலே 'ஏறிட்டுக்கொள்ளவேணுமென்கை' என்கிற வாக்யத்திற்கு ஸ்ரீவிஷ்ணு 'என்னுடைய ரக்ஷை வேணும்' என்கிற அநுஸந்தாநமாகச்செய்யும் சரணாகதியை ஆசார்யாபிஷேகவாக்யத்தாலே செய்கையென்று அர்த்தமும் அப்படிப்பட்ட சரணாகதிதாதர்த்தத்தால் ஆசார்யாபிஷேகவாக்யத்தை உச்சரிக்கையென்று தாதர்த்யமும் கிடைப்பதாகவும் உலகத்திலும் 'இந்த வாக்யத்தால் ஸந்தோஷிக்கச் செய்கை அல்

லது வருந்தச் செய்கை'' என்று வ்யாக்யானித்தால் 'ஸந்தோஷத்தை அல்லது வருத்தத்தையுண்டுபண்ணும் வாக்யத்தைச் சொல்லுகை' என்றே அர்த்தம் தோற்றுவதாகவும், இதற்கநுகுணமாக வ்யாக்யானவாக்யத்திலும் அநந்யஸாதநத்வமாகச் சரணம் புகுந்த விபீஷணனைக்காட்டிலும் வேறுபாடு தோற்ற 'வாக்யம் வதி' என்னுமாப்போலே 'சொல்லிச் சரணம் புகும்' என்று நிர்தேஶித்ததாகவும், ஆக இவற்றால் 'தாஸிகள் சொன்ன வாக்யத்தைச் சொல்லுகையாகிற சரணம் புகுதலை ரக்ஷோராஜனைக்குறித்துச் செய்யும் பாமரர்கள்போலே அஜ்ஞாநிகளில் நல்ல தெளிவில்லாதவதிகாரிகள் 'என்னுடைய ரக்ஷைக்கு வேணும்' என்கிற தாத்பர்யத்தால் ஸ்வாபேக்ஷிதவாக்யத்தையுச்சரிக்கையே உக்தியென்னும் வ்யக்தியென்று இவ்வாக்யத்துக்குத் தாத்பர்யமென்றும், இப்படி அங்கீகரியாமல் ஶரணாகதியை இவ்வதிகாரிவிஷயத்திலிசைந்தால் 'ஶூத்ரரான ஸாதுகாசாரர்கள்' 'வேதவாக்யார்த்தஜ்ஞானமறியாத பாமரன்' என்கிற வ்யாக்யானங்கள்பொருந்தாதென்றும் எழுதியிருக்கிறார். இப்பக்ஷத்தில் அஜ்ஞஸ்வபாவத்தாலே அஜ்ஞிக்கும் ப்ரார்த்தனையென்பதற்கு முன்போலவே தூஷணம். விபீஷணன் செய்யுப 'என்னுடைய ரக்ஷைக்கு வேணு'மென்கிற ஶரணாகதியை ஸ்வாபேக்ஷிதவாக்யத்தாலே செய்கையென்று இவர் எழுதிய அர்த்தம் ஶ்ரீ[illegible]ஸம்ப்ரதாயர்களுக்கும் அநுகூலம், அவர்களும் இப்படியே சொல்லுகிறார்கள். இந்த அர்த்தத்தை இசையும்பக்ஷத்தில் 'பஹிஷ்கேவலஸ்தோ ஸதி' என்கிற வாக்யத்தால் ஆஸ்ரயணம் செய்கை' என்று வ்யாக்யானித்தால் வாக்யோச்சாரணத்தைக் காட்டிலும் வேறாக ஆஸ்ரயணம் விதிப்பதுபோலே இவ்விடத்திலும் வாக்யோச்சாரணத்தைத் தவிர ஶரணாகதியென்று ஒரு அநுஷ்டாநவிஶேஷம் நிஸ்ஸம்ஶயமாக விதிக்கும். ஆஸ்ரயணம் அந்த ஶ்லோகத்திற்கு அர்த்தமானாப்போல் ஶரணாகதியும் இஶ்லோகத்திற்கு அர்த்தமாகையால் வாக்யோச்சாரணமும் ஶரணாகத்யநுஷ்டாநமும் ப்ருதக்காக விதிக்கும். இவர் ஶ்ரமத்துடன் தேடியெடுத்த வ்யாக்யானத்திலும் வாக்யோச்சாரணம் ஸகோஷம் அ

லது வருத்தம் என்கிற இரண்டர்த்தங்களுமுண்டு. ஸம்ஸ்காரங்கள் உதாஹரிடத்திலிருக்கின்றனவென்பது வேறு விஷயம். 'அந்த அர்த்தத்தைச் சொல்லுகிற ஸப்தத்தால் அந்த அர்த்தத்தைச் செய்கிறான்' என்றால் அந்த அர்த்தத்தைச் சொல்லக்கூடிய ஸப்தத்தை உச்சரிக்கிறான்.' என்னுமர்த்தம் ஒருவருக்கும் தோன்றாது ஆதலால் எதிரிகளுக்கு மிகவும் அநுகூலமான அர்த்தத்தை இவர் ப்ரமேண ஸாதித்தாரென்றே முடிந்தது. மேலும் 'சொல்லிச் சரணம் புகும்' என்கிற நிர்தேசம் 'பாகம் பசதி' என்கிற நிர்தேசம்போலேயென்பதும் தந்நிர்தேசஸாத்ருஸ்யஜ்ஞாநஸஹாயஸம்ஸ்க்ருதபதஸந்தர்ப்பஸம்ஸாரணவசாதகமாகாது. ஏனெனில்? 'பசதி' என்பதற்கும் 'பாகம் கரோதி' என்பதற்கும் 'பாகத்தை அதாவது சமையலைச்செய்கிறான்' என்று ஒரே பொருளாகையால் 'பாகம்' என்பதை 'பசதி' என்கிற பதத்தோடு சேர்த்து 'பாகம் பசதி' என்று ப்ரயோகித்தால் 'சமையலை சமையலைச் செய்கிறான்.' என்று அர்த்தம் கிடைக்கும். அது பொருந்தாது. ஆதலால் 'பசதி' என்று தனியாக ப்ரயோகித்தால் 'சமையலைச் செய்கிறான்' என்றர்த்தமானாலும் 'பாகம்' என்கிற பதத்தோடு சேர்ந்திருந்தால் பாகவர்த்தத்தில் ஸகலதேஸமான விக்லுப்தியென்னும் ஸமத்தைத் தள்ளி 'கரோதி' என்கிற பதத்திற்குப்போலே 'செய்கிறான்' என்றிவ்வளவே பொருள் கொள்ளவேண்டுமென்றும் இப்படிச் சொன்னபடியால் 'பாகம் கரோதி' என்கிற ப்ரயோகம் போல் ஸம்மதமாகிறதென்றும் ஸாஸ்த்ரஜ்ஞர்கள் 'பாகம் பசதி' என்கிற ப்ரயோகத்தை ஸமர்த்தித்திருக்கிறார்கள். இதனால் 'விஸிஷ்டவாசகபதஸ்ய விஸேஷணவாசகபதஸமபிவ்யாஹாரே விஸேஷ்யமாத்ரபரத்வம்' என்று முடிந்தது. அதாவது எந்தவிடத்தில் ஒரு அர்த்தத்தோடு கூடின மற்றொரு அர்த்தத்தைச் சொல்லுகிற பதம் தன்னுடைய அர்த்தத்திலே அடங்கியதும் அப்ரதாநமுமான ஒரு அர்த்தத்தை ப்ரதாநமாகச்சொல்லுகிற வேறு பதத்துடன்சேர்த்து ப்ரயோகிக்கப்படுகிறதோ, அந்தவிடத்தில் அந்த பதத்திற்கு வேறு பதத்தால் சொல்லப்பட்ட அர்த்தத்தைத் தவிர ப்ரதாநமான

அர்த்தத்தை மாத்திரம் சொல்லுகை ஸ்வாரஸ்யமென்று ஏற்பட்டது. இப்படியிருக்க 'தாதிமார் சொன்ன பாசுரத்தைச் சொல்லி ஸார்வபௌமனைச் சரணம் புகும்' என்கிறவிடத்தில் அவ்விதமாக அர்த்தம் சொல்வதற்குக் கொஞ்சமும் அவகாசமில்லை. 'சொல்லுதல்' என்கிற அர்த்தத்தோடு கூடின வேறு அர்த்தத்தை 'சரணம் புகும்' என்கிற பதம் சொல்வதாயும அவ்வர்த்தத்திலடங்கியதும் அப்ரதானமுமான 'சொல்லுதல்' என்னுமர்த்தத்தை 'சொல்லி' என்கிற பதம் சொல்வதாகவுமிருந்தாலன்றோ அப்படிச்சொல்லவமையும். 'வாக்யத்தைச்சொன்னபிறகு ராஜாவைச் சரணமாகவடைகிற' என்றன்றோ இங்கு ஸ்பஷ்டமாக அர்த்தம் தோற்றுகிறது. 'அந்நம் பக்த்வா புங்க்தே' (அன்னத்தைச் சமைத்துச் சாப்பிடுகிறான்) என்று ப்ரயோகித்தால் இப்ப்ரயோகம் 'பாகம் பசதி' என்கிற ப்ரயோகம் போலுள்ளது' என்று ஒருவரும் சொல்லத்துணியார்கள். 'போஜநம் புங்க்தே' 'தாநம் ததாதி' 'தபஸ்தப்யதே' '[illegible]' '[illegible]' இவை முதலியவைகளே 'பாகம் பசதி' என்பதோடு ஸமாநங்களாகும். ஒரு ப்ராமாணிகனும் ஶப்தத்திற்கு அவ்வர்த்தத்தைச் சொல்வதில் ஶக்தியுமில்லாமலிருக்கத் தன்னுடைய இச்சையாலேயே 'சரணம்புகும்' என்பதற்கு 'சொல்லும்' என்னுமர்த்தத்தை அங்கீகரித்தாலும் 'பாசுரத்தைச் சொல்லிச் சொல்லும்' என்று அர்த்தம் முடிந்தபடியால் அது அஸங்கதமாகவோ, 'ஒரு வாக்யத்தைச் சொல்லி மற்றொரு வாக்யத்தைச் சொல்லும்' என்னுமர்த்தத்தை இப்பதங்கள் சொல்வதாகவோ முடியும். மேலும் இப்பக்ஷத்தில் இதற்குச் சரியான 'பக்த்வா பசதி' என்கிற ப்ரயோகத்தில் வேறு ப்ரகாரத்தை அங்கீகரிக்க முடியாது. 'பாகம் பசதி' என்கிறவிடத்திற்போலே 'பக்த்வா பசதி' என்று ஒரு ப்ரயோகத்தை இசைந்து அவ்விடத்தில் இவ்வர்த்தத்தைச் சொல்ல இதுவரையில் ஒருவரும் முன்வரவில்லை. ஆகையால் 'சொல்லிச் சரணம் புகும்' என்கிறவிடத்தில் 'சொல்லி' என்கிற பதத்தில் தோன்றுவதான க்த்வாப்ரத்யயார்த்தத்தையும் 'சரணம் புகும்' எ

இறவிடத்தில் தோன்றும் 'சரணமாகவடைதல்' என்னுமர்த்தத்தையும் அபேக்ஷித்து 'சொல்லி' 'சரணம்' 'புகும்' என்கிற மூன்று பதங்களுக்கும் 'சொல்லும்' என்று தனக்கிஷ்டமான ஒரு அர்த்தத்தைக் கல்பிப்பதும், இதை ஸாதிக்க எண்ணி 'வாக்யம் வக்தி' என்னுமாப்போலே இந்த நிர்தேஶமென்று சொல்வதும் ப்ராமாணிகர்களுக்கு அஸம்மதமாயிருக்கும். மேலும் அநந்யஸாதநத்வமாகச் சரணம் புகுந்த ஸ்வநிஷ்டையைக்காட்டிலும் வேறுபாடு தோற்ற சொல்லிச் சரணம் புகும் என்று 'வாக்யம் வக்தி' என்னுமாப்போலே நிர்தேஶித்தது' என்று எழுதியிருப்பதால் 'சரணம் புகும்' என்கிற ஶப்தம் கோபலீவர்தாதிஶப்தங்கள் போலே ஸாமாந்யஶப்தமென்றும் 'சொல்லி' என்னும் ஶப்தம் ப்ராஹ்மணாதிஶப்தங்கள் போலே விஶேஷஶப்தமென்றும் ப்ராஹ்மணாதிஶப்தங்கள் இல்லாவிடில் கோபலீவர்தாதிஶப்தங்களாலே பரிவ்ராஜகாதிகளுக்கும் க்ரஹணம் வருவதுபோல் இங்கு 'சொல்லி' என்னும் பதமில்லாவிடில் 'சரணம் புகும்' என்னும் பதத்தாலே அநந்யஸாதநத்வையான ஶரணாகதிக்கும் க்ரஹணம் வருமென்றும் த்ருஷ்டாந்தங்களில் அதை நிவர்த்திப்பதற்காக அந்த ஶப்தங்களைப்போல் இங்கும் அநந்யஸாதநத்வையான ஶரணாகதியை நிவர்த்திப்பதற்காக 'சொல்லி' என்கிற பதம் ப்ரயோகிக்கப்பட்டதென்றும் இவருக்குத் தாத்பர்யமென்று ஏற்படுகிறது. இது மிகவும் அஸம்பவம்— இப்படியாகில் ப்ராஹ்மணவஸிஷ்டன் 'கோபலீவர்தம்' இத்யாதி ப்ரயோகங்கள் 'வாக்யம் வக்தி' என்னும் ப்ரயோகம் போலே என்று சொல்லவமையாதாகையால் இங்கும் அப்படி சொல்லக் கூடாதொழியும். விஶேஷணவிஶேஷ்யபாவமன்றோ அவ்விடங்களில் தோன்றுகிறது. இவ்விடத்தில் 'சரணம் புகும்' என்பது லௌகிகஶரணாகதிரூபமான ஜ்ஞாநவிஶேஷத்தைச்சொல்வதாலும் 'சொல்லி' என்பது 'உக்த்வா' என்பதற்கு ஸமாநார்த்தகமாதலாலும் முன்சொன்னவிடங்களில்போலே விஶேஷணவிஶேஷ்யபாவத்தை இசையமுடியாது. ஆகையால் 'ஸ்வநிஷ்டையைக்காட்டிலும் வேறுபாடு தோற்ற' என்றது ஒருபடியாலும்

பொருந்தாது. ‘சொல்லிச்சரணம்புகும்’ என்பது சொல்லாமலே சரணம் புகுந்தவனிற் காட்டில் வேறுபாட்டைக் குறிப்பிடுமே யல்லது இவர் சொன்ன ஸம்ருத்தனிற் காட்டில் வேறுபாட்டை ஒருபோதும் குறிப்பிடாது. இது ஒருவருக்கும் விவக்ஷிதமு மன்று. இவ்வதிகாரிவிஷயத்தில் ப்ரமாணாபத்தியை இசைந்தால் ‘ஸ்தூலமான’ ‘வேதவாக்யார்த்தஜ்ஞானமறியாத’ என்றது பொரு ந்தாதென்று எழுதியதும் அநாவச்யம். அந்த வசனங்களுக்கு ‘கொஞ்சமும் ஜ்ஞானமில்லாதவர்கள்’ என்று அர்த்தமானால் அஜ்ஞா நிகளில் ஸ்வோபாயஜ்ஞானத்தையங்கீகரித்த இவருக்கும் அந்த வசனங்கள் பொருந்தாது. ‘சிறிது ஜ்ஞானமுள்ளவர்கள்’ என்றர்த்த மானால் இவ்வதிகாரிக்கு அங்கங்களில் மாத்ரம் ஸ்வோபாயஜ்ஞான த்தையங்கீகரித்தவர்களுக்கும் அவ்வம்சத்தையபேக்ஷித்து தூ ஷணம் பொருந்தும். ஆக இப்பக்ஷத்தில அங்கவசத்திற்கு அஸ்வ ரஸார்த்தவர்ணனம், ‘அதாபேக்ஷிதம் வேணும்என்கை.’ என்பதற்கு எதிரிகளுக்கு அநபிமதமாக அர்த்தவர்ணனம், தமது இஷ்டம் ஸித்தியாமை, ‘சொல்லிச்சரணம் புகும்’ என் னும்போது நாம் கீழே குறிப்பிட்டபடி வ்யாக்யாநவசனங் கள், பூர்வஸித்தாந்தத்தை அநபஸரணீயமாகக் காட் டுகிற முன்கூறிய பல ப்ரமாணங்களோடு விரோதம், ஸ்வோபாய ஜ்ஞானத்தை அங்கமாகவுடைய உக்திக்கு ப்ராமாண்யத்தை ப்ரமாண மில்லாமல் அங்கீகரிக்கை, அதை அருளிச்செய்யாதபடியால் க்ரந்த த்திற்கு ந்யூநதை, இவை முதலிய அநேகதோஷங்களை ஸஹ்ரு தயர்கள் கண்டு கொள்வது.

இவ்விருவரும் “உக்தி” என்கிற நாமஸாமஞ்ஜஸ்யம் தங்கள் பக்ஷத்தில் தான் உள்ளதென்கிறார்கள். அதுவும் உசிதமல்ல— ஒருவருடைய பக்ஷத்தில் அபிமதஸாதநத்வேந உக்தி ப்ராப்தியாதலாலும் மற்ற ஒருவருக்கு ஸ்வோபாயஜ்ஞானாங்கோக்தி ப்ராப்தியாதலாலும் உக்திசப்தம் இவ்விரண்டையும் சக்தி யால் சொல்ல ஸமர்த்தமல்லவாதலால் நாமஸாமஞ்ஜஸ்யம் துர்லபம ன்றோ. உக்தி ப்ரதாநமாகையால் ‘உக்தி’ என்று பெயர் என்னில்

உக்தி ஜ்ஞாநாபேக்ஷயா விசேஷமாதலால் 'உக்தி' என்றுபெயரென்று உதாரர்களும் சொல்லலாம். உக்திக்கே ப்ராதாந்யத்தைச் சொல்லுமிவர்களிருவரும் ஜ்ஞாநவிசேஷத்திற்கே மோக்ஷஸாதநத்வத்தை ப்ரதிபாதிக்கிற ஸம்ப்ரதாயப்ரவர்த்தகாசார்யர்களான ஆசார்யர்களுடையபல ஸ்ரீஸூக்திகளுடைய விரோதத்தை பரிஹரிக்க முடியாதென்பதை ப்ராமாணிகர்கள் நன்கு பராமர்சிக்கவேணும். 'ஸக்ருதுச்சாரஸ்ஸம்ஸாரமோசநம் பவதி' 'ஸக்ருஜ்ஜப்தேந மந்த்ரேண க்ருதக்ருத்யஸ்ஸுகீ பவேத்' இவைமுதலிய ப்ரமாணங்களும் இவைபோன்ற சில ஆசார்ய ஸ்ரீஸூக்திகளும் இவர்களுக்கு அபிமதஸாதகங்களாகாதென்பதை உக்திநிஷ்டாபரித்ராணத்தில் கண்டுகொள்வது.

ஒரே ஆசார்யனிடத்தில் யதாக்ரமம் காலக்ஷேபம் செய்த இவர்களிருவரில்ஒருவருக்கு'என்னுடையரக்ஷை வேணும்' என்கிற ப்ரார்த்தனை ஸம்பூர்த்தியை, மற்றொருவருக்கு அநந்யஸாதநதையை, ஒருவருக்கு 'வாக்யத்தாலே' என்னும் த்ருதீயைக்கு ஹேதுத்வம் அர்த்தம், மற்றொருவருக்கு கரணத்வம், ஒருவருக்கு அவிசேஷஸாரஸர்வஸ்வப்ரபத்திகோக்தி உபாயம்— மற்றொருவருக்கு ஸத்ஜ்ஞாயஜ்ஞாநாநுகோக்தி உபாயம். இவை போன்ற பரஸ்பரவிருத்தங்களான பல விஷயங்களையும் அபிஜ்ஞர்கள் பராமர்சிப்பர்கள்.

இவர்களில் ஒருவருடைய வாக்யார்த்தவர்ணநத்தில் த்ருதீயைக்கு ஹேதுத்வத்தை அர்த்தமாகச் சொன்னது ஸாரம். 'என்னுடைய ரக்ஷை வேணும்' என்கிற ப்ரார்த்தனைக்கு ஸம்பூர்த்திபக்ஷம் சொன்னது ஸாரதரம். 'அறிய' என்பதற்கு உபதேசக்ரியையில் அந்வயத்தைச் சொல்லி ஆசார்யோபதேசத்திற்கும் சிஷ்யனுடைய அநுஸந்தாநத்திற்கும் விச்வாஸஸாம்யமும் கிடைப்பதாகச் சொன்னது ஸாரதமம். 'அநேநைவ து மந்த்ரேண ஸ்வாத்மாநம் மயி நிக்ஷிபேத்' என்கிற வசநம், ஸாரஸர்வஸ்வப்ரபத்திக அந்யோச்சாரணமே உக்திநிஷ்டையென்று சொல்லுகிற தன்பக்ஷத்தில் தான் ஸ்வரஸமென்று எழுதியது இவர் ப்ரந்தப்ரதிபாத்யார்த்தங்களில் மிகவும் ஸாரதமமாகும். மற்

ஒருவருடைய வ்யாக்யாநத்தில் 'ஆசார்யாபிமாநவிஷ-ய வேணுமென்கை' என்பதற்கு தாத்பர்யவ்யாக்யாநம் ஸா ரம். அதற்கு அநுகுணமாக த்ருஷ்டாந்தம் தேடியது ஸாரத ரம். 'சொல்லிச் சரணம் புகும்' என்பது 'வாசம் வதந்தி' என் பது போலே என்றது ஸாரதமம். அடைக்கலப்பத்தில் ''மாதவத் தோர்க்கும்'' என்பதற்கும் அர்த்தவர்ணநம் பண்ணினதும், ப்ரப ந்நாசார்யர்களுடைய ஸந்நிதாநாநுஷ்டாநத்திற்கு த்ருஷ்டாந்தோ பந்யாஸம் பண்ணும்போது 'பாரில் நின்பாதமூலம் பற்றினேன்' என்று த்ருஷ்டாந்தோபந்யாஸம் பண்ணினதும் இவருடைய க்ரந்த ஸூக்திவாக்யார்த்தங்களில மிகவும் ஸாரதமங்களாகும்.

இப்படி உக்திநிஷ்டாஸாரத்வத்தை நிரூபிக்க வந்த அபி காரிவிஶாமாயிகாரமாகதாக்திநிஷ்டாஸாரத்வநிரூபணார்த்த ஸூத்ரவாக்யவிஶேஷத்தினுடைய அர்த்தவிஷயங்களான மூன்று பக்ஷங்களிலுள்ள ப்ரமாணதோஷங்களில் சிலவற்றை எடுத்துக் காட்டினோம். இரண்டு ஸம்ப்ரதாயங்களிலுமுள்ள ப்ராமாணிக ரஸிகபண்டிதர்கள் மணிப்ரவாளஸந்தேஹநஸமர்த்தமான சிறிய இக்க்ரந்தத்தையும் இத்துடன் சேர்ந்திருக்கும் ஸம்ஸ்க்ருதரூப மான க்ரந்தத்தையும் பக்ஷபாதாதிகளை விட்டு ஶுத்தமாக க்ரம ஸாவதாநமாகப்பார்த்து ஸாராம்ஶத்தை அங்கீகரிக்கும்படி ஸவி நயமாக ப்ரார்த்திக்கிறோம்.

உபயோராசார்யஸூக்தீநாம் ஸாரம் நிஶ்சித்ய தத்த்வத: ।
ப்ரமாணதோஷா விவிச்யோக்தா ஶ்ருதப்ரவாக்யார்த்தவர்ணநே ॥
யதீந்த்ர நிகமாந்தார்யஸூக்திஸம்ப்ரதாயவிஶாரத: ।
வேதாந்தலக்ஷ்மணாபிக்யம் தேஶிகேந்த்ரம் ஸமாஶ்ரயே ॥

இதி ரங்கராமாநுஜமுநிவிரசிதம்
ப்ரமாணதோஷநிவாரணம் ஸமாப்தம் ॥

ஶ்ரீமதே வேதாந்தராமாநுஜமஹாதேஶிகாய நம:
ஶ்ரீமதே ரங்கராமாநுஜமஹாதேஶிகாய நம: ।
ஶ்ரீமதே கோபாலார்யமஹாதேஶிகாய நம: ।
ஶ்ரீமதே நிகமாந்தமஹாதேஶிகாய நம: ।